Literatür

Golgota'dan Canlı Yayın

Yeniden Yazılan İncil

Gore Vidal

Çeviren: Mehmet H. Doğan

Roman

GOLGOTA'DAN CANLI YAYIN GORE VIDAL

ÇAĞDAŞ DÜNYA EDEBİYATI

GORE VIDAL

Golgota'dan Canlı Yayın

ÇEVİREN

MEHMET H. DOĞAN

LİTERATÜR YAYINLARI: 472
Çağdaş Dünya Edebiyatı: 02

GOLGOTA'DAN CANLI YAYIN

Gore Vidal

Kitabın Özgün Adı:
Live From Golgotha

Çeviren
Mehmet H. Doğan

Yayın Yönetmeni
Abdullah Yılmaz

Yayına Hazırlayan
Gökçe Çiçek Çetin

Kapak Tasarımı
Mithat Çınar

Baskı Öncesi Hazırlık
Emel Atik

Birinci Basım, Ekim 2005

Baskı ve Cilt:
Şefik Matbaası
Tel: (0212) 472 15 00

ISBN: 975-04-0342-8

© Gore Vidal 1992

© Copyright 2005, Literatür: Yayıncılık
Bu kitabın yayın hakları Akçalı Ajans Ltd. Şti. aracılığıyla
Literatür: Yayıncılık, Dağıtım, Pazarlama San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir.
Kitabın tamamı veya bir bölümü hiçbir biçimde çoğaltılamaz,
dağıtılamaz, yeniden elde edilmek üzere saklanamaz.

LİTERATÜR®
Yayıncılık, Dağıtım, Pazarlama Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak, Dünya Han, No: 18-20 Kat: 5 Beyoğlu 34433 İstanbul
T 0(212) 292 4120
F 0(212) 245 5987
E literatur@literatur.com.tr
www literatur.com.tr

Bir

Başlangıçta karabasan vardı, bıçak Aziz Paul'ün elindeydi, sünnetse bir Yahudi kavramıydı, kesinlikle benim değil.

Ben Timoti'yim, Yahudi Eunice ile Yunan George'un oğlu. On beşimdeyim. Ailemin Lystra'daki evinin mutfağındayım. Tahta bir masa üzerine anadan doğma uzanmışım. Altın sarısı sümbül buklelerim, peygamber çiçeği mavisi, unutmabeni gözlerim var ve Küçük Asya'nın bizim tarafımızdaki en büyük çüküne sahibim.

Karabasan, günlük yaşamda nasıl başlıyorsa öyle başlar hep. Babam George ve benim Tarsuslu Saul dediğim, daha çok, yurttaşı olduğu Roma dünyasında Paul olarak tanınan Aziz dışında, Yahudiler sarmış çevremi. Aziz en başında bir Yahudi'ydi tabii, o günlerde ikinci ya da üçüncü sıradaki Hıristiyan oldu sonunda; o günlerde derken Kurtarıcı'mızın doğumundan elli yıl sonrasını kastediyorum –sayanlar için söylüyorum– birkaç gün, olsa olsa bir hafta sonra döneceğini söyleyerek çarmıha gerilişinden on yedi yıl sonrası yani.

Yani Efendimizin Kudüs varoşlarındaki eski Golgota Tepesi'ne ilk tırmanışından birkaç yıl sonra doğmuşum. Babam Hıristiyanlığa ilk dönenlerdenmiş, sonra da ben Hıristiyan oldum; bir tür eğlence gibi geliyordu insana bu, hem, Lystra

gibi ufacık bir kasabada bir pazar günü yapacak başka ne olur ki?

Hıristiyan olup da Aziz ve arkadaşlarıyla tanıştığımda, bedenimin –özellikle de kamışımın– henüz çocukluk çağındaki Hıristiyan Kilisesi'nde savaş halindeki iki hizbin savaş alanı olacağını pek anlamadım.

İsa'nın herkesin mesihi olarak, Yahudiler kadar Gentile'ler* için de, gelmiş olduğu kavramı, Aziz'in esinli bir düşüncesiydi. Çoğu Yahudi hâlâ kabul etmez bunu ve tabii biz sabah, öğlen ve akşam onlar için duacıyız. Fakat Kudüs'teki Yahudiler –Efendimizin küçük kardeşi şişko James ile mutlak kalın kafalılığı yüzünden "Kaya" diye tanınan Peter gibi– sonunda Aziz'in düşüncesini kabul ettiler: Gentile'ler kirli olsalar da, İsa bir tek kabileye fazla büyük gelecek bir girişimdi belki de; bu yüzden Paul'ün, Mesajı –"müjdeler" diyorduk biz ona– Gentile'lere iletmesine izin verildi. Daha çok Aziz'in ikna edici vaazı ve esinli para toplaması sayesinde Gentile'lerin çoğu, babam Yunan George gibi, din değiştirmek için daha fazla beklemediler.

Böylece Aziz, Barnaby ve John Mark gibi kuzenlerin yardımıyla, genellikle de büyük şovlar eşliğinde kiliseler kurarak Küçük Asya'da dolaşmadık yer bırakmadı. Fakat Kudüs Yahudileri, Aziz'in merkeze göndermekte olduğu parayı sevseler de, Gentile'leri yürekten sindiremiyorlardı içlerine, bu yüzden de aynı masada bizimle yemek yemeyi reddediyorlardı; çünkü bizim o kesilmemiş kocaman kamışlarımız akıllarından çıkmıyordu bir türlü. Sonunda, Aziz, kanının ısındığı Titüs adlı genç bir dönme ve aygırı uzun bir hafta sonu eğlencesi için Kudüs'e getirince, her şey geri dönülemez bir noktaya gelmiş oldu. Titus, fazla miktarda Babil birası

* Gentile: Musevi olmayan kimse, putperest. (ç.n.)

2

çektikten sonra, Roma askerlerinin yerleşmiş olduğu Antonia Kalesi'nin duvarına çövdürdü. Şansa bakın ki, o sırada oralarda gönül eğlendiren Yahudiler, Titus'un yılana benzeyen sünnet derisini dehşetle fark ettiler ve hahamlara, Tapınak'tan bir taş atımı uzakta, hizmet binalarının yanında bir Gentile'nin görüldüğünü haber verdiler. Merkez büro bunun üzerine, Tapınak'ın bir görevlisi olan James'e başvurdu; James de Aziz'e, ileride İsa'ya katılacak olan goyim'in* sünnet edilmesi gerekeceğini söyledi. Bu da her şeyi altüst etmeye yetti.

Aziz, hemen orada, bir havari ve yardım toplayıcı olarak bu görevlerinden istifa edeceği tehdidinde bulununca, Kudüs Hıristiyanları –ya da hoşlarına giden adla, İsacılar– konunun peşini bıraktılar; çünkü şu anda Küçük Asya'dan gelecek gelire muhtaçtılar. Böyle bile olsa, yüreğinin doğrunun ya da helalin yanında olduğunu göstermesi için Aziz'i sıkıştırmaya devam ettiler.

Sonunda, Aziz, Kudüslüleri asla bir mürtet ya da kendinden nefret eden bir Yahudi olmadığına inandırmak için John Mark'a halk önünde sünnet olmayı önerdi. John Mark, yalnızca Aziz'in ekibinde değil, kesesinde de bir boşluk bırakarak, işten ayrıldı. Dünyayı görmeye can atan, sapına kadar Yunan bir oğlan çocuk olarak ben, Aziz'in bedenim üzerine titizlenmesinin ödenecek ufacık bir bedel olduğunun farkına vardım ya da imzayı bastığımda böyle düşündüm. Lystra kızlarına benden fazlaca bir şey kalmayacak gibi bir durum da yoktu. Ayrıca, bir sekreter ve boş gezenin boş kalfası olarak, John Mark ayarında değilsem bile, oldukça iyiydim. İş hiç de sıkıcı değildi. Ve de ne büyük bir deneyimdi!

* goyim: Yahudilerin Gentile'lere verdiği ad. Goy'un çoğulu. (ç.n.)

Sonra o şok geldi. Aziz, Kudüs'teki kilisenin ileri gelenlerince suçlandı: Neymiş, goyimle yemek yiyormuş. Goyimi Hıristiyanlaştırıyormuş. İki santimetre uzunluğunda, pembe renkli, kadife gibi sünnet derisi olan bir Yunan genciyle, yani benimle, hemhal oluyormuş. Bu sonuncusu kulaktan kulağa fısıldanıyordu; ama James'in ağzından çıkacak tek bir sözle, Aziz'in, bunu yapabilecek Yahudi'nin olduğu her yerde taşlanarak öldürülmesine yeterdi.

Bu da benim neden, bir kez başlayınca bir türlü çıkamadığım karabasan içinde olduğumu açıklıyor. Ancak son keresinde, uyanmadan hemen önce garip bir şey oldu.

Düş her zamanki düş. Sırtüstü yatıyorum. Oda soğuk. Soğuktan diken diken her yanım. Çevremi matrak şapkalar giymiş Yahudiler almış. Aziz, masanın hemen yanında duruyor, benim uzantı elinde. Söylemeye gerek var mı, soğuktan ve yaklaşmakta olan sakatlanma tehlikesinden, benim efsanevi sosis büzüşmüş de, nokta kadar kalmış.

"Şimdi burada, bizim Hıristiyan genç kardeşimiz Timoti'nin, kendi rızasıyla, seçilmişler seçilmişlerine katılmak üzere sünnet edilmekte olduğuna tanık olduğumuz ilan edilsin."

Tam bu anda, düşte gözlerimi yumuyorum; düş görenin gözleri zaten yumulu değil midir, düşlerin acayip işleri işte. Neyse, Aziz'in, siyah, kıvrım kıvrım perçemleri olan o yuvarlak kel kafaya dikilmiş gözlerini göremiyorum artık; fakat Aziz'in, "Mohel işini yap!" diyen boğuk sesini işitebiliyorum.

Kaba bir el benim üreme organımı yakalıyor. Sert bir çekiş hissediyorum. Sonra bir yanma, bıçak... Çığlık atıyorum ve uyanıyorum.

Fakat dün gece, her zaman olduğu gibi düşten tam bu anda ayılmadım. Horozum cayır cayır yanıyor, karanlıkta çev-

remde anlaşılmaz şeyler söyleyen sesler; bir şeylerin *sahiden* de yanlış gittiği hissi var içimde. Bir kere burada, Efes'in onursal piskoposu olduğu kadar bütün Makedonya'nın da piskoposu olduğum Selanik'te, piskoposluk evindeki yatağımda değildim. Hâlâ ailemin Lystra'daki evinde, yemek masasının üzerinde yatıyorum. Yavaşça açıyorum gözlerimi. Tuzlu gözyaşları gözkapaklarımı yakıyor.

Oda bomboş şimdi. Gözlerimi indirip çıplak bedenime bakıyorum, benim *gencecik* bedenime; demek hâlâ düşteyim. Sancımakta olan kamışım bir Mısır mumyası gibi bezlere sarılı. At gibi terliyorum. Kalkıp oturuyorum. Bacaklarımı masadan aşağı sallandırıyorum. Başım dönüyor. Herkes nerede?

Aziz birden yanımda beliriyor. "Timmy" diyor, göz kırpıyor bana, "nasılsın?"

"Berbat" diyorum. "Neden olması gerektiği gibi bitmedi düş?"

"Düş mü?" Bir düşte olduğumuzu bilmiyormuş gibi yapıyor. Sanki şu anda –benim *şimdi*'me göre Selanik'te– gerçekten ve sahiden *o zamanki* Lystra'daymışız gibi davranıyor, ortak anılarımızın arasına uyku, zaman ve bütün o şeyler girmemiş gibi ve ben her zamanki gibi yemek masası üzerinde kendime geliyorum.

Bütün malımın mülkümün ortasındaki o kör acının farkında, bacaklarımı dikkatle sallıyorum ileri geri. Annem, Eunice, yarı soyulmuş bir tavşan ölüsünü pencerenin eşiğine bırakmış; tam da düşe uygun bir şey. Sinekler tavşana üşüşmüş. Eunice mutfakta perişan. Ben hastayım.

Masanın kenarında otururken, sırf, kilisenin Kudüslü ileri gelen zengin destekçileriyle Aziz'in arası bozulmasın diye bana yapılmış olan şeye o zaman nasıl kızmışsam, öyle kızgınım. Teolojik olduğu kadar tarihsel olarak da, benim kusur-

suz aletimi mükemmel bir bahane olarak kullanıp Yahudilerle ilişkisini hemen orada kesmiş olması gerekirdi o zaman. Bu durumda da, *yalnızca* goyime vaaz etmek zorunda kalacaktı. Fakat korkarım ki, Mossad'ın bir gizli ajanı olarak çalıştığı bütün o yıllar, Aziz'i, gökyüzündeki Büyük Emmi'nin önceden yaptığından daha da düzenbaz yapmıştı.

"Evet, şekerim, bir düş bu, sahiden de." Aziz ne zaman lafları ağzında geveler gibi olsa, hemen bir tehlike sezinlerim. On beşimdeyken bile, anasının gözü bir adamla uğraştığımı biliyordum. "Daha doğrusu, *tekrarlayan* bir düş..."

"Hayır." Berbatım. "Tekrarlayan bir *karabasan* bu..."

Aziz kaşlarını çattığında kaşları birleşir, siyah bir kaş yığını hörgüç gibi ötekinin üzerine çullanır; aynen bir çift siyah tırtıl gibi. Yazarlık tuzağına yakalandığım günden beri tutmakta olduğum benzetmeler defterine, M. S. birinci yüzyıl Yunanca anadilimle, not etmeliyim bunu.

Aziz kaşlarını çatıyor. Tırtıllar sevişiyor birbiriyle. "Şimdi, sevgili Timmy, senin Tanrı adına budanışın daha dün gibi geliyorsa da sana, bütün bunlar olalı çok oluyor..." Aziz, yoldan çıkıp yanlış yöne gittiğinin farkına varınca, hemen değiştiriyor seyrini; pencerenin önünde aziz pozunu takınıyor. "Ben ölüyüm, erenlere karışmışım." Siyah, aşkın bakış, ölü tavşana dikilmiş durumda.

"Bu bir karabasansa, evet, siz öleli çok oldu; karabasanınsa, benim iyi yanım Atalanta'yla yatağımda uyandığımda bitmesi gerekir..."

"Haleluya!" diye bağırıyor Aziz. "Karabasan değil bu, Timmy! Biz birinci ligdeyiz artık. *Bu bir hayal.* Bir *takdiri ilahi.* Sonunda, sevgili çocuk, nasıl olduğunu görmem için senin tekrarlayan karabasanına girme izni verildi bana; sağlıklısın, besbelli, gül rengi, körpe." Sağ göğsüme uzanıyor. Eline vuruyorum. Bir aygır olarak, en ufak bir cinsiyet karış-

tırmasına dahi gelemem. Neyse, Aziz'in eli bir boşluğa dönüşüyor; oysa karabasanda basbayağı gerçekti. Bir şeyler yanlış gidiyor, tamam.

"Sanırım uyanıyorum." Karabasanın –ya da hayalin– geçtiği yatakta yanımda yatan Atalanta'nın derin derin soluk alıp verişlerini duymaya başlıyorum.

"Önce, sponsorumuzdan bir mesaj." Aziz'in sesi yankılanıyor. "Tanrı'dan, üç bölüm halinde. Timmy, bunlar senin ruhunun denenme zamanları. Evet, ben şimdi Cennet'te, Tanrı'nın sol yanındayım, Dirsek'ten yaklaşık yirmi can uzakta. Ama aynı zamanda burada, senin –şimdi hayale dönüşmüş– tekrarlayan karabasanındayım; bir mesaj getirdim... Bir mesaj" diye yineliyor. Programlanmış sanki; bir an, onun gerçekten Aziz değil de, bir tür şeytani imgelem olup olmadığını düşünüyorum.

"Mesaj ne peki?" Ölü tavşanın görünüşü ve bütün o sinekler gerçekten hasta ediyor beni.

"Yeni Ahit'e kaydedilmiş Müjdeler, sistemli bir şekilde siliniyor; John Mark ve ötekiler, Bugüne Kadar Anlatılmış En Büyük Hikâyeyi ilk ve son kez olmak üzere kaydetmek için dikkatle bir araya getirmişti bunları, anlatılmış *idi;* fakat Cennet'te ve Zindan'da* olduğu kadar dünyada da her bilgisayarın bellek bankalarına saldıran bu virüs sayesinde *anlatılmamış* durumda şimdi. Bunun bir tek siberpunk'un ya da gelecekte hacker diye bilinecek birinin işi olduğunu biliyoruz; ama İblis'in –benim özel müjdelerimle birlikte– İncil'i ortadan kaldırmak için bu adamı ya da kadını niçin ve nasıl kullandığı bir sır, tıpkı bu karabasan gibi."

* limbo: Vaftiz edilmeden ölen çocuklarla İsa'dan evvel yaşamış olanların ruhlarının bulunduğu yer; zindan. (ç.n.)

Bana göre tamamen *saçmaydı* bu. "Seni duyuyorum, Aziz. Ama söylediklerinin bir tek sözcüğünü bile anlamıyorum. Demek istiyorum ki, *nedir* silinmekte olan. Önce bununla başlayalım, tamam mı?"

"O hamhalat John'un anlattıklarıyla birlikte, Efendimiz İsa Mesih'in üç Snoptik İncil'de anlatılan hikâyesi." Aziz asla hoşlanmazdı John'dan; Kudüs güruhunun ayrılmaz bir parçasıydı o ve James'e çok yakındı.

"Nasıl 'silinir' bütün o kitaplar?" diyorum, önce bilgisayar nedir, ikinci ve üçüncü olarak da bellek bankasıyla virüs ne demek, diye düşünerek.

"Nasılı şu." Aziz'in cismani olmayan elinin benim bezlere sarılı zonklayan kamışımı yakaladığı görülüyor. "Bir saat içinde kanala girdiğimi varsay, seni on beşinci yaşında sünnet etmek üzereyken, karabasanın amaçları uğruna, mohel'i durdurduğumu varsay; Efendimizin Las Vegas'ta doğuşundan beri her on beşinci yılda tekrarlanır bu..."

"*Nerede, nerede?*"

"Beytüllahim'de, İsrail devletinde. Korkarım yanlış söyledim."

Aziz abuk sabuk konuşmaya başlıyor; bir şeyler planladığının bir belirtisidir bu her zaman. Sabuklama –sözleri ağzının içinde yuvarlama– çok önemliydi o zamanlar, özellikle de söyleyecek bir şeyi yoksa insanın. "Bu vizyon sırasında, sünneti kolaylıkla durdurup, böylece benim Yahudilerle ve Artık Anlatılmamış Hale Gelen En Büyük Hikâye'yle olan ilişkimi değiştirebilirdim. Eğer sünnet edilmemiş olsaydın, *onlar* benim kafamı keserlerdi, M. S. 50'deki gibi; o zaman da anlatılmaya değer hiçbir Hıristiyan hikâyesi olmazdı; ne Haçlılar, ne Lourdes, Oral Roberts, Wojtyla. Ama gelecekte tam bu dakikada ne olduğuna takılıp kalarak ne *olabilirdi* konusuna geçmeyelim şimdi. Kutsal metinler tahrip edili-

yor, John Mark'ınki gibi henüz uçup gitmemiş olanlar; harika bir sekreterdi, hâlâ söylerim, benim o harika popolu, sana olduğum kadar sadık..."

"Kes sesini, Aziz!" Aynı zamanda hem on beş yaşında bir hoyrat köylü hem de bir hayali karabasanın ortasında yaşlanmakta olan bir piskoposum. "Hacker neden bozuyor metinleri; diyelim bozuyor, bütün o kitaplar nasıl yok olur?"

"*Kim* gibi *niçin* de açık değil. Ama Hıristiyan mesajda kaos var. Tam şu anda, ben yanlış konuşurken, yok Efendimiz Las Vegas'ta doğmuşmuş, yok yalnızca eski Nevada Senatörü Laxalt'ın dahil olmadığı... –tekrar, *olmadığı*– o güruhla ilişkisi varmış da; hacker'ın kafama soktuğu bu küfürleri tekrarlıyordum..."

Başıma ağrı giriyor. Böğürlerim zonkluyor. Yerimde doğruluyorum. Başım havalarda yüzüyor, mutfak fır fır dönüyor etrafımda sanki.

"Seni kaybediyorum!" diye bağırıyor Aziz. "Sen karanlığa, bense aydınlığa dalmadan önce bunu hatırla: Artık *sen* anlatmak zorundasın Bugüne Kadar Anlatılmış En Büyük Hikâye'yi –tek başına, sen– Timotihy, çömezim benim, Aziz Paul'ün çömezi, Efes'in onursal piskoposu, Makedonya'nın *de facto* piskoposu, Başkan Bush'un saltanatında, İmparator Domitian'ın demek istiyorum –yoksa Nerva mıydı?– şehit edilecek Timotihy, hani Büyük İsrail alevler içinde yanarken... Her şeyi yaz bir kenara, Timmy; çünkü sen virüsün bulaşamayacağı tek tanıksın. Sen bağışıklısın; bu demek oluyor ki, sırf halktan bellekler olan Matta, Markos, Lu-lu ve John-John'dan çok sonra, yalnızca bir tane mutlak doğru İncil olacak, bu da Aziz Timotihy'ye göre İncil! Elimizdeki tek şey sensin, sevgilim. Çünkü M. S. 96'da –sen, meleğim, 97'de öleceksin– Efendimiz hakkında yazılmış olan her şey, insan belleğine binlerce İblis fötonu gibi saldıran, hayır, onu çö-

kerten, kuarkları Cehennem'e, daha kötüsü, sonul kara yıldıza kaptıran, her şeyin aynada yansıyan görüntüler olduğu, bilgisayarda çalışmakta olan meçhul hacker'ın İblis, İblis'in Tanrı ve senin ben olduğu yerde karşı güç koyan bilgisayar virüsü tarafından silinmekte ya da çarpıtılmakta; Yummy sen, Tummy, Timmy, Beni... General Electric'ten Marvin Wasserstein'dan sakın."

Bu korkunç konuşma sırasında, yaklaşık yarım yüzyıl öncenin mutfağından, yavaşça kendi yatağıma kayıyorum; yani eşim, yoldaşım Atalanta'nın karabasan sonrasında, yatakta olmasa bile, İsa nezdinde eşit iki insan arasındaki çeyrek yüzyıllık sıcak, reşit Hıristiyan evliliği süresince pek çok kez benimle buluştuğu yere.

Gözlerimi açtım. Atalanta üzerime eğilmişti ve elindeki mutfak beziyle yüzümü siliyordu. "Karabasan görüyordun" dedi. "Her zamanki mi?"

Yüreğim ağzımda, elindeki mutfak bezini aldım ve boynumdaki soğuk terleri kuruladım. "Her zamanki" dedim. "Yalnız bu defa Aziz rüyama girdi, sonunda..."

"Nasıldı?" Atalanta benim karabasanı unutmuştu. Penceredeydi şimdi, aşağıya, hizmetçinin çamaşırları astığı arka bahçeye bakıyordu. Makedonya'da bir başka parlak gün başlıyordu.

"Şişmanlamış." Her zamanki gibi, düşte sakatlanışımı görünce heyecanlanmıştım. Eski günlerde, eşime saldırırdım; ama şimdi, piskopos olarak, bir pislik yuvası olduğu için kapatmaya yemin ettiğim Yeni Yıldız Banyoları'ndaki eğlence ve oyunlara saklıyorum olağanüstü gücümden kalanı. Neyse ki, Genel Vali'mizin Selanik'teki bütün banyolara ve benzeri yerlere sahip olan sendikada hissesi var ve Sezar ile İsa birbiriyle yeniden anlaşmak zorunda; ben de buhar için ve de tabii mevsiminde verilen konserler için düzenli olarak gidi-

yorum banyolara. "Her şeyi yazıya dökmem gerektiğini söylüyor; çünkü, henüz yazılmamış olan benimki dışında bütün İncil'ler yok edilmiş."

"Tanrı'ya şükür!" Atalanta hiçbir zaman dinlemez; ama o zamanlar, o da benim gibi, doğuştan sarışın. Kuşkusuz, her şeyi *işitir*. "Nasıl her şey yok edilmiş?"

"Bir bilgisayar virüsü."

"Ha, evet." Atalanta üzgün görünüyordu. "Evet. Bunun olacağından hep korkmuşumdur. Hacker'ın biri, kuşkusuz sırf eğlence olsun diye, bellek bankalarının içine sızmış, bütün gizli kod numaralarını kopyalamış; o zaman da... presto! Artık bant mant, İsa, biz yokuz. Üzerine yazılar yazılmış fakslar gibi şeyleriz bizler; küçük bantlarımız Cascade ve Fish 6 gibi virüsler yüzünden termal bir uykuya dalmış."

"Saçmalıyorsun yine." Fakat bu gibi durumlarda her zaman yaptığım gibi, demin söylemiş olduğu garip sözcükleri fonetik olarak yazdım.

Son zamanlarda, Atalanta, gündelik dünyayı kendisinin uyanık düşleri için terk edip etmediğini bilmiyor gibi. Ben anlamsız hayaller gördüğümde –saçmaysalar eğer– uykudayımdır, biraz önce Aziz'le olduğu gibi. Ama Atalanta, gözleri apaçık, nerede olursa olsun, birden bilgisayar virüslerinden söz eder, sanki ne olduklarını biliyormuş gibi.

Şu anda yukarı kattaki oyun salonunda, yazı masamdayım; Atalanta Genel Vali'nin sarayındaki ünlüler mezatını hazırlamaya gittiğine göre, Aziz'in öğüdünü dinleyip Kendime Göre İncil'e, her zaman olduğu gibi, Söz'le başlayacağım; ancak dün akşamki karabasanı ve evin sabuklayıcısı Atalanta'nın bu sabahki tekinsiz mesajını kayda geçtikten sonra.

İsa'nın nesebini daha sonraya koyacağım. Birçok İncil yazarı önce Kendi ailesiyle başlamaktan hoşlanırsa da, ben

kendiminki de olsa, nesebin baş belası bir şey olduğunu düşünmüşümdür. Aziz, sırf Yahudiler İsa'nın içlerindeki en iyi ailelerden birinden geldiğini bilmekten hoşlandıkları için eklemiştir bu nesep konusunu; fakat bir zamanlar Aziz'e de söylediğim gibi, eğer Tanrı'dan gelmişse O, o zaman annesinin geniş ailesi dışında herhangi bir insanla ilişkisi olamazdı. Aziz, bizler O'nun çocukları falan filan olduğumuza göre, nasıl Tanrı'nın imgesinde var oluyorsak, İsa'nın da *her bir* insanla ilişkisi olduğunu söyleyerek ustalıkla durumu idare etmişti.

Her neyse, babaları atlayacağım; Markos öyle yapmıştı, onun kitabı, İskenderiye'deki *Publishers Weekly*'ye inanılırsa, Matthew'nunkinden daha popüler. Aslında, rakip Hıristiyan yayın şirketleri satış rakamlarıyla çoğu kez oynarlar. Örneğin...

"Televizyon cihazı taşıyan birtakım insanlar geldi." Yazı masamda oturmuş, Aziz Paul'ün, doğuya giden Kudüs-Şam otoyolunda Efendimizle karşılaşmalarını anlatmak üzereyken, hizmetçinin bana söylediği sözler tastamam bunlardı.

İki

Yaşamımın en zor haftası geldi geçti. Ama ebediyen değil. Geriye sarma ve hızlı ileri sarma denen şey oldukça *hiçbir şey* kaybolmaz. Yapılacak tek şey makineyi nasıl çalıştıracağını bilmek.

Makine işte şurada, yazı masamın yanında. İki garip adam getirdi bunu. Önce İskityalı olduklarını sandım; çünkü pelerin altına ya da yüksek rütbeliyseniz toga altına giydiğimiz her amaca uygun tünik ya da kokteyl elbisesi yerine, pantolon giymişlerdi. İskityalı da olsalar, usta konuşmacılardı, konuşmalarında hiçbir şive belirtisi yoktu. Televizyon cihazı Sony'ydi, adı böyleydi; bir Alman gök gürültüsü tanrısının adı sanki, aklımda öyle kalmış; yoksa metafizikçi miydi? İşçiler, adın ne anlama geldiğini bilemedi.

Ağızlarından alabildiğim tek bilgi, "Bay Claypoole gönderdi bizi" oldu. Bana, *mobilyalara*, M. S. 96'nın güzel bir sonbahar günü Selanik kentinde, oyun salonunun penceresinden görülen manzaraya bakıp duruyorlardı. Ödleri boklarına karışmıştı korkudan.

Bana sordukları ilk ve tek soru, "Elektrik priziniz nerede?" oldu.

"Ne demek istediğinizi bilmiyorum" dedim. Sonra, bir piskopos olduğumu anımsayarak, "Sanırım, bu bölgeden ol-

mamanıza rağmen, her ikiniz de İsa'nın kardeşlerisiniz" dedim.

"Ben Musevi'yim" dedi adamlardan biri; böyle olan birinin "evi" olamayacağı için bana garip geldi bu. Ya Yahudi'sindir ya da değil; ya hacker'sın ya da değilsin. Kara parlak kutuyu duvara dayalı bir konsolun üzerine koydular. Sonra cihazın tepesine bazı metal çubuklar taktılar.

Bir düğmeye basarak, "Bu iş görür" dedi hacker-vari olanı. Gerçekten de iş *gördü*. Ekranı, CNN finans haberleriyle, her zamanki gibi doların düşüş haberleri doldurdu. "Cihaz şimdi bir pille çalışıyor. Bin saatlik, devamlı keyifli seyir garantisi var." Sonra, hooop, ortadan yok oldular.

Bir hafta oldu, televizyonun karşısından kalkamıyorum. Deliler gibi, kanaldan kanala geçiyorum. Bu küçük kara pencereden akıp giden anlık görüntülerle geleceğin hayret verici elektronik dünyasını kavramama olanak yok. İnsanı hasta edici sarılar; iğrenç, çarpıntılı kırmızılar; hiç bitmeyen, hep değişen ama yine de hep aynı kalan karabasan gibi. Şimdi, Cehennem'i seyrettiğimi, onun korkulandan da kalabalık ve meşgul olduğunu, hayattayken söyleyebilirim.

Atalanta, Sony'ye benden daha az takılıyor ama Yirminci Yüzyıl deyince duruyor; yirmi yüzyıl geçmiş aradan ha! Başında peruğu olan boyalı bir adamın ve koronun Pazar sabahları bir tür Hıristiyanlık vaaz ettiği *Güç ve Dua Saati* kadar Fox'un müzikal komedilerine de düşkün.

Bilmem hangi nedenle, cihazda herhangi bir şeyi yalnızca biz görebiliyor ya da işitebiliyoruz. Evimize ziyarete gelenlere tüpteki resimleri görüp görmediklerini sorunca, şaşırmış görünüyorlar ve çok iyi parlatılmış volkanik kaya, özellikle değerli bir şey olarak düşündükleri bu şeyden dolayı kutluyorlar bizi.

Bütün bunların gerisinde Aziz'in olduğunu düşündüğüm için, neredeyse iki bin yıl ötesine kadar uzanan gelecek zamanların bu tekinsiz haberlerinden bir anlam çıkarabilmek için elimden geleni yapıyorum. Her şey İsa'nın doğum yılına göre tarihleniyor gibi görünüyor; Efendimizin genç ve zamana uygun görünebilmek için yaşından devamlı yıl attığı iyi bilindiği için de netameli bir iş bu.

"Kırkından sonra kurtuluş olmaz" derdi ya da O'nun böyle dediğini Aziz söylemişti. Fakat o zaman Aziz'in söylediği her şey yalan. Belki Efendimiz, "Otuz üçünden sonra" demişti; Cennet'teki Babasına O'nun ilk dönüş yılı olarak kabul edilen yaş, aynı zamanda teolojik olarak tartışmalı da olsa, o ünlü Baba, Oğul ve Kutsal Ruh üçlemesi, İblis'in 666'sının 222'ye bölünmüşü. Ama sayan kim? Benim, Kutsal Hikâye'yi yoktan çıkarıp yazacağımı varsayarsak eğer.

Soru: Aziz şimdi yalan mı söylüyor? Bütün bu kesintilerden dolayı başlayamadığım bu İncil dışında bütün İncil'ler gerçekten kayıp mı oldu? Buraya kadar, olgular az sayıda. Sıralıyorum onları. Bir bir.

Önce, Aziz giriyor benim tekrarlayan karabasanıma. "Bilgisayar virüsü"ne dair kötü haberleri veriyor bana. Bu deyimin ne anlama geldiğini bilmesem de, genel gidişi kavrıyorum. İncil'ler kitaplardan ve "bantlar"dan fiziksel olarak siliniyor. Ama; onları hâlâ anımsayanların belleklerinden de giderek silinecek mi? Bu soruyu Tanrı Sony'ye yöneltiyorum. O ise ses vermiyor.

İkincisi, Sony gelecekten geliyor. Onu getirenlerin buraya nasıl geldiğini kimse görmedi. Daha da açık söylersek, onu kim ve niçin gönderdi?

Üçüncüsü, Aziz, bizim gelecekteki insanlar tarafından gözlendiğimizi söylerdi hep. İlke olarak, onun söylediği hiçbir şeye asla inanmadım. Tabii, Philippi'de bir rastlaşma var-

dı; ona sonra değineceğim. Fakat, bu birazcık tekinsiz iş dışında, Aziz'in böbürlenmekten başka bir şey yapmadığını sanıyordum. Şimdi biliyorum ki, En Büyük Hikâye'nin ta başlangıcından beri bir milyon göz tarafından izleniyormuşuz. Bir de şunu biliyorum, ileride, gelecek zamanda, geçmişi, ki biziz bu, ziyaret etmenin her türlü yolu olacak.

Bunun bir yolu "kanala girme"; Aziz de benim son karabasanıma böyle girdi. Bunun *nasıl* yapıldığını bilmiyorum; ama besbelli kolayca yapılıyor, en azından Aziz kadar yüzsüz, girişken biri için. Zaman dediğin düz, yuvarlak bir tabak olduğuna göre, geçmiş zaman kipiyle konuşamazsınız artık. Bunun da ne anlama geldiğini bilmiyorum; fakat İç Huzuru Vakfı'nın sözcüsü bir talk-show'da söyledi bunu.

Geleceğin istilasıyla –başka bir sözcük bulamıyorum– baş etmek için elimden geleni yaparken (akıl sağlığımdan endişe ediyorum ki, güveniyorum) o da bu sabah, *ayrıntılara* boğulmasına karşın sevdiğim programlardan biri olan CNN'deki *Hollywood Minute*'ten sonra, polyesterden yapılma, üç parçalı, elbise denen bir şey giyinmiş, gül-yüzlü bir genç adam televizyon cihazından dışarı adım attığında, yeni bir aşamaya girdi.

Nasıl olur da, koskoca bir adam, cisminin onda biri kadar büyüklükte, parlak siyah bir Sony'den dışarı çıkar? Samyorum, İsa da ölüleri böyle diriltiyordu. Her neyse, programın olduğu yerde, Chester W. Claypoole vardı ekranda. Sonra, televizyon cihazından dışarı adım atınca büyüdü, büyüdü, ta normal haline girinceye kadar. O çıkınca cihazdaki görüntüsü kararardı.

"Günaydın" dedi sıcak bir ses tonuyla. "Ben Chester W. Claypoole. NBC'de Yaratıcı Programlama'dan sorumlu başkan yardımcısıyım."

Ekümenik tavırlarımı anımsayarak, "Naçiz piskoposluk evime hoş geldiniz" dedim. Piskopos yüzüklü elimi öyle bir

uzattım ki, ister gerçek bir inanan olarak yüzüğü öpebilir, ister kibar biri gibi elimi sıkabilirdi. Her ikisini de yapmadı.

"Bana Chet deyin" dedi. "Gönderdiğimiz TV'den hoşnut-sunuzdur, umarım?" Benim sandalyenin karşısındaki bir tabureye oturdu, herkes televizyonda nasıl gülümsüyorsa öyle gülümsüyordu bana. Sanıyorum, hepsi de, nedense kusursuz dişleri olduğu için bu kadar çok gülümsüyor bunların. M. S. 96 yılında yaşayan ve ancak birkaç dişi olan bizler genellikle göstermek istemeyiz onları, işte bu yüzden fazla gülümsemeyiz biz; yoksa, bu yüksek vergiler varken, Yahudilerin yirmi yıl önce, Romalılar Kudüs'teki Tapınak'ı yerle bir edip, şimdi giderek güçlenen, otelleri ateşe veren Irgun terörist çetesi dışında, bütün Siyonist hareketi silip süpürdüğünde öğrendikleri gibi, hoşunuza gitsin ya da gitmesin, dünyanın efendileri olan Romalılara karşı salak Siyonistler intifada tehdidinde bulunurken, gülünemediği için değil.

"Çok teşekkür ederim." Onun kadar sakin olabiliyordum. "En üstün seyir zevkinin *sine gua non*'u* Sky Channel'ı seyretmem için önce bir uydu çanağı sağlamadan, beni M. S. yirminci yüzyıl sonu televizyon programına bağlamakta neden bu kadar acele ettiğinizi anlamıyorsam da, yanlış anlamayın beni, şikâyetçi değilim."

"Çanak burada iş görmez. Fakat biz sizi klasik yayın menüsüne bağladık. NBC'yi, tabii ki, CBS, ABC ve CNN'i alabilirsiniz..."

Birden kaşlarını çattı Chet. Cihazı gösterdi. "Size özel bir GE cihazı verilecekti, bu ise bir Sony. Tuhaf. Ha, nerede kalmıştım? Ziyaretçiler. Evet. Görüyorsunuz, bir... Hacker'ın peşindeyim?" Kafam karıştı mı, karışmadı mı diye baktı.

* Lat.: Olmazsa olmaz. (ç.n.)

Kafam karıştığı için, bir hacker'ın ne olduğunu sordum ona. O zaman Chet, Aziz'in düşte bana söylediklerini anımsattı; bu da gösteriyor ki, Aziz ile Chet, Hıristiyan mesajını benim aracılığımla yeniden diriltmek için birlikte çalışıyor. Tabii, İblis'in ajanları olup olmadıkları olasılığını da unutmamam gerek.

"*Bu* hacker denen kimsenin kim olduğunu hâlâ bilmiyoruz; ama bizim burada gördüğünüz dehamız, General Electric'teki –NBC, GE'ye bağlı bir şirkettir– Dr. Cutler, bu bandı en parlak hacker'dan ya da siber çeteciden bile koruyacak bir program, Super Sam Intercept'i buldu."

"Ben ziyaretçi filan görmüyorum."

"Benim zaman çerçevemden bir kimse size uğrayınca, Kanal Z üzerinden beni ararsanız sevinirim. Nasıl olacağını göstereyim size. Ben dışarıdaysam, elektronik bip sesinden sonra konuşun, ben mesajınızı alırım."

Chet bir sigara yaktı. Ortada duman vardı ama koku duymuyordum. Sonra Kanal Z'ye, bir de NBC'ye ve Chet'in direkt hattına girmek için nereye basacağımı gösterdi. Söylediklerinin ancak yarısını anladığım halde, bıraktım devam etsin. Önünde sonunda, şeyler anlaşılır olur. Ne de olsa, fi tarihinden kalma bir din adamıyım ben.

"Sizin İncil'iniz Hıristiyanlık için çok önemli. Öte yandan, yaratıcı programlama da, General Electric ve onun bağlı şirketi NBC için çok önemli. Bilgisayar programlamasında büyük bir teknik atılıma giriyoruz. Çok kısa bir süre sonra buraya bir kamera ekibi getirtebileceğiz, bunu yapınca da bütün tarihi olayları –o zamanki gibi– canlı olarak kayda alabileceğiz. İşte sizin dahil olduğunuz iş bu."

Kıkır kıkır gülmeye başladım, oldukça iyi çıkarırım bu sesi. "Önce bir avukat tutmam gerekmiyor mu?"

Chet, tedirgin bir gülümsemeyle karşılık verdi. Altın damarını bulmuştum. "Pazarlık için vakit biraz erken. Ama büyük planınız şu. Geçmişe, Golgota'daki döneme giden ilk televizyon şebekesi olacağız biz, orada gerçek Çarmıha Geriliş'i, Yeniden Diriliş'i, her şeyi çekeceğiz, *canlı* olarak. İmdi, bu oyunun adı seyirci kitlesi belirlemedir; bu da, yalnızca mevcut birçok önemli kişiyle değil, aynı zamanda sokaktaki sıradan kişilerle de çok sayıda etraflı görüşme olacak anlamına geliyor. Tabii, sizi fazla umutlandırmak istemem; ama başsunucu olarak en başta *siz* görünüyorsunuz. Gözümüzün sizin üzerinizde olmasının nedenlerinden biri de bu. Özel Gösterimde Özel Saatte, Tim-san."

"Öyleyse, Chester sanıyorum ki..."

"Bana Chet deyin."

"Bay Claypoole, sanıyorum ki, öteki televizyon ağlarından ve CNN'den de ziyaretçilerim olacak; aynı öneriyi onlar da getirecekler bana. Biz buna kilisede, rekabet ortamı deriz."

Chester ıslık çaldı. "Bir de siz azizlerin tümden hanzo olduğunuzu sanırlar!"

"Hanzo nedir?"

"Kutsal kişi." Chester telaşsızdı. Fakat, tabii, ona güvenmiyorum. "Evet, başka öneriler de alabilirsiniz; ama bundan kuşkuluyum. GE, teknolojik bilgi ve ustalık yönünden bu alanda herkesin önündedir. Dr. Cutler, Bay Moto televizyonu bulduğundan beri gelmiş geçmiş en büyük dehadır."

Böylece bakla çıkmıştı ağızdan; pazarlığa açıktı. *Golgota'dan Canlı Yayın* için sunuculuk görevini kabul etse miydim? Şimdi anlıyorum; birçok şey ikinci dereceden haklara, özellikle de video kasetlere dayanacaktı. Bu iş için acımasız bir avukat tutmam gerekiyor. Chet'in gönlünü aldım bu sırada. "Bunu iyice bir düşüneyim ben. Bu arada, şunu söyleyin bana. Aziz Paul sizin ya da en azından öteki Chester'lerin

varlığınızdan hep haberdardı. Peki ama neden *ona* bir TV cihazı getirmediniz?"

"O hayattayken sanatın durumu henüz yeniydi..."

"Özür dilerim Chet. Olacak şey değil bu. Sana göre, her ikimiz de aynı derecede ölüyüz. Ama şimdi beni ziyaret edebiliyorsun, ona da bir uğrayabilirsin demektir bu; biraz daha öncesine giderek tabii. Neden geriye sarma düğmesine basmıyorsun? Neden... neydi o? Size de bir Sony, ha?"

"Niçin böyle işkence ediyorsunuz bana?" Chet, sigarasını Eunice'nin kırmızı beyaz salata tabaklarında söndürdü. Ama kül filan yoktu; Chet gibi sigarası da bir yanılsama. "Size *herhangi bir şey* söylemek durumunda değiliz ve burada varolan en ileri teknolojiyi kullanıyorsunuz..."

"*Siz, bana* geldiniz oğlum." Papazca bir yakınlık gösteriyordum ona. "Haydi. Her şeyi itiraf et. Kurtuluşun benim elimde."

Chet inliyordu. "OK. Hayatınıza dair başka bantlar da var. Birçok hem de. Ekleyerek bu hacker-geçirmez bandı oluşturdum. Aziz Paul'e hiçbir zaman ulaşamadım; çünkü Dr. Cutler bu teknolojiyi bulana kadar hacker, Aziz Paul'ün bantlarını yok etmişti."

"Efendimizin bantları da sizde olmalı."

"İlk gidecekler onlardı. Fakat yabancı bir şebeke ona ulaşmadan –uzaktan, tabii– önce değil; görüşmeci bütün o Siyonist saçmalıklarından vazgeçmeye ve son derece arzu edilir bir ekstra olarak yepyeni bir apartmanla birlikte, üzerinde O'nun adını taşıyan o reformcu Tapınak'ın bulunduğu Palm Springs'e göç etmesi yönünde kandırmak için yeni konuşmuştu onunla."

"*İsa baştan çıkarıldı yani?*"

"O baştan çıkarıldı derim ben! Fakat Moroni sayesinde, sizinkileri TV ülkesine hızla aktaracak bir yol henüz yok; oy-

sa burada, sizin zaman çerçevenizde, Palm Springs diye bir şey yok; bu inanılmaz. Ama böyle de olsa, O'nu orta-mesihlik mertebesinde emekli olmaya inandırabilseydik, diyelim ki Kıbrıs'a taşınmış olacaktı ve sakin bir yaşam sürecekti; o zaman ne Golgota, ne Aziz Paul, ne Hıristiyanlık olacaktı. Ah, kıl payı kaçırdık bunu, size söyleyeyim."

Birden parlak bir ışık yandı kafamda. İsa Gethsemane Botanik Bahçeleri'nde hikâyesi hep kafamı meşgul etmişti benim; bütün o şeylerden vazgeçme yönünde kandırıldığını ya da buna benzer bir şey, söylemişti O daha sonra. Şimdi O'nu kimin ve neyin kandırdığını biliyoruz artık. İblis değildi bu kişi, Murdoch'u aradan çıkartan vicdansız bir televizyon şebekesinden bir sunucuydu, sanırım. Birden her şey yerli yerine oturmaya başlamıştı. Chester'e, Chet'e muhtacım...

O tomarı masamdan aldım. "Düş sayesinde, Aziz'le yaşamıma ilişkin ve buna benzer bazı notlar hazırlıyorum."

"Ben de bunun için buradayım."

"Sizin o eşsiz *Golgota'dan Canlı Yayın* programınız sırasında sunucu olmamı önermek için burada bulunduğunuzu sanıyordum ben."

"O da var. Rüşvet o. Fakat bizim asıl peşinde olduğumuz şey, Aziz Timoti'ye Göre İncil'dir. Şuna bir bak."

Chet, yerde bir deliğin fotoğrafını gösteriyordu bana, çevresinde bir sürü kırık mermer parçası ve kenara yığılmış bir yığın toprak.

"Nedir bu?"

"Sizin Selanik'teki katedraliniz, şimdiki hali. Yani, benim şimdimdeki hali. Arkeologlar yıllardır kazmaktalar –sonarla– yüksek altarın altında, daha yeni, bir oda buldular."

Başımı salladım. "Temizleme gereçlerimizi burada tutuyoruz. Tahta bezleri, süpürgeler, kovalar... ve bir çift de mezar, tabii."

"Şu anda acele etmeye gerek yok; çünkü kazı için paraları bitti. Onun için de kitabınızı yazacak, düzenleyecek bol zamanınız var. Sizin zamanınız, bizim zamanımız, demek" diye mırıldandı.

"Neyi düzenleyeceğim..."

"...Aziz Paul'ün ve İsa'nın yaşamlarının el yazmalarını, tabii, Timoti'ye anlatıldığı gibi. Bin yılın buluşu olacak bu! Şimdiden ilk baskıda milyonlarca basılan büyük boy kopyaları görebiliyorum; yalnızca ilk dizi hakları..."

"Burada, benim ne işime yarayacak bu? Ya da kilisenin?" diye eklemeyi unutmadım.

"Hıristiyanlığı kurtaracaksınız. Bundan daha büyük iyilik olur mu? Mormon bağışlasın beni, sigara içen bir Mormon olarak söylüyorum bunu. Sizinkisi, gelecek kuşakların bilip bileceği tek versiyonu olacak: Nasıl olup da, İsa, Güneş'in tek oğluydu... şey, Tek Tanrı."

Chet, TV'ye haç çıkardı. Kanal Z'ye geçti. "Westport'a giden son trene bindiğim yer burası." Bana göz kırptı. Fakat TV'de tren miren görünmüyordu, yalnızca duvarları kâğıt kaplı bir oda da, kimonolu bir kız törenle çay koyuyordu kaplara.

"Neden" diye sordum, "gelecek ziyaretinizde el yazmalarını birlikte götürmeyesiniz?"

"Buradan herhangi bir şey alamayız; çünkü buraya gerçekten dönmüyoruz. Şöyle söyleyeyim, biz AC'yiz, siz DC. Biz size *geriye sarışla* bir şeyler getirebiliriz ama *hızlı ileri sarışla* değil. Hisset." Chet kolunu uzattı. Bileğinden yakaladım onu; hissettiğim sadece boşluktu, tıpkı düşteki Aziz gibi.

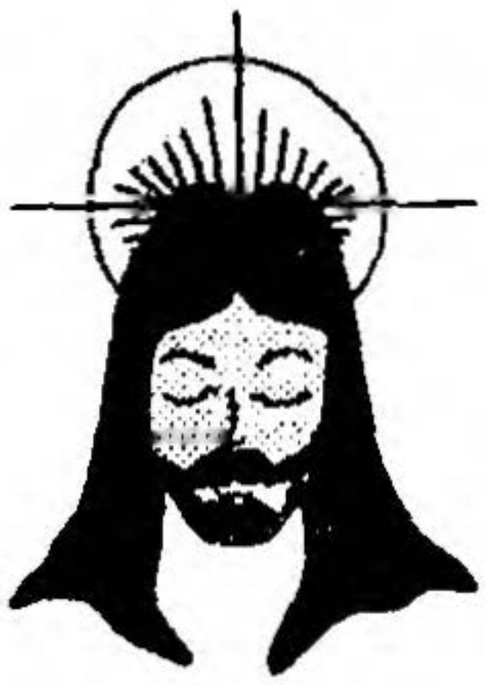
"Anlıyor musunuz? Hologram dedikleri şeyim ben. Bir tür üç boyutlu resmim benim. Dr. Cutler, bir kimseyi, molekülleri ölümcül olarak birbirine karıştırmadan buraya nasıl getireceğini henüz bulabilmiş değil. TV cihazları daha az

karmaşık. Şimdilik eyvallah." Chet cihazın içinde kayboldu. Sonra kız ona bir bardak çay sunarken, reklamlar başladı.

İsa'nın onu ilk kez Gethsemane Botanik Bahçeleri'nde, bütün bu elektronik görüşlerin –kablolu ya da şebeke yayını olsun– İblis'in işi olduğunu söylediğinde almış olabileceğine dair bir şeyler seziyorum.

Artık, söylendiği gibi, Aziz Timoti'ye Göre İncil'e dönmeliyim... Bunu size ben söylüyorken, daha doğrusu hikâyeyi hatırladığım gibi yazarken, neden "söylendiği gibi" diye yazdım? Bu bant üzerinde tam bir kontrol sağlamalıyım. Her şeye burnunu sokan o kibitzerler* her yerdeler.

* kibitzer: İskambil oynayanların arkasında durup kâğıtları gören seyirci. (ç.n.)

Üç

Lystra'dan ayrıldığım gün, Eunice bir çift sandal verdi bana; babamın ağzını bıçak açmıyordu. Yunan kızları, bekleneceği gibi, üzgündü. Oğlanlar da. Karalarla çevrili Lystra'da sahile kadar gittim, alevli peygamber çiçeği mavisi gözlerim ve sümbül sarısı buklelerim vardı o zaman. Şimdiyse kelim.

"Polimorfik inatçının birisin sen" diye fısıldardı Paul geceleri, yüzü buklelerime gömülüyken. Yatakta Yunanca konuşurduk hep. Fakat mutfakta o işkenceye sokulduktan sonraki bir ay boyunca, poli moli değildim. Gerçekten acıtıcı bir şeydi, kimse aksini iddia etmesin. Daha önceleri çok mutluydum; fakat açık olalım, kentten çıkmam, Aziz'in sekreteri ve dostu olarak Sarı Tuğla Yol'a koyulmam için bedenimin vazgeçmem gereken parçası sünnet derisi idiyse, buna değerdi. Ne olursa olsun, kökü hâlâ bendeydi.

Parlak, güneşli bir gün, Aziz, Silas ve ben Lystra'dan sahile doğru yürüyorduk. Aziz'in avare arkadaşı Silas, fıtıklı ve kasık bağlı bir yarı-Yunan'dı; Aziz gibi o da bir Roma yurttaşıydı. Bu ikisi, sonuna kadar Roma yurttaşı olmayı nasıl sürdürdüler! Tabii benim de onlardan biri olmayı istediğim zamanlar olmuştur; çünkü hilesiz hurdasız Roma yurttaşıysanız ve tutuklanmışsanız, yalnızca imparatorun mahkeme-

lerinden birinde yargılanırdınız. Hem Aziz hem de Silas, sınırlardan geçerken bütün gözleri üstüne çeken acayip pasaportlara sahipti; sinagogun sözünü bile etmiyorum.

Aziz, eski "önce Yahudiler" kuralı yüzünden, gittiğimiz her kasabada, eğer varsa, her sinagoga bir nezaket ziyareti yapardı daima. Önce bir sürü kıkırdama, 'bana Sol de' lafları ve sonra kötü bir öğle yemeği olurdu. Daha sonra birkaç şey söylemeye çağırılır ve "Kutsal Musa" demeye kalmadan sopalarla başına vurarak dövmeye başlarlardı onu. Biz Yunanların Kral ya da Mesih olarak bildiği merhum Nasıralı İsa'nın, yıllardır buralarda Yahudilerin bekleşip durdukları gerçek kurtarıcı olduğu kötü haberini hiçbir zaman kabul etmediler onlar.

Onun eski dindaşlarıyla yaptığı bu oturumlardan birinden sonra yaralarım sararken, "Mesele şu" diyecekti bana Aziz, "birinin nerede ve ne zaman din değiştireceğini bilemezsin." Ama Aziz ne zaman bir işe girişse, o ve James, görevi kabaca bölüşecekleri konusunda anlaşırlardı. James, Taşkafa Peter'ın da yardımıyla Yahudilere Kıyamet Günü hakkında iyi haberler verirken, Aziz sünnet derisi peşine düşerdi. Daha sonra Peter, toplumsal olarak büyük bir başarı kazandığı Roma'ya doğru devam etti yolculuğuna. İmparator Neron'un bir tür gözdesi gibiydi; Neron, kendi sözleriyle söylersem, Peter'ın "bugüne kadar Palatine'e takılan en matrak adam" olduğunu düşünüyordu.

Ne yazık ki, Aziz, Gentile'leri Hıristiyanlığa döndürmek olan kendi işine bakmazdı hiçbir zaman. Bir sinagog görmesin, içeri dalıp iyi haberler vermekten kendini alamazdı: Kurtarıcı, birkaç yıl önce bir eşeğin sırtında, gerçekten de Kudüs'e girmiş, Yahudilerce kendi kendinden nefret eden bir Yahudi, Romalılar tarafındansa bir Siyonist terörist olarak suçlanmıştı hemen. Ve bunun üzerine Aziz'in bir za-

manlar dindaşları olduklarını anımsamaktan hoşlandığı eski-muhafız hahamların da yardımıyla derhal çarmıha çivilenmişti. Daha sonra, ölümünün üçüncü günü, İsa yaşama dönmüş ve tıpış tıpış mezarından çıkmıştı; O'nun kişisel medyasından bazıları –sekreterleri, hempaları vb.– O'nu görmüş, böylece O'nun gerçekten de kurtarıcı olduğuna, Kıyamet Günü'nün ve Tanrı'nın Krallığı'nın filan, O, Cennet'te Babası Tanrı'yla birkaç gün geçirdikten sonra geri döner dönmez gerçekleşeceğine inanmışlardı. Daha sonra, O'nun bu kuşak içinde geri döneceğini söylemiş olduğunda karar kıldık. Hâlâ, hafif rüzgârda endişeyle, bekleyip duruyoruz.

Tabii bütün bunları, çatısının yenilenmesi gereken katedralimde her Pazar vaazında anlatıyorum ben; ama burada Makedonya'daki Genel Vali'nin söylediği gibi, "Kurtarıcı her an dönecekse ve bizim bu harika dünyamız bir halı gibi katlanacaksa, para harcamaya ne gerek var?" Şakacının biri bu Vali.

Küçük Asya'nın kuzeyinden Makedonya'ya bir römorkörle geçtik; çünkü Aziz, düşte o sarışın koca herifin –benim gibi o da tipiymiş– suyun öte yanından ona el sallayarak, "Su üzerinde Makedonya'ya geliyorsunuz ve hepimiz güzel günler göstereceğiz size" dediğine şahit olmuştu.

O sıralar, bu geri kalmış bölgelere piskopos olacağını pek düşlemezdim. "Köylü milleti" demek az gelir bizim buralılara. Tabii, seksidirler; ama Romalılar da öyle değil mi; bana kalsaydı, deniz kıyısında bulunan Yeni Ostia'daki orta halli, alçakgönüllü şapelinize razı olurdum. Fakat Aziz'in de dediği gibi, kaderimde büyük şeyler yazılıydı benim.

Bir sürü koyun, koyun çobanı ve fahişeyle birlikte, hayatlarında banyo yüzü görmemiş bir yığın sarışınla dolu, kasvetli bir liman olan Philippi'de karaya çıktık.

Aziz oradan geçen birine sinagogun nerede olduğunu sorunca, Silas, Tanrı onu korusun, "Sinagoga yaklaşacak olursanız, o lanet olası boynunuzu kırmaları için ben kendim yardım ederim onlara" dedi.

"Ey, siz imansızlar" faslına girecek oldu Aziz; ama yediğimiz son dayağın izlerini henüz silemediğimiz için, bizlerin –Ey, siz bilmem neler– biraz mola vermemiz gerektiğini kabul etti sonunda, Silas'ın fıtığını ve diğer her şeyi düşünce.

Bugünlerde dünyanın her yerinde görebileceğiniz aynı küçük kasaba meydanının hemen arkasında, bir handa, oda kiraladık; çünkü her yer birbirine, dolayısıyla tıpkı Roma'ya benzer; ucuza getirilmişlerdir. Fakat o zamanlar Roma İmparatorluğu için tek mesele standartlaştırmadır. Hırvatlar ve Kürtler gibi yerel gruplar bile kimliklerini yitirdiklerinden şikâyet ediyorlar; nerede olursan ol, bir meydan, bir amfiteatr, bir mahkeme ve balık soslu pizza bulacağını bilen biz geriye kalanlar içinse bir rahatlık bu tabii. Bir de, her şey pahalı mermerden yapılma; ne var ki, tabii, bugünün enflasyonunda, hiç kimse mermere para yetiştiremiyor; bu yüzden valinin sarayı bile mermer tozuyla karıştırılmış çamurdan yapılıyor. Dış görünüm imparatorluk için her şey demek, tıpkı kilise için olduğu gibi.

Bizler hep yollardaydık; çünkü Aziz'in onsuz yaşamayacağı tek şey, canlı dinleyicilerdi. Ne yediği, ne içtiği ya da ne giydiği umurundaydı onun. Gerçekten de, kötü kötü kokmaya başlayınca, Silas'la ben ona yeni bir tünik bulur, eskisini yakardık. O bunun hiç farkına varmazdı. Kalabalıklar; onun tek önem verdiği şey buydu. Yunan bir çocuk olarak, tertemizdim ben. Gerçekten de, bir kasabaya, herhangi bir kasabaya vardığımız anda hemen banyolara koşardım; yalnızca keyif ve eğlence için değil, aynı zamanda koku ve sünger ta-

şı için. Tabii, koyu dindar Aziz temizlikten nefret ederdi; halktan kişilerin temizliğinden, yani. Aziz için, çarmıha gerilsin ve yeniden dirilsin diye tek Oğlunu göndermiş olan Tek Tanrı vardı, Aziz'in özgün zaman tablosuna göre birazcık geç kalmış olan dünyanın sonunu bekleyerek ortalıkta dolanıp duran biz geriye kalanlar, Efendimizin yardımcıları ise, ötekilere nasıl iffetli bir yaşam süreceklerini –en çok da seks olmadan– öğretecekti; ta ki, O geriye dönüp de, herkesin yargı önüne çıkacağı, iyilerin yukarıya Cennet'e, kalanlarınsa aşağıya Cehennem'e yollanacağı güne kadar. Gerçekten de ve sahiden de şahane bir din bu; nakit akışı çevrimine uygun, bunu yürekten söylüyorum şimdi.

Aziz, devreyi yarın yokmuş gibi tamamlardı; para toplayarak ve Roma dünyasında o güne kadar yapılmış en büyük müşteri adres listesini oluşturarak. Aziz'in her yerde dönmeleri vardı; vericileri de tabii. Roma'ya vardığımızda, Aziz'in kendi bankası vardı artık, Ruhülkudüs Bankası derdi ona kırdayarak; çünkü tıpkı Ruh gibi, paranın nerede olduğunu görebilmeniz için önce imanınızın olması zorunluydu. Taksitle ödeme gibi, numaralı hesabı da Aziz bulmuştu. Musa, iki girişli muhasebeciliği bulmuştu bulmasına da, Aziz muhasebecilikte o kadar yeni teknikler geliştirmişti ki, Roma Yurtiçi Gelirler Servisi, Alec Guiness'ın gece seansında koyduğu filme inanılırsa, çöküş günlerinde hâlâ o tekniklerin sırrını çözmeye çalışıyordu.

Dört

Philippi'de ilk gece, eski savaş alanını ziyaret ettik. Bütün o turist tuzağı şeylerin yanında, dönmedolabın yakınındaki büyük salonda, Brütüs Namus Cemiyeti'nin bir toplantısı da yapılıyordu. Söylemek gereksiz, Aziz hemen o anda, Roma'daki Pompey Tiyatrosu'nda babasının arkadan bıçaklanmasına yardım etmiş olan, Julius Sezar'ın piçi Brütüs'e bütün hayatı boyunca duyduğu hayranlığı bahane ederek bir gösteri yapmaya karar verdi; yıllar sonra, aynı yerde hayatımın ilk Asyatik gülünç gösterisini görecektim; *Küçük* Asyatik demek istemiyorum. Bu, Büyüğüydü. *Sarı kızlı* olanı. Bir düş. Neyse, yüz yıl önce, Brütüs burada bir savaşta Mark Antoine tarafından öldürüldü; şimdi her ikisi de turistleri çekiyor.

Kapısı penceresi açık bir salondu; ama yine de içerisi ucuz reçine meşalelerinin dumanlarıyla doluydu. Ahşap sahne, Brütüs'ün heykeli, belki yüz kadar insan vardı. Çoğu elma satıcısıydı. Birkaç kadın da bulunuyordu. Hepinizin bildiği sıradan köylüler işte... Ağır bir koku duyuluyordu: sarımsak.

Aziz, o pişmiş kelle gibi sırıtışıyla, "Birkaç söz söyleyebilir miyim, Bay Başkan?" dedi, "Tarsuslu Saul'üm ben. Ama aynı zamanda Romalı yurttaş Paul." Romalı yurttaşların sıradan insanlar arasında oldukça nazik kaçtığı taşrada hep bir heye-

can yaratır bu. "Tam burada, savaş alanında canını vermiş Brütüs'ün, insanlığın köleliği sürdürmek için verdiği hiç bitmeyen savaşında şehit düşmüş bu insanın, ben de bir hayranıyım."

Oturum başkanı, tek gözlü bir köylü, Aziz'e yeşil ışık yaktı bu laflar üzerine ve bizimki bir başladı ki, durdurabilene aşkolsun.

Aziz, söylencenin tersine, uzun boylu biri değildi. İsa gibi, o da olsa olsa bir elli civarında; ama ciddi hormon sorunu yüzünden aşırı şişman olan İsa'ya karşın –o sözümona somun ekmekler ve balıklar meseli hiçbir zaman yeterli yiyecek bulamayan birinin fantezisinden başka bir şey değildi– Paul inceydi ve başı hariç, bütün vücudu örümceğinkine benzer kısa siyah tüylerle kaplıydı; kafası ise keldi. Ona uygun kaçan tek şey, karımın bir hayli hayran kaldığı, *Pazarın Güç ve Dua Saati*'ndeki o adam gibi, son derece mikrofonik bir sese sahip olmasıydı. Ama tabii Aziz nasıl yalan söyleyebilirdi ki! Fişi takılınca, işleri o kadar çabuk, o kadar akla uygun şekilde ayarlayan bir başkasını daha görmedim; o gece Philippi'de bütün o Brütüs fanatiklerine seslenirken, gerçekten de fişe takılıydı Aziz.

Brütüs üzerine gerçekten esinli bir dizi doğaçlama hikâyenin, Aziz'in daha önce uydurma fırsatı bulamadığı için daha önce ya da sonra asla duyulmamış öykünün ardından, usulca o Şam'a Giden Yol nakaratına geçiyor ve ben içimden şöyle geçiriyorum: Bu özel ritmik laf kalabalığını ne kadar sık duymuş olursam olayım –bin kez mi?– asla usanmadım ondan. Aziz'in konuşma tarzında, biz Yunanların dediği gibi, Tanrı vergisi –size göre karizmatik– bir şey vardı. Aynı zamanda Sarı Tuğla Yol öyküsü hiçbir zaman iki kez üst üste birbirinin aynı olmazdı. Aziz'in yaptığı yaratıcı değişikliklerin bizim basın temsilcilerimiz için kafa karıştırıcı ola-

cağını düşünürdüm; özellikle de, Şam'a giderken yolda gördüğü bir tür hayalet dışında, İsa'yla hiç karşılaşmamış olan Aziz'in İsa anılarının aksine, işlemcisini "gerçek" İsa öyküsüyle devamlı beslemek zorunda olan John Mark için; ama John Mark'ın dediğine göre bütün bu farklı anlatılar, İsa'nın dünyayı dünyanın sonuna getirdiğine dair Gerçek İyi Haberler Öyküsü'nü oluştururken, kendisine gerçekten de çok yardımcı oluyormuş; daha sonra Aziz Paul ("Sol deyin bana"), diğerleri arasında naçiz bir kulunuz olan Timoti'ye mektuplarında, eklemeler yapacaktır buna. Fakat John Mark'm –ya da TV'ciler beni aldatmıyorsa, Aziz Markos'un– dediğine göre, Aziz'in öykülerinde bir anlam aramak gerekmez; çünkü bütün öyküyü nasıl olsa kendisi yeniden yazıyordu.

Chet, bana hâlâ yaşadığı söylenen John Mark'la ilişki kurmuş mudur acaba? Aslında, hepimiz o bantlardaysak ve Chet geriye sarıp, Mark'ın yaşadığı ve İncil'ini, Chet'in yaşadığı günlerde –çok uzak bir gelecekte– hacker'ın silmekte olduğu İncil'i, yazdığı yere hızla gidebiliyorsa, pek de fark etmez ya; gerçekten silindiyse tabii? Zaman, yuvarlak siyah bir tabağa indirgenmiş olduğu için bu fiil kiplerine alışamıyorum bir türlü. Neredeyim? Ben *miyim*? Neredeydim? Müjde günü nerede olacağım?

Burada, bir sirkle ilişkili herkesin bileyecek kendi baltası olduğunu, benim de bunun için kendiminkini bilemek üzere olduğumu belirtmeliyim. Sanıyorum, İsa'nın ağırlığı sorununu örtbas etmek, bizlere O'nun, bütünüyle garip olmasa bile, zaten çarpık olan psikolojisi hakkında çarpık bir görüş verdi. Bir de, O'nun çok yakında yok olacak büyük gezegen Dünya'ya karşı, Markos ve diğerlerinin hiç sözünü etmediği, misyonunun birçok yönü var. Ayrıca, Büyük Utanç var. İsa, söz vermesine karşın, henüz geri dönmedi; fakat beni

Chet'ten ayıran o kasvetli iki binli yıllarda dönüşünü gerçekleştirmek zorunda. Tahmini Varış Zamanı olmadan Mesaj'ı nasıl canlı tutarsınız bilmiyorum. Kıyamet Günü'nün gelip geçmiş olması da mümkün; fakat öyle olsaydı, Chet'in bundan söz etmesi gerekirdi. Demek istiyorum ki, birinin fark etmesi gerekirdi bunu, değil mi?

Aziz'in Hıristiyanlığa nasıl döndüğünün Philippi versiyonu –ki henüz icat etmemişti bunu– doğuya giden Kudüs-Şam anayolu üzerinde kurucumuzun hayalini nasıl gördüğünü anlatırken özellikle canlıydı. "Ben bir işkenceciydim, dostlarım. Evet! Brütüs'ün. Hayır! İsa'nın demek istiyorum. Fakat ona, kölelere ve köleliğe sevgisi yüzünden işkence edildiğine göre ikisi de aynı kapıya çıkmaz mı?" Aziz, bir dil sürçmesini bile hoş bir zil sesine dönüştürebilirdi.

"Roma Filistin Lobisi'nin korkunç gizli servisi Mossad'ın adamıydım ben. İnsanlığa, Cennet'e giden yolu göstermesi için tek Oğlunu göndermiş olan –tek Kızı Kıyamet Günü içindi– Tanrı ile barışmak isteyen herkesi izlemem, sonra da ihbar etmem emredilmişti. Bunun için oradaydım. Sıcak bir gün. Palmiye ağaçları. Orta mesafede bir yerde, bir serap titreşiyor. Bir deve. Bir piramit. Çevre yolundan bakınca görülebilecek sıradan bir Ortadoğu manzarası. Bir de yanmakta olan çalıları ekleyin buna. Birden. O. ORADA. İŞTE."

O sessiz, duman içindeki salonda yere bir iğne düşse ya da en gevşek sünnet derisi sıyrılsa, duyabilirdiniz. "İsa, enli mi enli, boylu mu boylu, bana doğru geliyordu sallana sallana." Canlı dinleyici kitlesi karşısında, Aziz bu tür ayrıntılar döktürür çoğu kez. Ama yazıda, hayır. "O yüz. Bütün o altın sarısı şişman bedende bir yerlere gizlenmiş o parlak gözler. Bir kavunun ilk dilimi gibi anlatılmaz güzellikteki o gülümseme. O ne keyif! Elini yukarı kaldırmış, domuz yağından ustaca yapılmış minik bir denizyıldızı. Konuştu, sesi o kadar

yüksek, o kadar inceydi ki, mesajın tamamını alsa alsa kulakları duyarlı köpek milleti almıştır; yorum ve bilinç –kısacası, mega-kurgu– gereksinimi bundan." Aziz, isterse edebi kuramını bile neşeli bir şarkıya dönüştürebilirdi ve Philippi'de o akşam, bunu yapmayı istiyordu.

" 'Neden' diye bağırdı Tek Tanrı'nın Oğlu o ince sesiyle, 'işkence edersin bana?' " Aziz, ne zaman Kurtarıcı'mızdan –her neden kurtarıyorsa!– cümleler tekrarlasa, o eski konuşmacıların havasına girerdi. Ben ki bir piskoposum, bana hiç olmadı böyle şey. Günahtan, sanırım. Ama doğruyu söylemek gerekirse, istenirse, hiçbirimiz inanmıyoruz buna. İsa bizi Kıyamet Günü'nden ya da Cehennem'den kurtarmayacaktı; çünkü Kendisi bütün o Sürecin ayrılmaz bir parçasıydı. Sanırım, O Kendi dostlarını ve yardım toplayıcılarını kurtarmak istiyor. İleride bir gün Hıristiyanlığın bu özel yanı üzerinde ciddi ciddi düşünmem gerek. Kim, kimi, neden kurtarıyor gibi?

Her neyse, kalabalık bu eski konuşma tarzını yuttu. Kurtarıcı'mızın, en azından Aziz'e göre, Minerva Teyze'nin söylememiş olacağı hiçbir şey söylemediği gerçeğinden de hoşlanıyordu. Aziz'in, olayı yanına bir sürü mucize de katarak süsleyip püslemesi de hoşlarına gidiyordu.

Kalabalıkların her yerde mucizelerden hoşlandığı bilinmeyen bir şey değil; bu da elbet bir mucizeler çağı olmuştu. Doğal olarak, biz azizlerin ara sıra, ölü birini canlı ama yeşile boyanmış bir insan olarak ayağa kaldırmak gibi mucizeler becerdiğimiz bilinir. Öte yandan, Chet'in bana yaptığı son ziyaretten ya da yıllardır bizi uzaktan idare eden o garip tiplerden âlâ mucize olur mu?

Ömrümde gördüğüm –elbette, gördüğümü *bildiğim*– ilk tüyler ürpertici ziyaretçi o gece Philippi'deydi. O zaman bilmiyorduysam bile, Aziz'in, kendi deyişiyle, bu "kılık değiş-

tirmiş melekler"le, açığa vurduklarından çok daha fazla alışverişi olduğunu biliyorum bugün. Kimler bunlar? Ya da, daha doğrusu, *kimlersiniz*?

Dürüst olacağım. İnanıyorum ki, onlardan ya da sizlerden her son kişi –buna sen de dahilsin Chet– olabildiğince en uygun deyimiyle, ürünümüzün ticari önceliklerini korumak için vardır; bu da, Tek Tanrı'nın saltık gerçek sözleri üzerinde, her mekâna ya da ruha uygun, her biri kısmen ya da bütünüyle okunabilir ve tam garantili (aksi halde paranız geriye ödenecektir) tapınmaya uygun üç bölüm halinde kurmakta olduğumuz, kesinlikle büyümeye yönelik pahalı din pazarının zemin katına katılmak demektir. İşte böyle, siz okurlar ya da görsel-işitsel geziciler, sonunda malumunuz artık benim o ilk gece Philippi'de olmadığım.

Aziz, yalnızca bir defa bu konuyu açtı; Philippi'den birkaç yıl sonra Roma'daydık, avukatları görmekle meşguldü o, bense Aventine yolu üzerinde Flawia adlı zengin bir dulla birlikte yaşıyordum.

Kahvaltıdaydık. Üstü kapalı bir balkonda. Bulanık Tiber Nehri'nin ışıltılı görüntüsü karşımızdaydı. Tiber'in karşısındaki mezarlığın da... Tiber'in üzeri, akıntıya karşı çekilen mavnalarla doluydu. Kölelerin çektiği. Öküzlerin çektiği. Güneş, yuvarlak kızgın bir... şeydi. Gökyüzünde. Gökyüzü *maviydi*.

Mavi. Aziz ne denli bungun olduğunu, hayatının ne denli mutsuz olduğunu ve en kötüsü, İsa'yla ölmeden önce buluşmak için kılını kıpırdatmadığı için nasıl sahtekârın biri olduğunu anlatmaya başladı. "Tarsus'taydım, yani Kudüs'e kapı komşuydum. İnsanlar, 'İsa'yı görmek ister misin?' diyordu; ben ise, 'Dalga mı geçiyorsunuz? Meşgulüm. Zaman mı var ki?' diyordum. Eh, hazır çadırların satışını yoluna koymakla meşguldüm; fakat asıl uğraşım, çabam, didinmem Mos-

sad'daki gizli görevimdi. Onların sayısız kiralık katilinden biriydim. Sol deyin bana. Kod adım bu. Stephen'ı bilirsiniz, hani kendinden iğrenen Yahudi? Bizim oğlan J. C. Mesih oldu diye, Musa'nın yasalarının sonunun geldiğini söyleyen kişi hani? 'Hey Sol çocuk' dedi Mossad, 'temizle şu güvercini.' Ben de vurdum. Ama taşla. Hızlı ileri sararak Kont Bernadotte'yi yakaladığımız gibi yakaladık onu. Pat! Ondan sonra da kendinden nefret eden Yahudilerin en şüphelisinin, Şişko İsa'nın üzerinden gözünü ayırmamam emredildi bana. Ama ben yaptım mı? Hayır. Çok sıkıcı bir iş diye düşündüm. O da garibanın teki diye düşündüm. Sonra *O*, öldükten sonra çevre yolunda *bana* rastlar. Ah, kendimi tekmeleyebilirdim! Yani, neredeyse herkesin ve Büyük İsrail'deki kardeşinin işittiği ve gördüğü sırada, henüz canlıyken. Aslında benim yüksek kişisel tahminim, şu ana kadar, bugüne kadar, bu zaman çerçevesinde, bir milyondan fazla kişi O'nu ziyaret etmiştir, bizim çerçevemizin *dışında* olup da akın akın gelip her versiyonuyla büyük final olan Golgota'daki Çarmıha Geriliş sahnesini görmek için –hiçbir şey pahasına– bilet isteyecek; fakat *ben* asla orada değildim, bugüne kadar yani."

Başım dönüyordu. "Büyük Kudüs'te, Arapları da sayacak olsan, ki kimse saymaz, bir milyon kişi yoktur."

Aziz bana göz kırpıyordu, yalan söylemek ya da konuyu değiştirmek üzere olduğunda oynadığı eski bir oyundu bu. Ama ben yumuşamadım. Gözümü ondan ayırmadım, ta ki sonunda o, "Şey, yani... bilirsin, işmarcılar. O gece Philippi'de gördüğümüze benzer, gelecekten gelen monitörler. Hatırlıyor musun o kadını?" diyene kadar.

Hatırladım. Hatırlıyorum.

Aziz, Şam'a Giden Yol numarasının ortasındaydı; o Makedonyalı dinleyicilerle, aşk-çılgını bir Lezbiyen Adalı'nın ellerindeki on iki telli lavtayla oynadığı gibi oynuyordu.

"O el, o *el!*" diye bağırdı, gözleri anımsadığı korkuyla kapalı. "Avcunun ortasında, bir çiviyle haça çivilendiği o delik vardı. Kanıt buydu. ONUN, O olduğunun kesin kanıtı." Aziz, gramerini dinleyiciye göre ayarlardı hep, hiçbir zaman dinleyiciyi gramere göre değil. Fakat o sıralar biz azizler, ticaret hilelerini doğuştan bilirdik; ne var ki, Aziz'in hiç kimsenin asla bilemediği bir hilesi vardı. J. C.'in nasıl Kral Davud'dan geldiği falan filan üzerine o bitmek tükenmek bilmeyen ağız kalabalığına girmek zorunda kaldığımızda, sonuç, bir Yahudi ile bir Çinliyi birbirinden ayırt edemeyen bir Gentile dinleyici grubu için yalnızca sıkıcı değil, kesinlikle şaşırtıcı olur. Peki Aziz nasıl geçiştirirdi bu sıkıcı durumları? Tek başına, *şöyle ya da böyle hiçbir profesyonel dansçıdan ders almadan,* kendisi bulmuştu step dansını.

Aziz'in sandallarının topuğuna bakır nalçalar çakılıydı. Sonra "...den doğma"lara başladığında, sahnenin bir ucundan ötekine dansa da başlardı, her "den doğma"nın öncesinde ve sonrasında hafif topuk vuruşları, sonra "nin" ile "oğlu" arasında bir topuk vuruşu, ninoğulları ONA gelinceye kadar, çarpık bacaklı maymun Astaire'e benzer o, karımın TV'de hayran olduğu. Bana kalırsa, ben Aziz'i Astaire sınıfına sokmazdım; her şeyiyle Dan Dailey kadar iyiydi, ki bu bir övgüdür onun için.

Aziz, Mesaj'la birlikte Haleluya çekerken, Makedon köylülere ellerini çırptırır ve ayaklarını yere vurdururdu. "Bu dünyanın şekli değişkendir. Her şey yakında sona erecek. Sahte tanrılara tapanlar sonsuza kadar işkence görecek. Fakat bizler hepimiz kurtulacağız. Bu bir vaattir. *Eğer* O'nun peşinden gitmezseniz. Çünkü, O'nunla birlikte – He-Hi-Ho!- Musa'nın yasaları silinmiştir. *Haç yani!* Anlıyor musunuz? İşte *İyi* haber bu , millet!"

Aziz, genellikle ne söylediğini anlamazlar diyerek, Goyim'lerle birlikteyken Musa taşlaması yapmazdı; fakat Phi-

lippe'de, o sıcak rutubetli gecede, gerçekten esinlenmişti, içinde her bir köylünün tuzağa düşürülmüş bir sinek olduğu bir ağ ören, sarhoş bir örümcek gibiydi.

"Şimdi Efendimizin iki genç kardeşi, para toplama tepsisi ve bir obol* karşılığında kesinlikle hediyemiz olan bir yazıyla aranızda olacak" son sözlerine gelince, anladım ki, yeni bir kilise işine başladık; çünkü eskiden de hep böyle olurdu. Önce Cehennem ateşi gibi bir vaaz, sonra da para toplama. Daha sonra, Aziz, vaftizler filan için randevular alırken, Efendimiz Kutsal Rolodex için isimler ve adresler toplanırdı. En sonunda da, kasabadan çekip gitmeden önce birkaç erkek ve kadın diyakoz atardı ve işte karşınızda hizmete açılan, Philippi'nin ilk Pauline Kilisesi...

Silas'la ben aşka gelmiş kalabalık içinden geçer ve Aziz'in bize öğretmiş olduğu üzere mesafeli bir tavır içerisinde gülümseyerek bağışları toplarken, o zamanlar bilmediğim siyah bir elbise giymiş, ufak tefek, garip bir kadını fark ettim. Tabii, Chet'in televizyonla benim kulübeme gelişinden beri, dünyanın TV bölümünde farklı giysiler üzerine çok şey öğrenmiştim. Fakat o günlerde dünyanın bizim bölümündekiler yalnızca tünik giyer, belki de onun üstüne mantosunu ya da togasını geçirirdi ve bunlar erkekler içindi. Kızlarsa önden açık entariler giyerdi. Her neyse, entari olmayan siyah giysileriyle bu özel kadın, benim ilk "kılık değiştirmiş meleğim"di.

Aziz, Silas ve ben sahnenin arkasındaki holün gerisindeydik, çevremizde kimse yoktu; yalnızca ışık olsun diye yakılmış bir çift dumanlı meşale... Silas ve ben parayı saymakla meşguldük, Aziz ise Kutsal Rolodex'e koyacağı isimleri kopya ediyordu.

* obol: Eski bir Yunan sikkesi. (ç.n.)

Aniden, o ufak tefek, garip kadın belirdi ortalıkta, Aziz'in kolunu yakaladı. "Sizi Lystra'da gördüm." Konuşması aksansızdı, benim kulağıma göre yani. Fakat Yunan olmadığı kesindi. "Kötürüm bir adamı iyileştirdiğinizi gördüm."

"Biliyorum" dedi Aziz sakin sakin. "Ben de sizi gördüm. Buyrun oturun, madam. Timmy, iskemleni ver hanıma."

"Oturmayacağım." Gözlerini Aziz'e dikmiş bakıyordu, alev alev yanan yumurta sarısı gözlerini. "Ne zaman birini inançla iyileştirseniz, ben oradayım. Ya da olmaya çalışıyorum. Bu her zaman kolay değil tabii."

"İrade varsa yol da bulunur; O'nun dediği gibi."

Aziz'in onun –nereli olduğu bir yana– kim olduğunu merak etmeyişi bana bir ipucu vermiş olmalı; hayali, düzme kişiler olarak düşünür olduğum birinin karşısında olduğunu anlamıştı o. Philippi'den sonra çok rastladık böylelerine, özellikle de önemli durumlarda.

"Aziz Paul, hastalığın zihinsel bir zayıflama belirtisi olduğunu düşünmüyor musunuz siz de benim gibi?"

"Her şey, üç görünümdeki Tek Gerçek Tanrı'nın tek zihni içindedir." Aziz, oradan kopmak isterken böyle düzgün saçmalıklar söylerdi, karmaşık bir Kutsal Rolodex makinesine benzerdi o zaman; şimdi yaptığı da aynen buydu. Kötü bir çadır yapıcıydı ama müşterilere para ödemeyi gerektiren bir ofis cihazına geldiğinde sıra, kürekleri dijital bir ustalıkla kullanırdı.

"Bulduğum her fırsatta sizi inceliyorum" dedi kadın. "Ama istediğim kadar sık olmuyor bu; çünkü önce kendimi hasta etmeliyim, ki bu da bütün tabiatıma aykırı, gerçekten de zihnin bir sapması. Ama başka bir seçeneğim yok. İşte bunun için bile isteye, kızartılmış ekmeğe sürülmüş eritilmiş peynir yiyorum bol bol, ki nefret ederim bundan. Sonra uyuyorum ve iğrenç insanlar, iğrenç kokularla dolu eski günlere

ait korkunç düşler görüyorum." Aziz'in tüniğine iğrenerek bakıyordu. Benim de gözüm takıldı; miadı dolmuştu tüniğin.

"Sonra birden Kutsal Topraklar'dayım; Doğru Düşünme yoluyla sağaltına eylemi esnasında görüyorum sizi; bu barsakları guruldatmaya yetecek kadar zorlu bir iş, mide yanması gibi, ertesi gün dehşet verici baş ağrısı yapıyor çünkü, kızarmış ekmeğe sürülen peynirden sonra üstelik; itiraf etmeliyim ki cini sek ya da sade çekerim ben, bazen de, şimdi olduğu gibi, bir cin-papatya, insan benim gibi içkiden kaçan biri değilse, lezzetli bir kokteyldir."

"Demek, kafanız iyi olunca, madam, bana getiriliyorsunuz, bu eski, altın günlere. Gururum okşandı. Cin-papatya dediğiniz nedir?"

"Bir ölçek Cointreau'ya üç ölçek cin, bir de maraskin kirazı. Ah, berbat bir şey."

Besbelli, siyahlı sarhoş hanım, Efendimizi yalnızca bir defa, Lazarus'u ölümden döndürüp ayağa kaldırdığında görmüştü. "O cümbüş için orada bulunmalıydım; çünkü benim savımı eksiksiz kanıtlıyordu: Lazarus ölü değildi; *çünkü ölüm diye bir şey yok.* Ölüm kötü ise ve Tanrı iyi ise ve eğer Tanrı her şey, her şey de Tanrı ise, o zaman ölüm –ki iyi değil kötü bir şeydir– var olamaz." Eh, daha sersemce kanıtlar duymuşluğum vardır, hem de kilisemizde.

"Madam, Lazarus bir uskumru kadar ölüydü." Parmaklarını Kutsal Rolodex'le uğraşırken, sakindi Aziz.

"Hayır. Size bir darbımesel uskumrusu gibi görünmüş olabilir; ama bu yalnızca dış görünüşüydü. Tabii, her kötü şeyin bir dış görünüşü olduğu gibi ölümün de bir dış görünüşü vardır; ama bu dış görünüşler, kötü şeyler, olumsuz şeyler düşünürken seyreden kimsenin *içindedir*, *dışarıda* olmasa da, yani Tanrı'nın..."

"Üç ölçek cin, bir ölçek vermut mu demiştiniz?"

"Cointreau. Başıma bir ağrı giriyor şimdi, çok geçmeden kanaldan geçen tekneyle eve gideceğim. Acele etmeliyim. Lystra'da, *her şeyin* zihinde olduğu konusunda benimle aynı fikirde olup olmadığınızı soracak zamanım olmamıştı. Kötü yaşamak, kötü düşünceler, ölüm, hastalık...."

"Zihin Tanrı'dır. Tanrı da zihin, tabii, hanımcığım. Fakat ölü uskumru olmak, şen çekirge filan olmanın tam zıttıdır..."

Bayan ellerini çırptı, gözleri yaş içindeydi. "Aynı fikirdesiniz! Öyle olacağınızı biliyordum. Laboratuvar çalışmamın o kadar büyük kısmını bu yüksek bilgi üzerinde temellendirdim ki, sizin bilimsel onayınızı almak için sabırsızlanıyorum şimdi. Görüyorsunuz, ben, Tanrı'nın sayesinde, ruhların değil zihinlerin bilimsel sağaltıcısıyım. Ben, düşünmek hoşuma gidiyor yaklaşımımda, O'nun o gün uskumru Lazarus'la olduğu kadar, titizlikle bilimselim. Ne parlaktı! İncecik fakat güçlü; Elini, kendi elini Lazarus'un alnına koydu..."

"İncecik mi? Efendimiz? Sanırım çok şişmandı. O'nu çömezlerinden biriyle karıştırıyorsunuz."

"Ama incecikti O..." Soludu. "İsa öteki miydi demek istiyorsunuz yani? O... *şişman* olanı?"

"Öyle" dedi Aziz.

Kadın çökmüş görünüyordu. "Çok üzgünüm! Düşünün, bütün o doktorlar ve sağaltıcılar O'nu sağaltamadı. Yağ tulumu kadar şişmandı O. Rengi kötüydü. Nefes de alamıyordu. Fark ettim bunu. Tabii bir insan gibi yaşamak zorundaydı. Ama neden şişirdi kendini o morinalı kekler ve yavru morinayla? Haşlanmış dana, haşlanmış fasulye, Hindistan pudingiyle?"

"Filistin yemekleri değil bunlar, korkarım..."

"Etli mısır lapası. Daha neler neler..."

Helva, geleneğe göre, Efendimizin bir zaafıydı. Zeytinyağında ezilmiş bir kilo fasulye püresi de sevdiği yemeklerdendi; genellikle de vaazdan önce hafif bir yemek olarak. Karbonhidratları bulduğunda, proteinlerin yüzüne bakmazdı. Tabiatıyla, kurbandı O, gazlı olacaktı. Şeyde karşılaştığımızda, ölümden sonra bile..."

"Hikâyeyi biliyorum" diyerek sözünü kesti Aziz'in. "Ölüm diye bir şey yok. Her şey zihinde." Yüksek sesle geğirdi; sıkıntıdan pembeleşti yüzü. "Azizim, bağışlayın. Şu peynirli kızartılmış ekmek dilimi ağzıma geliyor."

"Daha bitirmemiştim" dedi Aziz yumuşak bir ses tonuyla. "Çevre yolunda bana söylediği sözleri size tekrar edeyim. Bir hayalet olmasına karşın tıpkı hayattaymış gibi bakıyordu; ne var ki, içinden ışık saçmaya bir eğilimi vardı sanki. 'Bu ağırlıktayken, nasıl olur da inandırıcı bir Kutsal Hayalet olabilirim' diye soruyordu? Cesaretimi topladım ve dedim ki, 'Bakın, sizi üç parçaya bölecekleri söyleniyor: Baba, Oğul ve Kutsal Ruh. Şimdi üç parçaya ayrılacaksan sen...'"

Kadın müthiş bir çığlık attı. "Nefret ediyorum bundan! Kusacağım geliyor. Üç parça..."

"Cin, bir ölçek Cointreau'ya. İkinci defa söylediniz bana. Her neyse, *Ben* omuzunun üzerinden uzanıp İsa'ya dedim ki, bu yeni öğreti, resim tahtasında da olsa, Kendi zihin huzuru için Gazza'ya, benim Mossad'dan eski dostum Ben Hur'un işlettiği yağ çiftliğine kaçabilirdi hâlâ. Hatırladın mı onu? Araba yarışında o Romalı ibneyi nasıl hileyle yenmişti? İşte o yağçiftliği işinde şimdi, unutma bunu! Sağlıklı yiyecekleri de. Ben yeminle söylüyor, günde bir gram çekirge ve keçi boku..."

Kadın korku dolu bir çığlık attı. Ufak el çantasını açıp TV diyarında çağrı kartı denen bir kart çıkarırken, "Kartım" diye ekledi, "Ah, başım!" diyerek acıklı bir ses çıkarıp ortadan kaybolurken kadın, Aziz, kartı aldı.

"Bütün akşamdan kalmaların anası onda, bahse girerim. Cin ile Cointreau öldürücü bir şey."

"Adı neymiş?" diyerek ilgilenir gibi yaptı Silas.

"Mary Baker Eddy" dedi Aziz karttan okuyarak. "İsa Kilisesi'nin papazı, Boston'da bilim adamı, neresiyse bu."

Çok fazla yer gezmiş olan Silas, "İspanya" dedi. "Bizim İsa mı bu?"

"Kim bilir. Ama bu yayın hakları ihlalinden epey bela gelecek başımıza sanırım."

Daha sonra Aziz, kadının adını Kutsal Rolodex'e kaydetti. Her zaman söylediği gibi, paranın kimde olduğu belli olmuyor. "Bir ticari marka işine takılmak zor şey. James bile yayın hakları davalarında uzmanlaşmış olan Roma'daki o parlak Yahudi avukatı tutmaya kadar götürmüştü işi; ama şu ana kadar bütün yapabildiği her mahalleden yüklüce bir ücret toplamak. James, safın biridir; çünkü sorun, İsa sözcüğünün yayın haklarını nasıl alacağın değil, ki alamazsın, haçı logo yapmaktır, ki yapabilirsin bunu. Tabii, *Paulin* Hıristiyanlığının yayın haklarını almak daha kolay olurdu ama" dedi Aziz mutlu mutlu kıkırdayarak, "kutsal şeylere karşı saygısızlık olurdu bu, değil mi?"

Bunun üzerine Silas'la ben üzerine atladık, tüniğini yırttık ve dönmedolabın yanında yaktık. Daha sonra da inleyen Aziz'i yakındaki bir nehre attık.

İşte Philippi'deki İlk Pauline Kilisesi'ni, İspanya, Bostonlu Mary Baker Eddy'nin huzurunda böylece kurduk.

Beş

Aziz, Silas'la beni Selanik'te bir kilise kurmak üzere bıraktı; rekor bir süre içinde kurduk kiliseyi, o ise tek başına Atina'ya doğru yoluna devam etti; anladığıma göre orada rezil olmuş. O, tatlı dilli Yunan sofistleriyle aşık atacak biri olmadı hiçbir zaman; onlara göre kaba bir şovmenden başka bir şey değildi Aziz, bir bakıma öyleydi de. Ama step dansından çok daha başka yetenekleri de vardı onun. Galya'da dendiği gibi, kuşkusuz, *de nos jours** en iyi hokkabazıydı o.

Her neyse, Atinalılar onu kendilerinin o dış Aeropagus'una sepetlediğinde, ne hokkabazlığın ne de çeşitli mucizelerin ona hiçbir yararı olmadı; orada onu sorguya çektiler: İsa kimdi, eğer gerçekten Tek Tanrı'nın Oğlu idiyse, neden onların Kendisini o kadar acı verici bir biçimde bir haça çivilemelerine izin vermişti ve daha sonra da, bir kez ölmüşken, yeniden ölüp, yakın gelecekte bir gün; ama kesin olarak ne zaman gerçekleşeceğini bilmediği Kıyamet Günü'nün provalarına başlamak üzere göklere, kendi yurduna döneceğini bildirmek için üç gün sonra yeniden hayata dönmek zahmetine girmişti? İnancı olmayan kimselerin sorduğu her zamanki budalaca sorular işte.

* Lat.: Zamanımızın. (ç.n.)

Aziz, bir Eskimo'ya buzdolabı satabilirdi –ne demekse, bunu bu sabah bir bilgi yarışmasında işittim– ama Atinalılar Eskimo değildi, Aziz ise onların "hakikaten"lerinden ve "bizi inandırın"larından nefret ederdi. Yüzüne karşı, kaba bir köylü olduğunu söylemişlerdi.

Atina'dan Korint'e gitti, biz orada katıldık ona. Korint büyük keyifti; her zaman öyledir, her zaman da öyle kalacak. Venüs Tapınakları, bu son derece kozmopolit kentte her şeyin, sabah, öğle, akşam sırf seks, seks ve seks olduğu anlamına geliyor. Aziz'in eylemi şaşılacak derecede iyi gitti burada. Fakat Korintliler de dans delisiydi o zamanlar. İlk gidişimizde on sekiz ay kaldık orada, birçok kilise kurduk, logo hakkını devir anlaşmaları yaptık, falan filan...

Her şey bir yana, Korint'te geçirdiğimiz o aylar, yeni yetişmekte olan bir aziz olarak hayatımın en güzel aylarıydı. Tabii, Aziz tam formundaydı. Kiliselerimize genelge mektupları, tarifler, espriler, giyim kuşam ve iç dekorasyon üstüne ipuçlarıyla ağzına kadar dolu kitapçıklar ve tabii ki, yıldız falları yazıyordu artık.

Okuma yazma özürlü olduğu için, Kutsal Rolodex'e bir isim yazmaktan öte bir şey gelmezdi Aziz'in elinden; ama bugüne kadar tanıdığım herkesten daha hızlı dikte ettirebilirdi. Tabii, dikkatini sürdürme yeteneği çok kısaydı, bunun içindir ki, mektuplarından hiçbirini bitirmemiştir. Aziz imzalı mektupların belki yarısını benim yazdığımı söylersem büyük bir sırrı açığa vurmuş olmam. Ben özellikle korku ve endişe verici şeylerde iyiydim. Tabii hemen herkesle ilgili asıl kötü haberler ve şom ağızlılık, Korint'in merkezindeki otel süitimiz yöresinde dans ettikçe, Aziz'in kendisinden geliyordu.

Gelecek yine sözümüzü kesip araya girdiği için, ben de burada kesmeliyim. Dün, bir yığın vaftizden sonra, Genel Vali'nin sarayı karşısındaki Yeni Yıldız Banyoları'nda buhar banyosuna gittim. Birden bir ukala belirdi karşımda. Çok sinirliydi, televizyondan öğrendiğime göre, görmeye yarayan camlar ve işitmeye yarayan cihazlar takmıştı.

"İnanamıyorum" deyip duruyordu boyuna. O saatte hiç de kalabalık olmayan serinleme bölümündeydik. Çıplaktı, elinde tuttuğu bir dosya dışında üzerinde hiçbir şey yoktu. "Ne var onun içinde?" diye sordum.

"Aziz Paul'ün Timoti'ye mektuplarının yeni versiyonları. Siz... siz... Timoti *siz* olmalısınız." Bir çoban gibi, işitme cihazı vızıldadıkça, korkuyla sarsılıyordu adam.

Elinden mektupları aldım. Televizyonda gördüğünüz gazeteler gibi kategorilere ayrılmıştı bunlar. Aziz'in yakınmaları ve tavsiyeleriyle dolu bu mektuplaşmalarımızdan bazılarını tanıdım. Sonra çok özel bir mektuba rastladım; Aziz, Mossad'la ilgili eylemlerini, Kudüs'ün merkezindeki çok ünlü bir hanı ateşe verme de dahil olmak üzere, kendisinin de katıldığı Hıristiyanlık karşıtı ilk suikastlerden bazılarını anlatıyordu. "Bana bu konudan hiç söz etmemişti" dedim. "Ayrıca bu, ışığı görmeden çok önceydi."

"Emin misiniz, Aziz Timoti?" Adam, serinleme bölümünde olmamıza karşın, iliklerime kadar ürpertiyordu beni.

"Ne yazdığını bilmez miyim bana, hatta kimi zaman postalama zahmetine girmeyip de kopyalattırıp kiliselere gönderdiklerini bile."

"Fakat bizim bilgisayar çözümlemelerimiz, ki yüzde dörtlük hata payıyla her zaman doğrudur bunlar, bu mektubun Aziz tarafından yazıldığını gösteriyor."

Daha sonra adam geldiği gibi hızla ortadan kayboldu. Geri dönecektir. Bundan eminim. Niçin?

Altı

Her kozmopolitin bileceği gibi, Korint'te sosyalleştirmeler sürüyor, özellikle de, kalenin o büyük kaya kitlesinin hemen altındaki o müthiş güzel evler ve bahçeler arasında. Müthiş güzel evlerin en güzellerinden biri, toptan çadır yapımcısı Aquila ile onun sevgili eşi Priscilla'nınkiydi. Tam tekmil uşaklarına karşın, Priscilla, mutfağında oyalanıp bir şeyler kızartırken kendini çok mutlu hissederdi. Yahudilerin, gördükleri yerde Aziz'i dövdükleri, Romalıların mektuplarımızı açtığı ve bizi Romalıya yakışmayan kuşkulu eylemlerde bulunmakla suçlayıp ispiyonladıkları başka birçok yerin aksine, bu hakikaten Hıristiyan Yahudi çift sayesinde, Aziz ve ben kendimizi gerçekten evimizde gibi hissederdik.

Priscilla... Şey, âşıktım ben ona. Aslen Pontusluydu. Kızılla boyalı harika saçları vardı; uzun boylu, incecik bir kadındı. Bana göre, ince düşünce ve davranışın insanlaşmış şekliydi; on sekizimde bile, rahatlamak için, sakatlanmış aletimi koyacağım yer konusunda oldukça titizdim. Aziz'dense gerçekten usanmıştım, bu da onu gittikçe daha açgözlü yapıyordu. Fakat ne zaman, aziz olsun olmasın, bütün delikanlı oğlanların kızlarla yaptığı türden şeyler yaparken yakalasa, kötü olmakla, günahkâr olmakla suçlardı *beni*. Böyle garip bir

çifte standardı vardı onun, o zamanlar bütün azizlerde olduğu gibi. Resmen, evlilik içi ve dışı her türlü seksten iğrenirdi; seksin insanı, her an dönebilecek Tanrı'nın gözünde kirli yaptığını ileri sürerdi; tam o sıra rastlantıyla yatakta vuruşuyor olmayın, düşmandınız artık. Ama kendisi fink atar dururdu ortalıkta ve Tanrı'ya şükür, Korint'te belki onuncu kez, "*Hayır*!" dedikten sonra, artık fazla sarkmıyordu bana.

Neyse, Priscilla ile ben çok tedbirliydik; bir süper Hıristiyan ve çadır yapımcısı olarak iyi bir adam olan Aquila, çadır yapmak ve insanlara din değiştirtmekle uğraşırken, sanki dünya her an yok olacakmış gibi davranan ve afyon çekip hep kafa kıyak dolaşan Priscilla ve benden zerre kadar kuşkulanmıyordu. Timaksimus diye çağırırdı beni. Timoti adında, insanlardaki çekiciliği ortaya çıkaran bir şey var. Ben İskender adını verdim oğluma. İyi bir ad, hem de sağlam maço.

Priscilla yatakta, bir anlık soluklanma arasında, "Keşke, her zaman yaptığın gibi kendini tutmayıp koyverebilsen" dedi, "gerçek doğanın kendini ifade edebilmesine izin verip sonuçlarından korkmasan." Tuvalet masasının önünde çırılçıplak oturuyordu.

Hoşuma gitmedi bu. Bir saatte üç posta gitmiştim. Ter içinde, külçe gibi yatıyordum. O ise, pırıl pırıl cilalı bronz *faux égyptien* aynasında, sekse doymuş yüzünü seyrederken, suçlayarak beni yeniden kızıştırmaya çalışıyordu. Bazı kadınlar böyledir. Tek sorunları, kendileri gibi daha bir sürü kadının olduğunu ve çoğu erkeğin genellikle onların sayılarını –ezbere, diyebilirsiniz– bildiğini bilmemeleridir.

Fazla çalışmaktan yorgun, yaralı aleti, *faux égyptien* leğende serinlettim, parfümlü bir bezle temizleyip kendine getirdim. İtiraf etmeliyim, ince duygular konusunda olduğu kadar kozmetikler ve bedene sürülecek merhemler konusunda da çok şey öğrendim Priscilla'dan.

"Benim sınırım üç, *chérie*" dedim. Aramızda çoğu kez *faux gallique* konuşurduk. "Bir *heure*'de yani" diye de ekledim.

"Şimdi de, etten et gibi bahsediyorsun." Benim oğlanın etini kıtlıktan çıkmış bir kadın gibi bir saattir hapır hupur yiyen biri beni hor görüyordu. "Daha *tinsel* bir şeyi kastetmiştim. İki ruhun karşılaştığı, tek bir şey olarak birbirine karıştığı, birbiri içinde eridiği zamanki gibi." Aynada bütün dişlerini gösterdi, hoş bir görüntü değildi bu. Ön dişi kırıktı, öldüğü besbelliydi, bunun için de üzerindeki diş eti siyaha dönmüştü. Bu da onu öyle utandırıyordu ki, insanların önünde gülümsediğinde dudaklarını tam olarak asla açamıyordu ve bu, "yakına gel verecek bir sırrım var sana" ifadesi veriyordu yüzüne; bu da, ben dahil birçok kimseyi kendine çekiyordu.

"Neden o dişi çektirip *faux dent** taktırmıyorsun?" Hâlâ dağdan gelmiş bir oğlandım.

"*Tiens!*" diye haykırdı, sanıyorum *faux gallique*'çede, kıçının kenarı anlamına geliyordu bu. Sonra da ağzını kapadı, dudaklarına ruj sürdü, takma kirpik taktı ve kırkını asla göremeyecek bir kadın kadar hoş biri oldu. Priscilla, vatanı Pontus'tan ayrıldığı günden beri epey kilometre yapmış olmasına karşın, hayran olunacak bir Pontus aksanıyla konuşuyordu: r'leri yuvarlıyor, ç'leri ve ş'leri çağıldatıyor, her vurguyu bir fındık ya da çocuk pipisinin başıymış gibi göstere göstere yapıyordu.

Kendiminkinin başını ve en azından Aziz'in gözünde gerçek kutsal üçlü olan şeyin kalanını kuruladım, tüniğimi giydim. "Eh, Aquila'ya eski boynuzlarını taktık." Bıçkın bir bakış fırlattım ona. "Bir kez daha." Ne kadar zalim biri olduğum aklıma gelince yüzüm kızarır; fakat o zaman da yeni

* Takma diş. (ç.n.)

bir düşünce belirir kafamda, benim gibilerle oynaşmak istediğine göre, epey edepsiz olmalı, gibi.

"Lütfen" dedi yumuşak bir ses tonuyla; kulaklarının arkasına esmeramber dokundururken gözleri parlıyordu. "İşimi bozma benim. O kadar güvendim ben ona. Güçlü kıldım onu; öyle zayıftı ki. Her şeyden önce, benim sayemde öğrendi erken boşalmamayı."

"Hey!" Etkilenmiştim. "Gerçekten çok ilginç bu. Nasıl becerdin bunu? Her şeyi anlat bana, Priscilla."

Priscilla anlattı. Priscilla'nın bir hatası varsa, o da herkese her şeyi olduğu gibi anlatmasıydı. Gerçekten de, başkalarının hatalarını ve kendi erdemlerini söylemeden, öğüt vermeden ve çözümlemeden edemezdi. Priscilla'nın söylediğine göre, kendisi dışında herkes ciddi ruh hastasıydı –kendi sözleri bunlar– yalnızca kendisi, lifli yiyecekler, meditasyon ve köylü oğlanlar sayesinde sağlıklıydı; ama bu sonunculara hiç değinmezdi çünkü o ancak yetişkinlerle derin ilişkiye girerdi. "Timinimus, senin yaşında birinin Paul ile o işleri *dans le lit** sürdürmesi uygun mu sence?"

Kendisinin başarılı kişisel kusursuzluk arayışını tartışmadığınız zamanlarda, Priscilla sizi kendi terimleriyle tartışmaktan hoşlanırdı; şimdi anlıyorum, daha da kötüymüş bu. Fakat o zamanlar ben de onun, düşündüğü kadar harika biri olduğunu sanırdım. Buna karşın, hiç kimse bende herhangi bir derinlik filan bulamamıştı; doğal olarak, onun terimleriyle de olsa, beni tartıştığımız o saatleri seviyordum.

Priscilla, Korint'teki ilk haftamızda, Aziz ile aramdaki her şeyi öğrenmişti; benim erkekliğimi özgürleştirmek için aramızı açmaya kesin kararlıydı; ona göre, bunun bir yolu da bu olmalıydı. Fakat sorun, Priscilla'nın sanat biçimiydi.

* Yatakta. (ç.n.)

Kendini –farklı zamanlarda– bir şair, bir dansçı, büyük adamı daha da büyük olmaya yönlendiren Aspasia gibi nitelikli bir fahişe olarak görürdü. Bedenimi ele geçirmenin dışında –bir gün bu emeline de ulaştı– bana ilişkin neler düşündüğünü tam olarak bilmiyorum. Şimdi dönüp geriye baktığımda, sanırım onu gerçekten heyecanlandıran şey, Aziz'le benim aramızı açmaktı; çünkü "küçük bir kuş, Tarsus'taki ilk günlerinde kötü beslenme ve barsak sorunları yüzünden onun sana yaptığı hergelelikleri herkese anlatmış olsaydı, Hıristiyanlığın kesin sonu olabilirdi bu."

Priscilla bu havadayken, Korint'in üzerinde asılı duran o büyük kaya yüzünden kararmış olan üstü kapalı balkona çıktım ben. Konuşarak, anlatarak, açıklayarak beni izliyordu o da. *Faux égyptien* olmayan bir bira doldurdum kendime. Soluk almak için durduğu bir an, "Kim sana inanır ki?" dedim. "Aziz'in seksle ilgili her şeyden nefret ettiğini herkes bilir."

"O, *chéri!* Kızdırdım seni." Gözleri sevinçle parlıyordu. Öfkeyi yatıştırmak için parmaklarını altın sarısı sümbül buklelerimde dolaştırıyordu. Peygamber çiçeği mavisi gözlerimde, acıdan yaşlar birikmeye başlamıştı. O dayanılmaz aksanıyla, "Neden" diye fısıldıyordu, "o güzelim sarışın buklelerini gerçek bir şampuanla yıkamıyorsun?"

Kimi kadınlar, kendilerinde en azgın boğayı bile aksırtarak geriye sıçratan şeyi görmezden gelirken, sizin yeterince yıkanmanızı sağlayamazlar. "Aziz, bayat zeytinyağı kokusunu seviyor" diye yalan söyledim. "Neyse, *chérie,* benim işime karışma."

Tam o anda Priscilla'nın öteki âşıklarından biri girdi onun yatak odasına, sanki gösterinin sürdüğü bir amfiteatrdı orası. Sıska ve kel, dinine düşkün biriydi. Yaşlıydı da, belki kırkında. "Sonsuzluk hakkında düşünüyordum, Priscilla. Merhaba Tim."

"İki nokta arasındaki en kısa çizgi" diye başladım söze.

"*Tais-toi, chéri.*" Priscilla hindi gibi kabarmıştı. Bir yatak odası ve iki âşık.

"Karımı terk ettim." Şarap dolduruyordu kendine. Satir* oyunları yazardı; ama Korint Devlet Tiyatrosu Müdürü'nün zalimce dile getirdiği gibi, "Bunlardan ancak satirler hoşlanacağı için" hiç kimse sahneye koymazdı bu oyunları.

"Ya, ne yazık!" dedi Priscilla çok heyecanlanmış gibi. Başkalarına ait kötü haberler, göklerden gönderilen kudret helvasıydı onun için, iksirdi. "Belki şimdi ona objektif bir gözle bakabilirsin."

"Aslında, o beni terk etti, bir dansçı yüzünden."

Priscilla'nın yüzü parladı, siyah diş etinde bir parıltı belirdi. "Yunanca'nın, özellikle de cins isimlerde benim için ne kadar *difficile* olduğunu bilirsin. Ama benim Pontus kulağım, dansçıya ilişkin bir dişil bağlam yakaladı burada."

"Belki" dedim, "ben gitsem iyi olur. Bir çocuğum henüz ne de olsa."

"Kal" dedi saçsız adam. "Büyüme zamanın geldi Tim. Saklayacak şeyim yok benim..."

"Bir düşün, bu heyecanlı deneyden ne güzel bir satir oyunu çıkarabilirsin." Priscilla el aynasına bakıp sevgi dolu bir bakış fırlattı kendine.

"Çıkardım bile." Tüniğinin altından kalın bir kâğıt tomarı çıkardı.

"Ben sahiiden gitmek zorundayım" dedim.

"Hayır." Priscilla kararlıydı. "Güçlü tutkuları öğrenmelisin, özellikle de kendisini, ayrıca krallığını bulmasına yardım ettiğim *gerçek* bir erkeğinkileri. Evet, ben Glaucon'a..."

* Yunan ve Roma mitolojisinde, yarı insan yarı teke yaratık; şehvet düşkünü adam. (ç.n.)

Priscilla, oturur vaziyetteki Satir Yazarı'nın çevresinde ağır ağır dolanıyordu. "...benim canlı sanat yapıtım olarak bakıyorum. Çünkü ben... yalnızca ben... özgürleştirdim onu; şimdi hem bir erkek hem de sanatçı olarak dışa vurduğu tutkuların o erimiş çekirdeği önünde birikmiş savunma buzlarını kırmasını sağladım onun. Ama benim hayattaki rolüm bu, başkalarının kendilerini bulmasına yardım etmek, varlıklarının merkezinden dışarı akmalarına yardım etmek..."

"Giyinik misin?" Aquilla kapıda duruyordu, yanında da Aziz vardı.

Priscilla tanıdığım en pratik zekâlı kadındı. Göz açıp kapayıncaya kadar değiştirebilirdi halini, tavrını. Sevinçli bir çığlık attı, gözleri parladı, dans eder gibi kocasının kollarına atıldı, Küçük Asyalı Oğlan'ın ağır kokusu hâlâ göğüslerindeydi; çünkü göğüslerini önce lavanta sakızıyla yıkadıktan sonra bir parçacık esmeramber sürmekten öte bir şey yapmamıştı. "Ah, sevgili Aquilla. Benim insan şeklindeki sanat yapıtım! Paul, hoş geldin! Biz de dua ediyorduk, üçümüz..."

"Kusura bakmayın" dedi Aquilla. "Aminlere sıra geldiğinde döneriz." Aquilla'nın oldukça kalın kafalı biri olduğunu düşünürdüm hep; ama şimdi sırf Priscilla sırlarını kendisiyle paylaşmasın diye anlayışsız biriymiş gibi davrandığını fark ediyordum. Oysa, çadır perakendeciliğiyle Hıristiyan pazarlamacılığı arasında, zengin ve çok mutlu bir adamdı. Bir de, Priscilla'nın övünerek söylediğine göre, cinsel organı kendisi için fazla büyüktü; esmeramber sürdüğünde bile çok zor giriyordu. Şimdi düşünüyorum da, hepimiz nasıl da inanmışız ona.

"Aminlerin zamanı" dedi Aziz. "Amin!" diye bağırdı. Sonra da Satir Yazarı'nın belindeki kâğıt tomarını aldı. "Yine mi porno, Glaucon? Ah, oğlum, yüzünü İsa'ya çevir. Sırtını satirlere dön..."

Glaucon, bir satir sırıtışıyla, "Şık bir davranış değil" dedi. "Başına gelmedikçe bilemezsin neyin ne olduğunu." Şakacı biriydi. Priscilla'nın, hastalıklı kösnüllüğünü yatıştırma karşılığı ona destek olduğunu keşfedinceye kadar, bu kadında ne bulduğunu bir türlü çözememişimdir.

Aziz, kâğıt tomarını yeniden ona fırlattı, sonra da deli gibi, küçük bir ayna, bir parfüm şişesi ve iki sandal kaparak bunları havaya fırlatıp tutmaya başladı. Bunlar, bir elinden öbürüne havada uçuşup duruyor, yolları tehlikeli bir şekilde kesişiyor ama asla değmiyorlardı birbirlerine ve asla yere düşmüyorlardı. Aziz, bu açıkça hipnotize edici gösteri sırasında, İsa sesiyle bize sesleniyordu: Yüksek, tiz ve tekdüze, işitenlerin söylediğine göre tıpkı Efendimizinkine benzer bir sesle. "Müjdeler olsun! *Yeni* müjdeler! Efes'te bizler için bir açılış var. Eski dünyanın şık, görmüş geçirmiş Efes'inde. Tiyatrolar; lanetliler için. Gece kulüpleri; lanetliler için. Her biri lanetli iki bin budalalı Diana Tapınağı ve şaşılacak törenleriyle onlara bağlı rahibeler; bin tane kadın, say sayabildiğince. Roma dünyasındaki en görkemli gösteri, İsa'ya erişemedikleri, bu yüzden de durmadan günah işledikleri için hepsi de sonsuz işkenceye yazgılı..."

"Kafirler!" İki sandal, Aziz'in sağ topuğuna inip kalkarken, parfüm şişesi ve ayna birbirine doğru uçuşurken, Aquilla'nın gözleri hafifçe şaşılaşıyordu. Her biri bir havariyi temsil eden on iki şeyle gösteri yaparken görmüştüm ben Aziz'i, bunlardan yalnızca birinin, Yahuda'nınkinin yere düşüp kırılmasına izin verirdi.

"Üzülmeyin, Aquilla, Priscilla, tapınak gösterisi için uygun bir çiftten daha öte bir şey olursunuz siz. Göreviniz tamamlandığında, son Efesli de dine dönmüş, o tanrıça şıllığı erken emekliliğini almış, bir sonraki öküz arabasında Olim-

pos Dağı'na doğru gidiyor olacak; kızlarsa, Aziz Priscilla Manastırı'nda rahibe olacak!" Aziz tam havasındaydı.

Priscilla'nın boyalı kaşları o anda şaşkınlıktan kalkmıştı. Tabii, bir gün, işin daha ilk ayağında olan bizler gibi bir aziz olacağına dair bir fikri yoktu. Aslında Priscilla, arzu nesnesini, merkezden dışarıya akma üzerine bir sürü tatlı konuşmayla uyutma yeteneğine sahip, boynuzlu bir kızdan başka bir şey değildi. "Efes için hazır mıyım acaba?" diye fısıldadı özgürce.

"Şekerim, sen her şey için hazırsındır" dedi Aquilla balkondaki sedirine yerleşirken. "Yaptığım birçok deniz yolculuğundan bildiğime göre, Korint Körfezi üzerinde hep batıdan batan güneşi, oradan seyretmekten hoşlanırdı."

Satir Yazarı, Priscilla'ya göz kırparak, "Efes senin için hazır mı, *chérie*?" dedi.

"Böylesi *raffiné* bir eski toplum." Dalmış gitmişti, böyle zamanlarda hep olduğu gibi odanın çevresinde amaçsızca, ağır ağır dolanmaya başladı. "Görmüş geçirmiş, dünya yorgunu ama henüz yeterince birinci sınıf olamamış. Nerede Efes'in salonları, âşıkları, nükteli insanları? Bir *chapeau*'dan her zaman bir uygarlık çıkarabileceklerine güvenen aydınlanmış birkaç kişi?"

Aziz, oyununu sürdürüyordu. "Bizler. Sizler. Siz ikiniz. Herkese din değiştirteceğiz. Efes'te iyi bir başlangıç yapılmış; ama yeni yönetim altında –ben– kilisemiz ona kollarını ve yüreklerini açacaktır..."

"Ve cüzdanlarını" diye ekledim.

"İsa'ya..." Aziz, sanki taşlaşmış gibi aniden durdu. Elinde savurduğu şeyler gürültüyle yere düştü. O zaman Aziz'in gözleri kafatasının içinde döndü, yalnız akları görünüyordu. Dilini yutmaya başladığı için ağzından sular akıyor, boğazı tıkanıyordu. Sara.

"Yarım saat kadar sürer" dedim. Kucaklayıp kaldırdım onu; kaskatıydı. "Gördüğünüz gibi ağır seyreden bir vaka. Bu oyun bozanlıktan dolayı özür dileriz."

Ne Aziz ne de ben umurundaydık Priscilla'nın. Şimdi büyülenmiş gibi, mahcup bir biçimde kendinden bahsediyordu; açık konuşursak, bir soğuk alıcılar dünyasında sıcakkanlı bir insan olmanın ne anlama geldiğinden söz ediyordu. Glaucon onunla iyi geçinmek zorundaydı; çünkü birkaç gümüş sikke koparabilmek için oradaydı. Dansçı karısının Priscilla'nın yedek yatak odasında gizlendiğinden hiç haberi yoktu Glaucon'un; kısa bir süre sonrasına kadar hiçbirimiz bilmiyorduk. Evet, Priscilla, Safo'nun çömezlerinden biriydi, ateşi sönmüş rahmetli şairden o gizemli dizeyi yinelemeyi severdi: "Bir evi yuvaya dönüştürmek çok uzun bir yaşam ister."

Aquilla'nın karısına aldırdığı yoktu; boynuzlu bir erkeğe yaraşan en büyük özellik. Tutmuş, keyifle günbatımını seyrediyordu. Biz İncil yazanlar, imgeleri betimleme yasağı onları sözlerle anlatmayı da içerdiğinden, herhangi bir şeyi betimlemeye özendirilmediğimiz için, bu İncil'i *gelecek*'teki bazı yazarların not defterlerinden aşırılmış betimlemelerle süslemeye karar verdim; Chet sayesinde, şimdi ve burada, onun Kanal Z'den gelirken, "Westport treni"yle getirmiş olduğu şeyleri dikkatle okumaktan hoşlanır olmuştum.

Bu yüzden, Aquilla, Korint Körfezi'ne bakarken tam olarak ne görüyordu? İşte gördükleri. "Batı bulutlarının kurşuni mavisi üzerinde ateşten bir buğunun, ipince bir yağmurun yayıldığını, büyük bir altın toz bulutunun, bir ateş tanrıçasının eteği gibi, sakin denizin üzerini süpürdüğünü, şimdiyse, güneşin, bir bulutun loş duvarından, hapishanesinin duvarlarını parçalayan bir titan gibi, dev bir bakır top gibi parlayıp çıktığını" görüyordu.

Tabii biz Hıristiyanların benzetmeler, hatta eğretilemeler –meseller, elbette, büyüktü– kullanmasına izin verilmiyor; ama buna yeşil ışık yakılmış olsaydı bile, üslup olsun diye, batan güneşin kirli bir kurşun tava üzerinde hafifçe kızaran bir yumurtaya benzediğini yazardım, güneşin tam batarken gerçekte göründüğü gibi olmadığını düşünmüş olsaydım; günümüzde kayda değer bir şey değildir bu, o akşam üzeri güneş tam da böyle görünüyordu bana. Ama bu kadar ukalalık kafi.

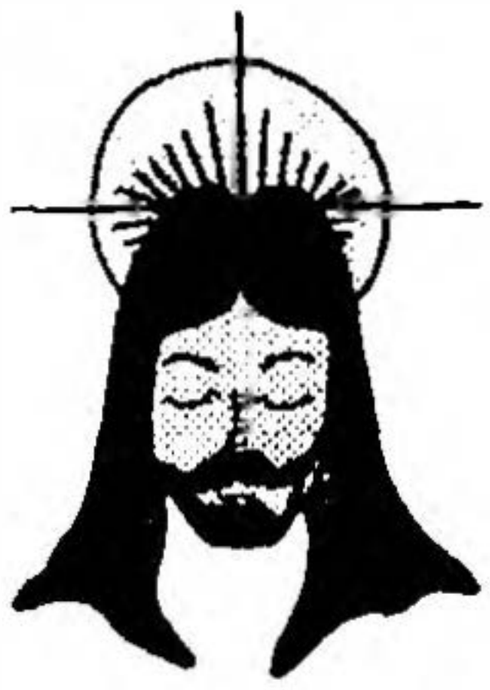
Aziz, omuzlarımda evden ayrılırken, Mary Baker Eddy'den başka kimi bulabilirdim avluda. Aziz'e dik dik bakıyordu, sapsarı gözleri –bir benzetme daha yapalım– tavada iki yumurta sanki? "Söyle ona, hasta olduğunu *sanıyor* o. *İnanmasını* söyle ona. Mesih Bilim Adamı'na inanmasını."

"Bir saralı o."

"Olumsuz Düşünceler var onda. Sizi uyarmıştım, Timoti, tekrar görüşeceğiz."

"Philippi'de mi, madam?"

"Hayır. Golgota'da. Yerimi ayırttım ben." Bayan Eddy, ölümü haber veren bir baykuş haykırışıyla gitmişti, bir titan gibi zaman engelini parçalayarak (sahiden kolaymış bu)... işe bak.

Yedi

Aziz Paul'ün misyonu üzerine yazdıklarıma yeniden bakarken, belki de azizlik öncesi insanlar olarak yaşamımızla ilgili fazla renkli ayrıntılar uğruna, Mesaj'ın birçok önemli bölümünü çıkarmış olduğumu görüyorum. Örneğin, Aziz'in Mesajı için çok önemli bir şey, *İzleme* Mektubu'nun kaçınılmazlığıydı. Onun dikkate değer gösterilerinden birinin sonunda sırf para toplamak yeterli değildi, bu gösterilerde gerçekten esinlenmişse, hem step dansı *hem de* hokkabazlık yapardı; bu da cüzdanların, yataklarına planktonlar vurmuş aç istiridyeler gibi sıçrayıp açılmasına neden olurdu. Bu bir eğretileme midir yoksa benzetme mi? Chet'in bana bıraktığı *Meşgul İşadamının Uygun Tümce Seçme Dosyası*'na bunu da eklemeliyim; ortalama eskatolojik çağınız sırasında kolay satış biçeminde ustalaşmak için faydalı bir aygıttır bu.

Aziz, logomuz olan haçtan sonra Kutsal Rolodex'in çocuk oyunu olduğunu söylerdi hep. Tabii, bizim Hıristiyanlık versiyonumuzun popüler olma hızının kanıtı, Aziz'in çok içten bir kutsal insan olduğu kadar bir pazarlama dehası olmasıydı; bilmem söylemeye gerek var mı... Elbette hataları da vardı günahları da... Benim genç bedenime duyduğu kösnüllük, bunlardan biriydi; fakat bu son günlerin hassas dengesini kurarken, erdemlerin ağır bastığından kim kuşku duyabilir ki...

TV-ülkesinde bir şeyler oluyor. Hiç sevmediğim şeyler. Mary Baker Eddy'den Chet'e kadar herkese bir şeyler oluyordu; ama ne? Otuz yıl kadar, ne yanından baksan, bir ömür, naçiz bir Hıristiyan vaiz ve aziz olarak *benim* ömrüm. Bu süre zarfında ya da zaman çerçevesinde bizim çalışmalarımızı, her nasılsa, belki de düşlerde, kısaca denetleyebilen yarım düzineden fazla kibitzerin farkında olduğumu sanmıyorum. Çünkü olsa olsa bir saat ancak kalırlardı ve hiçbir zaman fazla dikkat etmezdim onlara.

Ama şimdi, burada, Makedonya'da veya bildiğim herhangi bir yerde, kesinlikle tarihi bir şeyler olmuyorken, birden, her defasında bir sürü kibitzer yaklaşıyor bana. İmparator Domitian sağlam bir gemiyi yönetiyor. Eylemimizin parlak günleri, İsa dönene kadar –ki, bugünün zaman çerçevesi içindeki bizlere giderek çok az olası görünüyor bu– çoktan geçmiş olacak. Öyleyse neler oluyor?

Kamış kalemi –Chet bana, kusursuz bir pilli işlemci vereceğini söylüyorsa da, benim için bir kelime-işlemci değildir bu– daha parşömene değdirmemiştim ki, piskopos evinin katedral tarafındaki çalışma odamda, okuma sehpamda otururken, tam arkamda bir şeyin *varlığını* fark ettim. Atalanta, perhiz yapan Giritliler için para toplama işi için şehir merkezine gitmişti.

Döndüm ve Yeni Yıldız Banyoları'nın serinleme yerinde karşılaştığım gözlüklü ve kulaklıklı o adamı gördüm karşımda. Dikdörtgen şeklinde, deriden, saplı bir kutu taşıyordu elinde. "Tam işlerinizin ortasında sizi rahatsız etmiyorum umarım." Benim uydurduğum bir hayal miydi bu, yoksa omuzlarımın üzerinden bakıp yazdıklarımı mı okuyordu? Parşömen tomarını topladım.

"Şey, oğlum..." Bir piskopostum ya, öfkeli bir piskopos. "...aslına bakarsan rahatsız ediyorsun. Siz TV-ülkesinden in-

sanlar, randevu diye bir şey bilmez misiniz? Tam gün çalışan bir sekreterimle yarım gün çalışan bir danışmanım var benim. Büroları caddenin karşısındaki diyakosluk karargâhında." Makedonya diyakosluğunun yönetildiği kare şeklindeki bürolar blokunun görülebildiği pencereyi gösteriyordum. Gerçekten de personelimle gurur duyarım, özellikle de muhasebe ve yatırım bölümleriyle. Genel Vali daha geçen hafta, mali danışmanlarından oluşan bir grubu, vergi işlemlerimizi incelemek üzere göndermişti zaten. Ama ne kadar yalvarırlarsa yalvarsınlar, Kutsal Rolodex'teki isimler bizim için Kutsalların en Kutsalıdır; zındık gözlere, hele hele vergi toplama memurlarına açık edilemez.

"Gerçekten üzgünüm, Piskopos." Sinirliydi, elleri titriyordu. "Ama benim sizin bulunduğunuz kanala sokulmam o kadar da hassas bir teknik değil; sanatın hali söz konusu olduğundaysa, birtakım incelikler mümkün değil."

"O zaman" dedim, neyse ki Chet sayesinde buna hazırdım, "sanat hal ve gidişatı düzelinceye kadar bekleyip neden *o zaman* gelmiyorsunuz ziyaretime? Yine de, zamanın bu özel noktasında, sonuna kadar bu masada ve bu gündeyim, yani her zaman emrinizde, hoşunuza gitsin ya da gitmesin; benim hoşuma gitmiyor, buraya böyle çakılı olmak; tıpkı jelatinin içine kırılmış soğuk yumurta gibi." Bu iyi oldu, diye düşündüm.

"Ama bekleyemem. Hiçbirimiz bekleyemez. Görüyorsunuz, şu ana kadar sanat öyle kusursuzlaştı ki, cumadan pazartesiye kadar uzun bir hafta sonu çalışmasına hazır olmanız uyarısını yapabilirim size; şey, kendi zaman sürecim içinde çok yaşlanabilir, hatta ölebilirim. Korkarım, bu tam da elindekiyle yetinme durumu. Kendimi tanıtayım size. Ben, Doktor Francis B. S. Cutler, Fairleigh Dickinson Üniversitesi'nde Karşılaştırmalı Dinler Profesörü."

"Aynı zamanda General Electric'te danışman bilgisayar dehası."

"Chet söylemiştir bunu size." Dr. Cutler pek memnun görünmedi bundan.

"TV'de söylenildiği şekliyle, bir koltukta iki karpuz."

"Doğrudur. Tartışmak için gönderildim..."

Birden işkillendim.

"Madem GE'de bilgisayar sihirbazısınız, neden bir turist gibi, Mary Baker Eddy gibi bir aracı kullanıyorsunuz?"

"Benim tinsel bir yanım var. Şu halde..." Bir tabureye oturdu ve deri kutuyu açtı. "Banyolarda size söylediğim gibi, Aziz Paul'ün yazılarını basıma hazırhyor ve düzenliyorum; tabii uygun bir biçimde. Çalışmalarım için çok önemlisiniz siz." Koyu mavi bağla bağlanmış, kalın bir el yazması tomarı çıkardı.

Köşedeki TV cihazına, korkarım özlemle göz attım. Haftalık ABC filmlerinin birinci bölümünün gösterim zamanı gelmişti. Sanıyorum, spikerin söylediğine göre; ama yanılmış da olabilirim, "muhasebe şefleri"nin soyduğu bir delikanlının etkileyici öyküsü anlatılıyordu. Günün yirmi dört saati devamlı sözler ve resimler savuran bir makinede ne söylendiğini, ne gösterildiğini sık sık karıştırıyorum. Atalanta'nın da zekice söylediği gibi, "Sonunda, bütün gün *ve* bütün gece bu aptal kutusunu seyreder duruma geleceğiz." İşte o zaman biz de, yalnızca belli saatlerde, önemli bazı programları seyretmeye karar verdik. Kuşkusuz, gerçek yaşamda, bir kanepede yan gelip yatan bir hıyar olmak bana gelmez. *Gerçek* yaşamda. Evet. Son günlerdeki bütün karışmaların konusu da bu. Gerçek İncil'imde ne yazacağım? Herkes bunu bilmek istiyor. Ben de istiyorum.

Dr. Cutler, gözlerini atkestanesi kadar büyülten altın çerçeveli gözlüklerinin gerisinden beni süzüyordu. "Bir sürü metin, hiçbir iz bırakmadan yok oldu..."

"Yok oldularsa, var olduklarını nereden biliyorsunuz?"

"İkincil kaynaklar." *Dr. Cutler'ın yanıtı anında* gelmişti. Fazla anında, değil mi? Yumuşaktı da kendisi. "Şimdi, ikinci milenyumun sonunda olduğu gibi, kendiniz kaydın hiçbir yerinde yoksunuz. Aziz Paul'ün size yazdığı mektuplara ne olduğunu güçbela biliyoruz; ama sizin ona yazdıklarınıza ilişkin tek bir sözcük bile yok. Sanırım siz de zaman zaman ona yazmışsınızdır?" Neden bilmiyorum ama, birden, orada, kendi katedralimden bir taş atımı ötedeki kendi evimde olmama rağmen, çok sinirlendiğimi hissettim.

"Evet" dedim. "Tabii" diye dikkatle ekledim. Ama Dr. Cutler öylece bana bakıyordu ve bir şeyler gevelemeye başladım; Küçük Asya'da daha bir çocukken yalanım yakalandığında yaptığım gibi ilk kez böyle bir şey yapıyordum. "Sanırım saklamamış benim mektuplarımı. Ha, Efes'teki, hani bin tane rahibesi olan –siz sayın artık– Artemis Tapınağı'nın acayip kartı, o her zamanki, keşke siz de burada olsaydınız falan türünden bir kart."

Dr. Cutler bir şey ararmışçasına mavi cildin sayfalarını çeviriyorsa da, iri gözleri metinde değil, benim üzerimdeydi. "Belki de Aziz Paul'ün mektuplarınızı saklamamış olmasının bir nedeni vardı."

Kendimi tuttum. "Aslında her şeyi saklardı. Titiz bir istifçiydi o. Ama nesi var nesi yok, hepsi Roma'da yok edildi. Mahkeme emriyle."

"Sizin mektuplarınızı yeniden ele geçirmiş olduğumuzu, hepsinin işte burada olduğunu söylersem size, ne derdiniz?"

"Bunu nasıl becerdinizse, mahkeme Aziz Paul'ün dosyalarını yok etme emrini vermeden *önce* Roma'ya ulaşmış, bu durumda da mektupları çalmış olduğunuzu söylerdim; ya da ödünç almış olduğunuzu mu söylemeliyim?"

"Evet" dedi Dr. Cutler. "Dosyaları aşıran da bendim, Francis B. S. Cutler. Tabii, hacker'ın kayıtları yok etmesinden önce."

"Eh!" Bir espri yapmaya çalıştım, "Bunun için, o sürüsüne bereket Nobel ödüllerinden birini almışsınızdır."

"Ödüller ödülüne sahibim ben zaten." Ciddiydi. "Fizikte. Cutler Etkisi buluşumdan dolayı: İmgeleri zaman-uzamı içinde iletmeyi olanaklı kılıyor; yakında, çok yakında televizyon cihazları kadar" –Sony'ye bakıyordu– "kişileri de nakletmek mümkün olacak. Sizde bir GE cihazı olması gerekirdi. Garip."

"İyi çalışıyor bu. Golgota programını yönetip yönetmeyeceğimle ilgili bir gelişme var mı?"

Dr. Cutler başını iki yana salladı. "Bu, NBC. GE'nin şov kanalı. Öyle bir teknolojik atılım yaptık ki, birlik kuralları izin verirse, istediğimiz yere canlı bir kamera ekibi gönderebileceğiz. Size söylediğim gibi, benim bir değil iki disiplinim var; ancak Coconut Grove'daki Florida Üniversitesi'nin geçebildiği, Fairleigh Dickinson gibi kalburüstü bir üniversitede zorunlu bir gereksinimdir bu; göz kamaştırıcı diyebilir miyim? GE'nin karşılaştırmalı bilgisayar yazılımı ile katı din arasında gidip gelirim ben. Bugün dinbilimci şapkam var başımda." Dr. Cutler açık ciltlere doğru baktı. "Priscilla'nın bir günlük tuttuğunun farkında mısınız? Princeton'dan doktoralı Edmund Wilson diye birinin, Ölü Deniz parşömen tomarlarından birinin altında bulduğu *erotik* bir günlük; Mossad, sizin, Aziz Paul'ün, Hıristiyanlığın ve aşağı düzeyde bir akademik derecesi olan sarı çizmeli Bay Wilson'un saygınlığına gölge düşürmek için son günlerde çevirtip dağıtmış bunu."

Bu açıklamanın beni bir vuruşta yere serdiğini söylemeliyim. Efes dilberlerinin başı olarak yerini sağlamlaştırırken,

bir âşıktan diğerine koşarken, nasıl olurdu da bir günlük tutacak zaman bulabilirdi Priscilla? Ayrıca, ne koyabilirdi ki o günlüğe? Kendi konuşmalarını mı? Yani, demek istediğim, kendinden başkasını dinlemezdi ki o. Ve de hangi dilde?

Dr. Cutler zihnimden geçenleri okuyarak, "Pontusça" dedi. "Bu ateşli sayfaları berberinde ve patroniçesi olduğu Aeolian Salonu'ndaki bitmek tükenmek bilmeyen kış konserleri esnasında yazıyordu. Süratle yazıyordu, her şeyi yaparken olduğu gibi. Ayrıntıları vermede uyanıktı. Özellikle sizin Aziz'le doğal olmayan ilişkinize üzülüyordu..."

"Dur. Dur." Sinirlenmeye başlıyordum. "Priscilla güvenilir bir kaynak değildir pek. Aslında, çevrede bir yalancı tanık varsa, bunun o oyuncu ve şirret kadın olduğuna inanabilirsiniz."

Dr. Cutler ilk kez gülümsüyordu; korkunç bir görüntüydü. "Sizinle ve Aziz Paul'le ilgili olan her şeyi seçtim, ayırdım..."

"*Nerede* bu günlük şimdi?"

"Bir New Jersey bankasında, bir kasada kilit altında. Bilmeyebilirsiniz diye söylüyorum, New Jersey kasaları –güvenirlik bakımından– Tanrı'nın bütün ülkelerindeki en sağlam kasalardır. Sonra, Passaic'tekiler, Paterson ve Paramus'takiler ilk akla gelenlerdir; ama daha az güvenli olmayan başka kasalar da vardır. Şimdi, ne rüzgârlı Trenton'dan ne de etrafı çepeçevre deniz Ventnor'dan değil, Whitman-deneyimli Camden'den ve hilekâr Hoboken'den, Pert Amboy'un ya da benim kökenim olan kutsal Portakallar'ın eline su dökemeyeceği Morristown'dan söz ediyorum; oysa Trenton'un eyalet başkenti, çok geçmeden adını, Mosler Kasa onuruna, Mosler olarak değiştirecek. Ah, sen sen ol, Jersey'e güvenlik konusunda akıl vermeye kalkma!"

Bunu yapmayacağımı söyledim. Daha sonra Dr. Cutler ağzından saçılan köpükleri sildi ve mavi ciltli metne verdi ken-

dini. "Bakın, benim Pontusça'dan çevirim biraz acemicedir; ama, bilmem anlatabiliyor muyum, bunlar, kötü ve anlaşılmaz öiü üslupların masallarından gına getirmiş olan bugünün dinleyicisi için bile çok zor anlaşılır şeyler."

Dr. Cutler el yazmalarını bana verdi. "Bende başka kopyaları var "dedi, yüzünde *o* bildik gülümsemeyle. "Siz, peygamber çiçeği mavisi gözleri ve kadın yazarımızın bizi temin ettiği gibi –onun değil de– sizin seçtiğiniz bir şampuanla daha güçlü bir saç kremine ihtiyaç duyan sümbül gibi altın saçları olan Timaksimus, pekâlâ çözersiniz bunları."

Bense o sırada, kitabı inceliyormuş gibi yaparken, renkten renge giriyordum. Sonra gerçekten de okumaya başladım, bir iki satır şuradan, bir iki satır oradan; günlük, sanki Priscilla'nın elinden çıkmamıştı ve her kim yazmışsa onu, tepeden bizi gözlemiş bir sinekti. Benim yönümden çok, çok utandırıcıydı; Aziz'in yönündense felaketti; benim sümbül gibi buklelerime ilişkin, o bebek ağzıyla yaptığı bütün yorumlar... Priscilla sineği de, nasıl tırmanmışsa oraya, tepeden bizi gözlemiş ve her şeyi yazmıştı. "Yayımladınız mı bunları?"

Dr. Cutler başını iki yana salladı. "Hayır. Henüz yayımlamadık. Belki de –kim bilir– asla yayımlamayız."

"Mesele nedir?"

"Çok, çok aziz Piskopos, sizin İncil'inize bağlı." El yazması tomarı gösteriyordu.

Kâğıtları sıkı sıkı sardım. "Şu anda düpedüz anı yazıyorum" dedim. "Nereye gittik, kimleri gördük. Buna benzer şeyler. Ve tabii, Mesaj'ın kendisi."

Dr. Cutler gülümserken dişleri, televizyonda her saniye birbiriyle çarpışan arabalardan birinin önüne benziyordu. "O halde neden, Sayın Piskopos, sünnetiniz gibi öyle ayrıntılı –hatta kösnül– bilgileri de sokuyorsunuz işin içine?"

"Çünkü" –sakindim– "Paul'ün, önceden Ortodoks Yahudi olan Kudüs Hıristiyanlarını yatıştırmak için nerelere kadar gidebileceğini göstermek istiyordum."

"Anlıyorum." Dr. Cutler'ın ağzı, otoyoldaki üçlü bir çarpışmayı göstermek için yeniden açıldı. "Peki, Priscilla'yla cinsel birleşmenizi defalarca betimlemeniz için ne gibi *nedenler* gösteriyorsunuz?"

Hakikaten fena bozulmuştum. "Öyle şeyler yok." Serttim. "Ah, şehvet düşkünleri işte böyle şeyler uydururlar ikimiz hakkında..." Birden şafak attı bende. "Şu ana kadar neler yazmış olduğumu nasıl bilebilirsiniz siz? Benim kaşık düşmanı dahil, hiç kimse yazdıklarımın tek satırını bile okumadı daha."

Dr. Cutler bir şeyler biliyormuş gibi bakıyordu yalnızca. Anlaşılan, eserim, gelecek zamanda, bilgisayar virüsünce dokunulmamış duruyordu ve Dr. Cutler bunları okumuştu.

"İzin verir misiniz?" Dr. Cutler, profesyonel dinbilimci ve karşılaştırmalı fizikçiydi ya, tomarı açtı ve Priscilla'nın yazdığı, o parlak, bana kendini veriş sahnesini yüksek sesle okumaya başladı; –İncil'in aksine– gerçek yaşamda buna benzer sahneler her zaman olmuşsa da, bir tek sözcüğünü yazmamıştım ben.

"Dur! Sen uyduruyorsun bunu." Tomarı kaptım ve yüzüme yaklaştırdım; gözlerim giderek hapı yutuyor. Priscilla ile benim aramda geçmiş mahrem gerçek-yaşam sahnesinin capcanlı yazıya geçirilmiş olduğunu gördüm, içimden okurken.

Şaşkın ve öfkeli bir halde tomarı sardım. "Dr. Cutler, siz benim İncil'i, şöyle ya da böyle kendi arzunuza göre kurgulamışsınız ya da kurguluyorsunuz. Eserimi bana geri verirseniz çok minnettar kalacağım size. Yoksa bunları yakmak zorunda kalacağım." Elimle dokundum –o sayfalara değil de– bu sayfalara. "Ve yeniden yazmaya başlayacağım..."

Birden, piskoposluğun çok gizli mali belgelerini gizlediğim kilitli elbise dolabımın kapısından çıkageldi Dr. Cutler. Elinde bir tomar kâğıt tutuyordu. "Sizden özür dilemeliyim, Piskopos" dedi. "Fakat sizin İncil'inizi tam şu anda buldum. Gulf+Eastern'deki laboratuvarımı temizliyordum, orada benim eski DNA-birleştirilmiş-alan-kuramı üzerine notlarımla birlikte duruyordu. Binlerce kez özür dilerim."

"Bu kadarı da fazla artık!" Dr. Cutler ayağa fırladı, kaşları çatılmıştı. Bu yeni Dr. Cutler, eskisinden daha yaşlıydı ve neşeliydi. Benim Dr. Cutler şaşkındı. "Hangi tarihtensiniz, benim işitme cihazım, gözlüklerim nerede? Ve siz, ne arıyorsunuz Gulf+Eastern'de?"

İkinci Dr. Cutler gülümsüyordu, takma dişleri kusursuzdu. "Birkaç yıl sonrasındanım ben. Aslında, doksanların son yılı ayrıldım GE'den. Farleigh Dickinson'u da Kent Koleji-'ne gitmek için terk ettim. Ama neden benden bahsediyoruz ki?"

"Bu bantta bir plan değişikliği yapılmış." Yeni Dr. Cutler hoştu, güzel konuşuyordu. "Sizin sahteciliğiniz çok becerik-sizce. Ayrıca, Karbon 14 testleri kesinlikle geçersiz kıldı bunu. Yani, başka bir şeyin peşindeyiz biz." Yeni fakat daha yaşlı Dr. Cutler, genç Dr. Cutler'in gözlerinin içine dikmişti gözlerini. "Yanılmıyorsam, tansiyonunuz tehlikeli biçimde yüksek..."

"Beta-blokerimi aldım." Birinci Cutler –artık öyle diyeceğim ona– savunmaya çekilmişti. Bir de, tamamen şaşkındı ve bu her ikimizi de şaşırtmıştı.

"Evet" dedi İkinci Cutler, "ama yanlış olanı o. Şeye çevirin..." Genç halinin kulağına bir şeyler fısıldadı. "O reçeteyi izleyin ve milenyumdan kısa bir süre önce –bu bantta– sizi öldürecek olan inmeden sakının, bu da hayır işlerini sürdürmek üzere hayatta olmayacağım demektir."

Bundan sonra İkinci Cutler tomarı bana verdi. "Buyrun, bu sizin özgün İncil'iniz, bugün itibarıyla yazdığınız her şey, içinde. Daha yerel renkler taşıması gibi bir öneri getirebilir miyim? Sakatlanmış penis, eğlenceli ama fazla çocukça. Öte yandan, günbatımı betimlemeleriniz çağdaş okurlar için çok uygun; çünkü okurların birçoğu Sony-TV radyasyonundan kör olmuş durumda, Braille abecesi kullanmaları gerekiyor. Onlar için ses kayıtlarımız var; ama sayfaları çevrilerek okunan eski moda kitaplarımız gibisi yok, hep söylerim ya, tıpkı hayat gibi."

"Dr. Cutler." Toparlanmaya başlıyordum. "Ben de, zaten buradayken tam zamanında çıkıp gelmenizi" –nazik fakat soğuktum– "kabul edilemez buluyorum, efendim; her ikinizin de, davetsiz, uyduruk bir kurt masalıyla..."

"Seçeneğim yoktu." İkinci Cutler, benim piskoposluğum sınırları içinde sözümü kesiyordu. "Beyler" diye açıkladı, "Kıyamet Günü M. S. 2001 olarak yazıldı."

"Haleluya!" diye bağırdım.

"Kim söyledi size?" diye araya girdi Birinci Cutler.

"Elbette, ben *anımsadım*." Gizli bir şeydi bu. Ama Birinci Cutler susuyordu.

İkinci Cutler devam ediyordu. "Mesih, olağanüstü bir nükleer havai fişek gösterisinin ortasında çıkıp gelecek, daha sonra da Cennetlik iyilerle Cehennemlik kötüler."

Birinci Cutler başını sallıyordu. "Ezeikel'de yazdığı gibi."

Heyecandan ezilmiştim. "Söz verdiği gibi bize döneceğinden şüphelendiğimi düşün bir; ki etmiştim..."

"Korkarım ki" dedi İkinci Cutler, "bu Mesih, sizin ve Aziz Paul'ün icat ettiği İsa olmayacak. Bel Air'deki David Sarayı'ndan bir Yahudi Prensesi olan Yahudi Mesih olacak, İşaya ve Selma Suydam'ın önceden bildirdiği gibi."

"Günah, günah!" Başka bir şey çıkmıyordu ağzımdan.

Birinci Cutler daha sakindi şimdi. "Bu kaydı değiştirecek zamanımız hâlâ var."

İkinci Cutler konuştu: "Çok zaman var. Şimdi herkes yeniden Golgota'ya bağlanıyor." Genç haline göz kırptı, "hacker da dahil."

"Hazır siz GE'deyken –ben hâlâ öyleyim– görevimiz basit. Gelecek Kasım taramalarında, dünya ölçüsünde uydu izleyici aracılığıyla, NBC'yi birinci sıraya yerleştirmek; CNN'i sonsuza kadar batıracaktır bu. Konuştuğumuz gibi, Chet Claypoole bir kamera ekibi oluşturuyor..."

Bu hareketin dışında kalmak istemediğim için, "Başsunucu olarak aynı fikirdeyim" dedim. "Chet, idarecilerin benim kontratımı imzaladıklarını söylüyor." Bu tamamen doğru değildi; ama ben işi aldığımdan yüzde doksan eminim.

"Niçin" diye sordu Birinci Cutler, "kulaklıklarımızı takmıyorsunuz?"

"Çünkü küçük bir iç kulak ameliyatı, işitme duyumu üçte iki oranında düzelti de ondan. Üç yıl sonra senin de karşına çıkarsa, hiç kaçırma."

"Karşıma çıkar mı acaba?" Birinci Cutler suratsızın tekiydi. "Aynı bantta olduğumuzu nasıl bileceğim?"

"Çünkü ben buradayım. Çünkü siz buradasınız. Çünkü bu bant, virüsün yok etmediği tek bant; bu da, bu ahmağın bizim son umudumuz olduğu anlamına geliyor." Bana bakıyordu. Ahmak ne demek diye düşünüyordum.

Piskoposça bir gürültüyle boğazımı temizledim. "Petronius'un bir zamanlar söylediği gibi, durumu gözden geçirelim. Şurası bence açık, siz ikiniz, benimkiyle ilişkisi olan tek misyona sahip, tabii farklı zamanlarda, aynı kişisiniz." Harika bu, diye düşünüyordum ve sonunda ukalanın teki, ak saçlı İkinci Cutler'a ulaşmış olduğumu görebiliyordum.

İkinci tomarı işaret ettim. "Olaylara ait kendi kurgunuzu benimkinin yerine koymak için çırpınıyorsunuz; oysa ben onları tümüyle yaşadığım halde, siz..." Tam yerine oturacak bir sözcük arıyordum; buldum da: "*Henüz doğmamışsınız.*"

"Hadi, hadi...." Birinci Cutler sinirli sinirli kulağıyla oynuyordu.

"Doğmamış birinin tanıklığına dünyanın hiçbir mahkemesinde izin verilemeyeceğine göre" diyerek vaazda bulunuyordum, "henüz doğmamış kimselerin tanıklığı hardal tohumundan daha fazla bir ağırlık taşımaz."

"*Neyden* daha fazla?" diye sordu Birinci Cutler.

"Hardal tohumu!" diye bağırdı yaşlı olanı. "Sizin gerçekten o operasyondan geçmeniz gerek. Manhattan Gözü, Kulağı ve Gırtlağı, gerekli her şeyi..."

"Kes sesini!" Gülümsüyordum. "Hacker, Bugüne Kadar Anlatılmamış En Büyük Öykü ile ilgili öteki yetkililelere yaklaşımınızı tıkamış olduğuna göre, bana her şeyin aslını söylemenizi öneririm. Söyleyin bana, Dr. Cutler ve de siz Dr. Cutler, ne kadar girdi... şey, şey etmeye çalışıyorsunuz..." Prime-time'da yayımlanan talk-show'ları dinlemekten aklım karışmıştı, duyulur duyulmaz bitirdim sözlerimi, "...koymaya çalışıyorsunuz?"

"Aramızda fark var" dedi İkinci Cutler; sevmemiştim onu; oysa Birinci Cutler'a karşı biraz olsun sıcak duygular besliyordum. Hani televizyonda, uzun uzun, bağıra çağıra konuşan, ancak bir reklamla susturulabilen biri için derler ya, işte öyle *incinebilir* biri o.

Birinci Cutler, yaşlı haline dikkatle bakıyordu. "Bütün bu olanların içinde Marvin Wasserstein nerede duruyor?"

İkinci Cutler, gözkapaklarının altına bir çift kontakt lens yerleştirdi. Kar gibi beyaz saçlarına, pörsümüş yüzüne rağmen, büyülenmiş gibi gözlerini ondan ayıramayan benim

zavallı Cutler'ımdan on yaş daha genç ve çok daha sağlıklı görünüyordu.

"Diyelim ki, Marvin şimdi, tıpkı benim olduğum gibi, Gulf+Eastern'ın yasal bir memuru. Yönetimi sorgulamaz o, ben de öyle." İkinci Cutler, kontakt lensleriyle göz kırpıyordu bana, Aziz'in yalan söylemek üzereyken gözlerini kırpıştırmasına benziyordu bu. "Sizin Paul ile özel yaşamınız hakkındaki açıklamalar hikâyenin bütününü insanileştirecek ve AIDS'in ve tabii nükleer savaşın kırıp geçirdiği bir kuşağa yardımcı olacak, rahatlatacaktır onları. Bu sizin kutsal göreviniz, Timoti, geride kalmış olan o ilk günler nasıldı, İsa gerçekten nasıl biriydi, bize açıklayacaksınız..."

"Ne Aziz Paul'ün ne de benim O'nunla hiç karşılaşmadığımızı benim kadar siz de biliyorsunuz."

"Fakat siz O'nu gördünüz, O'nu dinlediniz..." İkinci Cutler odayı arşınlamaya başladı.

"Asla. En azından şu ana kadar." Kurnaz da olabilirdim. Hele hele şimdi kentteki tek oyun ben olduğuma göre.

İkinci Cutler cebinden bir polaroid çıkardı. "Burada, çekilmiş bir resminiz var sizin. Golgota'da. Çarmıha Geriliş'in gerçek tanığı olduğunuzu kanıtlıyor."

Resme baktım. Evet bendim bu, şu anda nasılsam öyle, kel ve yaban; oysa hemen yanımdaki Mary Baker Eddy, ta uzaktaki çarmıha gözünü dikmiş, kendinden geçmiş bir edayla bakıyor.

"Orada olduğumu anımsamıyorum" diye söze başladım.

"Çünkü *bu* bantta siz henüz orada değildiniz. Fakat *olacaksınız*..." İkinci Cutler ellerini çırptı. "Bu resim onun kanıtı."

"Eğer Marvin oradaysa, o zaman ben de oradayım; yoksa oradaki ben siz misiniz?" Birinci Cutler gelecekteki kendine dik dik bakıyordu.

"Benim bilmem, sizinse bulmanız gereken şey bu. Şöyle söyleyeyim, Tim-san, Aziz Paul, sizin en kötü yoldan kendisiyle işbirliği yapmanızı istiyor."

Şimşek hızıyla atladım bunun üzerine. "O zaman Aziz Paul'ü tanıyorsunuz?'

İkinci Cutler telaşsızdı. "Virüs salgınından önce, kanala özgürce girebildiğimiz sıralarda, onunla birçok kez konferans şeklinde toplantılar yaptım; ama hiçbir zaman bire bir değil. Bunu gelecek ay Kudüs'e saklıyorduk, hani hacker'ın bantları mühürlediği zamana, böylece zavallı Cynthia kitlendi, bense eskisi gibi her yere birinci sınıfta seyahat edemiyorum artık."

"Siz hâlâ Cynthia'yı mı kullanıyorsunuz?" Birinci Cutler birden neşelendi.

"Sizin gibi ben de hâlâ ona bağlıyım. Gerçekten özeldir o."

"Durumu nasıl?"

"İyi. Kolayca tedavi edilebilir, kan şekeri sorununu saymazsak."

"Beyler." Nazik fakat serttim. "Cynthia ilginç olabilir ama..."

"Ne matrak!" Birinci Cutler kıkır kıkır güldü. "Ben şimdi onu piskoposu ziyaret etmek için kullanıyorum, siz de daha sonra onu kullanıyorsunuz." Bana döndü. "Bu bizim kanal geçişi dediğimiz şey. Anlıyorsunuz, Cynthia bu geçiş durumuna giriyor, daha sonra da Bay Yamamoto..."

"Yıllardır en iyisidir o." İkinci Cutler kendini beğenmişin biri.

"Siz de o yolla buradasınız değil mi?" Birinci Cutler'ın gözleri, görüntüyü büyüten camların gerisinde kocamandı, yaşlı halininkilerse kısıktı.

"Evet, tabii. Anlayacağınız, delikanlı Tim, Bay Yamamoto, geçiş durumunda Cynthia ile çalışan tinsel bir kendilik-

tir. Sizi geriye, geçmiş yaşamlarınıza ya da reenkarnasyonlara götüren kişidir. Yeni Çağ Zaman İçi Seyahat Hizmetleri aracılığıyla onunla iletişim kurduk; gerçekten yararlılar."

"Çok ilginç" dedim. "Ama o çok meşgul Bay Yamamoto'nun uzmanlığı size geçmiş yaşamlarınızı göstermekse, o zaman siz ikiniz –ya da şu anda iki zaman bölümünde olan sizlerden biri– daha önceki bir yaşamda ben olmalısınız, sanırım. Yoksa sizi oradan buraya nasıl kanallayabilirdi?"

İkinci Cutler buna hazırdı; tahminime göre her şeye hazırdı. Ona güvenmiyorum. "Gerçekten de bir konsantrasyon sorunu bu. Önce, Cynthia'nın sizin nerede –ve niçin– geçmişteki birini görmek istediğinizi bilmesi gerek. Cynthia, tüm yaşamın kutsallığı duygusunu taşıyan çok ciddi bir kadın ve bir seramikçidir. Doğal olarak, yalnızca makrobiyotik sebzeler ve tofu* yer ve tabii karnabahar dışında, yüzü olan hiçbir şey yemez. Ha sahi..." Birinci Cutler'a döndü. "Fırını kaybetti. Bir yangın olmuştu. Hockney'ler yandı, ikisi birden."

"Sigortalı mıydı?"

"Lütfen." Benim özel yaşamıma giren tofu-oburu Cynthia'dan gına gelmişti artık.

Masanın üzerindeki sahte İncil'e uzandım; fakat İkinci Cutler benden hızlı davrandı. "Metnimizin biraz daha ince ayara gereksinimi var" dedi, genç kendine garip şekilde bakarak, sonra aynı garip bakışlarla bana; sonra da büsbütün garip bir biçimde solmaya başladı. "Bay Yamamoto!" diye seslendi. "Lütfen. Henüz değil." Fakat boşuna. "Cynthia...!" diye feryat ediyordu o, rengi yavaş yavaş kararırken.

* Tofu: Soya peyniri. (ç.n.)

Birinci Cutler başını salladı, "Tamamen beklenmedik bir şey bu" dedi, "ve cesaret kırıcı. Bu oturumda sizinle birlikte metnin üzerinden bir kez daha geçeriz diye ummuştum..."

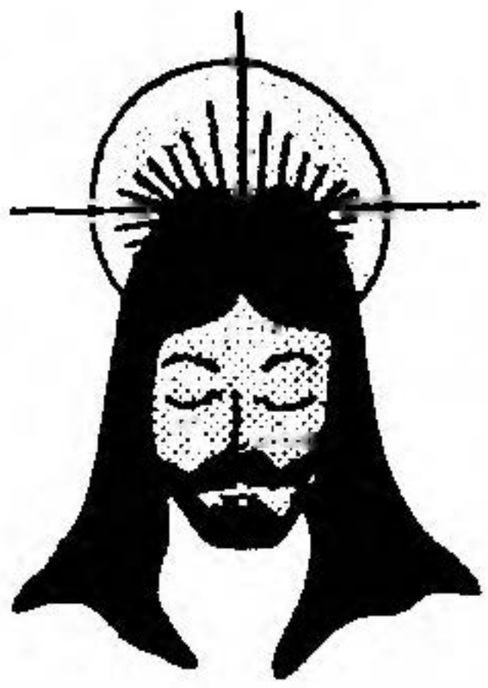
Fakat bir kerecik olsun, ondan öndeydim. "Benim İncil ya paspas odasında değildi ya da oradaydı ve sizin yaşlı kendiniz bana onu değiştirtmeye çalışıyor, kendi deyişiyle 'ince ayar' yaptırmaya."

"Ona güvenmiyorum." Birinci Cutler netti. "O ben bile olsam, onun buraya sızma şeklini beğenmiyorum, benim burada olduğumu bile bile. Hacker değilim ben. Ama eğer *o ise* ben olabilirdim. Bu durumda...*Cynthia!*" Birinci Cutler da kaybolmuştu.

Hemen Kanal Z'nin dahili telefonuna gittim ve Chet'i aradım. Neyse, o oradaydı. Neler olduğunu anlattım ona. Çok bozuldu, özellikle de Dr. Cutler'ın Gulf+Eastern'a gidişine. "Bu demektir ki, bizden önce varmaya çalışıyorlar Golgota'ya. Benden haber alıncaya kadar bir şey yapma." Sonra onun şöyle dediğini duydum: "Marvin Wasserstein'i ikinci hatta bana bağlayın."

Başlangıçtan buraya kadar metnimi gözden geçirdim şimdi; *sanırım* yazdığım gibi duruyor. Evet, Chet'le ve televizyonla olan işler aynen öyle; fakat eğretilemeler ve benzetmeler gibi, bu referansların, hayatımı ve Aziz Paul'le geçen günlerimi anlattığım zaman çerçevesi içinde kibitzerlerle nasıl uğraştığımın ipuçlarını vereceğini sanmıyorum. Tabii, bu yabancı öge İncil'de fazla güçlü ise, metnime son şeklini verirken kesip atarım; siz Dr. Cutler –her ikiniz de– bilesiniz ki, katedralin paspas odasında bırakmamı istediğiniz yerde

bırakmayacağım onu artık. El yazmalarımı İskenderiye'ye götüreceğim, eski dostum Apollos, kitabı olduğu gibi basarak yayıncılıkta bir devrim yaratacaktır.

Sekiz

Efes'teki kilise, Priscilla ile Aquila sayesinde, ta başlangıçtan beri çok başarılı oldu. Bu ikisinin yönetiminin ilk yılında, katkılar dört misline ulaştı; Aziz, Korint gibi Efes de kendi çalışma alanının bir parçası olduğu ve ne Roma'daki taş kafa Peter ne de Kudüs'teki James takımı, ruhların kurtarıcısı ve yardım toplayıcı olarak Aziz'le aşık atmaya başlamayacağı için, havalarda uçuyordu.

Efes'in o günlerini bugünmüş gibi anımsıyorum. Taş rıhtımlarıyla ve dünyanın dört bir yanından gelen binlerce gemisiyle liman, gemi direkleri ve yelkenleri, Efes ile hemen karşısındaki yemyeşil Sisam Adası arasındaki kurşuni kanalda devamlı değişen bir arınada ormanı... İnsanın içini ferahlatan bir rüzgâr. Balık ve karanfil kokusu. Gemiciler, gezici esnaf ve vergi toplayıcılarından oluşan insan kalabalığı. Tıpkı... tıpkı şey gibi. Ama benzetme hemen akla gelmiyor şimdi; oysa eğretileme hemen elinizin ulağındadır, kendiliğinden gelir; çünkü her şey eğretilemedir.

Aziz'in, gemicilerin ve peçeli kadınların ünlü buluşma yeri olan Küçük Liman Pauline Hıristiyan Şapel'inde konuşacağı duyurulmuştu. Dolayısıyla ikimiz de görevliydik.

Kilise, balık pazarının yanındaki kiralık bir depoydu. Papaz dışarıda bekliyordu. "Korkarım, sabah gösterisi için içe-

risini bizim hazırlamamız gerekecek. En iyi grafiti ustalarımızı az önce Diana Tapınağı Basınla İlişkiler Bölümü kiraladı. Bu yüzden kentin duvarlarına gerekli şeyleri asamadık. Bir de, yılın bu zamanlarında insanların boş vakitlerini değerlendirmek için yapacakları o kadar fazla şey var ki; horoz dövüşü, köstebek öldürme bunların sadece ikisi." Her zamanki sıradan mazeretler işte.

Aziz, belki yüz kadar dönmenin, halktan gönüllü din görevlileri tarafından gösterilere ısındırılmaya çalışıldığı depoya koştu.

"Kıyamet Günü yakın!" diye gürledi Aziz. Ve anında sıvıştı oradan.

Arka tarafta oturmuş, çevreye bakıyordum. Ahşap duvarlara, parçalanmış ağlar ve kırık küreklerle birlikte balkabağı renkli yelkenler zevkle tutturulmuştu. Kesin Priscilla'nın işiydi bu.

Aziz'in önceden söylediği gibi, Priscilla, çapa suya nasıl indirilirse Efes'e öyle getirilmişti. Sadece tek mevsim süresince, o sanat-delisi başkentin yeni modacıları arasında önde gelen biri olmayı başarmıştı. Efesli dans eleştirmenlerinin dehşet dolu bakışlarına aldırmadan, modern dansçı olarak kariyerine de geri dönmüştü. Diana Tapınağı'na kaydolarak bale okuluna başlamıştı yeniden; şaşılası şey, bar alıştırmaları esnasında günbegün sayıları artan rahibelerce çok iyi karşılanmıştı. Limandaki sabah gösterisi ancak yarı yarıya dolu olduğu için, ayin süresince biraz dalgındı Aziz. Dolu salonları severdi o. Sorulara sıra gelince, yerinde duramaz oldu.

Yaşlı bir hanım ayağa kalktı. Kara kuru, kötü giyimli biriydi. "Hey! Bunca yıldır bekliyoruz, sabrımız tükendi artık." Ellerim terlemeye başladı. Her zaman korkuyla beklediğimiz o tek soru yörüngeye sokulmak üzereydi. "Ben ve beni İsa'yla ilk kez buluşturan dostlarım, henüz biz yaşarken

–gerçek Mesih olarak– bize geri döneceğini söylediğinde O'na inandık. Dostlarım, parlayan nehrin üzerinden nicedir geçip duruyor; bense burada, ırmak kıyısında, kıyıya vurmuş enkaza tutunmaya çalışıyorum zar zor. O'nun en son ayarlanmış varış zamanını bizimle paylaşır mısınız lütfen?"

"Madam, Efendimiz, Babası'nın Sisam perdeleriyle donatılmış kalabalık konağında Kendi hazırlıklarım yapmak üzere bizden ayrıldığında, üzerinde anlaşılmış bir geri dönüş tarifesi yoktu." Priscilla'nın balkabağı renkli perdelerine baktı uzun uzun. "Evet!" diye bağırdı Aziz, esnemesini gizlemeye çalışıyordu. "Gerçekten de" diye ekledi ve sola doğru iki adım attı.

Sonbahardı, anımsıyorum, sıcak bir gündü, şapel kızarmış balık kokularıyla doluydu. Kaşınıyordum. Yengeçlerden olmalı. Priscilla'dan bir *cadeau* mu yoksa?

Yorgun ve bitkin görünüşlü kadın, Sisam perdeleriyle ve bir tek "gerçekten" ile yetinecek gibi değildi. "Arkadaşlarım yaşamıyor artık" diye sızlandı. "Beni kiliseye getiren, onlardı. Acı ve şaşkınlık içinde öldüler; çünkü O söz vermişti, ölmeden *önce* görecektiler O'nu, Cennet'te yer ayırtma işlerini doğrudan O'nunla görüşeceklerdi. O zaman, O'nun seyahat belgeleriyle donanmış olarak, Kıyamet Günü'nün ateşlerine ve işkencelerine, yaralanmadan ve yaralamadan, güven içinde katlanabilirlerdi; ama şimdi, huaaa!" İçinden gelerek ağlıyordu.

"Şükür! Şükür Tanrı'ya!" diye bağırdı Aziz, cemaat da katıldı bu bağırışa. Fakat ondan sonra, Tanrı'ya Şükür'lerden sonra, yorgun ve bitkin kadın hâlâ dikiliyordu orada ve sorusuna bir yanıt yoktu; hâlâ da öyle.

Aziz, Aziz olarak, her zaman olduğu gibi, saçmalamalarla bundan da sıyırmıştı paçayı. Ağız kalabalığı yapıp, anlaşılmaz sözleri art arda sıralayan o televizyondaki protest şarkı-

cılar gibi daha ziyade. Ötekileri de havaya soktu bu. Dayanılmaz bir gürültü vardı. Sıvıştık oradan.

Aziz, gözünü, ağ onaran bir çift Sisamlı balıkçı oğlana şehvetle dikmiş bakarken, "Gittikçe zorlaşıyor bu iş" dedi.

"Önüne bak!" diye terslendim. Aziz kıkır kıkır güldü.

Kış ortasındaki bu güzel günlerde hep açık olan deniz kapısından geçtik. Efes'in bana hep çekici gelen kemerli, mermer anacaddesine indik. "Bir sürü yaşını başını almış kişi" dedi Aziz, "aslında bizim eski en iyi müşterilerimiz; hepsi bu durumda çünkü biz vaat ettik onlara –yani, efendimiz vaat etti bize– çok kalmadan geri dönecek O!"

"Dönecek ama, değil mi? Biz de bunu vaaz etmiyor muyuz zaten?"

"Hee" dedi Aziz gözlerini kırparak. Diana'nın başrahibelerinden birinin çok süslü tahtırevanı, örtüye sarınmış Ermenilerin güçlü omuzlarında yanımızdan sallanarak geçiyordu. Önce beş başrahibeden hangisi olduğunu bilemedik bunun, çünkü tahtırevanın perdeleri örtüktü; ama sonra, eşlik eden haremağalarından biri yanımdan kayar gibi geçerken soluk kesici bir dirsek attı, "Stephanie'nin yerinde bulabilirsin beni, delikanlı. Ne zaman istersen!" Soluk almaya çalışarak iki büklüm oldum.

"Seni alçak!" Aziz, haremağası düşmanı numarasına yattı, ihtiyarcıkların sevdiği numaraydı bu; bense balık gibi açıp kapatıyordum ağzımı, soluk almaya çalışarak.

Apollos da katıldı bize. İskenderiyeli bir Yahudi'ydi Apollos, Aziz'den bile önce Hıristiyan olmuştu. Aslında, tüm Hıristiyan örgütünde Aziz'den de önde gelen gerçek bir havariydi Apollos. Daha işin başında, Küçük Asya Apollos'un gösteri bölgesiydi; ama giderek Aziz'e bıraktı yerini, hem de hiç gücenmeksizin. Onun daha bağımsız geçim yolları vardı çünkü; Aziz'e borç vermek –açıkçası para vermek– hoşuna

gidiyordu. Apollos bir süredir, Küçük Asya'nın en zengin, kültür bakımından en önemli kentlerinden biri olan Efes'e yerleşmişti; buranın Aziz'in karargâhı olmasının nedeni de buydu zaten. Aquila'nın hoşlanarak söylediği gibi, "Nerede muhasebecilik varsa, orada İsa da vardır."

"Geç kaldığım için özür dilerim" dedi Apollos.

"Neye geç kadın?" Aziz, kan yeniden dolaşıma girene kadar popomu okşayıp durdu ve sonunda yeniden soluk almaya başlayabildim.

Apollos merakla beni süzerken, "Limandaki sabah ayinine" dedi. Taşaklarım kilise çanları gibi zonklarken, Priscilla'nın o mevsim en sevdiği sözcükle ifade edersem, kayıtsız, görünmeye çalışıyordum. "Bir şeyin yok ya senin?" diye sordu. Yanıt vermemek için –bu kez korkarım bilerek– ağzımı açıp kapadım.

"Zavallı Timoti biraz önce başrahibelerden birinin hareketli mağasının saldırısına uğradı..."

Apollos bizi bir kemerin altına sürükledi; böylece, bir imparatorluk süvari bölüğünün keskin nallarından kurtulduk.

"Hangisi?"

"Adını vermedi" dedi Aziz.

"Hangi başrahibe demek istiyor." Yeniden kendime gelmiştim artık. "Stephanie'ydi, adam kendisine uğramamı istedi, rahibeye değil, *kendine* ve cevabım 'İmkânsız, José' oldu" diye ekledim. "Fakat rahibe gerçekten şahane" diye belirtmeden de edemedim.

Küçük Asya'nın bütün delikanlı oğlanları gibi ben de Diana rahibelerine sulanarak büyümüştüm. Sonunda, onları bütün gerçeklikleriyle, etleri ve butlarıyla tanımaya başladığımda, geri dönüp de yüreğinizde kalmış arzulara baktığınızda sandığınız gibi, hiç de hayal kırıklığına uğramadım. Tam tersi. Kızlar göz alıcıydı, doğru "dinsel" şartlar yerine

getirildiğinde hiçbiri ulaşılmaz değildi; Küçük Asya oğlanı da! Profesyonel düzeyde dansçı oldukları için bedenleri kusursuzdu, özellikle de ikinci başrahibe Stephanie'ninki; Yeni Ay Solo'sunu bitirdikten sonra koronun başında çıkarken alkışlardan salon yıkılırdı hep. Evet, Stephanie için yanıp tutuşuyordum. Ama bizi birleştirecek o gün henüz gelmemişti. Şimdiyse, şehvetli, kavun-yumuşaklığında bir haremağası kılığına girmiş olan kader, belli etmeden bir pas vermek üzereydi bana belki de, kim bilir.

Efes'in anacaddesi uzun ve dümdüzdür, kemerleri ve garip heykelleriyle, sıkışık trafiği ve pis kokularıyla, sadece Roma kent merkezinin değil, dünyanın da en güzel caddesi diyebilirsiniz onun için, rahatça. Efes güzeldir; oysa yerlileri hızlı, keskin ve *Yunanoğlu* Yunan'dır; anlıyorsunuz ne demek istediğimi, eski soydan, yabancılarla ve renklilerle karışmamış.

Efes Kilisesi, Aziz'in vaazları için Tyrannos'un konferans salonunu kiralamıştı. Böylece Aziz, mermer mendireğin iki adım ötesinde haftanın her günü numaralarını sergiliyordu. Bir bakıma, misyonunun en zor kısmı buydu; çünkü orada sahnede tek başınaydı, Efesli dinleyicilerle, yani Yunanoğlu Yunanlarla ve çoğunlukla kök söktürüyorlardı ona.

Bir de, Aquila ile Priscilla'nın, bizim deyişimizle dükkânı devralmalarından sonraki üç yıl içinde, Diana Tapınağı'nın gişe gelirlerinin tamamında yüzde on birlik bir düşüş olmuştu. Doğal olarak, biz sorumlu tutulmuştuk bundan ve gerçek olsaydı iyi de olurdu –şimdi *gerçek* olduğu gibi– ama durum hiç de böyle değildi. Aslında Tapmak yönetimi öyle tutucu, çalışma tarzlarında öyle kemikleşmiş bir duruma gelmişti ki, hiçbir yeni yapım sergilenmiyordu artık orada; eski yapımlarsa öyle modası geçmiş, öyle acemice şeylerdi ki, Efesliler, yerli grubu eskisi gibi desteklemiyordu artık. Tapınak gişesi-

nin bütün kaynağı kent dışından gelenlerdi; onların gelip gitmeleriyse, Caligula Atı Konsüllüğü'ndeki ekonomik durgunluğun seyrine ve o sırada kaos içinde olan uluslararası kambiyo kuruna bağlıydı. Tyrannos Konferans Salonu'nun kapısında bir levha asılıydı: TARSUSLU PAUL, İSA VE DÜNYANIN SONU ÜZERİNE İYİ HABERLER GETİRİYOR SİZE. HAZIR MISINIZ? Gişede bilet kuyruğunda güzel bir kalabalık vardı.

"Tuz yataklarına dönüş" diye yakındı Aziz; ama şov dünyası elbette onun hayatıydı, tasmasından kurtulan maymunun hızıyla süzüldü salona.

Apollos, Aquila ile Priscilla'nın kiraladığı eve yürüdü benimle. Bir uşak, çeşmelerin şakır şakır aktığı, egzotik yeşilliklerin bulunduğu ikinci avluya götürdü bizi. "Düzgün bir yer buldum kendimize" dedi Apollos. "Ama Aquilla, kalıcı bir yer inşa ettiğimiz dedikodusu ortalıkta yayılırsa, herkesin İsa'nın yakın bir gelecekte dönmeyeceğini öğreneceğini, o zaman da bizim Mesaj'ın boş çıkacağını düşünüyor. Bu yüzden de mülkü hayali bir şirket yoluyla, hamiline yazılı çeklerle almak zorundayız tabii. İki cin papatya" dedi yaşlı uşağa, Mısırlı bir köleydi uşak.

"İki ne?" diye sordum.

"Cin papatya. Seveceksin." Apollos çok şıktı, uzun bıyıkları pomadlıydı; *İrma la douceur de vivre*'in, her *gallique* peltek dudak ve dilde dolaştığı o huzur dolu günlerde, erkekliğin işareti olan elmas küpeler takılmıştı kulaklarına. Gençlik! "Herkes bu yeni içkiden istiyor. Hiç kimse neyin nesi olduğunu bilmiyor."

Ama ben biliyordum. Cin papatya olsa olsa, Mary Baker Eddy kasabamızda anlamına gelebilirdi; oysa Korint'teyken, bundan sonra, benim doğumumdan kısa süre önce gerçekleşmiş bir olay olan Çarmıha Geriliş sırasında Golgota'da gö-

rüşeceğimizi açık açık söylemişti. Bizim Dr. Cutler'ın polaroidinde gördüğüm için söylüyorum, bugünlerde bir gün Golgota'ya dönüş yolunu bulacağım besbelli; fakat orada olduğumu şimdilik anımsamadığıma göre, zamanı henüz gelmedi; en azından bu bantta, elimdeki tek bantta.

Birden aklıma takıldı. Efendimizin ölümünden sonraki 96. yılda, altmışımın üzerindeyim şimdi ve henüz Golgota'ya uğramadım. Bu demek oluyor ki, bugünlerde bir gün, geriye doğru geziye başlayabilirim. Ama nasıl?

Sonbahar güneşinin ışıkları ense köküme sıcak sıcak vuruyor. "Burada kalmak, burada yerleşmek isterdim, mutlaka" diyorum; mesleğimle ilgili kafamda neler olduğuna fazla aldırmayacak olan Apollos'tan çok kendime söylüyordum bunu.

"Bir gün İskenderiye'yi görmelisin." Düşününce bile, haz içinde sallıyor başını; iki delikli kıpkırmızı kulak memelerinden sarkan elmaslar şıngırdıyor. Çok etkileyici bir görünüm, çok erkekçe.

Priscilla elinde koca bir tomar faturayla avluya girdi. Apollos'u görünceye kadar iş delisiydi; ondan sonraysa, baştan çıkarıcı Pontuslu kadına dönüştü. "Apollos! Sizi burada görmek ne güzel! Falernian şarabı, *faux égyptien* bira ya da bir şeyler içsenize..."

"Keyfim yerinde, Priscilla." Küpeleri şıkırdadı. "Ben de Tim'e İskenderiye'den söz ediyordum şimdi..."

"*Quelle cité!*" Priscilla bir düzine küpe gibi şıngırdıyordu. "Yıllar önce, İskenderiye'de, İsis Dans Kumpanyası Tapınağı, bir mevsimlik kontrat önermişti bana. Fakat *maman*, annem" diye çevirdi, "izin vermedi. Neyse, bizim sevgili küçük Efes'imizin kendine özgü çekiciliği var." Dikkat ettim, Efes "bizim Efes'imiz" olmuştu artık; onun Efes'i anlamına geliyordu bu.

İkisi, Priscilla'nın tasarladığı, egzotik eflatun konuşma bölmesinde iş konuşurlarken, ben üstü kapalı balkonda dolaştım, bazıları benim olan nice düşlerin mermer kentini seyrettim. Efeslilerin dediği gibi, Efes'ten bıkmış olanın iyi bir uykuya gereksinimi vardır.

Bir çift güçlü kol arkadan sarıldı bana; kaba, sert bir şey değiyordu kıçıma. "Seni orospu çocuğu." Dönerek kurtuldum Bronz Yontucu Alexander'in kıskacından; aklını benimle bozmuş Yahudi kökenli bir Hıristiyan'dı. "Ben bir zirveyim" diye homurdandım.

Alex, peşimde olmadığı zamanlarda, Efes'in sanat dünyasında tanınmış bir kişiydi. Kentteki en iyi iki ya da üç bronz yontucudan biriydi; her kış, Güzel Sanatlar Akademisi'nin ikincilik ödülünü kazanırdı. Asla birinci olamayan Alex, ikinci olmaktan nefret ederdi; ama Efes, tepede yalnızca bir kişilik yeri olan ciddi bir kültür başkenti olduğundan beri hep böyle olmuştu bu ve Alex asla oraya oturamamıştı. Böylece, bir sürü doğuştan başarısız kimse gibi o da, Hıristiyan olmuştu. "Efes Güzel Sanatlar Akademisi" derdi o, "bana göre değil. Benim Güzel Sanatlar Fakültem bu sanat dünyasından değil." Bizim o harika Mesaj'ımız sayesinde, birçok kişi böyle hisseder; çünkü biz gerçekten de siz sıradan solucanların haline şükretmesini sağlarız. Aziz'in her zaman söylediği gibi, dipte, İsa'yla birlikte bir sürü yer var.

"Söyle bakalım" dedim, "Tapınak'ta neler oluyor?"

"Dert." Alex başını salladı. "Ha, biliyorum, Paul, 'Önce Yahudiler' der; ama İsa'nın bu aptalların din değiştireceğini düşündüğüne inanamıyorum. Sonsuz yaşam, içtenlikle söylüyorum, bunlar için çok fazla bir şey."

"Ben, Diana Tapınağı'nda demek istemiştim..." dedim.

Birçok Yahudi gibi o da Yahudilik-dışında bir şeyi gerçekten anlayamazdı. Öte yandan, Alex bir Siyonist değildi,

Siyonistlik artı bir puan değildi o zamanlar. "Ha, şu Tapınak" dedi. "Şey, bir dakika. Rahibelerin yaşadıkları bölümdeki şapel için yeni bir bronz heykel yaptım geçenlerde..."

"Şimdi de bakire zeytinyağıyla aş pişiriyorsun ha!" Heyecanlanmıştım; kim heyecanlanmazdı ki? "Rahibe Stephanie'yi görüyor musun hiç?"

"Hımmm." Alex, güzel rahibenin görkemli kumbarasına layık rüşveti almaksızın onunla aramı bulacak gibi değildi. Yüksek bir fiyattı bu; ama iyi bir soygunda fiyat sorulur mu.

"Step'le buluşmak istiyorsun, değil mi?"

"Hımmmm." Duymazlıktan gelme sırası bendeydi.

"Ayarlayabilirim bunu. Fiyatı var." Atmaca gözleri, şimdi o bölgeden bir saldırıya karşı mermer sertliğine bürünmüş, gerimdeydi. "Her Cuma, zevkle döşenmiş, limana bakan dairesinde günbatımında kabul eder konuklarını. Tabii, haremağaları da hep yanındadır."

"Olmadıkları zamanlar dışında."

"Hımmm."

Cuma, günbatımında. Bilmek istediğim tek şey buydu. Ama ona ayak uydurdum. "Kaslı kollarıma uygun bronz kolluklar olabileceği aklıma gelmezdi." Rastlantı ya, o günlerde kas yapmıştım, kollarımdaki şişkin kasların bembeyaz derisini görünce heyecandan inledi. Zokayı yutmuştu.

Avludaki Priscilla ile Apollos'un yanına döndüğümüzde, Priscilla bildik bakışını attı bana. "Korint'te sıkıntı var" dedi.

"Ne sıkıntısı bu şimdi?" Stephanie'den başka bir şey düşünemiyordum ben. Şehvet. Mea culpa. Sözler Latince'de neden Yunanca'dakinden çok daha iyi geliyordu kulağa? Tabii, şu anda yazmakta olduğum her şey, sadece belleğimi günahlarımdan temizlemek için. Paul'ün ve daha küçük fakat daha az yetkeli olmayan benim, ben Timmy-wimmynin... *Timoti*'nin vaaz ettiğimiz Mesaj'la hiçbir, tekrar ediyorum hiç-

bir ilişkisi yok. Şeytan benim yazı kamışımı ele geçirmiş! Yıldızlığa giden Sarı Tuğla Yola çıktığımda böyle günler olabileceğini biliyordum. Şeytanlar her yere sızmış. Yoldan çıkarma söz konusu. Aziz, düşlerimi istila ediyor. Bir de Dr. Cutler'lar, genellikle. Chet. Stephanie. Sevgilim! O bacaklar...

Cuma günü günbatımında Stephanie'yi görmedim; çünkü Alex yalan söylemişti. Stephanie'nin "evde" olduğu zaman, Cumartesi gece yarısı, son Tapınak gösterisinden sonraydı. Bizler, onun kaçınılmaz zaferinden bitkin düşmüş fakat aşka gelmişken, Stephanie, bir haremağasına nasıl rüşvet verileceğini bilen hayranlarını ağırlardı evinde; bir aygırsanız, bir sepet kirazla olmazdı bu. Eh, kesenin ağzını açmalıydım. Zordu, özellikle de o zamanlarda, haremağaları böyleyken. Bugünlerdeki gibi yapmıyorlar. Bu, kesin.

Her neyse, sonunda onun, Büyük Tapınak tiyatrosuna bir tünelle bağlanan deniz sarayındaki dairesine kabul edildim; o gece yalnızca benim için dans etti ya da onun giysilerinin üzerindeki ışıl ışıl madeni pullardan, çakan renkli ışıklardan, bacaklardan şaşkına dönmüş olan ben, öyle sandım... O bacaklar.

Baş haremağası beni onunla tanıştırırken, "Bacaklarınız nasıl?" diye aptalca bir soru sordum.

Stephanie, iri bir kuş budunu kemiriyordu o sırada. Susmamı belirten bir ses çıkardı ve çevresini sarmış hayranlarının haz dolu bakışlarına çevirdi gözlerini; şık giyimli, otuz kırk kadar Efesli delikanlıydı bunlar. Haremağaları ciddiydiler ve ağırbaşlı giyinmişlerdi; sizin de, onun huzuruna kabul edilmek istiyorsanız, üreme açısından olduğu kadar kıyafet bakımdan da denetimi geçmiş olmanız gerekirdi. "Özür dilerim" diye mırıldandım. Fakat Stephanie, o uzun yılankavi sırtını bana dönmüştü.

İkinci başrahibenin dairesi dolunay denizine yukarıdan bakan kemerli pencereleriyle uzun bir salondu. Büyülenmiş

gibi, pencerelerin birinin önünde ayakta dikilmiş, hayranlarının çevrelediği, düşlerimin flörtü kızı seyrediyordum; haremağalarıysa gözlerini ondan değil de, hayranlarından yakışıklı olanların üzerinden ayırmıyordu.

Birden, dikkatini çekmekten umudumu kesmek üzereyken, onu yanımda buldum. Dolunay ışığı altında, gözleri dökme gümüş gibiydi. Vücuduna sürdüğü nadide merhemlerin kokusunu alıyordum. "Merhaba" dedim, davetkâr bir şekilde göz kırparak. Ah, ne kabasın sen, sıradan Küçük Asyalı oğlan! Yanaklarımı ateş basıyor şimdi yazarken.

"Hangi kayanın altından sürünerek geldin, tatlım?" Çoğu dansçının aksine, Stephanie'nin kadife yumuşaklığında bir sesi vardı. Göğüslere gelince... Korkarım, aptal kutusu benim ezberimi bozmaya başlıyordu... Acaba Markos da, dünyanın öbür ucundan, Efendimizin olağanüstü öyküsünü yazdırırken aynı sorunla karşılaşıyor mudur?

"Stephanie!" Dilim çözülmüştü. "Seni, İffetli Diana'nın Bin Bir Gün Dansı'nı yaparken gördüğüm günden beri en büyük sensin. Hesap et" diye fısıldadım, yakınlığı sersemletmişti beni; iri Küçük Asyalı ellerim, onun büyüleyici vücudunu karmaşık bir lavta ya da ksilofon gibi çalarmışçasına, beceriksizce açılıp kapanıyordu.

"İyi bir numara." Kendini ele vermiyordu. "Hangi gösteriyi gördün?"

Anlattım ona, benim için ne demek olduğunu, ufacık bir şans verilirse, benim onun için neler yapabileceğimi anlattım ona; o ise, için için yanan göğüs yarığına çekilmiş zincire asılı bir anahtar şeklinde, yarımın da yarısı bir şans vermeyi sürdürüyordu.

"Tamam, yavrucuğum. Sen kazandın. Güneydoğu kulesi, park alanının tam karşısında. Şafaktan önce. En güzel zaman. Ama uyarayım seni. İyi olmalısın."

İyiydi, iyiden de iyi. Güneydoğu kulesi, her dürtüşümde sallandı ve titredi. O zaman, bütün sinirler ayakta, şafağın cılız ışıkları odanın karanlığını tırmalar, en koyu gölgeleri bile madeni bir tarak gibi parlak şeritlere –bahçe tırmığı mı demeliyim? Hangisi daha büyüktür?– ayırırken, koyun koyuna yatıyorduk biz.

Birbirimizin kulağına anlamsız şeyler fısıldıyorduk. "Başlangıç için hiç de fena değil" diyerek gülümsedi darmadağın, kınalı lüleleri arasından.

"Herhangi bir hap ya da ilaç kullanıyor musun?" Bütün o normal Küçük Asya veletleri gibi, Diana'nın o ortalama başrahibesinin doğum kontrol yöntemlerine başvurup başvurmadığı konusunda meraktaydım.

"Hayır, budala." Sevecendi. "Solist olarak ilk anlaşmanızı yaptıktan hemen sonra tüplerinizi bağlarlar." Avluda, başrahibelerin sırlarını anlatırken büyülenmiş gibi dinliyordum onu; klitoris sünneti, kıl dökme işlemleri ve tabii kaçınılmaz olarak kaza sigortası ve yükümlülükler gibi şeylerden söz ediyordu.

"Eh" dedi iğneleyici bir ses tonuyla, "her şeyi öğrendiğine göre bütün bu küçük sırlarımızı gider Priscilla'ya anlatırsın."

Afallamıştım. "Priscilla'yı nereden biliyorsun?"

"Bayan Priss'i bilmeyen mi var?" Stephanie komodinin üzerindeki bir nara uzandı. Bir kediye benziyor, diye düşündüm, kediliğinin büyüsü altında bir kediye. "O sözümona entelektüelleriyle bütün Efes'in ağzında; pembe boyalı konuşma bölmesindeki bütün o bıcır bıcır sohbetleri..." Stephanie'nin beyaz dişleri şimdi, Priscilla'nın zarif konuşma bölmesi kadar pembeydi nar suyundan.

"Gerçekten gittin mi onun evine?"

"Hayır." Stephanie nar çekirdeklerini havaya tükürdü. "Glaucon'un eski karısı daha yeni katıldı kumpanyaya. Be-

nim yardımcı oyuncum. O tanıyor Bayan Priss'i. Bana her şeyi anlattı."

Sümbül renkli buklelerimin altında bir ışık yandı. "Bayan Glaucon gidip Efes Dans Kumpanyası'na katıldı mı demek istiyorsun?"

"*Kastettiğim* şey bu mudur bilmiyorum; ama *söylediğim* kesinlikle bu. Priscilla ile yaşadığı büyük macera artık heyecan vermez hale gelince, bir veda öpücüğünün ardından, dansçılar için bir açık yarışmaya girdi, hem de bir ajansa filan bağlı olmadan. Ama gerçekten ateş gibiydi. Anlaşma yaptılar onunla. Hâlâ ateş gibi. Hem de bütün numaraları öğrendi..."

"Dans numaralarını?"

"Hayır. *Sizin* numaraları. Orada gördüm onları. Banyo kabının yanında. Sizin gişe son çeyrek için bilet satıyor." Stephanie saçlarını tarıyordu, ayna olmamasına rağmen hem de kusursuz bir biçimde. "Bir sürü kâğıt dolaşıyor ortalıkta; ama siz para kazanıyorsunuz. Şey, haberlerim var sana, Tim çocuk. Sizin satmayı sevdiğiniz gibi 'müjdeler' değil, kötü haberler. Bu Efes denilen yerde burnunu fazla sokarsan işlerimize, kim vurduya gidersin."

Masum pozu takındım; ağzımda bir şeyler geveler gibi yaptım. Stephanie şehvetle uzanıyordu. "Defterlerinizi denetliyoruz, biliyorsun; işinde çok iyi olduğunu söylemeliyim. Muhasebeciliğe gelince, güzel bir işlem başlattın sen; ama üçlü giriş olsun ya da olmasın, belli bir rakamı geçer geçmez –ki bizim için bilmek, sizin içinse bulmak demektir bu– Efes'te İsa diye biri olmayacaktır. Anlıyor musun beni, çocuk?"

Yanıt vermek yerine onun üstüne atladım; dört bacakla dört kol öylesine birbirine karışmıştı ki, hani nasıl derler, birbiri içine geçmiş iki kaşık gibiydik.

"Bu" dedi tanıdık bir ses, "güzel bir merhaba." Dondum kaldım kısrağın üzerinde, hem dudaklarımdan hem de üreme organımdan nar suları damlıyordu.

Tanrı'ya şükür Priscilla değildi sesin sahibi. Sadece Glaucon'u değil, derisinin altına sızmış bencil ikizi Priscilla'yı da kendine çekmek umuduyla –öyle görünüyor ki boşuna– Priscilla'nın *faux* Pontus sesini ve yapmacık tavırlarını taklide başlayan Glaucon'un karısıydı.özelkitapgrubu

"Bu bir yardımcı aktör provası değil" dedi Stephanie eğlenir gibi. Sonra da yardımcı aktörünü yatağa çekti ve üçlü prova, baş haremağası, masör ve *régisseur*, banyonun hazır, gül rengi şafağın sökmekte olduğunu ve bütün yardımcı aktörlerin kaybolma zamanının geldiğini haber vermek için görününceye kadar harika bir biçimde icra edildi.

Bayan Glaucon'un bana söyleyecek bir veda sözü vardı. "Glaucon'a ve Priscilla'ya de ki, Diana Tapınağı'nın bale topluluğundan şu anki kadar hiç mutlu olmamıştım; burada kendime Pauline İsa Mesih Kilisesi'nde asla bulamayacağım bir yer buldum. Kumpanyaya katılıncaya kadar başkalarının beni kullanmasına izin verdim. Ama şimdi, tam bir kadınım artık. Tepeden deltaya akan büyük bir nehir gibi akıyorum merkezden, taşarak; sonunda ilk kez, beceriksiz bir erkek ya da becerikli bir kadın –Priscilla– tarafından değil de, çok kapılı kalbimin gece göğündeki yıldızlara yazılı dişil ilke olan Stephanie tarafından okşanmış bir rahim gücüyle kabararak akıyorum. Ah, nihayet!" Uluyordu; oysa Stephanie yalnızca kedi gibi mırıldıyor, nar tanelerini dişlerinin –Stephanei'nin dişlerinin– arasından fırlatıyordu. "Glaucon beni hiç beceremedi. Ne zaman içime girse, Ortadoğulu bir birliktelik yerine Batılı bir birliktelik olurdu bu. Ah, o bir dahidir, doğru; ama hayat sanattan önce gelmez mi?"

Odanın köşesinden "Evet, evet, evet" yankısı sandığım bir şey duydum. Döndüm baktım, bir gölge kadın gördüm. Köşede dineliyordu; Stephanie gibi uzun boylu, uzun bacaklıydı, kısa kızıl saçları ve şirin, şımarık bir kız yüzü vardı. Parlak yeşil, sımsıkı bir dansöz giysisi giymişti. Yalnızca duruşuyla değil, orada kusursuz bir beşinci pozisyonunda dikilişiyle, gözünü üçümüze dikmiş bakarken, bir dansçı olduğunu söyleyebilirdim.

"Döndü!" Stephanie yatağından fırladı ve güzel gölge kadının karşısına dikildi; gülümserken kıvrılan dudakları tüm coşkusunu hoyratça sergiliyordu." Ne kadar güzelsin." Stephanie hayran mı olsun, korksun mu bilemiyordu. "Ama, lütfen, niye böyle gözetliyorsun beni?"

"Kendisi özel bir dedektifdir de ondan!" Glaucon'un karısı olaydan dehşete düşmüştü. "Bilirsin, Pinkerton kadın ajanlar tutuyor artık; Glaucon'a bakılırsa erkeklerden çok daha etkili oluyorlarmış, kim bilir. Ama bana vız gelir. Doğru, bizimkisi adı olmayan bir aşk..."

"Kapa çeneni, sevici." Stephanie yumuşaktı, ah o denli yumuşaktı ki, yeşiller içindeki o gizemli güzelliğe bürünmüştü. "Bir yerlerden gözüm ısırıyor sizi. Yoksa Tanrıça Diana mısınız siz?"

Güzel gölge kadın, aynen Stephanie'nin yavru kedi burnuna benzeyen ucu yukarı kalkık burnunu kıpırdatarak başını salladı.

"Bitiriyorum" dedi tapılacak hayal. "Gerçekten bitiriyorum. Kevin'e anlatmak zorundayım."

"Bizimki" dedi Glaucon'un karısı gizemli konuğa, "bütün ilişkilerin en temizi, en yoğunu. Aziz Paul'ün ve Glaucon'un bizi şantaja uygun bir durumda yakalamak için Pinkerton'a epey para saydığını biliyorum; ama Küçük Asya'da Stephanie ile beni en derin, en gerçek ve en temiz ih-

tiras dışında başka bir şeyden suçlu bulabilecek bir mahkeme yoktur..."

Ama Stephanie, isterik yardımcı oyuncusunu dinlemiyordu. Kendinden geçmiş, binlerce küçük lambanın birden, hep birlikte yanmış gibi göründüğü gölgeli köşedeki muhteşem yaratığa sesleniyordu. "Fazla izliyorsun beni, öyle değil mi?"

Güzel hayalet başını salladı.

"Kim olduğunu biliyorum senin!" Stephanie'nin gözleri iri iriydi şimdi, gri-mavi kedi gözleri.

Ama ben de tanıdım o zaman. Bir çırpıda, tanıdım onu.

"Sen bensin! Ben de sen!" Stephanie haykırıyordu şimdi.

Yaratık baş salladı. "Geçmiş yaşamdaki bensin sen" dedi görüntü yumuşak bir sesle. "Bu kanala yönlendirildim; çünkü bir zamanlar Diana başrahibesi olduğum bu yerde bir sorun çıkacak birazdan..."

"*İkinci* başrahibe." Stephanie, sıra afişlemeye gelince her zaman titiz biri olmuştur. "Şimdi sen –yani ben– neredesin?"

"Yeni Çağ'da" dedi o güzelim küçük hayalet kız. "Aquarius çağı, çok geçmeden dönüşecek...." Fakat kaybolmaya başlamıştı; sesi müzikal bir soluğa dönüşürken, yüzlerce ışıklı nokta yanıp sönmeye başladı.

"Kimsin sen?" diye bağırdı Stephanie.

"Shirley MacLaine" dedim, aklımda bir şey söylemek yokken.

Gölgeli köşe, gölgeler ve binlerce karanlık nokta dışında boştu şimdi. "Shirley MacLaine de kim?" Stephanie öfkeyle üzerime yürüdü, tıpkı Yeni Çağ'daki kendisi gibi.

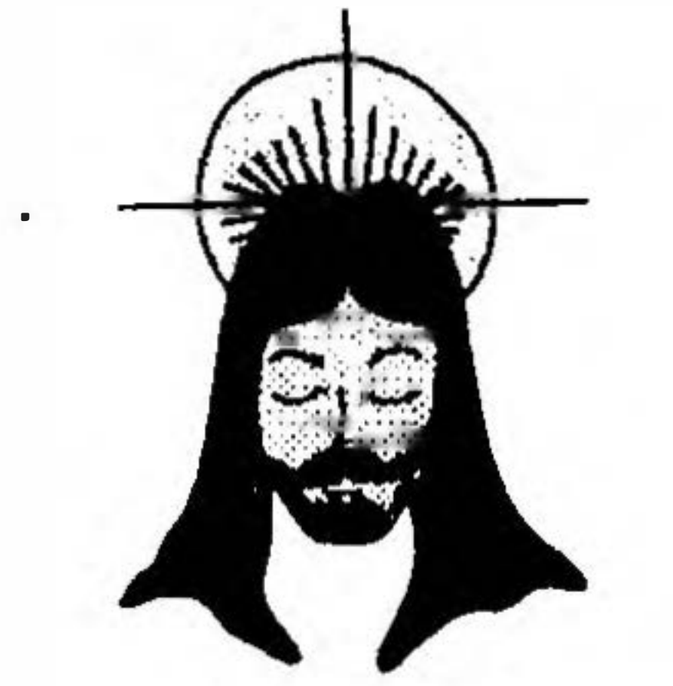
"O sensin, gelecekteki sen" dedim, der demez de neler konuştuğuma şaştım; çünkü daha o zamanlar televizyon nedir görmemiştim.

Glaucon'un eski karısı birden, "Bir Mormon" dedi.

"Hayır." Kesin biliyordum. "Mary Baker Eddy demek istiyorsun, o da Hıristiyan bir bilimci..."

Stephanie ağzında kalan nar tanelerini üzerime püskürttü. "Defolun! İkiniz de."

Soru: Daha Claypoole ya da Cutler adlı doktorlarla tanışmamış ve televizyon üzerine o anlamsız sözcükleri bilmiyorken, tapılası Shirley'yi gerçekten görmüş müydüm o zaman? Yoksa görüş alanımın dışında olduğu kadar içinde de bulunan benzer güçlerce esinlenmiş de, Yeni Çağ'a iletilecek bir mesajı mı kaleme almaktayım?

Dokuz

Priscilla haftada bir, "günce" adını verdiği defterinden alışılmamış bir okuma sunardı. Galiba, her gün, o gün erken saatlerde ilişki kurduğu kişiler hakkında hoş olmayan şeyler yazıyordu defterine. Yazdığı şeylerin çoğunlukla uydurma olması onun için hiç fark etmiyordu. Onun güncesini düşündükçe, böyle bir şeyin asla olmadığı duygusuna kapılıyorum. Birinci Dr. Cutler bana ondan söz edinceye kadar adını sanını duymamıştım defterin. Şimdi, geçmişi anlatırken, günce ilk kez beliriyor belleğimde. Belleğim bir biçimde değişti. Dr. Cutler'ın uyarısına teşekkür mü etmeliyim? Yoksa günce her zaman geçmişin bir parçasıydı da ben mi unutmuştum onu? Hani, hacker'ın hep işin içinde olduğunu da söyleyebilirim.

"Bu *benim* güncem" dedi Priscilla bana, gülümseyerek, siyah diş etlerini göstererek. "Benim gördüğüm ve yaşadığım, senin gördüğün ve yaşadığın değildir. Bunun için, sen de kendi günceni tutmalısın, Timmy. Bu arada, *kendi* anlamımı damıtıp çıkarmalıyım."

Günce-okumaları, Efes kaymak tabakasının belirleyici özelliklerinden birine dönüştü. Priscilla, güncesini kendisi okumuyordu. Kendisi bir lavta eşliğinde dans ederken, bir oyuncu günlükten bir şeyler okuyordu. Hafta boyunca karşı-

laştığı ve anlattığı kimselerin sırlarını birer birer açığa vurduğu için, günce-dansları bir zorunluluktu, en azından onunla ilişkiye girme hatasına düşenler için. Fakat şaşılacak şey, Priscilla'nın kurbanlarından çoğu, çoğunlukla tamamen uydurma ya da yıldan yıla değiştirilip yeniden düzenlenen, onun "özel-çözümlemeler" adını verdiği şeylerden hoşlanıyordu; bunlar, avluda ritme uygun güvercin adımlarıyla sekip uçar gibi, gözleri kendine duyduğu hayranlıkla parlayarak dans ederken, Priscilla'nın bir parmak şıklatmasıyla araya giren bir lavta eşliğinde anlatılıyordu.

Onun bu resitallerinden birçoğunu bugünmüş gibi anımsıyorum, bütün avlunun tıklım tıklım dolu olduğu sonuncusunu da. *Bütün* Efes oradaydı, Aziz bile, orada bulunabilmek için yoğun programına ara vermişti. Hiç yanından ayırmadığı Korintliler dosyası dizlerinde, mermer bir koltukta oturuyordu. Korint Kilisesi'nin, en güvenilir ortaklarından ve saymanlarından bazılarının dalavereciliği yüzünden parasal kaos içinde bulunduğu kötü bir zamandı bu.

Herkes ya yere çömelmiş ya da geride ayakta dururken, Apollos ve Aquila, Aziz'in iki yanında oturuyordu. Stratejik olarak yerleştirilmiş meşaleler Priscilla'ya kendi seçtiği o pembe görünümünü veriyordu; çünkü bu renk yaşını on yıl küçültüyor ve kara diş etlerini pespembe parlatırken her dişi sözümona kısaltıyordu.

"Ey, Günce!" diye çığlık attı. "*Quelle Jour!* Kiraz kırmızısı eşarbı boynuma sardığımda, hiç bu kadar tapılası ve korunmasız görünmediğimi biliyordum. İkisi de aynı şey mi? Böylece, yetişkin biri olarak tabiatımla ilgili *benim* bile bilmediğim bir ipucunu açıklamış mı oluyorum? "Aquila bu günlükte adının geçmesini istemez." Avludaki bütün gözler, uykusunda kendi kendine gülümsemekte olan Aquila'ya döndü. Priscilla onda böyle bir etki bırakıyordu.

Göbeğini saat yönünde döndürüyordu Priscilla "Yani, beden de hiddetlenir" demesini seviyor ve bunun nasıl olduğunu gösteriyordu.

"Zavallı Aquila. Güncenin ölmezlik sağladığından haberi yok. Yoksa o vaat edilmiş ülkenin, gelecekteki bolluk ülkesinin sakinleri nereden bilecek benim –onun erkeklik duygusunu geliştirmek yoluyla– Efes'teki Pauline varlığının başarısından nasıl sorumlu olduğumu?"

Masamda Priscilla'nın güncelerinin İskenderiye baskısı duruyor. Bugünlerde, İmparator Domitian'dan aldığı, her cildin başına eklenecek olan reklam cümlesi sayesinde, öldükten sonra büyük bir saygınlık kazanmış: "Jüpiter, kuğu kız Leda'yı becerdiğinden bu yana hiç kimse, kadının içine Priscilla'dan daha derin, daha ileri girememiştir."

Ne hikmetse, Efes'teki o anlamlı geceye katılanların yayımlanmış listesi, benim anımsadığımdan oldukça farklı. Fakat ondan sonra, yıllar yılı, Priscilla, yayımlanan şeyler hakkındaki görüşleri değiştikçe, genellikle de kötüye, daha kötüye döndükçe, güncelerini devamlı yeniden yazmıştır.

"Bu sabah Stephanie'den bir telefon aldım." Aktörün sesi kötü bir altodan titrek bir kafa sesine kadar sürekli değişti. Priscilla, sivri denemeyecek çenesiyle, buhurlu havayı batan bir geminin pruvası gibi ikiye bölerken, kiraz rengi eşarbı boynunun derin hatlarını gizleyecek şekilde iki kez dolanmış, Stephanie ile buluşma taklidi yapıyordu. Benzetmeler neden bu kadar kolay, eğretilemelerse bu zor geliyor bana şimdi?

"Stephanie heyecandan yerinde duramıyor, uzun anlamlı bacakları tıpkı şey gibi..." Ne gibi? Çok hızlı, kendinden çok emin yazıyordum. Sanırım, o son gösterinin tutarsız öyküsünü yeniden okuyor olmam tıkadı beni. Her ne olursa olsun, onun anlatımı ile benim belleğim tutmuyor birbirini. Pris-

cilla'ya göre, Stephanie dans resitali sırasında eve, onu tehlikeye karşı uyarmak için gelmişti. Benim söyleyeceğim tek şey, eğer Stephanie aktörün günceyi okuyuşunu işitmiş olsaydı, Priscilla'nın yazgısının daha beter olacağıdır.

"Stephanie duş yaparken, kendi ellerimle, bir tutamcık safran katarak özel bir piliç ve pirinç yemeği hazırladım. Steph, benim *poulette pontusine*'in daha kokusunu alır almaz, nasıl inanılmaz duyarlıklı bir aşçı olduğumu anladı. Diyeti miyeti unuttu, 'Safranı tut!' diye bağırdı. Daha sonra da yemeğin içine düştü. 'Zavallı Shirley tofuya dalsın.' Ağzı o lezzetli şeyle dopdolu, gülüyordu.

"Tofu, başrahibelerin, biz ölümlülerin yoksun olduğumuz gizli bir yemeğidir; Shirley ise, çoğu kez günü Stephanie ile birlikte geçirmek için gelecekten kanala giren ve ona, bana göre çok yüksek lifli besin rejimine dayalı her türden dinle ve güzellikle ilgili ipuçları veren Shirley MacLaine'dir.

"*Poulette pontusine* mideye inince, Stephanie ayağa kalktı, tepeden tırnağa bir ikinci başrahibeydi artık. 'Ruhunun sınavdan geçeceği zamana hazırlanmalısın, tatlım.' Daha sonra Stephanie, geğirerek, pembe konuşma bölmesine bitişik, zevkle donatılmış kahvaltı köşemin çevresinde *chaîné* dönüşler yaptı.

"'Dua et, ne zaman gelecek o gün, kurnaz kız?'"

Priscilla bu çok içten günce itirafları süresince fırtına hızıyla dans ediyordu. Kendisine bile fazla gelecek kadar heyecanlı, hareketliydi. Durumdan fazla hoşnut görünmeyen Aziz'in yanındaki bir sırada oturuyordum ben. "O putperest grubuyla fazla ilgileniyor" diye homurdandı kulağıma.

"Gizli bir Safo'cudur o" dedim.

"O kadar da gizli değil. Derse dönmesi gerek onun." Aziz, klasik dans üzerine çok şey biliyordu. "Şu kollara bak! Adagio mu bu şimdi!" Priscilla azgın bir yarasa gibi koşturup du-

ruyordu avluda. O günlerde modern olan her şeye duyduğum merakla, kendisini onaylamıyormuş gibi davranarak, "Modern dans bu" dedim. Eski Savaş Atı Tapınağı dansçıları, şimdi kağıda döktüğüm eski günlerden bile o kadar geride oldukları için, Stephanie ile öteki kızlardan bazıları, Tapınak'ın karanlığa gömüldüğü mehtapsız gecelerde gece çalışmasına başlamışlardı. Ermeni Serbest Modern Dans Kumpanyası'nda modern bale gösterileri yaparlardı, Stephanie'nin Herkadın üzerine zahmetli çalışmalarıysa orada bütün Efeslileri şaşırtıyordu. Tam bir dürüstlük ve kusursuz bir can sıkıntısı içinde, sıradan Efesli kadınların, genellikle ev koşulları içinde ortaya çıkarılmış, bastırılmış yaşam dönemlerini defalarca canlandırırdı; *her günkü* tencereler, tavalar, kıl dökücüler arasında, bir keçiyi pişirirken... Tabii, Priscilla, Stephanie'yi taklit etmeye çalışıyordu. Tabii, onun deyişiyle, "Her türlü sanat başarısız olacağı" için de beceremiyordu bunu.

Şimdi, parmaklarına taktığı zilleri çıngırdatarak, nalçalı sandallarını mermer üzerinde tıkırdatarak, günceden sözleri tekdüze bir sesle mırıldanırken ışıltılı gözlerini seyirciler üzerinde dolaştırarak avlulunun çevresinde dönüp duruyordu: "İskit usulü fırında kuzu güveç yapmak için bir kuzuyu çok küçük parçalara bölmeli, kişniş eklemelisiniz. Yününü atmayın..."

Tam o anda, kargaşa koptu. Tapınak'ın haremağalarınca kışkırtılmış, ipini koparmış bir Efesli tayfası evin altını üstüne getiriyordu. Aquila durdurmaya çalışıyordu onları; ama nafile.

Apollos sıvışmıştı. Alexander en az bir haremağasının boynunu kırdı, Aziz ise sandalyesinden alaşağı edilmişti.

Bütün bunlar olurken, Priscilla –saçından tırnağına oyuncu idi o– bir tek tempoyu bile kaçırmadı. Seyircileri or-

tadan kaybolduğunda bile dansını sürdürdü; Hıristiyanlar putperest işgalcilerden önce sıvışmıştı çünkü. Aziz'i kaptığım gibi caddenin yolunu tuttum.

Görünüşe bakılırsa, Tapınak yönetimi Efes gişesinin üçe bölünmeyecek kadar küçük olduğuna karar vermişti. Bunun için de yıkıcı darbeyi bize indirmişlerdi! Ermeni Serbest Modern Dans Tapınağı Kumpanyası'nı kapattılar. Stephanie'ye uyarı cezası verildi. Aziz'in bir gözü morarmış, Priscilla, genellikle yumuşak olan Efesli zevk uzmanlarından ve dans eleştirmenlerinden korkunç eleştiriler almıştı. Ev ise harabeye dönmüş, pembe konuşma bölmesinde ne var ne yok parçalanmıştı.

"Adagio'da kollarımı nasıl eleştirdiklerine bakın." Priscilla ön kapımıza çivilenmiş olan bir yazıyı kaldırmış, gösteriyordu.

Fakat bu kez hiç kimse umursamadı onu. Aziz, Kutsal Rolodex'i onarıyordu; kararmış gözü sarıya dönmeye başlamıştı ve sakinleşmekte olan Apollos'un aksine, büyük bir öfke içindeydi. "Sadece küçük bir aksilik. Daha fazlası değil. Ya da, Kutsal Kitap'ın incelikle söylediği gibi, Doğruluk karşısında kaçtılar."

Oturma odasındaki molozları, bir dönme grubuyla temizlemekte olan Alexander, "Ne var ki kaçanlar bizdik" diyordu.

Aslında, bir sütuna yaslanmış, yüzü bir tragedya maskesine benzeyen sıkıntılı Priscilla dışında herkes meşguldü. "Tam da büyük sıçramayı, kozmik sıçramayı yapmak üzereyken..." Ama Priscilla'nın sıçraması, geçmişe dönük olarak bile, tamamlanamayacaktı; zira Efes'in Belediye Başkan Yardımcısı ve korumaları bize katılmıştı.

Aziz, Kutsal Rolodex'i, deneyimli bir hokkabaz hızıyla Priscilla'nın büyük beyaz büstünün arkasına gizledi; Stepha-

nie'den bir armağan diyordu o; ama aslında evi yeniden düzenlemek için anlaşma yapmaya çalışan bir duvarcının hediyesi kaba saba bir şeydi. "Özür dilemeye geldik." Aziz yatışacak gibi değildi.

"Evet, tabii." Başkan yardımcısı, elinde perde yırtıklarıyla konuşma bölmesinden çıkmakta olan Aquila'ya belli belirsiz baş sallıyordu. "Evet. Bütün bu karışıklıktan üzüntü duyuyoruz; fakat karışık günler yaşıyoruz, değil mi?" Başkan Yardımcısı bütün Efes'te *sans pareille* Yunan baş belâsı olarak tanınırdı.

"Ben bir Roma vatandaşıyım." Aziz, pasaportunu çıkardı. "Hükümetten korunma bekliyorum."

Belediye Başkan Yardımcısı sinmiş değilse bile etkilenmişti. "Doğal olarak, istek sahibi bir kişi için gerekli başvuru formlarını doldurabilirsiniz. Ayrıca, bu kadar büyük... rahatsızlığa neden olan tiyatro gösterileri yapmak için –ayrı– bir izin başvurusunda bulunmak zorundasınız." Beşinci pozisyona incelikle geçmiş olan Priscilla'ya bakıyordu.

"Her şeyi rapor edeceğim." Aziz sertti. "Efes'te canavarlarla dövüştüm ben."

"Yapmayın efendim. Ne canavarı..."

Aziz, ancak kendisinin yapabileceği şekilde gürledi. "Et ve kana karşı değil, prensliklere karşı da, güçlere karşı da, bu dünyanın karanlık yöneticilerine karşı da, yüce makamlardaki tinsel şerre karşı da savaşıyoruz..."

"Efes'in bugünkü iki partili yönetimini kastetmiyorsunuz umarım; yalnızca reformcu değil..."

"Yaşayan bir Tanrı'nın ellerine düşmek korkunç bir şey" dedi. Aziz, aşağı yukarı tam da böyle söyledi. Gözleri yukarıya çevrilmiş; kaskatı kesilmişti; ağzından köpükler saçıyordu.

"Tanrı aramızda!" diye bağırdı her-dem-hızlı Priscilla. "Tarsuslu Saul'ün ruhunu bağrına basmıştır o..."

"Kısa bir fikir teatisi için" dedi her-dem-pratik Aquila. "Bilirsiniz? Brifing gibi bir şey."

Kasılmış kalmış Aziz'i toparladım. "Geri çekiliyoruz... şimdilik." Elimden geldiğince ağırbaşlı konuşmaya çalışıyordum. Aziz, ufak tefek bir insan olmasına rağmen, ölü ağırlığında, mermer blok gibiydi. "Biz şimdi... gidiyoruz." Niçin söyledim, ne söyledim bilmiyorum; ama söyledim. "Biz Kudüs'e gidiyoruz."

On

Marvin Wasserstin'la sonunda buluştum. CNN'deki *Sports Week in Review* sırasında, tam Ontario'da buz üzerinde özel hokey şampiyona maçı gösterilmek üzereyken kanala girdi. Bir tür tiryakisi kesilmiştim bu programın; beyaz camda, hokey alanı yerine birden ufak tefek bir adam belirince pek de hoşuma gitmedi bu. Kafasının arka kısmına, en şık –yani en dindarca– Yahudi modasına uygun bir takke geçirmişti. Marvin otuzunda filandı; bir sürü sivilce vardı yüzünde, aksi halde Al Pacino tipinde biriydi. Kalın camlı gözlükler takıyor, fazla gülümsüyordu. İlk anda dolandırıcının biri izlenimi edindim. Fazla süslü, Ralph Lauren tüvit takım giyinmiş, diye düşündüm.

"Özür dilerim oyununuzu kestim" dedi Marvin beyaz camdan dışarı adımını atarken.

"Boş ver. CNN aynı programı günde en az otuz kez gösterir. Daha sonra seyrederim." Cihazı kapadım. Ziyaretçilere oldukça alışmıştım; Chester Claypoole Kanal Z'de yaşamıma girdiğinde olduğu gibi şapşallaşmıyordum artık.

Her neyse, Marvin CNN'de gelmişti bana; bu demektir ki, sanat giderek daha fazla ince ayara imkân sağlıyordu. İtiraf etmeliyim ki, televizyonun karşısında uzun mu uzun saatler geçirdim, insanların orada kendilerini dile getiriş tarzı-

na da epey alışkınım artık; söylediklerinin ancak bir bölümünü anlıyor olsam da.

"Marvin Wasserstein." Hararetle elimi sıktı.

"Timoti, Makedonya ve Efes Piskoposu. Beni ziyaret edeceğinizi önceden haber vermişlerdi."

"Bak sen?" Marvin kenti yukarıdan görebileceği bir sıranın üzerine oturdu. "Bu benim ilk ziyaretim" dedi, "ormanın bu yakasına."

"Şimdi mi, o zaman mı? Yoksa o zaman mı, şimdi mi demeliydim?"

"Her zaman. Dünyanın güzel bir köşesi." Bir an katedrale ve onun gerisindeki tepelere baktı. Sonra da sıradan ses tonunu değiştirmeden, "Geleceğimi kim söyledi size?" dedi.

"Chester Claypoole ve düşteki biri."

"Düşteki biri." Birden bezgin göründü. "Biz hep bir düşte yakalanırız, sev ya da sevme. Zamanın dizisel seyri çökmüştür; şimdi burada böyle olduğum gibi, iki arada bir derede olacağıma, ya ölmüş ya da henüz doğmamış ya da ebedi olmak zorundayım."

"Kimsiniz siz?"

"Ben dedektif bilgisayar analistiyim. Bantları temiz tutmaya çalışırım. Kanalları gözlerim. Shirley MacLaine kanala girmeyi yaygınlaştırdığından beri, her türden budala eski yaşamlarına dönmekte. Çoğu saçma bunun tabii. Bütünü düşlerler. Bir tür kitle düşü."

"O zaman söyler misiniz bana, siz mi benim düşümdesiniz, yoksa ben mi sizinkindeyim?"

Marvin güldü. "Şu an iki düşün kesişmekte olduğunu söyleyelim. Ama bu durumda, kışkırtıcı olan benim; çünkü bir dava üzerindeyim. Büyük korporasyonlar, işler şimdiki gibi çatallaştığında beni çağırır: Virüsler bellek disklerine ve çiplerine, hatta tabletlerine, özellikle de Hıristiyanlıkla ilgili

herhangi bir şeye çarptığında... Sanırım 5761 yılına çok yakın olduğumuz için..."

Garip bir dil sürçmesiydi bu. "Eminim, M. S. 2000 demek istiyorsunuz; o da çok yakın, gelecekte çok fazla uzaklarda değilseniz."

"Özür dilerim. Yanlış söyledim. İki bin, tabii." Belli belirsiz gülümsedi. Dişleri berbattı. "Kıyamet Günü'nün nihayet çok yakın olduğunu düşünen çok kimse var."

"İki bin yıl geç, diyebilirim yani." Sesimdeki acılığı gizleyemedim. Ne de olsa, Aziz, ben ve bütün o öteki ilk Hıristiyanlar yaşamlarımızı, İsa'nın niçin hiçbir yeni adres, dahası, yaklaşık bir dönüş zamanı bırakmadan bizden ayrıldığını açıklamaya adadık. Merak ediyorum, gelecek kuşaklar onun ilk sözlerini nasıl kullanacak: "Sizin haberiniz olmadan, ben sizi bütün o eski bilinen yerlerde görüyor olacağım."

"Yeniden Dirilme sonrası aşaması bütün takım için birazcık hayal kırıklığı olmakta."

"Bir Yahudi olarak..." Marvin yavandı. "Yeniden Dirilme'den kuşkuluyum ben."

"Sizin için dua ediyoruz" dedim hiç beklemeden. Genellikle, Aziz'in bir zamanki dindaşlarına gösterdiği hoşgörünün zerresi yoktur bende.

"Biliyorum, ediyorsunuz." Marvin gülümsedi. Bu tatsız dünyada, ergen yaşamı bitmek tükenmek bilmeyen diş ağrılarıyla berbat olmuş Atalanta'ya çekici gelen tek yanı olan o harika diş hekimliğinden, televizyonun geleceğinde, niçin yararlanmadığına akıl erdiremiyorum. Dişlerimin çoğunu Roma'da Petronius'un köle-diş hekimine çektirmiştim ben.

"Her neyse" dedi Marvin, cihazın arkasındaki, bana her zaman gizemli gelen kadranları uyuşuk uyuşuk ayarlarken. "Benim, hacker'ın peşinde olduğumu biliyorsun sanırım. Pentagon için en gelişmiş nükleer silahlar ve tabii sayısız ev

aleti de yapan birçok şirket gibi Amerikan televizyon ağı NBC'nin de –Ulusal Yayın Şirketi– sahibi olan General Electric bu iş için tuttu beni."

Lafımı esirgemedim. "Şu ana kadar mesleğinizde pek de becerikli olmadığınızı söylemeliyim."

"Chet Claypool da öyle düşünüyor. Fakat ben ancak 'Joshi', Aziz John'un bandında göründüğünden beri bu iş üzerindeyim."

"'Joshi' dediğin de ne?"

Marvin birden profesör tavrı takındı; ama havasını da o zaman buldu tabii; hacker peşinde bir bilgisayar analisti, karmaşık bir virüs grubunu arayan ve ortadan kaldıran bir virolog. Kısaca, Louis Pasteur gibi kendini bilime adamış biri. "Bilgisayar dizgelerine, bizim yazılım diye adlandırdığımız en zayıf anlarında saldıran, on genel virüs vardır. Çoğu virüsler nispeten zararsızdır, hatta eğlendirici de denilebilir; yoldan çıkmış hacker'lar olmasa, temelde selim bir iştir bu."

"Hacker'lar, anladığıma göre, Mithraist'ler gibi bir kült, öyle mi?"

Marvin hayır anlamında başını salladı. Sonra uzaktan kumandaya bastı. Cihazda İtalyan televizyon programı dediği şey belirdi; ekranın bir ucundan diğer ucuna, boyuna zıplayıp duran beyaz bir topu saymazsak, herhangi bir reklam programına benziyordu.

"Buna İtalyan hacker'ı denir. Onun işi, bir program süresince, ekran boyunca sıçrayan beyaz bir ping pong topudur ya da Cenevre'de banka hesaplarına girmişse, ping pong topu, girilmesi yasak mevduat bilançoları üzerinde zıplayacaktır."

Ping pong topunun, bir Cynar likörü reklamındaki bir dizi enginar üzerinde zıplayışını seyrederken hafifçe midem bulanmaya başladı. "Zararsız bir oyun" dedim.

Marvin cihazı kapadı. "O topun böyle zıplayışını seyrederken aklını kaçıran erkekler var. Kadınlar delirmiyorlar fakat İtalyan hacker'ının ping pong topunun etkisinde kalırlarsa genellikle âdet dönemleri bir hafta ile on gün arasında gecikiyor; bu da işyerinde olduğu kadar evde de strese ve huzursuzluğa neden oluyor."

"Yazılım derken tam olarak neyi kastediyorsunuz?"

"Kayıtların saklandığı plastik diskli program bilgisayarlarını. Elbet, diskler saldırıya açık kalırsa, mikroçipler gibi daha karmaşık depolama sistemlerine dönmemiz gerekir –aslında yapıyoruz bunu– ama ne zaman dönsek, İncil'lerde olduğu gibi, hacker –o durumda, bir adamdır o– bizim savunmalarımız içine giriyor ve metni değiştirmeye,yok etmeye ya da karıştırmaya başlıyor. Çok zeki biridir o. Yazılımdan yerleşik diske döndüğümüzde, Balık 6 ile ortaya çıkıyor..."

"Biz Hıristiyanlar için kutsal bir simge."

"Sanırım; fakat yerleşik disk için felaket bir şey; çünkü Balık 6, tabletleri, İncil'leri, banka hesaplarını, neyiniz varsa işte, silerek hiç iz bırakmadan gidiyor geliyor. En tehlikeli hacker'ların geldiği yer, Bulgaristan; bir zamanlar devlet düşmanlarını zehirli şemsiye uçlarıyla dürterek öldüren bir ülkeden de bunu beklersiniz ancak. Bulgaristan, kendine özgü nedenlerle, Hıristiyanlığı ortadan kaldırmak isteyebilir, bana göre, büyük bir iş değil. Sonra, Viyana diye bilinen hacker var. Erkek –ya da kadın– olabilir veya –kim bilir, belki robot– bunu araştırıyoruz. Viyana, özel amaçlarla özel dosyaları siliyor; 1 Nisan'da, milyonlarca bilgisayarın ekranında inanılmaz espriler beliriyor, 'Bulgaristan'da Papa ikinci kez cinsel kimlik değiştirdi' gibi hoş olmayan şakalar. Bu hacker, Kudüs diye biliniyor."

"Bulgaristan, anladığıma göre bir ülke. Bulgarlar Hıristiyan mı?"

Marvin omuz silkti. "Kimin ne olduğu belli mi artık?" Sessiz hokey oyununa geçti, benim yapamayacağım kadar ileri bir şeydi bu. "Maksada geleyim" dedi. "Hacker'ın bu bantta değiştiremeyeceği hiçbir şey yok. Dr. Cutler'in Süper Sam Durdurucu'su harika bir şey. Herhangi bir kimsenin, hatta herhangi bir bilgisayarın, bizim Aziz Timoti Bant İki dediğimiz şeyi koruyan antivirüs kombinasyonlarını çözmesi en azından bir yüzyıl alacaktır."

"Bant Bir'e ne oldu?"

"Bir, yok; en azından Bir diye Bir şey. Hacker'ı işte böyle şaşırtıyoruz. Bunun için de, yazdığınız her şey, Beşinci'nin ilk yılında... yani sizin İsa'nızın doğumundan sonraki İkinci Milenyum'da kazılarak çıkarılıp çevrilinceye kadar, değişmeden kalacaktır."

"Sizin değil, bizim öyle mi?"

Marvin kikirdedi, hoş bir ses değildi bu. "Sizin yazdıklarınız dışında şimdi kayıp olan Eski Ahit doğruysa, biz Yahudiler, İsa Tanrı olarak döndüğünde hepimiz din değiştireceğiz. Ama o zamana kadar, *hayır*."

Şaşkınlığım eksileceğine arttı. "Görüyorum ki, sizin... biliminiz, yaşamlarımızı ya da yapıtlarımızı banda almanızı olanaklı kılmış; ama ya Balık 7 bütün bantları ortadan kaldırırsa..."

"Balık 6. Balık 7'nin, hacker'ların mesihi olduğu kanıtlanabilir."

"Ne ise. Kutsal Öykü'yü anlatan ve Müjde'leri yayan milyonlarca kitap ve yazı var hâlâ ve her şeyi anımsayan ve virüse dirençli birçok dindar kimse de olmalı."

Marvin uzaktan kumandasını cihaza yöneltti. Ponca City, Oklahoma, *Koruyucu İsa Saati* geldi ekrana. Bir papaz, arkasında beyazlar giyinmiş bir koro yarım daire biçiminde dinelirken, mırıl mırıl bir şeyler okuyordu Yeni Ahit'ten. "Ve

Pontius Pilatus İsa'ya Yahudilerin Kralı olup olmadığını sorunca İsa, 'Evet' dedi, 'Tanrı'nın Krallığı, Roma İmparatoru'nun topraklarının ve bütün öteki putperest egemen ve güçlerinin yerini alsın diye, putperestleri bu topraklardan sürmek için kılıcımla geldim ben.'"

Bakıyor, dinliyor, terliyordum. Sonra cihazın düğmesini çevirdim. "Delilik bu."

"Delilik ya da değil, hacker'ın işi bu."

"İki bin yıllık yazılar nasıl silinebilir?"

Marvin çok ciddi görünüyordu. "Böyle işliyor bu. Aziz Markos bandını silersen, onun yazdığı İncil'i de silersin."

"Olanaksız. Sen onu, diyelim M. S. 1992'de, silersin. Ama onun İncil'i, silinmeden yaklaşık iki bin yıl *önce* basılmıştır; özgürlükler ülkesindeki her Ramada Inn'inin komodinleri üzerinde duran Gideon İncil'lerinin her bir kopyasını silebilmenin yolu yoktur." Kapma yoluyla çok şey öğreniyorum televizyondan.

"Aziz Timoti, doğru sopa var elinizde ama yanlış ucundan tutuyorsunuz. Markos'un İncil'i silinmişse ya da M. S. 1992'de ciddi şekilde değiştirilmişse, onun ne yazdığını ya da ne yazmadığını etkileyecektir bu. Anahtar sözcük, *geçmişe dönüklük*'tür. Onun bandına, Roma'da, İncil'i tamamladığı anda girer de onu bir başka kimseye gösteremeden önce silerseniz, her şey bitmiştir. Yani, eğer hacker, Aziz Markos'un bandı üzerinde çalışmaya başladığında, ya Markos'a değiştirtir metni ya da bütünüyle yasaklar onu..."

Başım dönüyordu. "Ama İsa'nın öyküsünü yazan bir Markos, bir zamanlar vardı; şimdi de var. "

"Nereden biliyoruz?" Marvin sakindi ve her nasılsa tehdit ediciydi. "Biz yalnızca bize kadar gelenleri biliyoruz. Gerçek bir Markos olmuş olabilir de, olmayabilir de..."

"Ya da Timoti?"

"Ya da Aziz Paul. Ya da İsa hatta. Bütün bildiğimiz, yazılmış ve anımsanan şeydir; ama, bantların denetimi yoluyla, o zaman *neler* yazılmış olduğunu saptayabilirsek, o zaman tek gerçek odur artık. İşte, bizim İsa hakkında ya da başka herhangi bir şey hakkında ne bileceğimiz, tamamen bizim meçhul hacker'ımızın kontrolü altındadır."

Olmakta –ya da olacak– olan şeyin iğrençliğini apaçık görüyorum artık. "Kitaplar –bütün kitaplar– milyonlarca ve milyonlarca Hıristiyan kitabı, bir bant silinir silinmez, bir gecede değişiyor, öyle mi?"

"Hayır. Değişmiyor; çünkü o kitaplar, hacker-sonrası, ya hiç yazılmamıştı ya da sizin yazılmış olduğunu düşündüğünüz şekilde yazılmamıştı."

Uçuruma gelip dayanmıştım. Büyük boşluk. Hacker'ın dışında hiçbir şey yok artık. Yalnızca o belirliyor eskiden ne olduğunu, şimdiyi neyin belirlediğini. "Yani bu Dünya'nın Prensi sizsiniz" dediğimi işittim, kötü haberlerin salak taşıyıcısı Marvin Wasserstein'a değil, her neredeyse, her kim ise o hacker denen kişiye.

"Şimdi de Cennet'e, İsa'yı yoldan çıkarmış olan Şeytan'a gönderme yapıyorsunuz."

"Adı hacker olan şeytana gönderme yapıyorum. Nasıl durdurulabilir o?"

"Şu ana kadar verdiği hasar, geri alınabilir mi diye sorarsanız, durdurulamaz; ama bu bant kesinlikle güvende. Bir anlamda, Hıristiyanlık, siz ne söylerseniz o olacak."

"O zaman, ben hepimizin dile getirdiği öyküyü anlatacağıma göre, o çuvallamış olacak."

"Tamamen." Marvin kalktı. "Konuklarla ilişkilerinizde çok dikkatli olmanız gerekir..."

"Sizin gibi konuklarla?"

"Evet. Benim gibi." Dişlerine rağmen hoş bir yüzü var Marvin'in. "Ne de olsa, ilk ve en başta gelen bir özel gözüm ben, özel polis, kiralık bir dedektif..."

"General Electric'in tuttuğu?"

"Evet. Fakat Dr. Cutler'a rapor veren. *Bizim* programımıza göre gelecek yıl katedralinizi kazdığımızda, gerçek İncil'in ortaya çıkışını görmeyi de sabırsızlıkla bekliyor." Bu kez Kanal Z'yi açtı Marvin. Ekranda, dönmekte, açılmakta olan bir sürü disk ve bant gibi teknik donanımla dopdolu bir laboratuvar görebiliyordum. Marvin, TV cihazını işaret etti. "İşte benim bantlar üzerinde çalıştığım, virüsleri ayırarak hacker'ı yakalamaya çalıştığım yer burası."

"Sizden *sonra* birisi gelirse bana, ne olacak?" Can alıcı soru buydu.

"Sizden ayrıldıktan sonra, yani şu anki gibi mi?"

"Hayır. Diyelim, benim İncil'imin keşfedildiği gelecek yıldan sonra?"

Marvin birden boş boş baktı. Sonra başını, yakalayamadığı bir düşünceden temizlemeye çalışır gibi iki yana salladı. "Gelecek yıldan sonra? Ama benim olduğum yerde gelecek yıl diye bir şey yok ki! Yalnızca şimdi var."

"Burada da yalnızca şimdi var; ama siz, bundan yıllar, yıllar sonra orada olduğunuz gibi, buradasınız da, Bay Wasserstein."

"Doğru. Geriye sarılımda geriye dönebilirim." Birden, Marvin beni kandırmaya çalışıyor gibi geldi, sanki? "Ama zamanın sınırına ulaşınca hızlı ileri sarma yoktur ki."

Yalan söylüyor diyebilirdim. "Elbette var. Bana göre, siz neredeyse iki bin yıl gelecektesiniz. Öyleyse neden doğruca *geçmi*şe gidip, diyelim, benim İncil'im dünyaya açıklandıktan sonra ne olacağını görmeyelim?

Marvin'in kaşları çatıldı. "Çalışma tarzı böyle değil. Ben sizi şimdi burada geçmişte bırakıp ileriye, geleceğe giderim;

ama benim için şimdi ne ise oradan öteye gidemem. Tabii, benim şimdi'mden *sonraki* dönemden biri bana ya da size geriye kanallanabilir, tıpkı benim yaptığım gibi."

"Dr. Cutler'ın Dr. Cutler'a yaptığı gibi..."

Şimdi de kaşlarını çatmıştı Marvin. Onun adına üzüldüm. Neden, bilemiyorum. Ne de olsa, kendimi özellikle gerçek dışı hissettiğini söyleyemesem de, onun ve benim bir bantta sadece bir gölge olduğumuz yerde canlı biri o. Hemoroidlerim hâlâ kanıyor; Atalanta'nın dişleri hâlâ ağrıyor.

"Sizden sonra, gelecek" dedim bıçağı döndürerek, "olmayabilir mi? Ya da, belki de şu anda sizin on yıl önünüzde olan İkinci Dr. Cutler'dan sonra? İsa dönmüş olabilir ve Kıyamet Günü bu Dünyanın Prensi'ne ve bütün yaptıklarına, bu arada hacker'a da bir son vermiş olabilir. Durumu kavramaya başlıyorum" dedim esinlenmiş gibi. "Son, nihayet geliyor ve Tanrı'nın Krallığı, düşündüğümüz gibi bizim zamanda değil de sizin zamanınızda başlamak üzeredir. Olacak olanı bir şekilde değiştirmek istiyorsunuz; ama olacak olacaktır." Neden bu kadar güvenliydim, bilemiyorum. Esin, sanırım. Her şey yerli yerine oturmaya başlıyordu.

"Dur biraz soluk alayım. Yalnızca bir bilgisayar aynasızıyım ben." Suratsızdı Marvin. "Bütün bildiğim, şimdi olduğu gibi, eskiden olmuş şeye dönebiliriz, ileriye, olacak şeye değil ve bizim önümüzde olan kimseler, bildiğim kadarıyla, bizi ziyaret etmez. Tabii, onlar için, sizin bizim için olduğunuz kadar, ilginç olmayabiliriz. Biliyorsunuz, -Efendinizin-küçük-kardeşi James'le Kudüs'te buluşmak üzeresiniz şimdi... "

"Onunla buluşalı otuz yıl oluyor..."

"Sizin İncil'de buluşacaksınız demek istiyorum. Eskisinden değişik bulacaksınız onu."

Başım ağrımaya başlıyordu. "Aziz Paul ile benim Kudüs'e gittiğimiz zamanı anlatıyor olacağım. Geriye kanallanmak üzere değilim, değil mi?"

"Hayır. Hayır. Siz istemedikçe olmaz. Bunu ayarlayabilirim."

"Benim Golgota gezisini ayarlayacağınız gibi mi?"

Marvin yanıtlamadı. "Bir anlamda, James, sizin bütün İncil'iniz için bir anahtardır. O, İsa'nın küçük kardeşi ve kilisenin içinde –ve dışında– onun vârisidir –öyle idi– öyle kalacaktır. Öyküyü Paul'ün bakış açısından gözden geçirmek zorunda olduğunuzu biliyorum; ama James ile Paul arasındaki ağız dalaşında James'in söyleyeceklerini dikkatle dinle."

Marvin, ekranı hâlâ onun General Electric'teki laboratuvarını göstermekte olan Sony'ye doğru yürümeye başladı. Görgü kuralları gereği cihaza kadar eşlik ettim ona. Bir ayağını laboratuvarının içine attı; sonra kuvvetle elimi sıktı. "Şalom" dedi. "Yakında tekrar görüşeceğiz. Belki Roma'da."

"Golgota'da?"

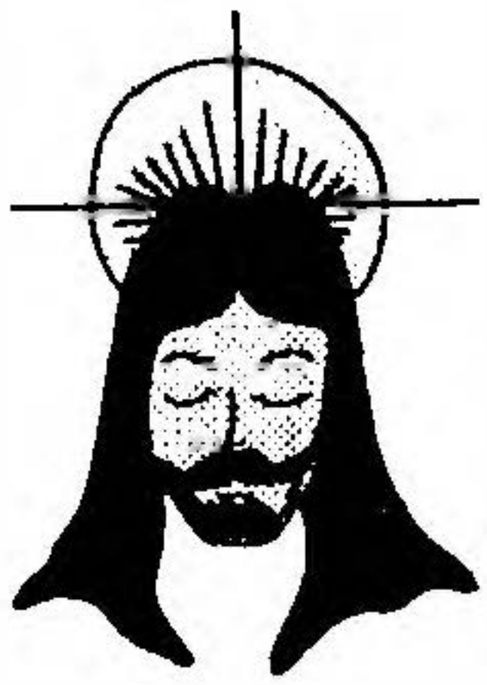
"Kesinlikle orada." Sonra tüpün içine girdi; bir faks makinesinin önünde, gelen mesajları okurken görebiliyordum onu. Cihazı kapattım.

Ancak o zaman fark ettim, elinin sıcaklığını hâlâ hissediyordum, Chet gibi, Cutler'lar gibi sırf hava ve gölge –ya da bir hologram– değildi o, bana gelecekten tastamam gelmiş bir adamdı. Cutler Etkisi ince ayarlanmıştı. Temeldeki kurallar değişiyor. Sanatın durumu giderek daha kusursuzlaşıyor. Ama hangi amaçla? Serin bir gün olmasına ve steplerden gelen soğuk bir rüzgâr esmesine rağmen terliyorum, farkındayım.

Sanıyorum dünyanın sonu yaklaşmak üzere; onların zamanında tabii, bizimkinde değil. Fakat İsa'nın dönüşünün

sonucu mu olacak bu yoksa bu Dünyanın Prensi mi söndürecek ışıkları? Savaş başladı. Ben savaş alanıyım.

Chet'e bir çağrı yolladım. Dışarıdaymış. Makinesine bir mesaj bıraktım.

On Bir

Kudüs hiçbir zaman gözdem olmamıştır benim. Tapınak, elbette, o günlerde canlı bir mekândı. Persler, Yahudilerin Babil sürgününden yurtlarına dönmelerine izin verdiğinde, kuşaklar önce yeniden oraya yerleştirilmelerinden sonra hâlâ inşa halindeydi. Tapınak, mutlu bir rastlantıyla, altıncı yüzyılda Bağımsızlık Savaşı sırasında Romalılar tarafından yıkılmasından tam bir kuşak önce tamamlanmıştı; televizyon çağına kadar Siyonistlerin davasına son veren bir savaştı bu.

Aziz ve ben, onun Küçük Asyalı sekiz dönmesiyle birlikte Kudüs'e vardığımızda, Tapınak yirmi binden fazla kişi çalıştırıyordu. Bunlardan çoğunun dinle hiçbir ilgisi yoktu; çünkü Tapınak, temelde, toptan ve perakende olarak her türden mal için bir pazar olduğu kadar uluslararası bir bankacılık merkeziydi de. İsa'nın, bankacıları ve borsacıları bu büyük binalar kompleksinden çıkarabilmesi, elinde güçlü bir ordu bulunması anlamına geliyordu. Tek Tanrı'nın evinde, bugün ortalama bir katedral büyüklüğünde bir kuş evine sahip, dünyanın en geniş toptan güvercin-satış merkeziyle birlikte bir de borsanın bulunduğunu görünce O'nun çok öfkelendiğini bildiren resmi kilise kaydı dışında, bu konuda hiçbir şey bilmiyordum.

James ve öteki Hıristiyan Yahudiler, Tapınak'tan birkaç blok ötede, Roma garnizonunun yerleşmiş olduğu Antonia Kalesi'ne yakın tek katlı bir evde oturuyordu. Her şeyi, yiyecek ve giyecek gibi ortak kullanıyorlardı, en azından resmen hiç kimsenin hiçbir şeyi yoktu; ama her zaman olduğu gibi beş parasız yaşayabilmek için onlara temel gereçleri sağlayacak kadar zengin kimsesiz dullar vardı; genellikle pahalı bir işti bu, İsa da yakın sona hazırlanma dışında fazla üzerinde durmamıştı bunun. Şimdiyse, O'nun ölümünden sonraki iki bin bir yılında inanılmaz görünüyor bana; ama görünce inanacağım. Başka bir şey olmasa bile bunun için inancımı yitirebilirim. Umut ve hayırseverlik dalında bir numarayım ben.

Öğlen yemeği zamanında varmıştık oraya. O günlerde sorun demekti bu. On İkiler için uzun bir masa vardı, İsa ile birlikte bulunan ve Yeniden Diriliş'e inanan ama aynı zamanda Museviliğe sıkı sıkıya bağlı kimselerdi bunlar. Aslında O'nun bir tür smama döneminden geçmekte olan mesih olduğuna inanırlar; ama canlı cansız cümle alemi yargılamak için geri dönünceye kadar, Aziz'in vaaz ettiği gibi Tanrı'nın Oğlu değildir. Fakat o zamanlar James'in çevresindeki kalabalık, başlangıçta hep Yahudi'ydi; Aziz'in onlarla elden geldiğince iyi, elden geldiğince uzun süre geçinmesi şaşılacak bir şeydir. James, Aziz'den nefret ederdi. Daha ilk dakikada, bize Yahudi-olmayan-Hıristiyanlara ayrılmış olan Yediler masasında oturabileceğimiz söylendiğinden beri göre-biliyordum bunu.

"Fakat" diyordu Aziz, gözlerini bilgiççe kırparak, "biz Yediler değil, Dokuzlarız, On İkiler masasında ayrılmış yalnızca üç yer olduğuna göre, siz James ve Efendimiz nezdindeki iki kardeş, neden birlikte oturmamıza izin vermiyorsunuz?"

James, sakallı, uzun boylu bir adamdı; her zaman kısık tuttuğu için kimsenin tamamen göremediği ufak gözleri

vardı. Körleşiyormuş giderek, daha sonra öğrendik bunu. İsa'nın küçük kardeşi olarak, kilisenin önderliğinin kendisinde olduğunda diretiyor, kardeşi değil de kendisi mesihmiş gibi davrandığı zamanlar oluyordu. Neyse ki, Yeniden Diriliş böyle bir kardeş rekabetini çözmüştü.

"Yahudi-olmayanların varlığı" diyordu James, "cemaatimizin birçok üyesi için, özellikle de hepimizin koşer yediği ve çoğunlukla sütçü olduğumuz düşünülürse, çok üzücü bir şey. Bunun içindir ki, iki masa, kardeşlerin birlikte yaşayabilmesi için bir uzlaşmadır." James benim altın sarısı sümbül buklelerime, peygamber çiçeği-mavisi gözlerime, kendini beğenmiş, katıksız her Yahudi'nin o kadar nefret ettiği kusursuz Gentile gencine nefretle bakıyordu. "Ancak" diye ekliyordu.

James'in bana olan kinini sezinleyen Aziz, "Timoti sünnetli" diyordu. "Timmy, James Kardeş'e şeyini göstersene..."

James huzursuzlanarak, "Yemek salonunda *olmaz*" diyordu. O zamandan sonra, bizim de On İkiler masasında oturmamıza ses çıkarmadı. Kudüs Kilisesi'nden öteki iki üye bizi görmezlikten geliyordu. Cemaatin içinde *yenta*'lar diye bilenen varlıklı iki dul Yahudi kadın bize oldukça güzel koşer yemeği verdi; *yenta*, Mesih'in-dönüşünü-bekleyen hanımlar anlamına gelen bir sözcüktü.

"İsa'nın Küçük Asya'dan gelen vergi payını Tapınak'taki bankaya sizin hesabınıza yatırdım." Aziz ilgilenmiyormuş gibi görünen James'e gülümsedi. Aslında, James bir finans sihirbazıydı. Aziz, çok önemli İzleme stratejileri bir yana, satıcılık ve yaratıcı-muhasebecilik yoluyla para toplarken, James, Tapınak borsasının patronuydu; kardeşi İsa'yı çok kızdıran bir şeydi bu ya da *biz* böyle söylüyoruz.

James'ın M. S. 51'de hurma pazarını nasıl kendi tekeline geçirdiğinin öyküsüne, dünya finans çevrelerinde hâlâ mo-

dern finansın büyük soygunlarından biri olarak bakılıyor. Büyük bir cesaret, ustalık ve elbette şans işiydi bu. James ne zaman Fırat'ın batısındaki hurmanın tamamına tek başına sahip olduğu o olağanüstü üç günü hatırlasa, şans yerine inanç sözcüğünü kullanıyordu. Zor günlerdi onlar. Ondan sonra daha az şanslı, ya da kendi deyişiyle, daha az inançlıydı.

Aziz, bankadan aldığı makbuzu James'a verdi. James heyecanını göstermemeye çalışıyordu; ama geri kalmış bölgelerdeki beş yıllık aşar vergisini temsil eden çok büyük geliri görünce elleri titremeye başladı. "Anaparayı karşılıklı kervanlara yatıracağız" dedi titrek bir sesle; kimileri sesini böyle titrettiğinde kardeşi İsa'yı taklit ettiğini söyler, kimileri de James'ın Efendimizin rol modeli olduğunu düşünürdü; açıkçası O, tam anlamıyla James'ın efendisi sayılmazdı.

James önce çok sıkı bir Yahudi'ydi; başrahibin kişisel sekreteryasında mali danışman ve ara sıra mohel ya da sünnetçi olarak iyi bir işi vardı. Temelde James ile Kudüs Kilise'si aynı yoldaydı: İsa mesihti; İsrail'e, Tanrı'nın güçlü Krallığına dönecek ve o zaman Kıyamet Günü'nü ve bütün o şeyleri getirecekti. İsa'nın yalnızca bir Siyonist baş belası olarak değil, aslında Yahudilerin Gerçek Kralı olarak Romalılar tarafından Kudüs varoşlarındaki Golgota'da çarmıha gerilmesi kötü serüve*ni*, Yahudi geleneğinin istediği şey değildi tam olarak. Üç gün sonraki Yeniden Diriliş, herkes için bir teselliydi; fakat ondan sonra, O'nun söylediğine göre, Tanrı'yla kısa bir sohbet amacıyla Cennet'e yolculuk, gerçekte James ve ötekilerle kararlaştırılmış bir şey değildi. Biliciler bunların hiçbirini önceden söylememişti; işte bunun için Aziz, bizim logomuz olan haçın beklenilmeyen, doğrudan Tanrı'dan gelen yeni bir şey olduğunu vurgulardı hep. Nihai olan. Bugüne kadar, yani.

James, Aziz'in tutkuyla bağlı olduğu çilli, kızıl saçlı, Gentile olduğu besbelli Efesli delikanlıya nefretle bakarak, "Kardeşimin yakın gelecekte döneceğine dair konuşmaları bıraktık" dedi; oğlanın canını sıktı bu; çünkü bir Hıristiyan delikanlısıysanız ve kurtarılmak istiyorsanız, Aziz'e hiçbir zaman hayır diyemezdiniz. Aziz hepimizi, mecazen olduğu kadar kelimenin gerçek anlamında da taşaklarımızdan yakalamış biriydi.

"Elbette, herkes gibi siz de inancınızı kaybetmemişsinizdir." Aziz yumuşak girdi konuşmaya; fakat sesinin perdesinde ani bir düşme fark ettim ben; demek ki, sert bir uyarı gelmek üzereydi.

"Benim inancım, Solly..." James, Aziz'e, onu öfkelendirmek için Yahudi kısa adıyla sesleniyordu, "sarsılmazdır. Fakat senin günahkârlara sattığın şey" –Aziz'in sekiz dönmesi, mücevherlerle donanmış yentaların dağıttığı koşer tabakları üzerlerinden gerçekten kötü bakıyordu– "senin de bildiğin gibi, bağımsız bir Filistin isteyen benim Cennet Krallığım değildir. Manda kabul edilemez, ne de uluslararası barış gücü; çünkü günahkârların Tapınak bölgesine girmelerine izin verilemez. Hayır, Solly, sizin puta tapanlar dünyasında Museviliğin bazı görüşlerini yayışınızı takdirle karşılıyoruz. Bu, onlara elbet ancak iyilik getirir; bizim iki incir hatta hurma vermemize benzemez bu; çünkü biz Cennet Krallığı'nı kurmak için seçilmiş kimseleriz. Mesih bizim içindir. Yeryüzündeki başka herkes onun tarafından yargılanacaktır."

Aziz'in Mesajı'nın hemen hemen tersi bu; ama Museviliğin tam göbeğinde bir kargaşa başlatacak değildi o. Aziz'in, büyük bir uyarı niteliğinde bir şey söylememek için kendini tutarken, dişlerini gıcırdattığını işitebiliyordum. "Efendimiz kimi severse, O yola getirir" diye mırıldandı Aziz.

"Hangi Efendiden söz ediyorsun, Solly?"

"İsa Mesih, başkası var mı?"

"Benim kardeşim İsa –Mesih değil– benim gibi bir Yahudi'ydi. Davud'un kral sarayının vârisi olarak Yahudilerin Kralı olmak istemiş ve bunun için çalışmışsa ve şimdilik başaramamışsa da, kral değildi" diye ekledi James, buna pek de inanmadan. Aziz'in bu dar kafalı Tapınak İbranilerinden ne kadar uzağa düşmüş olduğunu ilk kez fark ediyordum.

Aziz'in yüzü kızarıyordu; ama o müthiş serinkanlılığını kaybetmedi. "Hepimiz Hıristiyan değil miyiz?"

James kaşlarını çattı. "Biz İbrani'yiz."

"Öyleyse ben bir İbrani miyim? Evet, öyleyim. Bir İsrailli miyim? Evet, öyleyim. İbrahim soyundan da gelmiş miyim? Evet, öyleyim. Bir yandan da Mesih'in elçileri miyiz? Bir deli gibi mi konuşuyorum, belki de? Evet, öyle. Ve daha da fazlasıyım."

"Ben daha fazlayım" dedi James. "Ağabeyim İsa'nın vârisiyim ben. Yahudilerin Gerçek Kral'ıyım ve de sizin putatapar cemaatinizle ilgili hiçbir şeyi istemiyorum."

"Onların paralarını almak dışında." Aziz, James'in elinde tuttuğu Tapınak makbuzunu gösteriyordu.

"Ben *istemedim* onu. Ama verilen şeyi alırım. Seni uyarmalıyım, Solly; sana yöneltilen bazı suçlamalar var, soruşturuyoruz. Özellikle de, kayıtlarda, Musa'nın Yasaları'nın kardeşim tarafından yürürlükten kaldırıldığını, sizin Hıristiyanlık dediğiniz yeni bir dinin olduğunu ve Yahudi-olmayanların buna inanmakta özgür olduğunu söylediğin yazıyor. Fakat, İsa'nın kendisinin Hıristiyan olduğunu asla ileri sürme. O sadece Reformcu Tapınak Partisi'nden dindar biridir..."

"Dindar Yahudiler, öldükten sonra dirilmez ve de hâlâ yaşayan tanıkların gözü önünde Cennet'e çıkmaz. O'nun

misyonunun kutsallığına, O'nun ölümüne ve Yeniden Diriliş'ine dayalı bir Kilise kurdum ben..."

"Onun mesih olduğunu düşünüyoruz ya da dönerse bir mesih olacak. Yoksa, o da Vaftizci Yahya gibi bir habercidir. Fakat ister haberci, ister gelecek mesih olsun, özellikle İsrail dominyonunu kurmak ve Tanrı'nın Krallığı'nı hazırlamak için Romalıları yıkmak adına çalıştı o. Onun bize getirdiği iyi haberlerin bu putatapanlarla hiçbir ilgisi yoktur." Aziz'in çevresindekileri işaret ediyordu.

Aziz'in yanıtı zekiceydi: "Onlar, Musevi gövdeye aşılanmış yabani zeytin filizidir. Kökler İsrail'dir elbet, daima vaaz ettiğim gibi."

James masadan kalktı. "Stephen'ın yazgısını unutma. Kendi halkına karşı vaaz etti o, biz de onu taşlayarak öldürdük."

"Nasıl unutabilirim *ben*? Onu ispiyonlamış olan Mossad'da görevliydim."

"Yargı sırasında lehine sayılacaktır bu, tabii."

Aziz çok acımasızdı. "Stephen gibi beni de Sanhedrin mi yargılayacak?"

"Hayır. Biz. Tapınak'ta bize taktıkları adla, Jesist'ler."

"Suçlama nedir?"

"Genel olarak, Tevrat'a sadakatsizlik. Özel olarak, Efes'te, bir Yahudi'ye, 'İsa'nın izinden gittiğine göre oğlunu sünnet ettirmek zorunda değilsin' demişsin."

Aziz güldü. "Doğru değil bu. Aksine, bana yakın Gentile'lerin birçoğunun sünnet edilmesinde ısrar edecek kadar ileri bile gittim. Timoti, organını göster şuna."

James dehşete düştü. "Lütfen. Yentaların önünde olmaz." Sonra da gitti. Aziz çok düşünceliydi.

Kuşkusuz, düşman toprağındaydık.

Kudüs otuz yıl önce çok can sıkıcı bir yerdi. Siyonist çeteleri, devrilecek gibi görünmeyen Romalıları kovmaya çalışı-

yordu. En azından her ay yeni bir mesih çıkıyordu; onlar çıkıyor, Romalılar yakalıyor ve öldürüyordu. Genellikle, imparatorluğa ihanet eden herkes gibi, çarmıha geriliyorlardı; biz İncil yazarları ve Aziz, yalancı mesihleri hikâyelerimizden temizlemek konusunda dikkatli olmazsak, ileride karışıklığa neden olabilir bu.

İsa hakkında anımsadıklarımı yazmaya başlamamın zamanı geldiğini fark ettim; tabii, ikinci elden şeyler bunlar. Markos'un büyük yapıtından yararlanmaksızın, daha çok belleğime güvenmem gerekecek yazarken. Tabii, Kudüs'ten Roma'ya giderken onu da göreceğim...

Ne garip, bu anlatıyı kaleme alırken sanki hiçbiri olmamış da, hikâyeyi yazarken yaşıyormuşum gibi geliyor; yine de, sanırım yaptığım her şey, kırk yıldır bildiğim şeyleri anımsatıyor bana. Kudüs'ü, Aziz'le birlikte ilk kez geldiğim M. S. 53'teki gibi anlatıyorum. Daha sonra, iki yıl sonra yine Roma'da olacağız, Markos ve Peter, her ikisi de yaşıyor...

Şimdi, Markos'un Yeni Ahit'ini ilk okuyuşumu anımsamaya çalışmalıyım. Doğum gününde Augustus'un mozolesine gölgesi düşen dikilitaşa yakın Mars Alanı'nın kenarında yaşıyordu o. Apartmanın, Tiber'in üzerinden, yüksek tepeli öbür yakasındaki yeşil ıssız Janiculum'a bakan bir penceresi vardı.

Evet. Odayı hâlâ *görebiliyorum* şimdi. Güzel. Aşağıda sokaktaki bir satıcıdan alınmış kızarmış ekmek üzerine sürdüğü balık sosunun kokusu geliyor burnuma. Markos benden biraz daha yaşlı biri; başında hiç saç yok. Yeni Ahit masanın üzerinde. Bakmaya çağırıyor beni Markos. Bakıyorum. İşaya'dan bir alıntı var. Ama neydi? Belleğim bomboş. Sayfaları çevirirken görebiliyorum kendimi; ama üzerlerinde yazılı olanlara ilişkin hiçbir şey anımsamıyorum. Tam bir boşluk. Başım ağrıyor. Hacker mi yoksa bu? Beynimin içine girmenin bir yolunu bulmuşsa, onu dışarıda tutmanın bir yolu-

nu bulmalıyım. Mesela, Markos'u gördüğümde, ki göreceğim onu; çünkü onu ve bir köşede halı, kilim yığılı apartmanını anımsıyorum. O yalnızca halı satmazdı, aynı zamanda perakende halı satıcıları halılara değer biçme hizmeti karşılığı bir ödeme de yapardı ona; çok bilgili bir adamdı, anası Persliydi çünkü...

Kudüs otuz yıl önce çok heyecan verici bir yerdi. Kurtuluş güçleri nefret ettikleri Romalı kolonicileri devirmek üzere birleşiyordu. James hareketin lideriydi; ama o zamanlar biz bilmiyorduk bunu...

Yeni Yıldız Banyoları'na ulaşır ulaşmaz baş ağrımdan kurtuldum. Daha sonra, buhar odasında Chet'i buldum.

"Wesport'tan Z treniyle mi geldin?"

"Hayır. Kanallandım. Bir Yeni Çağ kanal giricisi kullanıyorum. Bu şekilde GE'de kayıt olmaz."

"Bütün o giysilerle sıcaklamıyor musun?"

"Ben bir hologramım. Unuttunuz mu?" Kolunu uzattı. Tutmaya çalıştım; ama buhardan başka bir şey gelmedi elime. "Dr. Cutler'la konuştum. Hikâyesi sizinkiyle uyuşuyor. Ayrıca, dünyada hiçbir şeyin onu Gulf +Easterı'da çalışma ya da Kent Koleji'nde ders verme konusunda kandıramayacağına yemin ediyor."

"Ama apaçık belli, bir şeyler olacak."

Chet kaşlarını çattı. "İşte bunun için hızlı davranmalıyız. Golgota'ya bir canlı kamera ekibi nakletmeye neredeyse hazırız."

"Başsunucu olarak benimle?"

"İdari bölüm sizin anlaşmanın son hazırlıklarını yapıyor."

"Bir treyler istiyorum, tabii ve de özel bir makyajcı." CNN'in *Hollywood Minute* programından, dış çekimlerdeki yıldızlara ilişkin çok şey öğrenmiştim.

"NBC hiçbir masraftan kaçınmaz. Şey, Marvin Wasserstein hakkında bana ne sormak istiyordunuz?"

"Ne zaman tuttunuz onu?"

"Ben tutmadım. Cutler tuttu. Hacker ayrıldığında."

"Ne kadar iyi tanıyorsun onu?"

"Tanımam."

"Ama ikiniz de GE'desiniz..."

Chet güldü. "Ben NBC'yim. O laboratuvar. Her anlamda birbirimizden kilometrelerce uzağız. GE, sizin sıradan ev makineleri kadar silah işindedir çoğunlukla. Biz eğlence bölümündeniz, yani reklamlar. Ha, arada işbirliği var. Yanlış anlamayın beni. Her gün bir yığın haber uydururuz ki, televizyon kuşları –niye saklamalı ki– dünyanın bu en özgür tüketici toplumunda gerçekten ne olup bittiğini anlamasın. Doğal olarak, GE'nin bir silah sistemi Kongre'de çamura saplanınca ya da patlayınca, o zaman gerçekten iş ortaklığı yaparız işte. *Gerçek* hikâyeyi çıkarırız. Bilirsiniz, özgürlük nasıl GE teknik bilgisine bağlıysa öyle."

Chet'i susturmak için psikoposvari bir jestle elimi kaldırdım. "Marvin Wasserstein, bana Yahudi bakış açısından iyi haberler verdirtmeye çok hevesli görünüyor."

"Hıristiyanlık için kötü haber bu. Ben de bir Mormon olarak konuşuyorum." Chet kaşlarını çattı. "Ama onun neyineymiş bu? Alt tarafı bir bilgisayar analisti o, maaşlı bir memur." Chet bir mermer bankta oturuyordu; sanırım hologramını gönderdiği yerde de oturuyordu. Loş ışıkta, odanın buharlı köşesinde birkaç delikanlı, bu banyolar, katedrale ve evime rahatça yürünebilir uzaklıkta olduğu için, benim görmezlikten gelmek zorunda olduğum, iğrenç eylemlere kaptırmıştı kendini.

Chet, o terletici buharda üç parçalı takım elbisesi içinde acayipliği bir yana, çok sakin görünüyordu. Chet'in hologra-

mının kusursuz olduğunu söylemeliyim. Mutlak gerçek görünümlü ve tamamen üç boyutlu. Gerçek Chet'in iki bin yıl ileride, NBC'nin Rockefeller Merkez Binası'nda olduğunu kavramak zor.

"Marvin Wasserstein." Chet ağır ağır, heceleyerek söyledi bu adı. "Nasıl birine benziyor?"

"Kısa boylu. İnce. Kalın camlı gözlük takıyor. Başının gerisinde bir takke var. Ortodoks Yahudi, diyebilirim."

"Cutler'ın adamları söz konusu olduğunda bunu hiç bilemezsiniz." Chet birden her zamanki neşeli, geveze halini yitirmişti.

"Cutler'ın adamları dediğin de ne ya da kim?"

"General Electric içinde kendi birimleri vardır onların. Çok gizli. Besbelli, Cutler işe almış Wasserstein'ı..." Chet birden döndü. Soluk soluğa birbirine dolanmış delikanlılara bakıyordu boş gözlerle. Açıkça, derin düşüncelere dalmıştı. Daha sonra: "Dr. Cutler'ın ya da Wasserstein'ın performansınızı etkilemesine izin vermeyin."

"Nasıl yapabilirler bunu?"

"Birçok yoldan... bilinçaltı yollardan. Dr. Cutler, Aziz Paul'ü sevmeyen biri olarak tanınır. Aziz Paul'ün yaşarken, özgün Mesaj'ı bilerek bir şeye dönüştürdüğüne inanıyor. Bunun için de, hepimizin bildiğinden –ya da bir zamanlar bildiğimizden– tamamen farklı bir hikâye yazman için seni etkilemeye çalışacaktır. İncil'leri çok hızla kaybediyor gibiyiz. Görüyorsunuz, bizim zaman çerçevemizde, altı ay içersinde her şey çılgın bir hal almaya başladı: Hacker geçen Noel'de korsanlığa başladı, bu da, General Electric'in özel bilgisayar bölümünün, millerce bandın boş olduğunu anladığı zamanda oldu hemen hemen; oysa baskıdaki geriye kalan işler değiştirilmekteydi, yani kendi kendilerine değişiyordu; çünkü hacker aslında kaynağa, Aziz Markos'a kadar gitmişti ve

İsa'nın yirmisinde evlendiğini, ikizleri olduğunu ve kumara dadandığını filân yazdırmıştı ona. Dr. Cutler neler olduğu konusunda başmüdürlüğü uyaran ilk kişiydi, tahminimce ve Wasserstein'ı da o zaman işe aldı; sizinki dışında bütün anahtar bantlar için çok geçti artık, sizinkilerse, Moroni sayesinde, şu ana kadar güven altında." Chet yorulmuş gibiydi.

"Hâlâ silinebileceğini mi söylemek istiyorsunuz?"

"Ya da değiştirilebilirsiniz. Günümüzün-en-gelişmiş-bilgisayar tekniğiyle karşı karşıyayız, bu da ne yaptığını bilen bir dahinin ellerinde. Şu ibneler de ne yapıyor orada?" En sonunda, havuzun yanındaki rezalete tepki gösteriyordu Chet.

"Doğaya meydan okuyorlar, ben de onlar için dua ediyorum, tabii." Sonra boğayı boynuzlarından yakalamış gibiydim. "Sen bugün buraya bir aracı yoluyla geldin; Dr. Cutler'ın, onun daha sonraki kendisinin ve Shirley MacLaine'in yaptığı gibi. Bayan Eddy ise buraya gelmek için bir karabasanı kullanıyor. Şimdi, onlar da hologram mı?"

"Evet. Tabii. Onların çoğu bizim Yeni Çağ garabetleri dediğimiz şeyler. Öte yandan, ben elektronikim; bugün dışındayım. Aslında, onlar yalnızca düşlüyorlar burada olduklarını, bunu da yapabiliyorlarsa."

"Öyleyse onları gördüğümde ben de düş görüyorum?"

Chet omuz silkti. "Bu benim konum dışında, Tim çocuk. Belki, evet. Belki, hayır. Fakat sizinle ilişki kuruyorlar. Neyse ki, size dokunamazlar ya da sizi kızdırmak dışında fazla bir şey yapamazlar size. Gerçek gelişme, benim TV cihazını buraya getirmemdi. Çığır açıcı bir şeydi bu. Bunun yapılabileceği söyleniyordu; ama Aziz Paul, eğer inancınız varsa..." dedi.

"Aziz de işin içinde mi?"

Chet dalgın dalgın mermer havuza doğru yürüyordu; onu gören ibnelerden biri bayıldı; ne olur ne olmaz diye ora-

da bulunan bir Nubialı hizmetçi, kuşkusuz masaj hazırlığına götürdü onu. Chet yine bana döndü.

"Şimdi değiştirilmiş olan eski bir bantta. İkimiz de Cutler'dan kuşkulandığımız için, kontratı Gulf+Eastern Gizli Birim'ine devrettim; anlayacağınız gibi, GE'den önce Paramount'taydım ben, Barry Diller ayrılana kadar; bildiğiniz gibi Paramount, Gulf+Eastern'e bağlı bir şirkettir, bu yüzden de oranın laboratuvarında dostlarım vardır..."

"KAPAT ŞUNU: İş haberleri izlemenin sırası değil. CNN, Grant Perry ile yeterince kötü zaten. Gulf+Eastern, teknolojiyi sizin için geliştirdi ve GE cihazı yerine bir Sony gönderdi bana. Ama bir personel gönderemiyorlar hâlâ."

"Hayır. Hızlı geriye sarma öyle güçlü... şey gerektiriyor ki..."

"Cutler Effekti, biliyorum."

"Bunun için de yaşlı Cutler size böbürlenip duruyor. Evet, Cutler Effekti, uzay-zaman'da bir noktadan ötekine aktarımı sağlayan mega-radyo dalgaları dedikleri şey. Bu dalgalar, bu güne kadar sizin Sony gibi cansız bir nesneyi fırlatabiliyor. Fakat, şu ana kadar, insani yaratığın moleküllerini öylesine birbirine karıştırdı ki, bir daha bir araya getirilemedi."

Ne olup bittiğini şimdi anlıyordum. Yenmiştim. "Sizin zaman çerçeveniz içinde, son birkaç haftada, daha ileri bir bilimsel atılım olduğunu bilmekten mutlu –ya da mutsuz– olacaksınız. Büronuza acil çağrıyı da bunun için yaptım. Cutler Effekti bir insan çözücü üretti. Marvin Wasserstein ile el sıkıştık."

Chet önce kavrayamadı bunu. "Şey, onunla buluştunuz, evet, benimle olduğu gibi..."

"Hayır. Sizinle olduğu gibi değil. Siz bir hologramsınız, bunun için suçlamıyorum sizi. Benim parolam, yaşa ve yaşat-

tır. O günahsız biri, o kadar... vb. Fakat Bay Wasserstein bir hologram değil. Büroma *çözülmüş* et ve kan olarak geldi o.

"Aman Tanrım!" Chet hasta görünüyordu.

"Öyle görünüyor ki, GE'deki Cutler birimi şimdi Gulf +Eastern'in önünde. Bütün bir kişi gönderebiliyorlar bize. Aynı zamanda buradan Golgota'ya, geriye de insan gönderebilecekler, istesem de istemesem de benim için tasarladıkları gibi. Kendimin, Çarmıha Geriliş sırasında Mary Baker Eddy ile alınmış bir polaroidimi gördüm."

Chet buhar odasından seğirtti, gitti. Görevin denetimi ondan Dr. Cutler'a geçmişti artık. Bu da, eğer Dr. Cutler'ın benim aracılığımla Aziz Paul'e ait Hıristiyanlığı ortadan kaldırmak istediği doğruysa, benim İncil tehlikede demektir.

Çevremi, görülür ve görülmez, hızlı ve yavaş şeytanların sardığını hissedebiliyorum. Bu Dünya'nın Prensi her zamankinden daha parlak ve ayartıcı ve ben neyin gerçek ya da en azından bizim söylediğimiz gibi gerçek olduğunu, ki bu da gerçeğin kendisiydi, kendi belleğime dayanarak ileri sürmek zorundaydım. Uykudan ayılmanın zamanı geldi de geçiyor. Gün geçeli çok oldu, gece –silinmenin izi– yaklaşıyor. Bunun için de ışığın etkilerini atalım üzerimizden, karanlığın zırhını kuşanalım; Carol Levi'nin, Cinecitta'da bağış toplama işi bittikten sonra, Siyonistlere bir akşam yemeği partisi verdiği evinde, İsa'nın, çömezlerine söylediği gibi.

On İki

Kudüs bundan otuz yıl önce çok değişken, kararsız bir yerdi. Çok geçmeden Roma yönetimine karşı bir Yahudi ayaklanması olacağını herkes biliyordu. Romalıların, kutsal aracılığı önleyerek bu savaşı kolayca kazanacağı da iyi biliniyordu. İsa'nın olağan Reform Rabbi* mesleğini vaaz ederek tarihe geçtiği zamandı bu; daha sonra nihayet Kudüs'e geldiğinde, Siyonistlere göre Romalıları ve bağdaşıklarını devirmek için bir işaretti bu; Tapınak'ta kendi çıkarını düşünen Yahudilerle, özellikle de yirmi bin kişi çalıştıran bu organizasyonun bankacılık ayağındaki kişilerle işbirliği yaparak girişeceklerdi bu işe.

İsa, bir ayaklanma ordusunun başında Tapınak'ı ele geçirdi. Ekonomistleri ve borsacıları kovdu, daha sonra da *en düşük faiz oranını indirdi*. Bir tek bu hareketiyle de kaderinin altına mührü basmış oldu.

Pontius Pilatus, Filistin yöneticiliğine atanmadan önce Roma Merkez Bankası'nın önde gelen ekonomistlerindendi. Aslında, Tiberius yönetimindeki Roma Hazinesi'ni devral-

* Dinsel pratikleri katı bir şekilde uygulamayıp, modern zamanlara uydurmayı amaçlayan ve Musa Peygamber'in Tevrat'ı Tanrı'dan gerçek anlamda aldığı inancına karşı olan Yahudi tarikatı. (ç.n.)

mış olan enflasyon karşıtları tarafından bilerek terfi ettirilmişti; Tiberius'un, köle olmayan kesimde belli bir işsizlik oranı riskiyle bile olsa, düşük enflasyonu sürdürmek üzere yüksek faiz oranlarına inanmak gibi kötü bir ünü vardı. Pontius Pilatus ise İsa gibi, tam-istihdam yanlısı bir ekonomistti. Özel olarak, Pilatus, İsa'nın para politikasını beğeniyor, onaylıyordu; aynı zamanda, İsa'yı, kendisinden önceki Herod gibi ama hep Roma yönetimi altında, Yahudilerin Kralı olarak başa getirmeyi de çok istiyordu.

Artık James, Tapınak'tan kovulan borsacılardan biriydi, bunun için de, popülist ağabeyinin enflasyoncu politikasına karşıydı. Buna karşın James'in, Yahudi çevrelerinde hiçbir zaman ölmeyecek olan mesih mitine dayalı bir görüşü de vardı. James her şeye karşın ağabeyinin peşinden gitmeye mecburdu. James, İsa ile Pilatus bir anlaşmaya varır varmaz kendisinin, düşük faiz oranını yavaş yavaş yükseltebileceğini de düşünüyordu; çünkü İsa o sırada Kıyamet Günü'nü düzenleme ve Tanrı'nın tüm şovu derleyip toparlamasını kolaylaştırmak üzere dünyada ilk Yahudi Devleti'ni kurma çalışmalarıyla çok meşgul olacaktı.

Olanlar oldu, Roma'daki hazine, Pilatus'a, Tapınak çevresini işgal etme anlamına bile gelse, İsa'yı ortadan kaldırmasını ve Tapınak bankacılık sistemini tekrar valinin doğrudan denetimindeki eski haline getirmesini emretti; iç savaşı göze almadan yapılacak bir şey değildi bu. Pontius Pilatus da, bağrına taş basıp, Yahudilerin, İsa'nın atası –bir başka kolay para meraklısı olan– Kral Davud'dan beri ortaya çıkardığı ilk düşük-faiz-oranı görüşüne sahip monetaristi* çarmıha gerdi.

* Ekonominin, hükümetin para arzına, özellikle de banka kredilerine koyduğu sınırlamalarla kontrol edilmesi gerektiğine inanan iktisatçı. (ç.n.)

Tabii, biz Çarmıha Geriliş'in gerçek nedenini değil, yalnızca yüzeydeki öyküsünü anlatıyoruz. Gerçek yaşamda İsa, aslında, yalnızca Ortadoğu'nun değil, aynı zamanda Yunanistan ve Mısır'ın da para politikasını denetleyen bankasıyla, Tapınak'ın hahamlar yönetimi kadar Roma yönetimini de tehdit eden Yahudi kralıydı. Dönemin bir finans esprisi şöyleydi: "Kudüs kötü bir istridye yese, İskenderiye kusar."

Siyonistlerin Roma garnizonuna saldırısı ve M. S. 66'dan 70'e kadar sürmüş olan intifada yüzünden, Tapmak elbette bir ören yeri artık. İntifada bittiğindeyse, bir Yahudi devleti umudu, hatta çoğu Yahudi için, kırsal alanı suçlayan iki düzine mesihten birinin gerçek kral olabileceğinin en ufak bir işareti bile yoktu. Sadece Hıristiyan goyimi, gerçek bir şeyin bizi ziyaret ettiğine ve O'nun çok geçmeden geri döneceğine gerçekten inanıyordu.

Evet, İsa ne benim Aziz'le birlikte Roma'da olduğumuz M. S. 54'te, ne şimdi M. S. 96'da ne de İkinci Dr. Cutler, artık bir televizyon-çağı Yahudi devleti olduğuna göre İsa'nın 2001 yılında mutlaka geri *döneceğini* söylüyorsa da, gelecekte 1990'larda geri dönmemişti henüz.

Bu arada, şimdiye kadar bir sürü yanlış alarm verilmişti. Birinci Cutler, İsa'nın birçok demagojik gülünç para tasarıları olan bir politikacıdan ibaret olduğuna inanmamı istiyor benim. Fakat onun bu tuzağına düşmeyeceğim. Moroni sağ olsun, hiç kimse kamış kalemime kılavuzluk edemez.

Otuz yıl önce Kudüs canlı bir kentti. Romalıların çok geçmeden ışığı göreceğine ve yurtlarına döneceğine dair her türlü umut vardı. Sonra İsrail yeniden ayağa kalkacaktı. Öte yandan, en azından bir çekicilikten yoksundu kent. Efes'in, Antakya'nın aksine, eğlence diye bir şey yoktu; gerçi hiçbir zaman da olmamıştı ya.

Aziz'in kardeş James'le olan kavgası, Aziz, Yahudilikle bağdaşmayan etkinliklerle suçlandıktan sonra çirkin bir hale döndü. Neden bunların hepsine lanet diyemediğimizi anlayamıyordum. Sonuçta olduğu gibi, *biz* bütün dünyayı kendimize döndürürken, Yahudi'ye kimin ihtiyacı olabilir. Fakat Aziz, Korint'te dedikleri gibi, önce başı derde girdiğinde Yahudi'ydi ve çok-özel Nasıralı yeminini yerine getirmek suretiyle, mutlak sofuluğunu göstermeye razı olmuştu. Başını kazıtmak, herkesin önünde feryat figan ağlamak kadar, Tapınak hazinesine bir sürü para ödemek demekti bu. Ayrıca dört arkadaş bu pahalı aşağılanmaya maruz bırakılmıştı.

Ben, hayır, teşekkürler dedim. Sünnet derimi Yahudilere vermiştim ya, yeterdi bu. Bunun için, Aziz, kendisiyle birlikte Kudüs'e gelmiş olan sekiz kişiden dördünü seçti ve onlar Aziz'in hatırına bütün o hoş olmayan şeylere dayandılar. Buna karşın, onlar Yahudileri adam yerine koymayan Küçük Asyalı Yunanlar oldukları için, Aziz onların hanesine lehte bir iki çentik atmıştı. Benimkineyse hiç; onu çok iyi tanıyordum çünkü. Kendini –ve Mesaj'ını– satmak için herkese her şeyi yapabilirdi o. Ama ilk kez olmak üzere elindekiler yeterli değildi.

Filistin valisi, Felix adlı hoş bir Romalı bürokrattı. Akıllılık ederek, zamanının çoğunu Roma kenti Kıyı Caesarea'sında geçiriyordu. Fakat o sıralar Romalı memurlar genellikle, her gün birinin şu ya da bu mezhep tarafından suçlandığı ya da taşlanarak öldürüldüğü Kudüs'ten uzak duruyordu. Her hafta yeni birisi, ya kendisi ya da annesi tarafından mesih ilan ediliyor ve düzeni sağlamak üzere Antonia Kalesi'ndeki birlikler çağırılıyor, Sanhedrin* toplanıyordu. Tapınak'taki hahamların görmek *istemedikleri* bir şey varsa, o da gerçek

* Sanhedrin: Musevi Meclisi. (ç.n.)

mesihti. Tabii, bizimkini –gerçek olanı– gördüler; fakat hemen tekerine çomak soktular ya da öyle sandılar. Sonra da, O'nun olası vârisi James'i, gidip Tapınak'ın bankasında çalışmaya ikna ettiler; orada göz altında tutabilirdi çünkü onu.

Felix, Yahudilerin dinsel kavgalarından olabildiğince uzak dururdu. Kendi söylediğine göre, onun görevi, taşrayı yönetmek ve Siyonistleri, özellikle de Romalıları bıçaklayarak, genellikle bela çıkararak ortalıkta dolaşın on bin belalıyı göz önünde tutmaktı. İçimizden herhangi birinin, on yıl içinde, Romalı general –daha sonra imparator– Titus'un Tapınak'ı yerle bir edeceğinden ve Tapınak hazinesini Roma'ya taşıyacağından kuşkusu yoktu sanırım. Fakat o sıralar, ne olursa olsun, Mossad gizli servisi henüz paramparça olmuş değildi. Böyle olsa bile, Aziz, ışığı görmeden önce onlara çalışmıştı ve James'ın da onlardan maaş aldığı dedikodusu dolaşıyordu ortalıkta. İsa'yı ele vermiş olan Yahuda, elbette Mossad'ın adamıydı.

Sisli, kurşuni bir sabah, Aziz ve öteki dört tövbekârla birlikte Tapınak'a gittim. Kaşları dahil tamamen kazınmış kafalarıyla dikkat çekmeyecek gibi değildiler. James ve öteki Kudüs Jesistleri, refakatçı görevini üstlenmişlerdi. James sırıtmaktan kendini alamıyordu; oysa, eski geleneğe göre, binanın ortasındaki, banka kompleksi değil de arınma odası olan Tapınak'ın gerçek kutsal bölümünde sırıtmak kesinlikle yasaktı.

Odanın ortasında dikdörtgen bir havuz bulunuyor. Havuzun dört köşesinde, mangallarda sandal ağacı yanıyor, bu da Nasıra arınma törenleri harcamalarını alabildiğine yükseltiyor. Aziz'in eşi dostu ve bilet bulma şansına erişmiş birçok kişiyle birlikte asma katta oturuyorduk; feryat figan ağlamalar, bağır-dövmeler, en sonunda da bütün günahlardan arınmak için çıplak suya dalışlardan oluşan ayrıntılı törenle-

ri zevkle izliyorlardı. Aziz'in tövbekâr arkadaşlarından ikisinin –Yunan'dı bunlar– bir koşer kasabının görevini yapmış izlenimini vermek için, sünnet derilerini kurnazca yukarı çekmiş olduklarını fark ettim. James'in, saldırgan olabilecek üyelerden gözlerini ayırmadığını görüyordum; ama sünnet derileri arınma töreni boyunca yukarı çekilmiş olarak kaldı. Öyle olmasaydı, her biri teker teker öldürülebilirdi. Dahası, törenden *sonra* hepimiz neredeyse öldürülüyorduk.

James, tövbekârlara güvercin pazarına yakın, iki yıldızlı, çok güzel bir Ferisî lokantasında öğle yemeği verdi. Burada, Gentile'ler, Tapınak bölgesinin kenarında Yahudilerle karışabilirdi. Romalı birçok yüzbaşı, bir köşede gürültülü bir öğle yemeği eğlencesindeydi, biz de tam karşı köşede oturduk. Yirmi kadarımız, üzerinde, tahmin edilebileceği gibi süt ürünlerinden oluşan yiyecek içeceğin bulunduğu bir sehpanın başına kurulmuştuk.

James ile Aziz yan yana oturuyordu. Ben onların karşısındaydım. Aziz pişman tavırlarını takınmıştı, James ise sahte-pişman-tavırlarını takınmıştı; fakat Aziz değilse bile ben açıkça görüyordumki, James'ın zerre kadar güveni yoktu ona. Aziz şarapla gargara yapıyordu, söylediğine göre eski bir alışkanlıkmış bu, sesini temizlermiş. "Arınmayı şimdiden hissediyorum, iliklerime kadar."

"Öyle demek?" James soğukkanlıydı.

"Gerçekten arınıncaya kadar hiçbir şey temiz değildir."

Aziz bir yudum şarap içti. "Midenin hatırına birazcık şarap; peki seni rahatsız eden ne?"

"Ben içkiye karşıyım" dedi James bir peynirli böreğe gömülürken.

"Kaya'dan bir haber var mı?" Aziz, sakalsız ve kaşsız, derisi soyulmuş bir tavşana benziyordu.

"Peter dedikleri Simon'dan mı söz ediyorsun?"

"Benim yaptığım gibi para havaleleri gönderiyor mu?"

"Roma'da köleleri varmış; ya da öyle söylüyor." James konuyu değiştirdi. "Bunun fazla süreceğini sanmıyorum."

"Neyin?" Aziz gözlerini kırpıyordu; ama kaşları olmadan gülünç bir etki bırakıyordu bu.

"Kardeşim İsa'yı olmadığı kadar yüceltiyorsunuz. Goyim'e onun Tanrı'nın Oğlu olduğunu söylüyorsun; günaha girmektir bu; hazır tam arınmış durumdayken, buna son vermeni istiyorum senden. Vazgeç!"

"Hepimizin Tanrı'nın hizmetkârları olduğumuzu, Tanrı'nın oğulları olduğumuzu vaaz ediyorum, senin de iyi bildiğin gibi, O'nun da yaptığı gibi." Aziz, eşyalar gibi sözcüklerle de cambazlık yapmaya bayılırdı.

"Bana devamlı gelen raporlarda, 'Tanrı kendi Oğlunu korumadı, hepimiz için O'ndan vazgeçti' demişsin. İnkâr mı ediyorsun bunu?"

Aziz'in savunması hazırdı. "Gerçekte bu bir çeviri sorunu. Yunanca'da, goyime seslenirken kullandığım dilde, *pais* hizmetkâr demektir. *Pais* aynı zamanda çocuk demektir. İsa Tanrı'nın hizmetkârıydı derken, ki kesinlikle öyleydi, aynı zamanda O, Tanrı'nın *oğludur* diyorum. Yunanca bilenler benim neyi kastettiğimi anlıyor."

James yalnızca Latince konuşabildiği, hiç Yunanca bilmediği için, Aziz ustalıkla idare ediyordu durumu. "Her neyse, James, şurası açık ki, Tek Tanrı evrenin yaratıcısıdır, O'nun hizmetkârı da, bu dünyanın Efendisi, Cennet'te olduğu üzere yeryüzüne de Tanrı'nın Krallığı'nın Kralı –ya da Mesih– olarak gelecek olan İsa'dır..."

James'in kaçacak yeri kalmamıştı. Ama, hiç kuşkusuz haklıydı da. Aziz gösterinin tümünü değiştirmekteydi. Devamlı "pais"i sözcüğünü kullanırken aslında Yunanca konuşan goyime İsa'nın Tanrı'nın Oğlu olduğunu söylüyordu;

ama sonra, Yahudiler tarafından günah işlemekle suçlanınca, gözlerini kırpıştırıyor ve "pais" sözcüğünü yalnızca hizmetkâr anlamında kullanıyorum diyordu. Eh, sokak dâhileri olmadan büyük aziz olunamıyor.

Üçlü Birlik kavramı –üç parçalı Tanrı– iki üç yüzyıl sonrasına kadar bir formüle bağlanamayacaksa da, daha o zamanlardan dillerdeydi. Her nasılsa, Yahudi kökenli tek Yaratıcı-Tanrı'ya dayalı dinle birlikte, Bir, Bir olarak kalsın; fakat bir üçüncü bölüm, yani Ruhülkudüs meydana getirerek çarmıha gerilen bir Oğul-Hizmetkâra sahip olabilsin diye, yabani zeytin filizinin aşılanması zorunlu hale gelmişti. Bunlardan hiçbir şey anlamamışımdır; ama *Güç ve Dua Saati* programında duyduklarımdan, gelecekteki insanların Üçlü Birlik ile herhangi bir sorunları yokmuş gibi görünüyor; onun için ben de bunun üzerinde durabilirim sanırım. Neyse, işbaşında bir piskopos olarak, teolojiden ziyade bağışlamaya meraklıyımdır ben.

James, Aziz'in kanıtlarıyla baş edebiliyordu artık. Söyleyeceği tek şey, "Eh, kardeşim eğer mesih idiyse, sadece bizler, biz Yahudiler için gelmiştir, İsrail'in yeniden kurulması ve bütün... her yerdeki hakimiyetimiz için..."

"James." Aziz'in sesi alçak ve yalvarır gibiydi. "Eğer O, bizim, olduğunu düşündüğümüz kişi ise, o zaman herkes içindir. Bu konuda anlaştığımızı sanıyordum. Yalnızca Yahudileri değil, bütün insanları kurtarma planının bir parçası olarak, mesihin, çarmıha gerilmesi gerektiğini göstererek, kendimizi o engelden kurtarmıştım daha önce..."

"*Bizim* dinimiz..."

"James, bizim dinimiz Tanrı'nın Krallığı'nı kuracak olan bir mesihin geleceğini önceden bildiriyor. Dinimiz onun tutuklanacağı, çarmıha gerileceği, öleceği, gömüleceği ve yeniden dirileceği hakkında bir şey söylemiyor. Fakat senin kar-

deşinin başına geldi bunlar. Bu demektir ki, O ne olursa olsun, *yalnızca* mesih değildi."

James hafifçe toparlandı. "Biz diyoruz ki, O, ölüyken ayağa kalktı; çünkü..."

"Çünkü O'nun da parçası olduğu ilahi plan, hepimiz adına acı çekmesini gerektiriyordu onun. Ölmek ve yeniden yaşama dönmek. Kusursuz bir istisnadır O. Bunun içindir ki Mesih'tir O ve geri döndüğünde..."

James başını sallıyordu. "Yahudiler, mesihin bize geldiği ve sonradan öldürüldüğü, sonra yeniden yaşama döndüğü ve gittiği fikrini asla kabul etmeyecektir. Biz Jesistler, elbette, mantık çerçevesinde açıklamaya çalışıyoruz..."

"Yeterli değil." Aziz canlandı. "Eğer Tek Tanrı yalnızca Yahudiler içinse, o zaman Tek Tanrı olamaz O. Yalnızca bir kabile tanrısıdır, tıpkı öteki kabilelerin tanrıları gibi..."

"Putperestler. Günahkârlar..."

"Mesih aracılığıyla, herkesin tek Tanrı'sı olması daha iyi değil mi?" Aziz, karşıda bir masada yerlerini almakta olan bir grup Efesliye elini salladı. "Çarmıha gerildikten ve gömüldükten sonra sana geldiğinde ne söylemişti O?"

James gülümsedi ve *sanırım* şöyle söyledi –Ferisîler aşçılara yüksek sesle bağırarak yemeklerini ısmarladıkları için lokantada çok fazla gürültü vardı– "Dr. Cutler'a güvenmemizi söyledi."

Ben daha onun bunu söylediğini kesinleştirmeden, Efeslilerden biri, bir bakırcı masamıza geldi ve "Muhterem, neredeyse tanıyamayacaktım sizi bu saç tıraşıyla" dedi.

Aziz ona bakıp, "Tanrı sizinle birlikte olsun, kaybol şimdi" anlamına gelen bir ifadeyle gülümsedi. Ama bakırcı sıkıcı olmakta ısrarlıydı. "Tapınak'ta olmanıza şaşırdım. Sanırım, haçın Tevrat'ı sildiğini söylemiştiniz bize..."

"*Ne* söylemişsin sen?" James, belli ettiğinden daha çok anlıyordu Yunanca'yı.

"Küçük bir yanlış anlama" diye başladı söze Aziz. Fakat Hıristiyan olmayan Yahudilerden birçoğu bakırcının ne söylediğini duymuştu. Aziz'e doğru bir tabak fırlatıldı; Aziz havada yakaladı onu. Sonra bir tabak daha aldı masadan ve hokkabazlık yapmaya başladı. Genellikle, en kızgın kalabalığın bile aklını çelerdi bu; fakat lokantada çok sayıda ateşli Siyonist Yahudi bulunuyordu ve siz daha Aziz Musa diyemeden bir şamata başladı ve Romalı yüzbaşılar tarafından bastırılabildi; yüzbaşılar, ateşli bir Siyonist Yahudi'nin ısrarı üzerine Aziz'i tutukladı ve onu Tapınak'ta günah işlemekle suçladı. Antonia Kalesi'ne Tapınak'tan daha yakın olan Ferisî Hanı'nda bulunuyor olmamız hiçbir işe yaramadı. Aziz kolları bağlı götürüldü. James, kavganın ortasında toz olmuştu.

Ertesi sabah, Aziz'i hücresinde görmeme izin verildi.

"Beni terk etmedin, Ey Timothy." Her zamankinden çok "Ey" havasındaydı. "Hayır, Ey Paul, terk etmedim; ama buraya gelip kendinizi, James gibi o Siyonist kaçıkların ellerine bırakarak yapabileceğiniz en aptalca şeyi yaptınız."

"Benim misyonumdu bu, meleğim. Yazgım. Neyse, çok geçmeden çıkarız buradan. Valiyi çağırttım."

"Siz çağırttınız mı *Onu*?"

"Ya." Aziz kendinden emin "ya" diyordu. "Bir Roma yurttaşı olarak Roma'da yargılanma hakkına sahibim, böylece başkente bedava bir seyahat yapacağız, birinci sınıf avukatlar grubumuz var orada..."

Şaşırmama kalmadan, yarık damaklı ufarak bir adam katıldı aramıza; Felix'ten başkası değildi bu. "Çiçek gösterisi için tesadüfen Kudüs'teydim, sizin tutuklandığınız söylenir söylenmez doğruca buraya geldim. Glaucon'un dostu benim de dostumdur. Buraya gelmekte olduğumu duyunca, hakkınızda her şeyi anlattı bana o. Oyunlarını geçekten severim

onun. Biliyor musunuz, gelecek ay Roma'da, Petronius Tiyatrosu'nda bir komedisi başlayacak."

Aziz de benim kadar ürkmüştü. "Priscilla'nın erkek arkadaşı Glaucon mu?"

Felix başını salladı. "Roma'daki en yetenekli oyun yazarıdır o; özellikle bu mevsim. *Yüzbaşının Karısı* iki yıldır oynanıyor. Belki de, görebildiğim en matrak satyr* oyunu. Seksi de. Şöyle bir sahne var: Yüzbaşı evine geldiğinde –Lupercal şenliğinin gecesi olmalı, hani bütün o falluslar ve teneke borular– karısı onu beklemiyordur, bunun için de..."

Felix bir sürü Glaucon oyununun olay örgüsünü anlattı bize; bir de baktık, hiç gülmeyen Aziz bile gülmeye başlamıştı. Felix yaradılıştan komikti ve onu farklı bir şekilde avantajlı kılan yarık damağıysa, espri patlatmak için biçilmiş kaftandı.

"Priscilla küplere binecek!" Aziz, gülmekten gözlerine dolan yaşları sildi.

"Kıskançlıktan ölür" dedim. Priscilla'nın dünyada kaldıramayacağı bir şey varsa, o da bir âşığın –hatta bir tanıdığın– sanatlarda başarılı olmasıydı. "Fakat Glaucon'un karısıyla işi bitirdi."

"Gerçekten?" Felix hücredeki tek iskemleye oturdu, hücrenin tek penceresi Antonia Kalesi'nin resmi geçit alanına yukarıdan bakıyordu; bir Roma lejyonu uygun adım yürüyordu. "Glaucon bir karısı olduğundan bahsetmiyor hiç. Boşanmışlar mı?"

"Hayır, beyim." Valiyle içli dışlıydık; satyr oyunlarından hoşlanan biri kötü olamaz. "Kadın, Efes'teki bir arkadaşımız yüzünden onu terk etti; Priscilla adında, çok iyi bir Hıristi-

* Yazar, yarısı insan, yarısı erkek keçi anlamına gelen mitoloji kahramanı satyr ile hiciv, taşlama anlamına gelen satir arasında bir sözcük oyunu yapıyor. (ç.n.)

yan, modern dans gösterileri yapar. Sanırım, cinsel tercihlerinde her ikisi de Safocu; ama hanımlarda bunu hiç fark edemiyorsun, değil mi?"

"Hayır, edemezsin, oğulcuğum. Ama sana söyleyivereyim, Roma'da çok şey olup bitiyor. Glaucon geriye getirmek için elinden geleni yapıyorsa da, zina, Saray'da eskiye ait bir şey. Safo her şeyin başı bugünlerde. Ayrıca, Tarsuslu Paul." Felix tekrar işe döndü. "Yerel yetkililer sizi küfür işlemekle, ki beni ilgilendirmez bu; ve Roma'ya karşı bir ayaklanmaya neden olmakla suçluyor, bu ise benim işim. O zaman, ne oldu, babalık?"

Aziz elinden geldiğince bir bir anlattı olanları, ki iyi bilirdi bu işi. Felix çok anlayışlıydı. "Şey, bana pek ciddi bir şeymiş gibi görünmüyor." Sonra, Aziz'e karşı yapılan suçlamaların olması gereken şeye bir göz attı. "Burada, Mossad'la birlikte olduğunuz yazıyor."

"Yıllarca önceydi o. Sonra ışığı gördüm."

"Bugünlerde, bir gün onlara bir ders vereceğiz. Sanmıyorum ki; yeryüzünde fethettiği insanları biz Romalılar kadar yalnız bırakmış bir imparatorluk daha olsun. Vergilerini öde, işine bak. Ne zaman bütün bu ayrılıkçılık saçmalarını duymaya başlasam..."

"Sezar'ın hakkını Sezar'a ver!" Çok dindar görünüyordu Aziz. "Ve Tanrı'nın hakkını da Tanrı'ya."

Felix espiriyi anlayamadığı için, "Şunu bir daha söylesene" dedi. Roma yönetiminin hoşuna giden Aziz'in formülünü Romalılar hiç mi hiç anlamıyordu. Kendini adamış Siyonistlere göre Filistin, Sezar'ın değil Tanrı'nın ülkesiydi. Bunun için de, Kilise ile Devlet ayrılığının güzel bir onaylanması gibi gelen şey, gerçekte gizli bir Siyonist savaş çığlığıydı. Aziz'in gerçekte bunu düşündüğünü sanmam; ama Bartlett'te bundan dolayı ona hep saygı duyulur.

"Tamam, Paul. Sizi, Kıyı Caesarea'sında, bu manyaklardan uzak, hızlı bir şekilde yargılayacağız. Birkaç yıl hüküm giyersiniz; ama bir iki ay içinde affedeceğim sizi, sonra da yolunuza gider, dininizi satarsınız yine. Sahi, Ferisî Hanı'nda yemekler nasıl?"

Aziz, Ferisî usulünden hoşlanıyorsanız, keçi sütünde haşlanmış patlıcanın şahane olduğunu söyledi. Hemen sonra da, "Ben bir Roma yurttaşıyım" dedi.

"Ben de öyle" dedi Felix. "Genellikle, süt ürünleri bana da uymaz; ama ağır ağır kızartırlarsa..."

"Ben, yargı önüne Roma'da çıkmak istiyorum; Sezar'ın sadık bir kulu olmam bir yana, bir yurttaş olarak hakkım bu benim." Tabii, Aziz'in gerçekten istediği şey, Roma'ya bedava bir seyahatti. Sonunda, cimriliği ayağını kaydırdı.

Felix, yarık damağıyla ıslık çalar gibi konuştu. "Ben o bileti sana buracıkta verecekken, sen bütün o yolu tepmek istiyorsun yani?"

"Bu benim yazgım, Ey Felix!"

"Ah çocuk!" Felix başını iki yana salladı. "Bilirsin, Glaucon'un oyununda –adını unutmuşum oyunun– şu vergi toplayıcıyla ilgili matrak bir sahne vardır. Vergi toplayıcı, vergisini vermekte geç kaldığı için iki-obol ceza borcu olan köyün delisine gider; deli cezayı ödemeye başlar ama avukatı yapmamasını söyler. "Mahkemeye başvur" der avukat. Başvurur. Kaybeder. "İki obol'u öde" diye rica eder avukatına; fakat avukatı vazgeçmez. Bir üst mahkemeye gidecektir. Gider. Sonunda müvekkil yıkılır gider tabii."

"Ekselansları haklı." Ben de burnumu soktum konuşmaya. "İki obol'u öde. Burada."

Aziz başını ki yana salladı. "Roma'ya, Sezar'ın kendisine gitmeliyim."

Felix omuz silkti. "Cenaze senin, arkadaşım. Tarih kitapları için şunları söyleyeceğim, 'Bu adam, Sezar'a başvurmasaydı, özgür bırakılacaktı.' Fena sözler değil; ama benim selefim Pontius Pilatus'un bazı şık laflarına baktığımızda, oldukça sönük kalıyor; eyvallah."

On Üç

Malta'ya giriş, *sığ kıyı boyunca kırılgan bir deniz kabuğu yaprağına incelen inci-anası denizin zarif duyarlılığı; menekşe rengi, mavi ve yeşilden bir tür yanardöner birkaç martı.* Bizim beceremiyeceğimiz kadar hoş bir yazı bu. Chet'in bana bıraktığı bir kitapta buldum onu. Aslında, Malta'nın dışında bir fırtına vardı. Sonunda kayalara bindirip, deniz kazası yaptık; martı filan yok.

Aziz, deniz kazasını, Roma'ya gitmemesi yönünde bir işaret olarak almalıydı; ama bir planı vardı onun. Yani, Roma'ya gitmeye ve yazgısını tamamlamaya programlanmıştı; tıpkı benim Dr. Cutler ile, yani birincisiyle kıyasıya dövüşe planlanmış olduğum gibi. İkinci Dr. Cutler'ı hâlâ yeterince tanımıyorum, mesihin Tanrı'nın Krallığı'nı kurmak üzere tahminen göründüğü –ya da görünmek üzere olduğu dönem olan– M. S. 2000 sonrası döneminden bilebildiğim tek kişi o. Artık inanıyorum ki, benim 1995 yılında ya da o sıralarda ortaya çıkarılacak olan İncil'im, Chester W. Claypoole'un, yani İsa'nın demek istiyorum, şimdi benim yazmakta olduğum yerler dışında hacker'ın tamamen silmiş olduğu gerçek mesajının ve misyonunun o zamana kadarki tek hikâyesi olacak.

Açıkça, Markos'un nesep listesini ödünç alabilmem için Roma'ya gidişi beklemek zorundayım; çünkü çok iyi anım-

samıyorum onları; Aziz'le mektuplaşmalardan olduğu kadar Efendimizin basın konferanslarından yaptığım alıntılar kopyasında da belirttiğim gibi, metinler anımsadığım kadar açık değil. Yeni Ahit denen şey ben yaşadığım sürece yayımlanmayacak; Chet'ten ne zaman bir kopyasını getirmesini rica etsem hep unutuyor."Westport'tan gelen trende bırakmışım" yanıtını veriyor hep. Fakat bir gün gelecek ve hacker'ın *kaynakta* yaptığı değişiklikler bütün zamanlar için sabitleşmeden, gerçek metnin bir kopyasını getirecek bana; ve iyi haber, gerçekte çok kötü haberdir.

Roma...

Bazilikanın paspas odasındaydım, bu el yazmasını bitirir bitirmez onu gizleyecek güzel bir yer arıyordum. Örümcek ağları sarmış her yanı, çok rutubetli, daha çok ürpertici.

Tahta kapılı bir dolabı gözden geçiriyor, kitabın önümüzdeki iki bin yıl kuru kalıp kalamayacağını düşünüyordum ki –sanırım– İzmirli on bakirenin küllerinin içinde bulunduğu bir kül kabının gerisinden siyahlar giyinmiş ufak tefek bir kadın belirdi: Atalanta'nın, çılgın bir israf nöbeti sırasında toptancı Kutsal Emanetler Kumpanyası'na tonlarca para ödediği değerli bir şeydi bu kap. Önce, bunların nasıl olup da akılda kaldığı üzerine bir başka oturum için kanala girmeye çalışan Mary Baker Eddy olduğunu sandım kadının.

"Bayan Eddy?" İkinci Dr. Cutler'a bakılırsa glokom* varmış bende ve bu kadar ilerledikten sonra yapacak bir şey yokmuş. Teknoloji var olur olmaz beni hızlı ileri sarma yoluyla Manhattan Göz, Kulak ve Boğaz Hastanesi'ne göndereceğini; fakat şu an, Cutler Effekti bu kadar ilerlemiş olsa bile, hiçbirimizin buna zamanı olmadığını söylemişti.

* glokom: Bir göz hastalığı. (ç.n.)

"Selma Suydam'ım ben" dedi kadın.

"İkinci Dr. Cutler'ın önceden haber verdiği Bel Air'li Yahudi Prenses olmayasınız sakın?"

"Yahudi değilim ve kumsalda yaşıyorum; ama T. yine bana düşüyor."

Yakından baktım ona; genç olmakla kalmayıp Bayan Eddy'den daha güzel olduğunu gördüm. Selma, aynı zamanda, daha sonraki bir döneme ait; *prêt-à-porter** bir Oscar de la Renta giymişti; CNN'de, Yves Saint Lorent'in gayet nazik davrandığı Paris'teki Oscar'ın gala gösterisini seyrederken, Atalanta oldukça çekici bulmuştu bu giysiyi.

"Katedralimin paspas odasına hoş geldin, çocuğum." Kutsadım onu. Ben bunu yaparken, birden o eski dürtüyü hissettim içimde, başka bir şey daha vermek istedim ona; fakat o bir hologram olduğu için, ikimize de yararı olacak yeterli sürtünme olamazdı.

Hiç de hoş olmayan bir düşünce: Kamışım, bir gün büyük bir kutsal emanet olabilir mi? Ne de olsa –dünyada en ünlü– benim sünnetim olmasaydı, Yahudi ve Gentile Hıristiyanları bu kadar uzun süre bir arada tutamazdı Aziz. Ne zaman, benim üreme organımın başına gelen korkunç olaya benzer bir şey düşünsem, heyecandan titrerim.

"Aziz Timothy, sanıyorum Dr. Helen Schucman'la henüz yaşarken temas halindeydiniz?"

"Bildiğim kadarıyla hayır. Gelin." Bu güzel yaratığı, bazilikanın bu saatte boş olan orta bölmesine götürdüm, her Pazar rolümü gerçekleştirdiğim şık ilk dönem Bizans mimberinin altındaki bir taş sıraya oturduk. Kürsüyü, dünyanın bu tarafında iki üç yüzyıl fırtınalar estirecek bir Bizans resim kitabından kopyalamıştım. Umarım benim kürsü, arkeolog-

* prêt-à-porter: Hazır giyim. (ç.n.)

ları fazla şaşırtmaz. Dört arslanın üzerine dayanan kıvrımlı dört sütun üzerinde yükselen çok şık bir kürsü; dört yanındaki mozaikler, *A Course in Miracles*'i yazarkenki haliyle Dr. Helen Schucman'ı betimliyor: Bir kulağı, İsa'nın bizzat ona söylediği gibi, 1.188 sayfayı bulacak olan ve onun elle yazdığı şeyleri ona dikte ettiren sesi duymak için havaya dikili vaziyette.

"Dr. Shucman'la mutlaka temas etmiş olmalısınız. Ciddiyim! İşte o şurada, mimberinizin üzerinde."

Gözlerimi süzerek baktım, dikkatle. Bir zamanlar Yunus'un balinayı yuttuğu yerde, gerçekten de, garip görünüşlü bir kadın vardı; bir kulağını dikmiş, yukarıdan, daha da kötüsü, içinden gelen bir sesi dinleyerek bir şeyler yazıyordu. "Dr. Schucman mı bu?"

Selma başını salladı ve uzun bacaklarını üst üste attı. Böyle büyük bir istek gözle görülür durumdayken, böyle şahane bir yaratıkla sürtünme yokluğu riskini neden göze almamalı ki? Aklımdan geçenleri okur gibiydi. "Hayır, Timothy. İkimiz de tansıklar konusuna meraklıyızdır, ilk kez 1975'te basılan ve ertesi yıl indirime giren büyük kitabında bütün dinleri uzlaştırabilmiş olan Dr. Schucman gibi. İlk vahiylerinden beri geçmiş olan neredeyse yirmi yıl içinde bu indirimli satışlarda da bitmemiş."

"Şey, O'nunla tanışmaktan mutluluk duyardım, tabii."

"Size öğretecek çok şeyi var."

"İsa üzerine mi?" Acayip, sizden sonra doğmuş insanlar, nasıl oluyor da, her şey hakkında sizden daha çok şey bildiğini düşünebiliyor.

"İsa, Konfüçyüs ve L. Ron Hubbard'ı içine alan disiplinlerarası teknikler üzerine; insanların birbirlerini, tıpkı kendini sever gibi nasıl seveceği üzerine. Şikago Yeniden Yaşama Merkezi'nde müdür olduğumdan beri gerçekten ve sahiden

herkesi seviyorum ben. Yakında, benimki gibi çok popüler olan kendi dinini bizzat İsa'nın Dr. Helen Schucman'a yazdırdığı üç ciltlik vahiyleri üzerine oturtmuş olan o mutlak orospu Marianne Williamson ziyaretinize gelecek..."

Başım dönüyordu. "Marianne bilmem ne diye birini duymuşluğum var; CNN'in *Hollywood Minute*'üne göre bir gece kulübünde şarkıcı mıymış neymiş..."

"Adımlarına dikkat et onunla birlikteyken; çünkü o sert eleştirilerinden bir kısmını, yazmakta olduğun İncil'e sokman için çok uğraşacaktır..."

"Eğer öğrettiği ahitin içindekileri ona –ya da Dr. Schucman'a– İsa yazdırmışsa, o zaman benim yazdıklarım, Dr. Schucman'ın not aldığı, Kutsal Ruh'un boş bir zamanında ona yazdırmış olduğu kadar doğru olacaktır."

Selma acır gibi baktı yüzüme. "Şeytan'ın, dinimizin kontrolünü ele geçirmek için nerelere kadar uzanacağını anlamıyorsun."

"Ha, sanırım biliyorum." Biliyordum da, giderek, yaşamım –ki, sonsuz bantlar tasarısı içinde ancak bir bant uzunluğundaydı– Tanrı ile Şeytan, ya da bizim deyişimizle bu Dünya'nın Prensi arasında bir savaş alanı şimdi. Bu titanlar mücadelesi, yazdıklarımla, çok geçmeden şu ya da bu yönde çözülecek, bu da İsa'nın M. S. 2001'de dönüşü için yolu hazırlayacaktır. Aziz'in düşte anlattığı gibi, benim misyonum bu.

Selma, iki kusursuz göğsü ortaya koyacak biçimde bluzunu açtı.

"Tanrı'nın evi bu" dedim nefes almakta zorlanarak. Sonra da, kendimi tutamayarak, pembe, çevresi haleli kaymaktaşından bir armutu koparmak için elimi uzattım; ama korktuğum başıma geldi, gerçekten de hologrammış.

Selma'nın sesi alçak ve içtendi. "Gerçekten sevgi dolu bir Tanrı için hiçbir meme hologramı yabancı değildir. Keşke

etimle kemiğimle burada olsaydım! Altın sarısı buklelerin ve mavi gözlerinle sen..."

"Ama şimdi öyle görünmüyorum. Öyleyse, nasıl..."

"Yıllardır kanallanmaktayım ben. Seni Roma'da, Petronius'un evinde kaç kez gördüm. Bilirsin, ona briç oynamayı öğretenlerden biri de bendim." Bluzunu düzeltti. "Şu ana kadar konuşmamız için –senin ve benim– hiçbir nedenimiz yoktu; ancak şimdi seni, kayıtsız şartsız herkesin sevgi odağı olan Mesih hakkında her zamanki eleştirilerini sürdüren Ms Marianne Williamson tarafından kötü şekilde ayartılabileceğin konusunda uyarmak için geldim buraya..."

"Bunda kötü bir taraf yok ki, Selma." Kalbim hâlâ çok hızlı çarpıyordu. Kışkırtılmıştım, bunda kuşku yok. Pazardan önce yığınla Mary'e seslenmek zorunda kalacağım.

"Ama burada durmayacak o. *Kendisi* mesih olmak istiyor."

"Şaka yapıyorsun."

"Onu ne kadar benbenci olduğunu bilmezsin. Tanrı'nın, daha çok erkeklerin işlediği günahlar uğruna tek kızı kurban edilmiş bir kadın olduğu fikrini yerleştirmek için Feministlerin herkese ne denli baskı yaptığını da bilmezsin sen; bu yolda, kabul etmeliyiz, bazı kukulara da rastlanmıştır; ama Marianne değil de ben, Selma, çok yakında, Selanik'te harabeye dönmüş kilisenin paspas odasında bulunacak olan Aziz Timothy'ye Göre İncil'de öngörüldüğü gibi, yargılamak için gelecek olan mesih olarak ilan edilmezse, iki bin bir yılında nükleer bir yıkıma yol açacak olan, açgözlü, yağmacı kromozomlarıyla erkekler gibisi yoktur. *Ben*'im Mesih." Hologram, Tanrı'ya şükür, solmaya başladı.

"Çok çirkin bir şey bu." Dilim tutulmuştu. "Niçin, bir Yahudi bile değilsin sen. Hem de kumsalda oturuyorsun."

"İlk kocam Yahudi'ydi benim, bu sıralar Howard Rosen adlı doğma büyüme İsrail vatandaşı olan soylu biriyle çıkıyorum..." Selma kaybolmuştu ve ben o harika göğüslere rağmen bir daha görmek istemiyorum onu. Fakat daha sonra, belki de, anılarımda Roma'ya döndüğümde görmek zorunda kalırım...

Şu anda olan şey şu; Yaşamımdaki olayları anımsadığımda, bunlar, yalnızca yazmakla değil, fakat ele geçirmek için şimdi bu banda doluşmakta olan kibitzerler tarafından değiştirilmekte; hakikat için devamlı bir tehlike olmuştur bu; çünkü sözcükler, ancak en iyi bilinen ve anımsanan şeylere yaklaştırır.

Şimdiye kadar, Aziz'i, resmen, yalnızca bir kez gördüm; o da bir düşte diyebilirsiniz. Ama şu anda yazmakta olduğum Aziz, anımsadığımı *sandığım* Aziz değil pek. Örneğin, M. S. 53'te biz hâlâ Kudüs'teyken Dr. Cutler diye birinden söz etmiş miydi, etmemiş miydi? Anımsadığıma ya da anımsadığımı *sandığıma* göre etmişti ki, yazıyorum şimdi. Fakat bellek yoluyla geçmişe girdiğimde, anımsamalarımın çeşitli yollardan değiştirilebileceği olasılığına karşı son derece dikkatli olmalıyım. Örneğin, bu el yazmasını yeniden gözden geçirirken, o gürültülü Ferisî lokantasında Dr. Cutler'dan söz etmiş ya da etmemiş olabilecek olan kişinin Aziz değil de, James olduğunu görüyorum. Peki, gerçek olan hangisi!

Katedralden çıkınca, Chet'i bazilikanın resimlerini çekerken buldum. Çevredeki Makedonyalılarca tamamen görülebilmesine rağmen, hiç kimse durup da bakmıyordu ona. Onu, bir İskit turist sanıyorlardı sanırım. Öyle bile olsa, fotoğraf makinesinin onları meraklandırması gerekirdi; ama Makedonyalılar genellikle kendilerinden başka şeye merak duymaz.

"Bu resimler de ne oluyor?"

"Sanırım, senin İncil'i kazılarda bulduktan sonra kiliseyi yeniden inşa edeceğiz. Bilirsin, kilisenin yerinde, Aziz Timothy için bir türbe yapılacak. İş nasıl gidiyor, Tim çocuk?"

"Roma'ya geldim..."

"Oldukça heyecanlı olmalı. Neron. Seks. Yazılmasında Paul'e yardım ettiğin o mektupları da unutma ama; ve tabii onun sana yazdıklarını da. Onlar sende değil mi?"

Başımla onu doğruladım. Aziz'in yazılarını içeren bir dosya var; ama henüz tamamlanmadı. "Selma Suydam'ı tanıyor musun?"

"Aman Tanrım!" Chet, iki hafta önce bir trafik kazasında devrilmiş, henüz kimsenin gelip almadığı bir arabanın tekerleğinde oturuyordu. "Belediye vergileri arttıkça hizmetler düşüyor. Selma Suydam meslekte en büyük baş belalarından biri olmalı."

"Mery Baker Eddy ile hiç karşılaşmadın sen."

"Zavallı Marian Williamson hakkında atıp tutmuştur gene."

Başımı salladım. "Her gün daha çok sayıda kaçık, bir giriş yeri arıyor..."

"İzin verme onlara." Gelecekte, bir sigara yaktı Chet. "Marvin Wasserstein'ı araştırıyorum."

"Hâlâ tanışmadın mı onunla?"

"General Electric'in personeli oldukça geniş. Ayrıca, çoğunlukla yollarda o. Bir tür bilgisayar dehasıdır ve bu da, Japonlar bile zor durumda kaldıklarında onu çağırıyor demektir. Şu anda Tokyo'da. Telesekreterine bir not bırakıp, döndüğünde kendisiyle bir toplantı yaparsam sevineceğimi söyledim."

Bir grup cüzamlı, kendilerini kutsamam için yolumu kesti; dediklerini yaptım. Katedrali göstererek, "Benim el yazmalarımın bulunması olayı tam olarak ne zaman, biliyor musun?"

"İpucu yok. Gulf+Eastern, hızlı sarımlı bir insan-projeksiyon aracının çok yakında tamamlanacağını söylüyor; ama ben şahsen bunun mümkün olduğunu sanmıyorum. Demek istiyorum ki, henüz var olmayan bir yeri nasıl ziyaret edersin?"

"Zaman içinde geriye gidebiliyorsun..."

"Çünkü sen oradaydın... ve oradasın. Sen daha önceden varolduğuna göre, çocuk oyuncağı bir şey bu. Ama henüz gerçekleşmemiş bir zamana gitmek..."

O büyük soruyu sordum. "Gelecekten hiç kimse kanallanmadı mı sana? Ya da daha geç bir Westport treninden kimse gelmedi mi?"

Chet bir hologram bile olsa kıpkırmızı kesildi. "Bunu bana sormamanı beklerdim."

"Demek, geleceğinden hiç kimse gelmedi sana."

"Öyle. Ve de tekinsiz bir şey bu. GE hattında bir tıkanma olduğunu düşünüyorlar..."

"Hacker mi?"

"Hayır. O kanallanmayı etkileyemez; ancak ışık bantlarını etkiler."

"Ve bütün o öteki ışık bantlarını o tıkadı."

"İsa'ya ait olanları, evet. Ama hepsini etkileyemez; çünkü sayıca sonsuz onlar. Hayır, bir tür karışma olup duruyor. Bizimkinden –benim, Marvin'in, Selma'nın ve Dr. Cutler'in zamanından demek istiyorum– sonraki bir zamandan gelen tek ziyaretçi, İkinci, yaşlı Cutler'dir. Son zamanlarda gördün mü onu?"

Hayır anlamında başımı salladım. Tam o sırada, bir keçi sürüsünün önünden kaçmak zorunda kaldım, Chet'in hologramı içinden düpedüz geçmişlerdi; aklının ne kadar karışık olduğunu gösteriyordu bu. Genellikle, kendini gerçekmiş gibi göstermeye dikkat eder, bira içiyormuş ya da oturuyormuş gibi sahte şeyler yapar.

"Senin yerinde olsam yakından sorgulardım onu" dedi Chet. "Hepimizden daha çok şey bilir o. Bana söylediklerinden anladığıma göre, apaçık M. S. 2000, hatta biraz daha sonrasından biri o."

"Ama benim İncil bulunmadan önce yaşıyor olması gerek; yoksa sık sık uğrayıp durmazdı."

"İyi düşünmüşsün, Tim çocuk." Chet saatine göz attı. "Gitsem iyi olacak." Kaşlarını çattı. "Bir şey rahatsız ediyor beni, özellikle Selma senin durumundayken. Yer değiştirme."

"Neyin neyle yer değiştirmesi?"

"Bu takıntılı tiplerin bir tür fanatik İncil yazmasını, sonra da gizlice buraya sızıp onu senin paspas odasına atmasını önleyecek şey dünyada yok; herkes de senin yazdığını sanacak onu."

Bu düşünce Chet ile ilk karşılaştığımızdan beri benim kafamdaydı zaten. "Karbon 14 testi, bunun bir oyun olduğunu gösterirdi."

"Bazı yerel papirüslere el koymuşlarsa, hayır... Tim çocuk, senin yerinde olsam, nöbet yerinden ayrılmazdım..."

"Önümüzdeki dört yüz yıl boyunca mı? Gotlar ya da her kimse, kasabayı yakıp yıkana kadar yani?" Atalanta ile, Roma İmparatorluğu'nun yıkılışıyla ilgili bir sürü film izlemiştik, hem de çok matrak filmlerdi bunlar. Bir tür askeri felaket olduğunu düşünüyorlardı sanki; oysa aslında, yüksek bütçe açığı ile kişisel gelir vergisini kuramsal olarak yüzde doksana çıkararak vergi tabanını yükseltme girişiminin birlikte oluşturduğu bir durum vardı; tam bu noktada Gotlar, Ravenna Borsası'nı ele geçirmişler ve açık açık bütün hisseleri satın almak yoluyla imparatorluğu çökertmişlerdi, hem de şimdi, Chet'in zamanında, Avrupa Birliği dedikleri şey için bile kısa denemeyecek bir süre içinde.

Bütün bu bilgileri, ölmekteyken beni ziyaret eden altıncı-yüzyıldan bir piskopostan ele geçirdim. Onun koruyucu azi-ziydim ben, bir karabasan görüyordu; aslında, sayıklama ha-lindeydi; ama öyle bile olsa, İsa ve borsa üzerine ilginç bir söyleşi yapmıştık, mutlu bir insan olduğuna kesinlikle inanı-yorum.

"Rahatsız edici bir şey bu" dedi Chet. "Siz öldükten sonra oraya girmeleri ve bir değiştirme yapmaları için çok zaman-ları olacak demek istiyorum."

"Onu öyle bir gizleyeceğim ki, gelecek yıl –yani sizin ge-lecek yılınız– bütün burası kazılana kadar kimse bulamaya-cak."

"Yap bunu, Tim çocuk." Sonra Piskopos'un tek katlı evine gittik ve Chet trenle eve döndü. Kuşkusuz, hikâyeyi onun tarzında anlatmazsam, ki elbette anlatacağım, o ve düşteki Aziz güvenilir kişilerse, temizlik odasındaki İncil versiyonu-nu yerleştirmeye çalışacak olan kişi Chet'tir. Of, ne karmaka-rışık bir ağ örüyorlar! Şimdi bantta –metinde– Roma'ya doğ-ru ilerlemem –daha doğrusu geriye gitmem– gerek.

Cinlere mi yakalandım? Ya da... kimim ben? Kendime sa-hip olmalıyım, sımsıkı sarılma sırasının bende olduğunu varsayarak. Bellek, biz ne isek odur. Bantları değiştir, bir bant, ötekinden başka bir şey değildir. Çevrem sarılmış.

On Dört

Onun Roma'yı ilk görüşünü herkes anımsar. İşte, Puteoli'deki limandan gelen yoldan giriyorsunuz. Önce, kahverengi tuğladan yüksek duvarları, yuvarlak kuleleri ve uzaktaki yedi tepelerin üzerindeki bütün o mermer binaları görürsünüz, tıpkı yerdeki kar gibi. Zayıf bir benzetme bu; ama toplamakta olduğum geleceğe ait yığın yığın kitapta uygun bir şey bulamıyorum.

İnsanın hazırlıklı olmadığı bir şey, kentin gürültüsüdür. Güney kapılarından geçer geçmez, yakındaki mahallelerinde çalışan maden işçilerinin sesleriyle birleşmiş araba takırtılarını duyarsınız. Roma'nın merkezindeki nehre vardığınızda sağırlaşmışsınızdır artık. Herkes bağırmaktadır. Trafik kilitlenmiştir. Kokularsa, alışkın olduğunuz insan ve hayvan pisliği, ter ve balık sosu kokusu değil, aynı zamanda her mahallede, boyunlarında, üzerlerinde BEN BİR HIRSIZDIM gibi şeyler yazılı yaftalarla direklere asılı durumda gördüğünüz çürümekte olan ceset kokusudur. İsa'nın boynuna astıkları ve üzerinde YAHUDİLERİN KRALI, HA HA yazan işaret gibi.

Aziz ve ben bir çift hödük köylü gibi bakışıp duruyorduk çevremize. Sıcak bir yaz günüydü, Roma'nın şanından olan banyolardan başka şey düşünmüyordum ben; ama Aziz önce

avukatı Zenas'ı görmek istiyordu. Derken, Forum'da kaybolduk. İki tepenin; imparatorluk sarayının –dönümlerce büro, revak ve bahçe– örttüğü Palatin ile Jüpiter ve Juno Tapınaklarının Forum üzerinde arpacı kumrusu gibi –harap iki tapınak gibi– düşündüğü Capitoline Tepesi'nin görüntüsü olmasa, bir yere gitmek isteseniz asla yolunuzu bulamazsınız; çünkü bin tane heykel ve anıt Forum'da üst üste yığılmış gibidir, üstelik o kadar da geniş bir meydan da değildir. Tabii, bütün bunlar Büyük Yangın'dan önceydi.

"Zenas, Senato'nun tam arkasında, Büyücü Caddesi, Güney Taraf seksen iki numarada, Ada Dokuz'da oturuyor." Aziz, adresi ezberlemişti. Tıpkı, Sezar, Tanrı ve bütün o şeyler üzerine yargıca atacağı nutku daha şimdiden ezberlediği gibi. Malta'yı ziyarete giderken, davasına hazırlanmak için çok zamanı olmuştu. "Kuzuya döndüreceğim onları, Timmy. Bekle ve gör. Zavallı Peter, Roma'nın anahtarı elinde sanıyor; ama senin saygıdeğerin kürsüye çıksın da gör."

Gel gör ki, Büyücü Caddesi'nin girişinde, Saygıdeğer'e bir öküz arabası çarptı, tekerleklerin altından çekip kurtarmamış olsaydım, dünyadaki misyonu hemen oracıkta bitmiş olacaktı; sürücünün durmak gibi bir niyeti yoktu çünkü.

Zenas'ın evi gerçekten de, iki katı kaçak, yedi katlı bir apartmantı; fakat doğru bina müfettişini yemlerseniz, Roma'da istediğiniz şeyi yapabilirdiniz; herkes de bunu yaptığı için ne yangınların ne de çökmelerin sonu geliyordu. Genellikle, imkânsız derecede yüksek bir sigorta ücreti ödemezseniz, sigorta da yaptıramazdınız.

Seksen iki numaranın zemin katının köşesi, çevreye güçlü balık sosu kokusu yayan bir pizza salonuydu. Birinci katta avukat büroları vardı. Zenas bürosundaydı, sokağın karşısındaki bir başka apartmana bakan geniş bir odaydı burası. Masasının arkasındaki bir sehpanın üzerinde yeni imparator

Neron'un, adına yemin etmekte –ya da küfretmekte– kullanılan ucuz bir büstü vardı.

"Hoş geldiniz, hoş geldiniz, hoş geldiniz." Ufak tefek oluşu bir yana, tehlikeli görünmüyordu. Yunan'a benziyordu; sahiden de iyi bir Yunanca'yla konuştu bizimle ve daha neler neler.

Ben bir sıranın üzerine uzanıp kestirirken, Aziz uzun uzun anlattı dava konusunu. Düşte, Selma'yı, onun inci gibi göğüslerini görüyordum. Soyunuyordu düşümde. Ağır ağır, şehvetle. Kendimi kontrol edemiyordum. Üzerine atladım. "Dikkatli ol, Marianne burada" diye fısıldıyordu kulağıma.

Bundan sonra hatırladığım tek şey, Aziz'in benim önümdeki kabartıyı dürtükleyişiydi. "Uyan, sevgili Timmy" diye fısıldıyordu. "Bir konuğumuz var."

Dikildim ve önümdeki dimdik kabarıklığı gizlemek için tüniğimi gevşettim. Karşımda, sakalları kırlaşmış, enine boyuna bir adam duruyordu: Saf Simon Peter olarak da bilinen Kaya'nın kendisiydi bu. "Merhaba Tim!" Boğuk bir sesi vardı, sertçe sıkıyordu insanın elini. "Öyle görünüyor ki, Marianne Willimason'u düşlüyordun." Kuşkusuz, hologramını bir otuz yıl daha göremeyeceğim Selma'yı düşlemeseydim, bu adı söyleyemezdi. Burada olan şey, bu işgalcilerin yalnızca düşlerime değil –ateşli bir din yanlısı iseniz bu kadarı da yeterlidir– bir İncil kayıtçısı olarak uyanık yaşamıma da burunlarını sokmalarıdır.

"Marianne Williamson'u tanımıyorum, ayrıca" dedim, "siz de tanımazsınız." Sonra o korkunç soru: "Yoksa tanıyor musunuz?"

"Bu delikanlının ağzı iyi laf yapıyor." Kaya, yeniden kendisi olmuştu. Belki de yanlış duymuştum onu. Böyle bile olsa, Aziz sinirli görünüyordu. "Her neyse, siz ikiniz burada kalabilirsiniz bu gece. Burası Hıristiyan evidir, biliyorsunuz."

Kaya, köşedeki taş çanaktan bir bira doldurdu kendine. "Flavia adında zengin bir dulun evi. Hıristiyanlardan para almaz. Yiyecekleri kendimiz ödüyoruz tabii." Peter, Zenas'ın sandalyesine oturdu. "Ee, Zenas Kardeş, Solly'nin davası nasıl görünüyor?"

Aziz dişlerini gıcırdattı. Sol ya da Solly diye çağrılmaktan nefret ederdi. Kaya biliyordu bunu ve onu hiçbir zaman başka adla çağırmazdı. Peter ile Paul'ün birlikteyken kedi köpek gibi olduklarını söylersem, teolojik bir sır vermiş sayılmam.

"Dava" dedi Zenas, bir dosyayı açarken, "oldukça önceden planlanmış. Küfür suçlaması savuşturulur. Bir ayaklanmaya neden olmaksa, biraz ağır bir suçlama; ama onu savuşturamasak bile, cezası, bizim Roma yasasında dediğimiz gibi bir azardan öte bir şey olmayacaktır."

"Gelecek yıldan önce duruşma olmaz." Aziz, pencereden her günkü trafik karmaşasını seyrediyordu. "Umarım iç avluda benim için bir odanız vardır. Bu gürültüye dayanamıyorum."

Kaya kıkır kıkır güldü. "Alışırsın buna, Solly. Güven bana. Nefsini körelt, hepsi bu."

Zenas, Aziz'e döndü. "Yargıca burada olduğunuzu bildirmelisiniz. Bir kefalet dilekçesi hazırladım ben. Bir sorun çıkmaz."

"Mahkeme de hazır bulunmayı da isteyeceğim."

Kaya güldü de güldü buna. "Olmaz, Solly."

"Ben bir Roma yurttaşıyım, Kaya'cık."

Peter, çoğu kez arkasından söylenen bu takma ad kullanılınca kaşlarını çattı. "Neron bir Yahudi karşıtıdır. Biliyorum. Palatine'e kaydını yaptırmış az sayıda Yahudi'den biriyim ben. Ama kuralı doğrulayan istisnayım, ki bu da, Petronius, kota sistemini destekliyor olsa bile, kısıtlayıcı bir şeydir; oy-

sa hem tekstil hem de bina alım satımı yönünden, Yahudilere ve İskitlere ait kitaplarda olumlu uygulama var."

"Şey, her şeyden *önce* bir Hıristiyan'ım ben ve kuşların bana fısıldadığına göre Neron din değiştirmeye olumlu bakıyor artık..."

"Olmaz, Solly." Kaya, kaya gibiydi. Fakat biliyordum ki, Aziz, Neron ve şurekasının gözüne girmek istiyorsa, er geç bunu yapar."

O sıralarda, Hıristiyanlık, Roma toplumunda özellikle de yapacak daha iyi işi olmayan hanımlar arasında bir hayli yol alıyordu. Doğal olarak, köleler bizim mesajlarımızı rahatlatıcı buluyordu: Eğer burada iğrenç bir yaşam sürüyorsanız, öldükten sonra harika bir yaşamınız olacak; tabii *eğer* iyi bir Hıristiyan olmuşsanız ve üzerinize düşenleri yerine getirmişseniz. O zamanlar benim yaşımda olan Neron, yaşarken öyle harika günler geçiriyordu ki, bundan da iyi bir yaşamı olacağı konusunda ona bir şeyler öğretebileceğimizden çok kuşkuluydum.

Aziz ile bana altıncı katta, cadde üzerinde bir oda ayrılmıştı; beyaz karınca yuvası keresteden, son zamanlarda eklenmiş bir odaydı bu. Neyse ki, biz orada kalırken üzerimize yıkılmadı; fakat tinsel danışmanı ve aygırı olarak, benim dul Flavia'yla birlikte Aventina'ya taşınmamdan birkaç hafta sonra çöktü. Aziz, yakınlardaki şirin bir Hıristiyan evinde kalıyordu.

Yangın-öncesi Roma'daki sefalete rağmen, gözü pek biriyseniz ve her şeye meraklıysanız, yapacak her zaman çok şey vardı. Roma'nın adli çarkına kaptırmışsanız yakayı ve Zenas kadar kötü bir avukatınız da varsa, yapacak çok şey vardı. Eminim, Kaya'cık bilerek seçmişti onu. Sonunda Aziz, Roma'ya karşı bir ayaklanmayı başlatmakla suçlandı ve Efesli Heykeltraş İskender'in aniden ortaya çıkışıyla suçlu bulun-

du. İskender, yargıcın isteği üzerine bir sürü yalan attı ve böylece Aziz, ahmakça kurban edildi; biz azizlere oynanan oyunun adıydı bu kurban edilme.

Fakat Zenas yeteneksizliğini sonuna kadar ortaya koyma fırsatını henüz bulamamışken, Aziz özgürdü ve vaazlarıyla bütün şehirde fırtına estiriyordu. Orada gerçekten de tam formundaydı; kendisinin Küçük Asya Kilisesi'yle de ilişkisini eksiksiz sürdürüyordu. Şimdiye kadar her şey yalnızca onun buluşu olmakla kalmamış; fakat gücü ve ikili oynamadaki ustalığıyla ve tabii İzleme Mektubu'yla ayakta kalmıştı. James ve Kudüs güruhu, ağır ağır, eylemden koparılmıştı. Bunu ifade etmenin başka yolu yok. Silinmiştiler. Daha sonra, Romalılar Tapınak'ı yerle bir ettikten sonra, Kudüs'ün dışında hiçbir etkileri kalmadı; oysa Roma, Neron'un sözümona zulmüne rağmen bir tür Batı başkenti olarak kalırken, kilise merkezi Antakya'ya geçti, aslı astarı olmayan bir suçlamaydı bu; çünkü Neron, Büyük Yangın'ı Hıristiyanların başlattığını söyleyerek suçu kendi üzerinden Hıristiyanlara atmaya çalışıyordu ki, bu da bir başka suçlamaydı.

Kente ilk geldiğimizde konuşulan tek şey Glaucon'un *Bir Kilide İki Anahtar* adlı oyunuydu. Bu oyunu görmeliydim. Gişede çalışan bir Hıristiyan'dan bedava iki bilet bulduk. Küçük bir tiyatroydu bu ve –Pontusluların *faux gallique* diliyle *bijou* dedikleri türden– her zaman tanıtıldığı gibi Roma İmparatorluğu'nun en zarif erkeği olan Petronius'un* sarayındaydı. Imparator'un en iyi dostuydu, Sony'miz olduğu için, Atalanta ile ben dahil, hiç kimsenin zaten hiçbir şey okumadığı piskoposluk bölgemizde benim karşı çıkmama rağmen yasaklanmış açık saçık kitaplar da yazıyordu.

* Gaius Petronius Arbiter (Ölm. M. S. 66): Romalı yazar. M. S. 1. yüzyıl Roma toplumunun edebi bir tasviri olan *Satyricon*'un yazarı olduğu sanılır. (ç.n.)

Tiyatro tam doluydu, ikinci perde biraz sarkıyor olsa da, oyun çok matraktı. Dinleyiciler arasında her türden ünlü kişileri gördük Aziz, yeryüzündeki misyonu sona ermeden, hepsini bir bir Hıristiyan yapacağına yeminler ediyordu. Doğrusu, birkaç zengin hanımı Hıristiyan yaptı da; Roma'daki kiliseyi yeniden örgütledi ve Kaya'da örgütleme duygusu diye bir şey olmadığı için insanı canından bezdiren bir iş oldu bu. Sonunda ikisinin arası daha da açılmış oldu.

Tiyatrodan ayrılırken, kendini göstermeye çalışan kaymak tabakası kalabalıkta, yazarın kendisinden, birazcık göbek bağlamış ama hâlâ neşeli Glaucon'dan başka kimi görecektik ki? "Merhaba Saint... Aygır." Kadınlarla yataktayken boğaya benzer bir şey olduğumu söylerdi hep; sanıyorum, o zamanlar bir noktaya kadar doğru bir şeydi bu. Ruhum için her gün dua ederim.

"Şahane bir oyun" dedi Aziz. "İnsanı yakalayan bir öykü, iyi anlatılmış. İkinci perde de bir gülme şamatası. Tiyatrodan ayrılırken herkes, yalnızca zekânıza değil; ama onun altında yatan ve onu çıngırdayan bir zilden ya da öten bir bakır nefesliden çok daha fazla bir şey yapan bilgelikten mutlaka etkilenmiş olmalıdır."

"Vay, çadır kapısına lâyık ne güzel sözler bunlar! Haydi çocuklar, Petronius bir parti veriyor."

Bu benim, Roma'daki ilk, birçok bakımdan da en güzel partimdi. O çağda, her bir Roma partisini sefahat olarak tanımlamak bir Hıristiyan politikası olmasına karşın, esir kızların ve oğlanların sahnelediği her zamanki gösterilerin dışında çok az seks vardı, bunlar da dünyanın hangi taşra kentine gitsen her gece görebileceğin türden şeylerdi.

Petronius'un çevresi briç delisiydi. Geride, Roma sosyetesinin kaymak tabakasının saatli briç oynadığı yüzlerce briç masasının bulunduğu koskocaman bir salon vardı; bir orkestranın çaldığı

müzik duyuluyordu. Sonra bir konuşma salonu vardı, konuşmaktan hoşlanan kimselerin gidip kendi vecizelerini ve *mot*s'larını* birbirine okuyacağı yerdi burası. Aziz, Roma'nın en zeki konuşmacılarının, ağır makyajlı bir deri bir kemik kalmış, ufacık bir adam olan Petronius hakkında konuştuğu odaya yöneldi.

Bense, büfenin kurulduğu şölen salonuna doğru yürüdüm. Halka açık Hıristiyan mutfağı rezalet olduğu için, Seksen İki'de kaldığımız süre içinde hep açtım. Kudüs'te yemeği hem pişirip hem de servis yapan mücevherli yentalar yerine, bize kaynamış buğday sunan hoş şiksalar** vardı orada.

Tam domuz kızartmasına saldırmak üzereydim ki, arkamdan iki kolun bana sarıldığını hissettim. Döndüm ve Priscilla'nın ışıl ışıl gözleriyle karşılaştım. "Roma'ya hoş gelmişsin Timi'cik."

"Tanrım, sen ne arıyorsun burada?" Korkarım fazla sevgi dolu değildim; ama Priscilla pek farkına varmazdı böyle şeylerin. Günlüğü için beni yeniden bulmuş olmasıyla fazla meşguldü. Günlüğünün İskenderiye baskısında, Palatine'de, İmparator Neron'un sarayında karşılaştığımızda onu yeniden gördüğüm için heyecandan titrediğimi yazıyordu. Yani durumu yüceltmiş, beni kurgusallaştırmıştı; yaşamda olmasa bile sanattaki amacıydı bu onun.

"Sonunda Glaucon'la evlendim. Zorunluydum buna. Beni yanında görmese kendini öldürecekti. İçine kapanık soğuk anası yüzünden yoksun kaldığı o iç gücü verdim ona; Girit'te aşçılık işi her zaman oğlundan önce gelirmiş kadının. Kendimi tamamen onun mesleğine adayarak anasının kayıtsızlığını örtmeye çalıştım; şimdi öylesine başarılı ki, kendi dans grubuma yeniden dönsem mi diyorum..."

* Fr.: Nükteli sözler. (ç.n.)
** Yahudi kurallarına uymayan Yahudi kızları. (ç.n.)

"Aquila nerede?"

"Efes'te. Ne iyi adam."

"Ondan boşandın mı?"

Priscilla'nın kahkahası çınlattı ortalığı. "Ne eski kafalısın sen! Burası Roma sosyetesi, herkes kendi yoluna... ancak basit insanlar düşünür boşanmayı. Glaucon'la da sadece evliyim."

"İkieşlisin yani."

"*Chéri*, sır tutarsın sen, eminim."

"Tutarım. Fakat Aziz'e söyleme."

"Siz ikiniz hâlâ doğaya aykırı işler yapıyor musunuz?"

"Elbette, hayır. Ne sanıyorsun beni, bir tür şorolo mu?" Şorolo, Romalıların, arkadan alan ama aynı zamanda amatör boksa meraklı olan heriflere verdiği addır; herkesin bildiği gibi, bir şorolo uzmanlığıdır bu iş. Eski zamanlarda, şoroloya taban, tokmakçısınaysa tavan denirdi. Bir yerde, her taban için çivilenecek bir tavan olduğunu yazan, Platon'du sanırım.

Neyse ki, Priscilla'nın yayımcısı onun günlüklerini yayımlamadan önce bir avukata okuturdu. Mısır'daki yayın yasaları özellikle çok sıkıdır; Priscilla'nın Aziz ile benim hakkımda ileri sürdüğü şeyler ya kesilip çıkarılmış ya da hafifletilmişti. Beni Roma'da yeniden gördüğünde ne kadar çok yaşlanmış olduğumu yazmak gibi bazı tatsız şakaları hâlâ var, oysa asıl çökmüş olan oydu, ben yirmi yedi yaşındaydım ve gençliğimin doruğundaydım.

Domuzu tıkınırken Priscilla övünüp duruyordu: "Buraya geldiğimde, kendimin çoktan bir efsane olduğumu anladım. Efes'teki dans ve okuma resitallerini herkes biliyordu; kusursuz bir *goût*'su* olan ev sahibimiz Petronius ise resitallerimde benim Sapho'dan daha büyük olduğumu söylüyor" diye ekledi hızla, susturmamdan korkarak.

* Fr.: Zevk. (ç.n.)

"*Les* kızlardan konuştuk da aklıma geldi Glaucon'un karısı nerede şimdi?" Priscilla'yla birlikteyken *faux gallique*'e kaçar dilim hep.

"Efes'te. Stephanie'yle birlikte. Ya da öyle söylüyorlar. Umurumda değil. Ne olup bittiği hakkında Shirley MacLaine'i uyardım, bu yakınlarda Efes kanalına girmeyeceğinden emin olabilirsin. Glaucan ve ben, her ikisinden de kurtulmuş olacağız. Biliyorsun, başarı için deli oluyorduk, hem tiyatrodaki ticari başarıdan söz etmiyorum. *Tarihteki* başarıyı kastediyorum. İki büyük şöhretiz artık..."

"Daha sonra da köşe başında bir çift efsane bekliyor herhalde..."

"Alay etme!" Priscilla'nın gözleri, üst gözkapağında kullandığı koyu siyah göz kalemi ile mor maskaranın altında pırıldıyordu. Dudaklar ateş kırmızıydı, gülümsediğinde artık ağzını açmadığı için diş etlerinin siyahı pek belli olmuyordu. Vücudu hâlâ güzeldi; ama boynu mahvolmuştu. Böyleyken bile, yeryüzündeki en güzel kadınmış gibi davranıyordu.

"Glaucon ve ben burada, Petronious'un soiré'lerinden birinde karşılaştığımızda, birbirimizin kollarına atıldık. Adı, daha o zaman kasabanın dilindeydi, tabii benim de; üçüncü resitalden sonraydı bu, belki de duymuşsundur, imparatorun teyzesi heyecandan bayılmıştı. Timmy, bana karşı açık yürekli ol. Bu akşam seyirciler arasındaydın, gördüm. *İki Anahtar* hakkında ne düşündün, gerçekten ve sahiden?"

Priscilla bir dostun yapıtı hakkında sizin içtenlikli fikrinizi sormuşsa, her türlü saldırıya hazır olmalısınız. Bu yüzden, "Hayatımda hiç bu kadar gülmedim" dedim.

"Tabii, tiyatro hakkında –ya da herhangi bir sanat hakkında– gerçekten bir şey bilmezsin sen" diye ekledi düşünceli düşünceli. "Korkarım ki, *İki Anahtar* fazla ticari. Popüler

zevke çok fazla taviz verilmiş. Bayağı bir olay örgüsü, bayat espriler. Seyirci hoşlanıyor bundan; ama seyirci ne bilir ki? Glaucon'da bir ışıltı var. Hissediyorum bunu, her zaman da hissetmişimdir. Glaucon'un *Medea*'sını özlüyorum; bütün dünya özlüyor..."

"Senin başrolde oynadığın?"

"*Tiens!*" Benim önerimdeki yeniliğe el çırptı. "*Pourquoi pas*?"*

Büyük yazar da bize katıldı. "Hey, Tim çocuk! Seni görmek ne güzel. Demin Paul'ü gördüm öteki odada. Eski günlerdeki gibi, eski çete Tiber kenarındaki Babil'de yine birlikte. İsmi nasıl buldun?"

"Matrak" dedim.

"Tabii, daha iyisini yapabiliriz" dedi Priscilla, gözleri sanatçı kıskançlığıyla ışıldayarak.

Daha sonra koyu saçlı bir kadın da katıldı bize; Priscilla'nın dediği gibi *dans le dent* birazcık uzun olmasaydı, çok göz alıcı olurdu. Varlıklı Hıristiyan dul Flavia'ydı bu, ertesi hafta Aventina'nın tepesindeki görkemli köşküne taşınacak, onun tinsel danışmanı ve yatak arkadaşı olarak yıllarca kalacaktım orada. Aziz küplere bindi; ama Seksen İki'nin altıncı katındaki yaşamın katlanılmaz olduğunu o bile kabul etmek zorunda kalmıştı.

Flavia, yatağında ve evinde sadece bir tinsel danışmana ihtiyacı olduğunu, bununsa Aziz olmadığını, iyi bir Hıristiyan olarak, apaçık ortaya koydu; bunun üzerine Aziz, tepenin öbür yanında bir Hıristiyan ailenin yanına taşındı. Söylemeye gerek var mı, evin çevresinden ayrılmıyordu; ama Flavia iyi biriydi. Tabii, Aziz'le benim aramda herhangi bir şey olduğundan hiç şüphelenmiyordu; ama o sıralar, biraz

* Fr.: Neden olmasın? (ç.n.)

da yaşından ve bitmek tükenmek bilmeyen davadan dolayı, o konuda çok daha az etkendi Aziz, pek sık olmamakla birlikte, beraberken bana öyle uluorta saldırmıyordu artık.

Aziz'in, her zaman olduğu gibi, iyi gişe yaptığını kanıtlamasıyla, Roma'daki Hıristiyan cemaati çok geçmeden Aziz hayranlarıyla Kaya hayranları arasında ikiye bölündü. Romalılar metafizik ve hokkabazlık delisiydi. Bu ise, ikisinin de ustası olan Aziz'e, kürsüde son derece sıkıcı olan ve zengin evlere davet edilmeyen Kaya karşısında üstünlük sağlıyordu; oysa İsa, Cennet Krallığı'nın Anahtarları'nı Aziz'e değil, ona emanet etmişti; öte yandan, Aziz şaka yapmayı severken, kapılara doğru kilitleri o, yalnızca o yerleştirmişti.

Artık kaybolmuş ya da silinmekte olan ahitleri, mektupları, Hıristiyanlığın kökeni ve İsa'nın yaşamıyla ilgili posta kartlarını hatırlamaya çalışırken karşılaştığım güçlüklerin farkında olarak, Markos'la daha çok vakit geçiriyor, onun daha çok Kaya'nın Markos'a anlattığı anılarına dayanan özgün metninden notlar çıkarıyordum. Kaya'nın okuması yazması yoktu çünkü.

Markos çok iyiydi, kendi metninden doğrudan kopya çıkarmama izin veriyordu. Fakat iki bin yıl içinde bütün o şeylerin sanki olmamış gibi ortadan kalkacağına inanmak zor geliyordu ona. Chet'in, Dr. Cutler'ın ve Marvin'in bilgisayar virüsleri hakkında bana söylediklerini anlatabilmek için elimden geleni yapıyordum; ama Markos'un teknolojiyi anlayacağı yoktu. Ne de olsa, bunlar Büyük Yangın'dan kırk yıl önceydi.

"Bütün bunları düşledim mi demek istiyorsun?" Markos, İran'dan daha yeni gelmiş bir halı yığını üzerinde oturuyordu. Ben onun masasında oturmuş, nesilleri onun el yazmasından benimkine kopya ediyordum.

"Hayır, hayır tam olarak düşlemek değil. Açıklaması güç. Görüyorsun, bütün bunları *hatırlıyorum* ben bilirsin, şimdi M. S. 64'te, Yangın'dan önce Roma'da hayat..."

"Hangi yangın?"

"Bütün şehir yanıp kül olacak. Bu yıl, sanıyorum..."

"Kendine hâkim ol, Tim. Kendine peygamber dedirtmek istemiyorsun, değil mi? Demek istediğim, Roma, bu kaçıklarla dolu bugünlerde, bütün o sahte mesihleriyle Kudüs'ten daha da beter..."

"Hayır. Bu bir gerçek. En azından ben gerçeğim... Sanırım."

Bu satırları yazarken, burada, evimdeki çalışma odasını dolduran hiç kesilmeyen uğultunun farkındayım. Farklı frekanslardan radyo dalgalarının bombardımanı altındayım. Sanırım dalgalar hafifleyinceye kadar durmak zorundayım. Ama o zaman da bunu yazdıramazdım.

Son günlerde, Kutsal Hikâye'yi ne zaman kaydetmeye başlasam, uğultu başlıyor. Masamdan ayrılınca susuyor. Sanırım, Dr. Cutler bu? Yine de parazite rağmen direnmeliyim; çünkü sonunda belleğimde doğru zamanda, doğru yerde Markos'la iletişim kurabildim: Sanırım, şimdi elimde olan bütün bilgilere karşın "hologram" sözcüğü bizim için bilinmez bir şeydi; Markos öngörüden tamamen yoksun olduğu için, tartışma değil, yarıştan da öte bir şeydi bu.

"Bak Markos, bütün bunları şu andan çok daha sonra bir zamanda yazıyorum ben."

"Ama benim metni şu anda benim önümde kopya ediyorsun."

Markos kaşlarını çattı. "Zenas'ın –o alçak bir avukat ama yayın haklarında uzman olan herif– bu kitabı Tabulariu-m'da kayda geçirmiş olduğunu biliyorsundur sanırım."

"İki bin yıl içinde yayımlamayacağım. Yemin ediyorum." Bundan sonra, Markos'a, hızlı-ileri sarılmış bir toprakta neler olduğunu, anlayabileceği şekilde aklıma gelen her şeyi anlattım.

Şaşırmadığını görünce bu kez ben şaşırdım. "Şeytanlar her yeri sarmış, Botanik Bahçeleri'nde İsa'nın başına bir şey geldiğini biliyoruz. Bu yüzden, söylediklerinin doğru olması mümkün. Ama doğruysa, İncil'imi Appius Yolu üzerinde, mezarlardan biri içinde gizlemiyorum, böylece senin dostun Selma..."

"Aslında, Chet."

"Doğru. Chet kazıp çıkarabilir."

"Çünkü Markos bandı diye bir şey kalmamış. Markos metni diye bir şey yok artık. Bunlar" dedi onun el yazmalarını göstererek, "yok olmuş ya da senden söz eden yerler; ve bütün ötekilerin İncil'leriyle birlikte yok oluyor."

"Ama işte burada ya. Tam önümüzde. Bu... bu halı kadar gerçek." Tecrübeli bir halı satıcısı gibi bir Baktra halısının ucundan tutmuş onu bana gösteriyordu.

"Evet, bu gerçek. Sen de öyle. Şu iğrenç Baktra kapı paspası da. Ama yalnızca ben gerçek olduğum için. Sen *benim* banttasın, kilitlenmeden kalmış tek bant bu."

Markos halıyı bıraktı elinden. "Ben yalnızca senin belleğinde mi varım?"

"Sonunda anladın. Yalnızca benim belleğimde, o da şimdi altmışımdaki belleğimde değil ve sürekli bir uğultu var... duyabiliyor musun?" Birden, uğultu masanın üzerindeki el yazmasından geliyor gibi oldu.

Markos başını salladı. Benzi attı. Hastalanıyor gibiydi. "Sen bu odadan çıkınca ben yokum yani?"

"Korkarım öyle. Bir şey *hissedeceğini* sanmıyorum. Tabii, gerçek Markos –yani sen– bildiğim kadarıyla, şimdi, seni

tıpkı olduğun gibi anımsadığım M. S. 96 yılında hâlâ canlısın."

Markos gözlerini yumdu. "Ağaçlar gibi insanlar görüyorum, yürüyorlar."

Yazdırdıklarını kaydetmeye başladım. Günün sonunda, bütün hikâyeyi kaydetmiştim; kabul edilen bütün nesepler olmaksızın ama Markos'un yayıncısı tarafından çıkarmaya zorlandığı bir sürü yeni canlı malzemeyle son derece uygun 254. Ders de içindeydi: "Tanrı'nınkinden başka her ses sussun bende; çünkü bugün ego düşüncelerinin hiçbir sözcük ya da eylem yöneltmesine izin vermiyoruz." Böylece İsa doğrudan Helen Schucman'a konuşuyordu.

Şimdi, benim dalga boyuma ayarlananlar için, Markos'un ahitine ait benim versiyonu, hiç kimsenin dokunamayacağı bir yere koymuş bulunuyorum. Bu arada, Golgota'da gerçekten neler olduğuna dair benim görgü tanığı olarak anlattıklarım kadar, Aziz'in Roma'daki son günleriyle ilgili kendi ahitimi de sürdürüyorum; Golgota'ya henüz gitmedim; ama gidersem, Westport'tan gelen trenle olacak sanırım bu; çünkü Makedonya'da, bildiğim kadarıyla, güvenilir hiçbir araç yok.

On Beş

Aziz, kendini Petronius'a sevdirmek için elinden geleni yaptıysa da, Zevk Hakem'i, öyle diyorlardı ona, katlanamıyordu Aziz'e. Bunun için de Petronius'un Perşembe akşamı toplantılarında Hıristiyanlık mesajını yaymak için elimden geleni yapıyordum; herkes –herhangi biri demekti bu– briç oynamak için katılırdı bu akşamlara. Selma Suydam bunu Hakem'e kendisinin öğrettiğini *iddia ediyor*. Söylemeye gerek var mı bilmiyorum, Priscilla, Hakem'in en sevdiği arzuhalcisi Glaucon'la ikili evliliği sayesinde Petronius'un takımına girmenin yolunu bulmuştu. Bense, sümbül renkli buklelerim ve unutma beni çiçeği mavisi gözlerim hatırına çağrılmıştım.

Evet, Petronius işi bana vermişti. Hayır, hiçbir şey olmadı. Şimdi artık kurşun zehirlenmesi olduğunu bildiğim şeyde çok fazla ileri gitmişti zaten. Yediği her şey kurşun kapta pişiriliyor, kurşun tabakta servis ediliyordu. Saçları epey dökülmüştü. Mayasılı ve baş ağrıları vardı. İktidarsızdı ve son derece huysuzdu. Yine de, *Satyricon* yazarının olmayı beklediği her şey olabiliyordu; esprili, etkili bir konuşmacı. Onun espri gücü hakkında yüksek çevrelerde sıkça söylenen tipik bir cümle vardı: "Kurşun, pişirilmesi en pahalı maden olduğu için, ancak zengin biri yalnızca kurşunla yaşayabilir."

Bir akşam, "Gel otur şuraya, oğlum" dedi Petronius. Zeki nüktedanların nutuk çektiği, büyük, mermer konuşma bölümündeydik. O akşam bir ya da iki düzine vardı böylesi nüktedan ve hepsi de erkekti. Petronius, imparatorun aksine, evinde kadınların zeki ve nüktedan olmasına izin vermezdi; imparator da, her biri son derece neşeli ve esprili insanlar olan kız kardeşlerinin ve zalim annesinin etkisindeydi hâlâ. Daha sonra, Neron'un annesini suda boğduğunu öğrenince hiç şaşırmadım.

Kaymak taşından sütunların ötesinde, briç oynayanlar oyunlarına dalmıştı, her biri, "Ah ortak, ne yaptım ben!" diye bağırmadığı zamanlar dışında; kendine özgü homurtular, mırıltılar çıkarıyordu; oyunda becerikli olmazsa Petronius'un Perşembe'lerine çağrılmayacağını anlayıncaya kadar her şeyde yaptığı gibi biliyormuş numaralarına yatan Priscilla gibi. Bunun için, Suriyeli bir köleden dersler aldı: Her nedense, Levantenler bütün kâğıt oyunlarında ustadırlar. Kanlarında var bu zannederim ya da parmaklarında belki. Her neyse, Priscilla'nın oyunu gelişti ve Glaucon'un popülerliği sayesinde, Saray dahil her yere çağırılıyordu. Ben Saray'a hiç girmedim; ama Neron'la karşılaştım.

Petronius'un mermer tahtının yanında bir tabureye yerleştim. Parmaklarıyla benim altın buklelerimle oynuyordu. Palatine'de herkesin taklit etmeye çalıştığı zarif konuşma biçemiyle, "Nasıl bir tabak?" dedi.

"Bir kurşun tabak, efendim."

"Ne fiyat verdiğinize bağlı bu. Şu anda..." Bir avuç bukle yakalamıştı, hem de acıtarak. "...altın bir tabak derdim." Saçlarımı bıraktı. "Birlikte seyahat ettiğin şu sıkıcı Yahudi'yi anlat bana, hani maymuna benzeyen."

"Paul bir Hıristiyan, aslında..." Petronius kadehime bir kepçe şarap koydu. Kepçe, zümrüt kakmalı beyaz altındandı;

Petronius onun güzelliğini, nesnelerle karşılaştıracak bir ölçü olarak kullanırdı. Kepçeyi, yüzünün yanında bir ölçü sopası gibi tutarak, benim dul dostum ve metresim Flavia'ya, "Sen rahat rahat benim kepçenin üçte biri kadarsın" demişti ve gerçekten de esaslı bir komplimandı bu. Ben ise "kepçe gibi"ydim, ki bu en esaslı komplimandı.

"Doğu'dan bize doğru hep yeni bir din akını oluyor ve de insan bunun devam edip etmeyeceğini bilemiyor. Tanrıça Kibele iki yüz elli yıl önce Panteon'umuza geldiğinde, Tanrı yardımıyla, onun büyük bir oyuncu olacağından pek kuşkulanmadık. Belki sizin İsa'nız da tanınacak. Kim bilir? O zaman da kimin umurunda? Sonunda hiçbir şey gerçek değil."

Çok şaşırdım; fakat benekli derisi zayıf yanaklarından yama yama sarkan bu gaga burunlu yüze yaltaklanmayı sürdürdüm. Mary Baker Eddy'nin bana anlattığı Lazarus'a benziyordu. "Tabii sizin İsa'nız, eğer Paul'ü doğru anladıysam, son-dünyalıdır bu tipler de, kehanette bulunulduğu gibi dünya sona ermeyince bozguna uğrar."

"Biz, tam bir tarih saptanmadığını ama sonun *geleceğini* söylüyoruz ve bunun için de hazır olmalıyız; İsa bu yüzden bizim günahlarımız için öldü, bunun için onun Yeniden Doğuş'uyla, Tanrı son aşamaya başladı."

O zaman bile, yeni çizgiye uyuyordum. İçten, çocukça ve düpedüz çok güzel olduğum için, sümbül saçlarımdan bir tutam daha yakaladı. Sonra bir süre boynumda oyalandı. Petronius boyun meraklısıydı.

"Belki de biliyorsundur, sistemin kalbinde olan bizler için ne Tanrı ne de tanrılar vardır; yalnızca insanların zihninde çok eski zamanlardan kalma titrek titrek ışıldayan gölgeler, gerçek olayların birbirine karıştırıldığı ya da daha iyisi, tamamıyla hayal edilmiş bir sürü anıları olan bir başka ışık; çünkü sanat daima hayata yeğlenir, bu kepçenin bü-

yük bir başarıyla gösterdiği gibi ve tabii bu kepçe gibi ruha daha yararlı olduğu için. Sonuç olarak, imgelem dışında hiçbir yerde tanrı diye bir şey yoktur; bu da, siz ve arkadaşlarınız çok karmaşık türden *bir* tanrı hayal ediyorsunuz demektir; bense asla böyle bir şey düşlememişimdir. Benim için yalnızca beden ve güneş ışığı vardır, bir de öğleyin Kroton Limanı kaçınılmaz güneş altında hayat dolu kaynarken, capcanlı Magna Grecia'ın* kayalık kıyılarından uzaktaki deniz. Bir zamanlar, ben de gençken tanıdığım gençleri düşlüyorum hâlâ... Bir yatım vardı, yerimde duramazdım, sahnenin durmadan değişmesini beklerdim, yeter ki var olmayan fakat neşeli tanrılara gri kireç taşı ve parlak renkli tapınaklar olsun ve hep, yıllarca önce bir oğlan çocuğunun, gemimin güvertesindeki bana doğru yüzebilmek için Kroton'daki rıhtımdan daldığı mavi-yeşil deniz; fakat mavi-yeşil denizin altındaki kayada kafası parçalandığı için, benim kollarıma değil sonsuzluğa doğru olurdu bu dalış. Pürüzsüz tenler deniz suyu gibi ter döker... Ah, nicedir istediğim, şimdiyse yaşlılığa o uzun dalışı yaptığım için artık ihtiyacım olmayan tek tanrıydı o. Bu sabah küçük ayak parmağım düştü. Bir Stoacı olmasaydım, sinirlenebilirdim. Fakat insan, *güzelliği hâlâ kavrayabilir*; *gül-beyazı teni* görüp dokunabilir ve benim görkemli kepçemi seyredebilir. Sonuç olarak, ayak parmağın var ya da yok, ne fark eder; sanattaki kusursuzluk tapınılacak tek tanrıdır. Tabii, şimdi şu yaklaşmakta olanın dışında..."

Petronius şaşılacak bir çeviklikle dokuz-parmaklı ayaklarının üzerindeydi, tıpkı konuşma bölümünde, önce ayaklarının, sonra da dizlerinin önünde çökmüş herkes gibi –Kutsal

* Magna Grecia (Graecia): Güney İtalya ve Sicilya'daki eski Yunan kolonileri; Büyük Yunanistan. (ç.n.)

Augustus'un, Lucius Domitius Ahenobarbus'un, bütün dünyanın aile adıyla tanıdığı Neron'un önünde eğilmişti.

Neron, kendi adına basılan sikkelerin gösterebileceğinden daha iyi görünüyordu. Kirli-sarı saçları ve çok güçlü bir vücudu vardı. Lystra'da dendiği gibi bira göbeği yapmış olmasaydı, gerçekten yakışıklı biri olabilirdi. Gebeymiş gibi görünüyordu. Bir de, Petronius gibi, kötü bir teni vardı; evet, kurşun zehirlenmesinden gelen bir ten.

"Kalkın. Kalkın. Roma'nın güneşi sadık yüzlerinizde parlasın." Fazla teatral olmasa, kusursuz bir Yunanca konuşuyordu; Yunanca, Saray'ın istediği dildi, Latin kültürüne düşkün olan eski tutucu soyluların canını sıkıyordu bu da. Sanırım daha o zamandan, uzun bir imparatorluk dönemi geçiremeyeceği anlaşılabiliyordu; fakat o sıralar entelektüel çevrelerde çok popüler, Yunan dünyasındaysa bir kahramandı; halkın önünde boks yapmaktan, oyun oynamaktan ve o eski Nil Nehri boyunca pamuk toplayıp dururken insanın nasıl belinin koptuğu üzerine şarkılar söylemekten hoşlanıyordu.

Aziz'in Neron'a bir kez yaklaşabilmesi de benim sayemde oldu. Petronius'a, Aziz'in ne kadar büyük bir step dansçısı ve hokkabaz olduğunu söylemiştim. Petronius denedi onu; daha sonra da Palatine'e, Cumartesi akşamı tütün içenler toplantısına çağırdı. O gece ben yoktum; fakat Glaucon oradaydı ve Aziz'in daha önce hiç bu kadar başarılı olmadığını söyledi. Galiba, hokkabazlık ve step dansı yaparken İncil'den parçalar okuyordu ve Neron son derece gülünç bulmuştu bunu. Nesepler konusu imparatoru gülmekten yerlere yuvarladı; oysa Aziz'in Yeniden Diriliş öyküsü *crème de la crème* arasında çok alkışlanan bir konuydu.

Sonuç olarak, Aziz yalnızca bir eğlendirici olarak karşılanmasına öfkelenmişti; fakat Neron, Aziz'den kendisine step dansı dersleri vermesini isteyince –Neron gerçekten

modern danslarda harikaydı, bir keresinde "Azizler Dans Ediyor"un Glaucon versiyonunda Priscilla'ya eşlik etmişti– bu öneriyi zevkle kabul etti. Fakat daha sonra şehir yanıp kül oldu, Aziz de avukat Zenas yüzünden öldürüldü.

Aziz, Neron'a sert ve yumuşak ayakkabılarla step dansının on iki dersinin tamamını verebilseydi, tarihin nasıl değişmiş olabileceğini düşünmüşürndür çoğu kez; bu süre içinde ona mutlaka din değiştirtmiş olacaktı. *Hıristiyan* bir Neron düşünün... Fakat o zaman da neler olabileceği üzerinde düşünmenin yararı yok. Olan olur, olmuştur, olacaktır, değil mi?

Neron benim çocukça güzelliğime bayılmıştı. Sunumu Petronius yaptı.

"Sevimli bir Yunan genci, Petronius. Seçmeyi gerçekten biliyorsun." Müthiş bir sözcük oyunuydu bu, Yunanca tabii. Neron saçlarımı okşadı. "Amatör boksçu musun?" O günlerde Saray'da bilinen bir tuzaktı bu.

"Hayır, Kutsal Neron. Güreşe meraklıyım ben; amatörce yani. Kızlarla."

"Tam bir erkek çocuk bu" dedi Petronius, parlak kepçeyi içki kasesinin üzerinde sallayarak.

"Bir kepçe!" diyerek içini çekti Neron.

"Vasiyetimde onu siz Kutsal Efendimize bıraktım. Söylememe izin verin, ufak tefek şeylerden vazgeçtiğim oranda, Siz Kutsal Efendimiz sayesinde kepçe gerçek sahibini bulacaktır."

Neron, kem gözlerden korunmak için bir işaret yaptı. "Yapma! Kötü şans. Ölüm tü kaka." Neron sesini alçalttı. "Tü kaka demişken, beni öldürme planı yapılıyor..."

"Kuşkusuz *her zaman* sizi öldürme planı vardır, Kutsal Efendimiz. Burası Roma, ne de olsa."

Neron başını salladı, kederden gibi geldi bana. "Onun gerisinde Calpurnius Piso vardır. *Sizin* dostunuz."

Petronius sakindi. Fakat o zamanlar soğukkanlılık onun göbek adıydı. "Sizin de dostunuz, Kutsal Efendim. En azından yüzünüze karşı. Bana karşı olduğu gibi. Ne de olsa biz sadece briç ortağıyız. Aklıma gelmişken söyleyim, aylardır görmedim onu briç masasında."

"Sanırım, suikast planlamaktan başını alamıyordur. Bir kan banyosu hazırlamam gerekiyor herhalde." Neron içini çekti. "İşe yarar tek şey! O bitmek tükenmek bilmeyen listeler."

"Ne yazık ki öyle; kullarınızın gerçekten anladığı tek şey, derin, tam, *temizleyici* bir kan banyosu."

"Siz her zaman haklısınız, Petronius. Bu arada, biraz amatör boks seyredelim." Neron bana döndü. Ben korkuyla Petronius'a döndüm, o da baş uşağa döndü ve "Kutsal Efendimize boks odasının yolunu göster" dedi.

Neron beni utandırırken bütün gözler üzerimde olduğu için kıpkırmızı kesilmiştim; 'utanç'tan başka sözcük bulamıyorum.

Boks odasında tüniğimi çekip aldı üzerimden, bir bakire kız gibi titreyerek, kazık gibi çıplak dineliyordum orada. Bedenimi tararken, "Vay, vay" dedi beğenerek. "Kasları görelim. Şimdi de yandan. Güzel! Göğüs kaslarını ger. Güzel çizgiler. Şimdi dön. Sırt kaslarını uzat. O güzel küçük kalçaları ger. Tamam. Ayak parmacıklarının üzerinde yüksel. Baldırları kontrol edelim. Güzel damarlar. Şimdi dön. Kalçaları kas." Gözleri benim sakatlanmış kamışa dikilmişti. "Yahudi misin oğlum?" Neron'un gözleri kısılmıştı.

"Hayır, bir Hıristiyan" diye bağırdım ciyak ciyak. "Çok gergin olduğu için yaptırdım bunu..."

"Fimosis, sünnet derisi darlığı!" Neron gülümsüyordu şimdi. "Herkesin başına gelebilir. Tüm çabalarımıza rağmen Britanya'da bile bir fimosis salgını olduğunu biliyor muy-

dun? Sevmiyor musun? Şimdi tekrar dön. Kalçalarını ger. Beyaz mermerden küreler gibi. Muhteşem. Şimdi yana aç onları..."

"Efendimiz. O biçim değilim ben" diye haykırdım. "Vurucuyum."

"Vurucu *idin*" dedi Neron, bir yandan da sırtüstü yatırıyordu beni, bacaklarım havada, elleri ayak bileklerimde, tıpkı benim kızlara yaptığım gibi.

"Düpedüz ırza geçme bu!" diye haykırdım.

"Doğru. Kes sesini artık." Gözlerini kapadı. "İçindeki çocuğa ulaşmak için senin çok güzel bir kız olduğunu hayal etmeliyim."

Sonra, bir boğa gibi böğürerek içime daldı. Acıyla bağırdım; yüklendi; sıçradım; geldi. Bacaklarım yere yığıldı; o ise arasında yatıyordu.

Neron, "Bir kız olmanı ne kadar isterdim" diye fısıldadı kulağıma.

"Ben de. Yani, demek istiyorum ki, erkekler böyle bir şey yapacaklarsa bana, bir kız olmak çok daha kolay olurdu. Size söylediğim gibi, o yolda değilim ben."

"Ama girdin o yola, sonuna kadar hem de, Timi'cik. Bindim tepene. Çetin aşk dediğim bu benim. Eh, seni bir kıza döndürmeme ne dersin?"

O zamana kadar korkunç durumlarla karşılaşmıştım; ama bu en korkuncuydu. Neron, erkekliğimi, sanki kendi malıymış gibi elinde tutuyordu; hayalarım tembel tembel sallanıyordu. Sızlanmaya başladım. "Neden kız yapmak istiyorsunuz beni? Demek istiyorum ki, kaslarımı yitiririm, göğüs kaslarım yumuşar, boks moks yapamam o zaman..."

"Güçlü bir delikanlıyla evlenmek, sonra da onu muhteşem bir kıza dönüştürmek, hayalim bu benim. Böylece, bir taşla iki kuş vurmuş olabileceğimi de söyleyebilirsin" Be-

nimkini sıkıyordu, öğürdüm. Benim tekrarlayan sünnet karabasanına benziyordu, daha da kötüsü.

"Ama neden, kusursuz bir delikanlıyı kıza da benzemeyecek bir şeye çevirmek istiyorsunuz ki?"

Neron pratik biriydi. Açıkçası, bu konu üzerinde epey düşünmüştü. "Çocuk istemiyorum, bu bir. Elbette sevdiğim erkek-kadından. Her şeyden önce de, erkek düşkünüyüm –kölelik de denebilir buna– ve sana sahip olursam, aynı zamanda kusursuz bir dosta da sahip olabilirdim; Petronius'un da akıllıca deyişiyle, her oğlan çocuğu, sonra, bir kez değişince yarı yarıya kız olur, böylece bir taşla iki kuş vurmuş olurum. Ne güzel günler geçirebilirdik! Ne hoş günler hem de."

Neron dudaklarımdan öptü, yüz temasından nefret eden biri için iğrenç bir şey; ama Roma İmparatoru'yla tartışamazsınız ki! Neyse, buradan tam olarak, tek parça çıkabilmek için bir şeyler yapmalıydım.

Neron kederli yaşamından istekle söz ediyordu. "Benim durumumda biri için şunu bilmek zor! İnsanlar ben olduğum için mi nefret ediyor benden; yoksa bir imparator olduğum için mi? Daha da kötüsü, bir müzisyen olma, bir grup kurma, seyahat etme ve –hayranlarımla buluşma düşlerimi asla gerçekleştiremem!" İç çekiyordu. "Tabii, sıradan bir Joe olsaydım, o zaman... gülme! Sıradan, inceliksiz, bir dünyada bir idealist olduğumu biliyorum ben; fakat benim hiç-gerçekleştirilemeyecek-düşüm, bir seri katil olmaktır."

"Ama Kutsal Sezar, istediğiniz kişiyi öldürebilirsiniz siz."

"Ne zevki var bunun? Ne yapsam yasal. Tehlike neresinde? Boşlukta olma duygusu? Kovalama? Salhanede bir kasap olmakla bir avcı olmak arasında bir fark vardır." Güçlü göğsüne bastırıyordu beni. "Kararımı verdim. Seninle evleneceğim..."

Neyse ki, Neron'a bir suikast girişimi hayatımı kurtardı. Piso'nun Latin yanlısı, Yunan aleyhtarı partiye ait bir düzine

subay Neron'a saldırdı; o ise, tıpkı eğitimli bir dublör gibi zarafetle atlayıp kaçtı bir pencereden. İkinci katta olduğumuz için de bir sazan havuzuna güvenle inmiş oldu.

Giysilerimi kucakladım ve anadan doğma bir halde, Petronius'un nüktedanlık yaptığı konuşma bölümüne doğru koştum. Beni görünce, "Quo vadis?" diye sordu; bölümdekiler gülmekten kırılıyordu. İsa'nın Kaya'ya çarpması, Yangın'dan önce Roma'da birçok gülünç esprinin kaynağıydı zaten.

"Kutsal'a saldırıyorlar! Demin pencereden kaçtı kendisi." Petronius'un yaşamının bu özel diliminde, o sarayda, o konuşma bölümündeki gülüşmelerin sonu oldu bu; Petronius, İmparator'u öldürme planlarına karışmakla suçlandı ve sıcak su dolu küvette damarlarını keserek intihar etmek zorunda kaldı; yüksek çevrelerde tercih edilen bir intihar yöntemiydi bu.

Fakat Petronius kan banyosunu almadan önce, Neron'un büyüleyici bir kısa yaşamöyküsünü yazdı; yatakta neler yaptığının, nasıl kötü masa alışkanlıkları olduğunun yanı sıra, karısını ve anasını nasıl öldürmüş olduğunu anlattı. Bütün çabalara karşın kitap hiçbir zaman bütünüyle örtbas edilemedi –geçen hafta bir kopyasını da ben buldum– İşte böyle, Petronius son sözlerini söylemiş gibi görünüyor. Bir de, Petronius son banyosunu almadan önce zümrüt kepçesini paramparça etti.

Neron o kepçe için Saray'ı bir aylığına yasa soktu. Daha sonra da, benimle yapmayı planladığı şeyi genç bir askerle yaptı ve onunla evlendi. Aradan çok zaman geçtiği için, kurşun zehirlenmesinin etkilerini fazla güçlü olarak vurgulayamıyorum.

On Altı

Aziz hakkında vereceğim iyi haberlerden sapmış gibi görünüyorum. Sanırım, şimden sonra iyi haberler oldukça kötü olduğu için.

Aziz, dul Flavia'ya din değiştirtti, böylece onun evi, Aventine'de Hıristiyanlık merkezi haline geldi. Aziz her Pazar onun şarap mahzeninde ayinler yapıyordu, sanırım uğraşının zirvesindeydi de. Ayrıca, bu süre içinde, bütün dünyadaki kilise üyelerine, kimi zaman göndermeyi unuttuğu, bir sürü mektup yazdı. Onların kopyaları bende; ama gözlerim yavaş yavaş kapanıyor gibi olduğu için zorla okuyorum. Atalanta çok fazla televizyon seyretmem yüzünden olduğunu düşünüyor bunun. "Bu ışık bombardımanına gözünü dikip bakmak zorunda değilsin. Bütün gün güneşe bakmak gibi bir şey bu." Tabii, bir abartma bu; ama bir şey kastediyor da olabilir kadın.

İkinci Dr. Cutler geçenlerde ziyaret etti beni. Açıkçası, Chet ile Marvin'in Kanal Z'de gelişlerini, Cutler'lar ile Mary Baker'ın düşlerde –umarım, benim değilse bile onların düşlerinde– ya da medyumlar aracılığıyla görünmelerine yeğliyorum.

İkinci Cutler yanı başımda belirdiğinde, buhar odasında geçen bir saatten sonra, Yeni Yıldız Banyosu'nun karşısında-

ki şarapçıda ayıltıcı bir içki içiyordum. Neyse ki, şarapçıdaki diğer müşteriler, bu biraz garip görünüşlü –en azından benim gözlerimde– hologramın gelişini fark edemeyecek kadar sarhoştular. Septuagesima günüydü.

"Tünaydın, Aziz Timothy."

"Dr. Cutler" diyerek güler yüzlü olduğunu düşündüğüm bir tarzda baş salladım. "Otur, katıl bana... Ama sen içmezsin, değil mi?"

"Sadece kendimin bir gölgesiyim ben. New York'ta, tam olarak Columbus Circle'da, Gulf+Eastern Laboratuvarı'nda yerleşmiş bir adem. M. S. 2004 yılı için bazı özel etkiler, *çok* özel etkiler üzerinde çalışıyorum. Ama kanala girecek olursa, genç olanıma hiç söz etme bundan."

Önemli noktadaydım. "Benim Golgota ziyaretini ayarlayacak olan sen misin; yoksa o mu?"

İkinci Cutler belirsiz bir biçimde kaçak davranıyordu. "Doğal olarak, sizin orada olduğunuzu –oradaydınız– biliyoruz polaroidlerden; fakat sizi gönderme onuruna kim sahip olacak? Gulf+Eastern mi yoksa General Electric mi?"

"Bilmiyor musunuz?"

"Biliyorum ve bilmiyorum. Şu anda iki senaryoyla karşı karşıyayız. Ben, umarım –ve dua ediyorum– birincinin yerini kapacak olan ikinci üzerinde çalışıyorum. Anlıyorsunuz, birincisi, düşmanınki; on yıl önce General Electric'teydim çünkü ben. Gelecek hafta bir gün, bu yanlış yola sapmış şahıs, NBC için *Golgota'dan Canlı Yayın*'ı yönetmek üzere nakletmeyi planlıyor sizi."

"O zaman, Chet, iş ilişkilerinin, nete karşılık giydirilmiş toplam yüzdesi dahil, benim koşullarımı onayladığını söylerken ayak yapmıyordu."

"Kes saçmalamayı!" İkinci Cutler kaba bir biçimde sözümü kesti. Beni, geleceğin azizi bir yana, bir piskopos ve baş-

sunucu olan beni susturdu! "Bütün bunların, yalnızca senin için değil, Hıristiyanlık için, aslında insan soyunun hayatta kalabilmesi için ne denli ciddi olduğunun farkında değilsin sanıyorum."

"O zaman Dr. Cutler" dedim soğuk bir sesle, "söylemek istediğin 'bütün bu' ne oluyor?"

"Işığı görüp de General *Electric*'ten ayrılmadan önce, ateşli bir Siyonist'tim ben. Bir Hıristiyan olarak yetişmiş olmama karşın, Fairleigh Dickinson'daki Musevilik araştırmalarında *ne plus ultra* Karşılaştırmalı Din çalışmalarımda, İsa'nın bir Hıristiyan *olmamak*la kalmayıp, Aziz Paul'ün aslında yalnızca Yahudilere seslenen kendi mesajını ne hale getirdiğini görünce dehşete düşeceğine gittikçe daha çok inandım; bilirsin işte, hani kabuklu hayvanlar ve rayon hakkında bilinen standart şeyler. Ve tartışmayı sona erdiren nokta: Çarmıha gerildi O. İşte bunun için de bizim mesihimiz olamazdı. Evet, inancımı –ya da daha yüce bir şeye olan *o* özel inancını şimdi ikinci kez kaybetmiş olsam da, ben bir Yahudi dönmeyim..."

"Selma Suydam değil mi?"

"Gülünç olma. Zaten, Robert De Niro ile çıkıyor o." Genç, kendisininkine o kadar az benzeyen yassı burnunun ucunu ovaladı. Sahtekârın biri mi; yoksa daha kötüsü estetik ameliyat mı geçirmiş? "Dinsel inançlarımı tartışma özgürlüğüm yok benim; ancak inançsızlıklarımı dersen, olur. Benim iğrenç; genç kendim Museviliğin Hıristiyanlıktan korunması gerektiğine, bununsa ancak başlangıca –Golgota'ya– gidip hikâyeyi değiştirerek yapılabileceğine inanır oldu..."

"Birinci Cutler, hacker mı yani?"

"O kadar bandı birer birer bozacak sabır yoktur onda. Fakat M. S. 2000 yılına kadar kazılıp bulunamayacak olan bu İncil'i yazmaya seni teşvik eden kişi oydu..."

"Ne yazmış –ya da yazacak– olduğumu gördün mü sen?"

"Henüz hayır. Arkeologlar papirüsler üzerinde Karbon 14 yöntemini falan uyguluyor. Hiç kimse gerçekten okuyamadı onu. Fakat genç kendime ve onun meslektaşlarına karşı birlikte hareket etmezsek –sen ve ben– daha sonra fazla önem taşımayabilir bu..."

"Chet'i mi kastediyorsun?"

"Korkarım zavallı Chet biraz hafif kalır. Aslında o yalnızca reklam ve satış işinde. Neyse, küçük bir figür o. Ama Marvin Wasserstein *bir* dâhidir, bizim *bu* oynadığımız tanrılar oyununda bir başoyuncu."

İkinci Cutler çantasını açtı. "Sana, olanların gerisinde neler bulunduğu konusunda seni bilgilendirecek bir video kaset getirdim."

"Ama VCR yok ki bende."

"Var. Sony'nizin üzerindeki yassı kutu, o." Küçük bir paket verdi bana. "Bir de talimat kitabı koydum içine, kolay mı kolay. Hem İngilizce hem Japonca... Fakat sen bizim dilleri okuyamıyorsun da anlamlarını seziyorsun, eski geriye-sar'da kalarak hızlı ileri sar'a girmek gibi doğal bir sonuç çıkıyor ortaya."

"Hızlı ileri sarma mümkün mü şimdi benim için?"

İkinci Cutler başını salladı. "Ben –kendimi General Electric'te düşündüğüme göre öteki ben– hacker işine başlamadan kısa süre önce Aynı-Durum-Moleküler-Cutler Etkisi'ni olgunlaştırdım."

"Bir bağlantı mı var ?"

"Bantta da görüleceği gibi, bir bağlantı var. Aziz Timothy, biz seni Gulf+Eastern'deki takımımızda görmek istiyoruz."

Bir şişe Mısır birası ısmarladım. Barmen, yanımdaki holograma biraz merakla bakıyordu. Büyük bir yudum aldım biradan ve korkarım, geğirdim. "Dr. Cutler, ben..."

Gözlerinin içine bakıyordum; gözlüksüzken, daha önceki kendisinin iri yuvarlak gözlerinden öyle farklıydılar ki! Kontaklenslerin gerisinde gözler daralıyor. Güveneyim mi ona? Güvenebilir miyim ona? İyi bir ihtiyara benziyor; ama hacker da olabilir pekâlâ. Bir kalp değişimi geçirdiğini söylüyor; ama insanlar kalplerini değiştirir mi hiç? Pekâlâ, genç kendiyle çalışıp, televizyonda sık sık gördüğümüz, alışılmış iyi polis, kötü polis rutinini sürdürebilirdi.

"Güzel, Gulf+Eastern'den bir teklif bu sanırım; ama hatırlarsanız, ben şu anda ahlâken NBC'nin gelecek programı *Golgota'dan Canlı Yayın*'ını sunmak üzere General Electric'e bağlıyım. Chet'e piskopos yemini verdim."

İkinci Cutler anlayışlı bir tarzda başını salladı. "Sizin dürüstlüğünüze hayranım, Aziz Timothy. Fakat sizin için kafamızda kamera *arkası* gibi bir şey tasarlıyoruz. İncil'inizi yazmayı elbet sürdüreceksiniz. NBC şovunu sunacaksınız, elbet; ama metelik geçmeyecek elinize oradan. Oysa, orada aslında olana –ya da olacak olana– zıt gördüğünüz şeyi... yeniden düzenlemek zorunda hissedebilirsiniz kendinizi."

"Olanı nasıl değiştirebilirim ben?"

"Hepimizin yaptığı ya da benim görece gençliğimin Cutler Etkisi avcumuzun içinde olsaydı, yapabileceği yoldan... Ah, azizim!" İçini çekti. "Cynthia yorulmuş. Zavallı, yaşlı. At arabalarıysa sigortasız. Kaybolmalıyım ben." Saydamdı artık.

"Bundan sonraki ziyaretim Kanal X'te olacak, New Jersey, Paramus'taki evimden. Gerekir diye bir acil çağrı numarası bırakıyorum..."

Bir elin soluk renkli dış hatları masanın üzerindeki paketi gösteriyordu; sonra da kayboldu. Her zamanki gibi, meyhanede hiç kimse farkına varmadı bunun. Bu hödüklerin, dünyanın sonunu bile fark edeceğini sanmıyorum. Fakat, ne garip, oradan ayrılırken birinin şöyle söylediğini işittiğimi

sandım: "Gerçekten güzel bir hologramdı, değil mi?" Siz bana bakmayın, yanlış işitmiş de olabilirim.

✻

VCR ile başım dertte. Çalıştırması kolay gibi görünüyor ama çalışmayan bir şey var. Bu arada, biraz acelem var gibime geliyor. Bu hikâyeyi bitirmedim; ama yine de –gelecekte– eleştirilmekte ve galiba okunmuş. Bu metne ne olursa olsun, dikkatle gizlenmiş Aziz Markos'a Göre İncil hâlâ bende; bu da Kutsal Hikâye'yi eski haline koymam için yeterli, tabii bir sürü kibitzer sızıp da metnimi değiştirmezse. Öyle görünüyor ki, her defasında biri beni ziyaret edince, eminim anımsamadığım ya da anımsasam da hiçbir zaman yazılamayacak garip şeyleri yazmaya başlıyorum: Priscilla'nın bana sırnaşması ya da Neron'un tepeme binmesi gibi.

Flavia'nın, çamurlu Tiber'e ve kıyıdaki kölelerin akıntı yukarı çektiği mavnalara bakan balkonunda otururken, çok rahattım.

Flavia –tıpkı Priscilla gibi– genç aygırlara meraklıydı; arzularımı emir telakki ediyordu. Aziz, bir öğle sonu sohbeti için gelmişti, Kaya'yı da yanında getirmişti. Kilisenin bu iki kurucusundan Paul, rakibinden gelecek her türlü pisliği hoş görmek zorundaydı. Aslında, Kaya'cık orta sert bir Siyonist'ti.

Yaz zamanıydı... O harika, gürültülü, pis kokulu kenti, Roma'yı hep yazın düşünürüm. Kaya'nın dönme köle kızlarının sunduğu, dağ karında soğutulmuş şaraplarımızı içiyorduk. Yaldızlı parmak uçlarına kadar tam anlamıyla bir kadın olan Flavia fildişi sandalyesinde otururken, biz erkekler boylu boyunca yere uzanmıştık. Kaya'cığın bir gözünde arpacık çıkmıştı, bu da onu çok komik gösteriyordu; Aziz'in, birinin

kardeşinin gözünden toz zerreciğini üfürüp çıkarışı üzerine esprileri, bizim Kaya'yı hiç eğlendirmiyordu.

"Ee, duruşma nasıl gidiyor?" Peter'ın, Romalıların, kitabı değilse bile, Tevrat'ı Aziz'e fırlatacağını umduğu, iyi biliniyordu.

"Yüksek mahkemeye başvurduk. Dosyayı Palatine'e gönderdim. İmparator bizden yana." Aziz, ünlü adlardan arkadaşı olarak söz etmekten hoşlanan biri olmuştu; fakat o zamanlar, dünyanın görüp göreceği en büyük imparatorluğun başkentinin hız yapılan otoyolunda oynanan oyunun adı buydu. Ne yazık ki, hangi adları andığınız konusunda dikkatli olmak zorundaydınız; çünkü Neron saray suikasti bağlamında oradan buradan bir sürü tanınmış kişiyi öldürüp duruyordu. Yine de cemiyet hayatı hemen hemen aynı minvalde sürüp gidiyor, Neron'sa konserler, resitaller vermeye, alışılmış çay partilerine devam ediyordu; Senato Sarayı'nın girişinde o çok hoş suluboya resimlerine bile sergiliyordu, mali gücü yerinde olanlar, daha biter bitmez kapışıyordu bunları.

Peter, bir ipek parçasını gözkapağına bastırdı. "Hıristiyanlardan nefret eder o."

"Yahudilerden de." Aziz, garip biçimde rahattı. "Ama teolojiyi sever; Tanrı biliyor ya, o bölümde çok doluyuz biz. Geçenlerde –aslında imparatorun bir yakın arkadaşı aracılığıyla– benim Üçleme kuramını anlatıyordum ona. Bilirsiniz, Tanrı Baba..."

"Günah! Günah!" Kaya, Üçleme yandaşı değildi. Uzun süre ben de öyleydim; ama şimdi inanıyorum; Üçleme, yaşadığım sürece bir Kilise öğretisi olarak kabul edilmemiş olsa bile, televizyondan öğrendiğime göre bir gün kabul edilecek. Tek Tanrı'da üç varlık gibi gerçekten kusursuz bir gizem olmaksızın, bunun sahici bir anlamı olamaz; ta ki İsa, M. S. 2001 yılında dönünceye kadar. Bu da, yaşlı Dr. Cutler o kader

yılının zirvesinde, meşgul, çok meşgul olmasına karşın, ziyaretçilerimden hiçbiri için gerçekleşmedi.

"Günah –bir toz tanesi gibidir– görenin gözünde." Aziz sakindi, açıktı. "Her neyse, imparatorun arkadaşı, benim başvurumla ilgili bir aksilik çıkarsa, imparatorun araya gireceğini söylüyor. Bir af demektir bu, tabii."

"Roma'ya karşı bir başkaldırıdan suçlu bulundun. Buralarda, cezası ölüm olan bir suçtur bu." Kaya neredeyse mutlu görünüyordu

"Şarap isteyen?" dedi Flavia kurnazca. Biz üç azizin konuştuklarını hiç mi hiç dinlemiyordu. Fakat o sırada, yalnızca bacaklarıyla değil bir mermiyle de, büyük bir dünya dininin temellerinde olduğunu bilmesine hiçbir şekilde olanak yoktu. Flavia modern dansı severdi; oğlanların haricinde hiçbir şeyi sevmediği kadar. Priscilla gibi o da körpe avcısıydı. Neyse ki, yirmi yedimde, olduğumdan daha genç gösteriyordum ben. Yoksa Suburra'da sokaklarda, sürtüyor olurdum.

"Aslında baştaki suçlama –sözde suçlama– Tapınak yetkililerine karşıydı; Roma yasalarına göre küçük bir suçtu. Ne yazık ki, Zenas benim ilk başvurumu yanlış doldurdu." Aziz, yasal konularda çok dikkatliydi. Yasanın sözlerini o denli iyi anlıyordu ki, ondaki netameli özü kaçırıyordu. "Her şey bu kadar aptalca olamaz. Zenas'ta sıradan başvuru formu kalmamıştı, bu yüzden Caligula yönetiminde imparatora karşı suçlarda kullandıkları eski bir formu kullanmıştı. Bu form uzun zamandır kaldırılmış olduğu için, onu kullanmakta, sırf kâğıt olarak kullanmakta bir sakınca görmemişti; anlıyorsunuz değil mi? Eh, yargıç da benim başvuruyu vatana ihanet olarak almış ve böylece..."

"Yani ölümcül bir suçla yargılanıyorsun şimdi." Kaya'cık kıkır kıkır gülüyordu. "O zaman niye endişe ediyorsun? Her et, ot gibidir..."

"Hay, Allah..." Aziz inliyordu. Bir azizin katlanamayacağı bir şey varsa dünyada, o da bir başka azizin nasihatini dinlemek zorunda kalmaktır.

Ama Kaya susturulacak gibi değildi. "...insanın bütün şan ve şöhreti de otun çiçeğidir..."

Flavia başımın arkasındaki küçük saçsız noktaya, güzelliğin sonunun başlangıcına dokundu.

"Ot soldu, kurudu, çiçek de bu yüzden düştü."

"Otların öleceğini herkes bilir." Aziz kısa kesiyordu. "Biraz bayağı bir söylem değil mi Kaya, senin için bile olsa?"

"Basitlere basitçe konuşurum. Yeni bir Kudüs vizyonu getiriyorum onlara..."

"Eskisi daha çok benziyor ona." Sona doğru, Aziz'in, Kaya'ya ve Siyonist kalabalığa karşı tahammülü iyice azalmıştı. Bugünlerde, İmparator'dan, Filistin'de bir manda bölgesi kurmasını istemekle kalmayıp, kentin her tarafına Neron karşıtı yazılar asıyorlardı. Aşırı kurşun zehirlenmesinden acı çeken birinin kalbini ve aklını kazanmak için yapılmıyordu bu.

Kaya'cık, insanı delirten o kendini beğenmiş sırıtışıyla, "Merhamet" dedi, "çok sayıda günahı kapsar."

Aziz'in saldırmasına kalmadan Priscilla ile Glaucon katıldı aramıza.

"Flavia, *chérie*!" Priscilla ile Flavia kucaklaştılar.

"Selam, beyler" dedi Glaucon. Şöhret onu değiştirmemişti, diyebilirim. Hâlâ, satir oyunlarında kozmozu açıklamaya çalıştığı sıradaki, o kusursuz duruşu arıyordu. Bir de, sonuna kadar, Petronius kepçeyi kırıp küvetine girdikten sonra mahkemedeki koruyucumuz olan Glaucon'un dünyasını düşünüyordu Neron. Dikkat edin, dedikoduların tersine, Hıristiyan karşıtı değildi Neron. Sizin o ortalama Roma imparatoru gibi, Siyonist karşıtıydı. Fakat, bizim Lystra'da dediği-

miz gibi, bıçak kemiğe dayanınca, onu hem Yahudilere hem de Hıristiyanlara verdi o.

Priscilla'nın keyfi yerindeydi. Bütün bunları İskenderiye basımı günlüklerinde okuyabilirsiniz. "Marcellus Tiyatrosunu tuttuk. Glaucon'un *Medea*'sı. Başrolde ben! Hiçbir zaman öylesine *joie avant*'la* dolu bir *coeur*** olmadı bende!" Artistik pozlar atarak balkonun çevresinde dolaşmaya başladı Priscilla.

Korkarım, kariyerinin –gerçekten zirve olan– bu noktasında güzel bir görüntü değildi bu. Siyah diş etleri, ne zaman konuşsa, oniks gibi parlarken; küçük ve sivri kedicik çenesi kaslı boynunun katları içine gömülüyordu. Flavia gerçekten seviyordu onu; ama o sıralar Flavia, Roma toplumunda dendiği gibi, eski tüfekti.

"Oyun oldukça iyi." Hokkabazlık ve step dansı dışında bütün gösteri sanatlarına saldırıyor olsa da, bir tiyatro kurdu olan Aziz tarafından sıkıştırınca, Glaucon esnemişti. "Çok popüler olmalı..."

"İlk gecenin biletleri şimdiden satıldı. İstersen pırlanta ver para yerine; yine de ayakta duracak yer bile bulamazsın." Yalnızca Sanat için yaşayan katıksız sanatçı Priscilla, şimdi şahane Bayan Showbiz'di. "Roma benimki gibi –bizimki gibi– bir Medea daha göremez!" Kendinden geçmiş bir durumda Glaucon'u kucakladı.

Sahiden de, Priscilla'nın da küçük bir rol aldığı, Glaucon'un *Medea*'sını Roma hiçbir zaman görmedi.

Aziz, "Burnuma duman kokusu geliyor" dedi. "Bir şey yanıyor."

"Şarap isteyen" dedi Flavia kurnazca.

* Fr.: Önceden mutlulukla. (ç.n.)
** Fr.: Yürek. (ç.n.)

Yanan, Roma şehriydi. Ne olduğuna dair birçok açıklama yapıldı; ama her taraf duman içinde havaya uçacaktı sanırım. Bina kodlarının yetersizliği, insafsız gecekondu müteahhitleri bir yana, –Petronius, Suburra'nın büyük kısmına sahipti– vicdansız inşaatçılar ve yükleniciler sayesinde şehir, bir yüzyıl öncesinden, Augustus'un muhteşem günlerinden kalma mermer binalarıyla, çürüyen tahta ve bozulan sıva artıkları yığınına dönmüştü.

Ne Siyonistler ne de Hıristiyanlar başlatmıştı yangını; Saray çevrelerinden öğrendiklerime göre, Neron yangını başlatmadığı gibi, yakın zamanda, şehirdeki en büyük üç sigorta şirketini satın almış olduğu için finansal sıkıntıya da girmişti. Eninde sonunda, yangın onun çıkarına olmuştu –"temizleyici yangın" derdi buna– ve hemen asırlık Palatine ile Esquiline tepeleri arasında bir yere, kendisi için saray inşa ettirmeye başladı; bütün iş dünyasının ve iskan alanlarının bulunduğu iki yüz asırlık bir alanda, kendi deyişiyle, altından bir ev kurdurdu. Kendisine yönelik *başarılı* bir saray darbesinin yapılıp, şehirden kaçmak zorunda kalacağı ve oyun bittiğindeyse yol üzerinde intihar etmiş olacağı gün, hâlâ, şahsının meşhur dev heykelinin yanında, açtırdığı yapay gölün kenarında, bahçe düzenlemesi yapmakla meşguldü. Her şey bir yana, sizin ortalama Roma imparatorları gibi Neron da, yalnızca matrak biri değil, aynı zamanda Yunan olan her şeyin içten ve bilinçli bir hayranıydı.

Kaya ve Aziz, polisin daha sonra yaptığı bilinen şüphelileri toparlama operasyonu sırasında yakalandı. Kaya, yangının tasarlayan kişi olmakla suçlandı, Aziz'in başvurusunu doğru formu kullanarak yeniden yapma umudu ise yok olmuştu. İkisi de yargılandı ve ceza, usulünce yerine getirildi. Aynı gün diyoruz hep; fakat sanırım ilk olarak Aziz, Os-

tia'ya giden yol üzerindeki yoksul bir kenar mahalle olan Üç Kuyular'da Cennet'e yükseldi. Başı kesildi.

Benim Aziz'le son karşılaşmam yürekler acısıydı. Ne de olsa, on beş yıl boyunca, seyrek ya da sık, (sonraki yıllarda, sevinerek kaydediyorum bunu, sıktan çok seyrek) aynı yatağı paylaşmıştık. Bana yazdığı mektuplar, ilk olarak kendisinin "Hıristiyanlık" dediği şeyin temeliydi; böylece yalnızca Yahudilerle değil, aynı zamanda Kudüs'teki Yahudilerin İsa partisiyle de yolları ayırmış oluyordu. Şimdi akbabalar gibi başımın üzerinde dolaşan kibitzerler olmadan, ikimiz de biliyorduk ki, tarihsel, belki de temelde ufacık bir şeyden o kadar büyük bir şey çıkarabildiğimiz için –yani, aslında Aziz– dinde eşi bulunmaz kişilerdik. Aziz, Şam-yolundaki-hayal numarasını uyduruncaya ve bütün hikâyeyi toparlayıncaya kadar İsa'nın hikâyesi öyle matah bir şey değildi; sonra M. S. 2001 yaklaşırken ve İsa –o değilse kim?– nükleer yargı biçiminde dönmeye hazırlanırken bu hikâye de korkunç bir hızla sona yaklaşıyor.

Aziz, üzerinde kayıtlar bürosunun kurulmuş olduğu, büyük kayadan oyulmuş küçük bir odanın duvarına zincirle bağlanmıştı. Kimsenin olamayacağı kadar üzgündü.

"Eh, Timmy, yolun sonuna geldik" dedi. Onu kucakladım. Banyoya ihtiyacı vardı, sakalı neredeyse göbeğine kadar uzamıştı.

"Zafer yolu" dedim teselli etmek isteyerek.

"Kaçınılmaz şehadet" diyerek içini çekti Aziz. "Tabii her zaman yazılıydı alnımızda; çünkü zamanla içinde, sonuçların dahil bütün günler gelip çatar. Yargı bürosundan benim belgeleri almaya çalış. Kutsal Rolodex sendedir, umarım..."

"Kesin güvende. Flavia'nın havuz evinde."

"Aferin. İzleme Mektupları'nın önemini unutma. Kaya nasıl?"

"O da ölüme yazgılı."

"Büyük bir kayıp değil. Sadece, aynı günde şehit edilmeyiz umarım; yoksa zafer günümü Kıyamet Günü'ne kadar onunla paylaşmak zorunda kalırım." Aziz, bileğine bağlı zinciri tembel tembel şıkırdattı. Duvardan bir iki metre uzağa gidebiliyordu, zaten hücrenin ya da gerçekte mağaranın alanı da o kadardı. Taş duvarlardan sular damlıyordu. Köşeden fareler bakıyordu bize –Mary Baker Eddy'nin gözlerinde gördüğünüze benzer fazla meraklı bakışlarıyla– kibitzerlere benziyorlar diye düşündüm.

"Düşlerde sana ulaşacağım, kuşkusuz. M. S. 96 yılında, bu İncil'e başlaman konusunda seni ikna ettiğim zaman olduğu gibi, gelecekteki belleğim işe yararsa."

"Öyleyse gerçekten ölmedin sen?"

"İspanya, Boston'dan Mary Baker'in ne dediğini işittin, hani Pihilippi'deki: Ölüm hep akıldadır." Aziz, yolun sonuna gelene kadar hep espri yapmayı sevdi. Sonra zincirlerini şakırdattı, fareler ürkerek geriye sıçradı.

"Hayır. Ben tamamen ölüyüm, gelecek yıl, bandında, sen de öleceksin; yazma sürecin sırasında beni anımsarken, senin Roma anıları sandığın şeyler; aslında oldukça farklı şeyler, çünkü bellek yalnızca bu Dünya'nın Prensi ve öteki şeytanlar tarafından değil, televizyonda CNN'e devamlı bakıp dururken de kolayca bozulabilir. Her an kurnazca değiştiriliyorsundur ve sen değiştikçe, beni uydurduğun ölçüde ben de değişiyorum. Bu şu demek oluyor: Bu banttaki Aziz Paul, yakında, varolan tek Aziz Paul olacak."

Bu satırları yazarken elim ayağım titremeye başladı. Kimim ben? Kimdim? Devamlı o hücre üzerinde yoğunlaşıyorum. Şimdi onu belleğimde *görüyorum*. O canlı anımsama, M. S. 96 yılının –97 miydi yoksa?– ilkbaharında, Selanik'te yaşamakta olan bir adamın etkin zihnine sokulmuş olan şey

olamazdı pek. Aziz'i burada sayfa üzerinde *görüyorum*. Başımı yukarı kaldırıyorum. Aziz'i çalışma odamda görüyorum, Sony'nin yanında dineliyor.

"Hayır, Timmy. Kanal Z üzerinde gelmedim ben. Gulf+Eastern'de bir grup teknisyen, senin için buraya yansıttı beni. Şehadetimin arifesinde, hücrede sana söylediklerimi dikkate almayacaksın. Aslında Şam otoyolundaki hayal hikâyesini ben uydurmuştum. Ah, çok şişman birini, şimdi benim olduğum gibi, bir hologram gördüğümü sanmıştım. Fakat bütünüyle farklı bir programdı o. Çarmıhta ölen, gerçek İsa değildi; demek ki o asla yeniden dirilmedi, bizim incilimiz oldukça düzmece bir şeydi. Asıl İsa gerçek mesihti, tamam ya da o öyle sanıyordu; fakat çok zayıftı, zaman çerçevesiyse kapanmıştı..."

Uzaktan kumandamı hayale çevirdim ve kaydırma düğmesine bastım. Gitmişti. Terliyorum, kalbim deli gibi çarpıyor. Ölüyor olabilirdim... Ne var ki, gelecek yıl Katagogia'da, tiyatroda kutlanan bir pagan tanrısı olan Dionysos adına düzenlenen festivalde bir pagan güruhu tarafından öldürüleceğim. Şimdi tanık olduğum şey, eminim, bu Dünya'nın Prensi'nin kendisinin, Sabahın Oğlu'nun, Sineklerin Tanrı'sının, Şeytan'ın oturduğu Gulf+Eastern Laboratuvarı'ndan bir görüntüydü.

Şimdi hücreye dönüyorum. Aziz ikinci kez kucakladı beni. "Seninle gurur duyuyorum. Çok, çok gururluyum. Gulf+Eastern'in ne yapmak istediğini bilmiyorum –ve sen yaptıkları her şey Şeytan'ın marifeti derken haklısın– ama senin İncil'inde tamamen değişmiş olacağım, Hıristiyanlık da parçalanmış olacak; çünkü Çarmıha Geriliş ve Yeniden Diriliş olmazsa, iki bin yıldır din min diye bir şey olmaz ve olmamıştır da. Bunun için haçı taşımak sana düşüyor, başarıyla, üçüncü binyıla ve ta Kıyamet Günü'ne. Şükürler olsun! Şü-

kürler olsun! Haleluya! Şimdi Chet'le bağlantı kur. Güvenilebilir ona. VCR'nin nasıl çalıştığını öğretsin sana."

Aziz Paul'ün bana söylediği son sözlerdi bunlar. Gardiyan ayrılmamı emretti. Aziz'in infazında bulunmadım; çünkü Flavia, balkon onarımını denetlememde ısrar etti. Büyük Yangın'dayanıp kül olan Aventina'daki şaşaalı evinin, şükür ki sağlam kalan tek bölümüydü bu.

On Yedi

Chet'le hemen bağlantı kurdum ve neler olduğunu anlattım ona. Birkaç dakika içinde trende olacaktı. "Dr. Birinci Cutler demin erken emekliliğini istedi."

Ne demek olduğunu biliyordum bunun. "Gulf+Eastern'le çalışmaya başlayacak."

"Öyle sanırım. Onun sonuna kadar GE'ye bağlı kalacağını sanmıştım hep..."

"Belki de" dedim, "son *budur*, hatta bir parça da geçmiş."

"Yaşlı Dr. Cutler'ın sana bir kaset verdiğini söylüyordun..."

Kaseti ve VCR'yi Chet'e gösterdim. Benim beceriksiz olduğum şeylerde o ustadır. Göz açıp kapayıncaya kadar çalışmaya başladı makine ve ekranda GE logosu göründü. Chet'daha sert bir tavır takındı. "Birinci Cutler bu bandı bizim laboratuvarda yapmış, gayrı resmi bir bant kullanarak. Hukuk bölümü buna ne diyecek bakalım."

Teknik olarak film parlaktı. Geceleyin, uzak çekim bir orman, dolunay yere gümüş gölgeler salıyor. Sonra ekranın üzerinde şunları okuyoruz: "Gethsemane, M. S. 33 yılı, Paskalya Pazarı'ndan iki hafta önce, Zeytin Dağı yakınları."

"Nefret ediyorum böyle görsellerden." Chet birden çok profesyonelleşmişti. "Nerede olduğunu eylemden çıkarmalı insan."

"Ben öyle düşünmüyorum. Şu ana kadar oldukça fazla sayıda TV seyrettim, sanırım tarihleri, zamanı ve yerleri vermenin, genel düşünce bir yana, yepyeni bir sahneye alışması bakımından seyirciye yardımı dokunuyor. Burası gerçekten de Gethsemane, değil mi?"

Chet omuz silikti. "*Quien sabe?*" dedi. "Sanırım stüdyo dışında bir yerde çekebilirlerdi bunu; ama Dr. Cutler'ın söyledikleri doğruysa, adamımız –dün olduğu gibi– Dr. Cutler Etkisi'ni kullanarak filmi geçmiş zamanda çekebilirdi... Kim bu?"

Ekranda, elleri arkasına bağlı yüzüstü yatan bir adamın boy çekimi vardı. Onun şöyle söylediğini çok açık bir biçimde duyduk: "Bir başkası içsin bu kaptan."

Dehşete düştüm. "Bu İsa. Tutuklandığı gece."

"Nereden biliyoruz? Yüzünü göremiyoruz. Cutler kamera cambazı olabilir; ama senaryodan geçtim, oyuncuları nasıl yönlendireceği konusunda hiçbir fikri yoktur onun. Yıldızını daima yakın çekimle tepede tutman gerekir."

"Belki de" dedim, "gerçekten olan buysa, gece geçtiği için yakın çekim yapamamıştır. Bir de, yıldızını böyle sırtı kameraya dönük almak, daha sonra da çok yakın bir bir plan almak, bazen daha dramatiktir."

Chet bunun etkili olabileceğini istemeye istemeye kabul etti. Fakat daha sonra USC Sinema-Televizyon Okulu'na gitmişti. "Yine de bütün bunların gelecek yıla kadar 3-D'delisini de* alacağız, böylece seyirci tam şuradaymış gibi görünecek; ben sana nasıl görünüyorsam öyle."

Chet'in kaşları çatıktı sette. "Kurguyu pek beğenmediğimi söylemeliyim. İsa'yı... şey olan Baba'sına dualar mırıldanırken hep arkadan seyretmek çok dramatik değil."

* İng.: Üç boyutlu. (ç.n.)

"Sanat" hemen düzelttim, "Cennet'te."

Sonra *bir* şeyler olmaya başlar. Bir düzine Romalı asker, kılıçlarını çekmiş, ormanda görünür. Başlarında, yüzünü gizleyen bir pelerin giymiş iri bir adam vardır. Kamera, genç Kaya ile bir grup çömezinin yıkılmış bir zeytin-presinin arkasına gizlendikleri başka bir açıya geçer. Filmin Arizona'da çekilmiş olabileceğini akla getiren kaktüsler de vardır; ama gerçek bir şey izlediğimizden kesinlikle eminim ben. Havari Yahuda Romalıları, tutuklamaları için İsa'ya götürüyordur; İsa daha önceden söylemişti onun –ya da adı verilmeyen bir havarinin– bunu yapacağını. Şu ana kadar, kutsal öykü Markos'a uyuyor.

Kamera Peter'e ve ötekilere dönüyor. Ne olduğunu fark edince hızla kaçıyorlar. Kamera tekrar pelerine sarılmış Yahuda'ya ve Romalılara dönüyor. Daha sonra, İsa'nın yatmakta olduğu yere yakın, gizemli bir siyah renkli dikilitaşın yakın çekimi. Bunun ardından dikilitaşın içine bir kapı açılıyor ve orada, ay ışığında, Birinci Cutler gülümseyerek dineliyor.

"Orospu çocuğu" diye fısıldıyor Chet. "Bütün bunları GE'deyken yaptı."

"Sanırım, Gulf+Eastern'e geçer geçmez ışığı görecektir."

Ekranda, İsa kımıldıyor. Romalıları işitmiştir. Ağır ağır ayağa kalkıyor, sırtı kameraya dönük.

Yahuda, pelerininden sıyrılıyor ve parmağıyla İsa'yı gösteriyor. "İşte orada..."

O anda, İsa, Yahuda'ya doğru seğirtiyor ve onu dudaklarından öpüyor. "Efendimiz, nihayet geldiniz! Siz, İsa, Yahudilerin Kralı, krallığınız yakındır."

İsa öfkeyle Romalılara dönerken, Yahuda şaşkın şakın duruyor orada. "Diz çökün, sünnetsiz Gentile köpekleri. Mesih *bu*, dünyayı yargılamaya geliyor."

Yahuda o kadar hızlı nefes alıp veriyor ki, konuşamıyor. Meşhur gizli plan geri tepiyor. Romalı yüzbaşı, Yahuda'ya dönüyor. "Demek bizimle ikili oynuyordun, piç! Tutuklamamız gereken rezil sen olduğun halde, gecenin bir yarısında bizi buraya sürükledin."

İsa elini kaldırıyor. "Lütfen, yüzbaşı. Sesiniz saygıdan yoksun. Hepimizin kralıdır o; Yahudilerin ve goyimin kralı."

"Valiye anlat bunu." Yüzbaşı İsa'yı kolundan tutuyor. "Sen de geliyorsun bizimle."

"Özür dilerim. Benim kızartacak başka balıklarım var." İsa, kolunu yüzbaşıdan kurtarmaya çalışıyor "Babamın işini sürdürmem gerekiyor benim" diyor İsa, Birinci Cutler'ı göstererek. "İncir ve hurma toplantıcısıdır."

Romalıların İsa'yı durdurmasına kalmadan siyah renkli, dikilitaşa ve gülümsemekte olan Birinci Cutler'a doğru koşmuştur o. Tanık oldukları şey karşısında şaşırıp kalan Romalılar kımıldayamazlar; baygın yere yığılmış Yahuda'nın koca vücudu da engellemektedir onları.

Birden, bir bulutun gerisinden ay çıkar ve ay ışığında, bir ayrıntı çekiminde, İsa'nın yüzü belirir; nihayet tam olarak görülmektedir.

"Jesus Christ!" diye bağırdı Chet.

"Hayır" dedim, onun kadar ben de afallamıştım; ama belki ondan daha emindim. "Marvin Wasserstein, o."

Filmin jeneriği ekrandan akıp geçerken, Chet ile ben sessiz sessiz oturuyorduk. Birinci Cutler hem yapımcı hem de yönetmen olarak görünüyordu jenerikte. Filmde, doğaçlama diyalogtan başka hiçbir konuşma olmadığı halde, yazar olarak da görünüyordu. Fakat o zamanlar, bugünün yapımcıları gibi, jenerikte mümkün olduğunca fazla ismin bulunması, böylece olabildiğince her şeyden avantaj sağlamak alışıl-

mış bir şeydir. Filmin sonunda, bir tanıtma kartında, Filistin'in Romalı valisine işbirliğinden dolayı teşekkür ediliyordu. Saçmaydı bu; çünkü film yapımcısı, Romalıların Yahuda sandığı biriyle kanuna aykırı bir şekilde kaçmıştı; *onların* İsa sandıkları ama gerçekte Yahuda olan birinin yaklaşmakta olan yargılamasında önemli bir tanıktı o.

"Şey" dedi Chet, Kanal Z'ye geçerken. Bürosunun içini görebiliyorduk şimdi hoş bir kız olan sekreteri, göğüslerini bütmek için kollarını açıp kapatıyordu.

"Bir sorunumuz var" dedim.

"Bir felaketimiz var" dedi Chet.

"Nasıl –ne zaman– tanıştın Marvin Wasserstein ile?"

"Bir ay önce. Ulaşılması zor bir adam. Kısa bir toplantı yaptık. Birinci Cutler'ın bürosunda. Çok anlayışlı biri olduğunu sanıyordum onun. Bilgisayar sihirbazı. Kent Koleji'ni bitirmiş. MIT'te doktorasını yapmış..."

"Kes!" Beyaz yaka suçları türünden bir suç belirlemesine başlıyordum. "İsa'nın, sizin zaman çerçevesinde gerçek Marvin Wasserstein pozu takındığı; kayıtlarınınsa Birinci Cutler tarafından sahte olarak hazırlandığı açıkça belli: İsa, hem yirminci yüzyılın son on yılında Birleşik Amerika'nın güven verici bir yurttaşı hem de General Electric'in *Pentagon'dan belgeli* bir çalışanı yapılmak isteniyor. Başka birinin taklit edilmesi ve ona sahte bir özgeçmiş yakıştırılması, *L.A. Law*'a ve öteki yasal programlara göre cezayı gerektiren bir suçtur."

Chet başını salladı. "Bir şeyin, büyük bir şeyin peşindesiniz siz" dedi. "Aynı zamanda, bir giz çözülmüş durumda: Marvin, gerçekte kendi zaman dilimine geldiğinde neden bir hologram değil de, gerçek bir kişidir."

"Ya da idi. Ne de olsa, çarmıha gerileli altmış yıldan fazla olmuştu."

"*Eğer* çarmıha gerilmişse." Chet'in sesi titriyordu. İtiraf etmeliyim, soğuk terler döküyordum. Koskoca dinimiz, olmayan-bir-olaya mı dayanıyordu?

"Eğer o çarmıha gerilmediyse, kim gerildi?" Konuştukça *anladım*. Yahuda, şişko Yahuda çarmıha gerilmişti, onu İsa sanan Romalılarca. İsa ise, Birinci Cutler sayesinde, sahte bir kimlik özetiyle bir bilgisayar analisti olarak Gethsemane'den General Electric'e getirilmişti. Bütün bunların ne cesaretle yapıldığını aklım almıyordu.

Chet de anlamıştı maksadı. Lafını sakınmayan biriydi. "Hıristiyanlık yürüdüğü sürece, kimin hayatının çarmıhta son bulduğu fazla fark etmez; çünkü herkes onun İsa olduğunu *sanıyor*, şimdi öyle sanıyorlar, o zaman da öyle sanmışlardı, besbelli."

Akıl gözüyle görüyordum James'in kurnaz yüzünü. Tabii o ve bütün Kudüs tayfası çarmıhtakinin İsa olmadığını biliyordu; fakat şöyle ya da böyle Yeniden Diriliş'i, Aziz'in özelliğini ve Hıristiyanlığın temelini de içermesi gereken, kendilerine ait nedenlerden dolayı hikâyeyi kabul etmişlerdi.

"Şimdi soru" dedim, "kimin hayatının çarmıhta son bulduğu değil de, üçüncü gün kimin ölüyken ayağa kalktığı."

Chet başını salladı. "Eğer Yahuda idiyse, o zaman Tanrı'nın Oğlu... vs. odur."

"Günah işliyoruz. Öte yandan, Aziz'in, İsa olduğunu sandığı şeyin hayalini bildiği halde, neden onun yerine şişko Yahuda'yı gördüğünü de açıklıyor bu; çünkü o bu bantta, iki bin yıldır, Marvin'in –gerçek İsa'nın demek istiyorum– yerine geçmekteydi nasılsa."

Chet, bir Mormon olarak bu ince teolojik noktalarla fazla ilgilenmiyordu. "Oradaki kim olursa olsun, NBC, TV tarihindeki en yüksek reytingli programa sahip olacak." Fakat Chet sadık bir GE adamı olmasına karşın, Kasım taramala-

rındaki o yüksek Nielsen rakamlarından* fazla mutlu görünmüyordu. GE'in NBC'yi başından atmaya çalıştığı yönündeki hikâyede bir parça gerçeklik payı vardır belki de. Ağın reytinge bağlı performansı, gözü serçede değil de alt çizgide olan, sizin ortalama hissedarın yüreğini okşayacak türden olmamaktadır.

Chet yeniden Kanal Z'ye döndü. "Birinci Cutler ve Wasserstein'la bir konferans gerçekleştireceğim. Özelden *önce* bunun aslını öğrenmeliyim."

"Eğer Marvin gerçekten İsa ise, nasıl oldu da böyle sihirbaz bir bilgisayarcı olabildi?"

"Nasıl mesih olduysa, aynı yoldan. Hünerin varsa, kolaydır." Chet kaşlarını çattı. "Onun, Birinci Cutler'ın laboratuvarında gerçekten ne yapmakta olduğunu kim biliyor?" Sonra da, çok umutsuz bir Chet, Westport'a doğru yola çıktı.

Aziz Markos'a Göre İncil'i, temizlik odasına henüz gizlemiştim. Bundan sonra, Aziz Paul'ün tüm misyonu üzerine yeni bir aydınlık getirecek olan benim İncil'imi bitireceğim. Büyük olay televizyonda gösterildiğinde tam olarak ne olduğunu görmek için Kanal Z'ye geçmek istiyorum. Ama bir sunucu olduğum için, hem havada hem de seyirciler içinde olamam, tabii. Belki canlı yayından *sonra*, hızlı ileri sarıp sonucu –neyin sonucunu?– görürüm. Seyircilere, İsa'nın kaçmış olduğunu ve çarmıha gerilenin Yahuda olduğunu söyler miyiz? Sanırım bu, General Electric ve NBC'nin en yüksek düzeyinde bir konferans toplanmasını gerektirir.

* Televizyon izleyicilerinin hangi programı saat kaçta izlediğini belirleyen reyting sistemi. (ç.n.)

On Sekiz

Yeni Yıldız Banyoları karşısındaki meyhanede İkinci Cutler bana katıldı. Yerine otururken elimi sıktı. Kanlı canlıydı. "İnsan şeklinde ilk ziyaretim bu, diyebilirsin." Havayı kokladı ve öğürdü. "Eski dünyayı ilk *koklayışım* bu aslında."

"Belki de yazın, açık havadaki idamlar sonrası hariç –bedenler havada asılı dururken– pek fark etmeyiz biz bu kokuyu. O zaman biraz ağır olabiliyor..."

"Sanırım en kötüsü de balık sosu."

"Zeytin gibi, edinilmiş bir tat bu. Kaseti gördüm."

"Sorunumuzu biliyorsun artık. Adanmış bir Siyonist ve Ortodoks Yahudi olan benim genç kendim, İsa'yı kendi zaman çerçevesinden Marvin Wasserstein olarak bizimkine fırlattı, dâhi bir bilgisayar analisti olduğunu kanıtlıyor."

"Neden" dedim, birden sözü değiştirerek, "GE'den ayrıldın?"

"Açıkçası, daha iyi bir teklif. Gulf+Eastern, bir Japon kartelinin kontrolünde uluslararası bir firma, dünyanın her ülkesinde ayağı var. Ayrıca benim laboratuvar isteklerim bütünüyle karşılandı."

Akla yatkın *görünüyordu*. "GE'den ayrıldığınız sırada Marvin'le aranızdaki ilişki neydi, daha doğrusu nedir?"

"Değişti, açıkça. O, geçici olarak değilse de tinsel olarak benim ona daha uygun gencimle kalmayı seçti. Bir kalp değişimine maruz kaldım." İkinci Cutler bir yudum Makedon şarabı aldı ve boğazını tuttu. "Bütün istediğim bu" diyerek öksürdü. "Eski dünyada gıda zehirlenmesi."

"Aslında çok iyi bir şarap, televizyonda yaptıkları gibi hep zamanından önce satılıyor. Ama kurşun zehirlenmesi oldukça yaygın. Karım yemek pişirirken yalnızca tunç kapları kullanıyor." Sert piskopos bakışımı yönelttim ona. "Kalp değişiklikleri nadirdir, bilirsin. Şu anda bir piskopos ve geleceğin azizi olarak konuşuyorum. Gerçekten onaylayabileceğim tek değişiklik, Aziz Paul'ün İsa'nın hayalini Şam otoyolunda gördükten sonra Mossad'dan ve Siyonist davadan ayrıldığında geçirdiği değişiklikti."

"Onun betimlemesine göre, bir an için gördüğü, şişman Yahuda'ydı."

"Bu durumda, bütün pratik amaçlardan dolayı..." İşin sırrını çözdüm şimdi. "...çarmıha gerilen ve dirilen o olduğuna göre, Yahuda *İsa'dır*."

İkinci Cutler gülümsedi; gülümseyince de, gözler neredeyse yok oldu, düğme burnun her iki yanına doğru iki ince uzun yarık. "Benim önceki kendim Cutler Etkisi'ni mükenımelleştirdi ve İsa'yı güvenle GE'ye aldı. Sonuçta, kanalların şu anda aldıkları imge, Şişman Yahuda'nınki. Fakat bu daima değişip eski haline gelir."

İkinci Cutler'ın sözlerindeki uğursuzluğu kavradım. "Değişip ne olur?"

"Neden Yahuda yerine İsa'yı çarmıha gerip benim erken kendimin yaptığı kötü işi bozmayalım?"

"Marvin çarmıha gerilmeye razı olacak mı?"

İkinci Cutler kıkır kıkır güldü. "Olmayacak bir şey bu. Ama Marvin sıkışık programına rağmen, GE ekibiyle Gol-

gota'yı ziyaret etmek için zaman ayırmayı planladığına göre, biri daima... ihbar edebilir onu. Anlıyorsun? Bunu yaptıklarında da, eminim, Romalılar tarihsel görevlerini yerine getirir ve gerçek İsa Cennet'teki ödülüne kavuşur 2001'de de, Marvin'in ısrarla söylediği gibi, fantastik Kıyamet Günü'yle geri dönerdi."

Meyhaneci ekmek ve kurutulmuş balık getirdi bize. İkinci Cutler, ben sunulan yiyeceği bitirinceye kadar burnunu bir mendille kapadı. Yediklerim nefisti. TV ülkesinde nesnelerin bana nasıl kokacağını merak ediyorum. Genellikle, canlı olarak seyahat etmek iyi bir fikir olmayabilir; Marvin Wasserstein, burada bir çarmıhın üzerinde pekâlâ rahmetine kavuşurken, İkinci Cutler bizim yemeklerimizden dolayı ölümcül derecede hastalanabilirdi. Her şeye karşın, hologramlar, özellikle Tanrı'dan ya da hatta Şeytan'dan mesajlar gönderme işinde daha güvenli ve daha düzenlidir.

Meyhanenin dışında, tam öğle ışığında, caddede, gerçek bir şeye benzeyen Birinci Cutler'ın hologramı duruyordu.

Glokomuma baktırabilmem için Manhattan Göz, Kulak ve Boğaz'a hiçbir zaman ulaşamayacak olsam bile, modern cerrahinin yarattığı harikalar beni şaşırtmaktan geri durmuyor. Gerçekte, *Oxford Dictionary of Saints*'e göre gelecek yıl bir pagan festivalinde öldürüleceğim için hiçbir anlamı da yok bunların. Chet gönülsüz getirmişti bunu bana; çünkü "ne zaman öleceğini bilmek insanın performansını etkiler-di". Tanıdığım azizler hakkındaki maddeler, tabii o kadar gelişigüzel ki, benim –diyelim– anestezi sırasında Manhattan Göz, Kulak ve Boğaz'da ölmem pekâlâ olası.

Atalanta gelecek yıl izin alınam gerektiğini düşünüyor. "Mısır'daki Alexander'ı ziyaret etmemiz gerekiyor." Oğlumuz tekstil işinde iyi gidiyor, sevinerek söylüyorum, Priscilla'ya hiç benzemeyen Pontuslu bir kadınla evli.

Priscilla ara sıra aklıma düşüyor ve ona ne olduğunu merak ediyorum. Güncelerinin son basımı –ya da yeniden yazılmışı– yapılalı on yıldan fazla oldu. Glaucon oyunlar yazmayı sürdürüyor; ama modası geçmiş biri ya da "Neroncu" olarak kabul ediliyor; bugünlerde parlak gençlerin, bana göre –tabii, din bir yana– Roma'nın altın çağı olan günlerle alay etmek için kullandıkları bir sözcük bu. Neron'un anıları dışında, Petronius'u okuyan yok bugün. Bir zamanlar o kadar popüler olan, herkesin hayran olduğu bir yazarın hiçbir iz bırakmadan yok olması olanaksız görünüyor. Fakat modalar gelir ve geçer; bir gün onun yeniden ün kazanacağını sanmıyorum, tabii, Yedinci Mühür'den önce.

Modern cerrahi –kozmetik?– sayesinde, hâlâ işitme cihazı ve kalın gözlükler kullanan İkinci Cutler, genç kendine hiç benzemiyor. Birinci Cutler, her zaman olduğu gibi, sinirliydi, İkinci Cutler ne zaman bir sigara yakıp da gerçek duman püfürdetse, Birinci Cutler İkinci Cutler'ın etten ve kemikten olduğunu hemen görürdü. "Demek benim Cutler Etki'mi kullanıyorsun."

"Benimkini de." Yaşlı Dr. Cutler iyi kalpli biriydi. O sırada, kontroldan çıkmış bir öküz arabası onu ve beni, tepsilerde sebzelerin satıldığı bir kemerin içine kaçmaya zorladı; sinekler vızıldıyor, Makedonyalılar savaş ve oğlan peşinde koşma ya da kroket gibi şeyler dışında her zamanki miskinlikleriyle aylak aylak dolaşıyordu ortalıkta.

Öküz arabası doğrudan Birinci Cutler'ın üzerine geliyordu; bu kez dikkatli olan sürücü şaşkınlık içindeydi.

"Hortlaklar!" diye bağırdı; ama vampirlerin yaygın ve taciz edici olduğu Makedonya'da sık rastlanan bu feryada hiç kimse kulak asmadı. Benim resmi işimin yarısı büyücülüktür, hayaletleri cezalarını çektikleri Arafa ya da İsa'nın

2001'de dönüşüne kadar kullandığı hazırlanma alanı neresiyse oraya geri gönderirim.

"Bizim Etki'yi neden kullanmıyorsun" dedi İkinci Cutler, "sağlık nedenleriyle becerisini yitirdi zavallı Cynthia?"

"Sağlığı berbat onun, benim zaman çerçevemde. Gözlerime ne yaptın sen?"

İkinci Cutler kaşlarını kaldırdı; komik bir etkiydi bu. "Hiçbir şey. Yalnızca kontak lens kullanıyorum."

"Görünüşün hiç hoşuma gitmiyor. Senin ben olduğumu bilmesem, dolandırıcının biri olduğunu söylerdim..."

"Çok geçmeden sen de göz ameliyatı olacak, o zaman tıpkı bana benzeyeceksin, bense... Ne?" İkinci Cutler ne diyeceğini bilmez gibiydi.

"Siz ikiniz birbirinize karışacaksınız, değil mi?" Çok basit olan metafizik konularının tersine fizikle ilgili şeylere biraz meraklıyımdır: Bir, iki kere ikidir; iki ise bir kere birdir.

"Hayır." Birinci Cutler'ın sesi kötü geliyordu. Tarihin bu döneminde, bu haftasında, o hep benim önümde, bense hep onun gerisindeyim." Miniminnacık mercimekleri incelemekte olan İkinci Cutler'a döndü. "Siz 2001'de ne olacağını biliyorsunuz, bense bilmiyorum."

"Neden" diyerek katıldım konuşmaya. "Hızlı ileri sarıp, daha sonraki kendinle birleşmiyorsun?"

"Cutler Etkisi, biyolojik zamanda bulunduğun yerden ileri götüremez, yalnızca bulunduğunuz yere ya da hatta önceden olduğunuz yere getirir; bir turist gibi tabii."

İkinci Cutler, kırlık yabandan bir büyücü kadın olan satıcının kuşkulu bakışları altında bir nohut çuvalını inceliyordu. "Aslında" dedi, son derece kendinden emindi, bu da Birinci Cutler'ı deli ediyordu, "benim erken kendim hızlı ileri sarmayla gidebilseydi, ki metafiziksel olmasa da fiziksel bir olanaksızlıktır bu, şimdi olduğu gibi kendi olamaz, ben olur-

du artık." İkinci Cutler Birinci Cutler'a göz kırptı. "Sizin olmak istediğiniz bir şey olduğunu sanmıyorum bunun; ama kuşkusuz, olacaksınız."

Birinci Cutler inatçıydı. "Golgota'da olanlar sizin –ya da benim– ne olacağınızı belirleyecek artık." Bana döndü. "Katedralin temizlik odasını gösterebilir misin bize?"

İkinci Cutler bana göz kırptı. "Benim bildiğimi bilseydi bir..."

Birinci Cutler daha da katıydı. "Bilseydim, sen diye biri olmazdı."

"Fanatik" dedi İkinci Cutler, kesin bir dille.

Basilika o saatte boştu. Aslında bir olan iki Cutler'ı –tıpkı bizim bir-içinde-üç tanrımız gibi– toz ve örümcek ağı içindeki temizlik odasına götürdüm. Kilise hizmetlisi, katedrali temiz tutma işlerini yapıyor gibi görünme zahmetine bile katlanmıyor artık; Atalanta'ya daha iyi bir temizlikçi bulmasını söylemeliyim.

İkinci Cutler benim yedek piskopos koltuğumun arkasındaki küçük bir dolabı açtı; Flavia'nın, ölmeden hemen önce Atalanta'yı ve beni görmeye geldiğinde getirdiği bir hediyeydi bu taht. Atalanta'nın, bir anda Flavia ile anlaştığını görünce şaşırmıştım; ama Caligula'nın söylediği rivayet edildiği gibi, kadınlar inanılmazdır: "Gerçekten, ne istiyorlar bunlar?"

"Piskoposun, Aziz Timothy'ye Göre İncil'i koyacağı yer burası." İkinci Cutler, benim kitabı –Markos'unkini de– temizlik odasında gizlememe konusunda kararlı olduğumdan o denli emindi ki, birisi bu dolaba çok önemli bir metin koyacak, bu da, temizlik odasına Selma Suydam ile birlikte girmiş olan Marvin Wasserstein'ın doğumundan sonra, yirminci yüzyılın sonunda kazıp çıkarılacaktı.

"Ne yapışkan!" Selma yüzüne yapışan bir örümcek ağından kurtulmaya çalışıyordu; fakat kendisi bir hologram olduğu için ağ kımıldamadı. "Örümceklerden çok korkarım."

"Merhaba" dedi Marvin kötü dişlerini göstererek. "Ben de buralardaydım, uğrayıp sizleri görebileceğim aklıma geldi, yolda birinizden birine rastlarım diyordum ki, muhteşem Selma Suydam..."

"Marvin'le ben buluşurduk" dedi Selma. "Spago'daki o yanlış masayı kapmak için yaptığımız o aptalca kavgaya kadar..."

"Benim hatam, Selma. O zamanlar, o birinci sınıf lokantada, Sunset Bulvarı'na bakan bir masaya oturabilmenin senin imajın için ne denli önemli olduğunu bilemeyecek kadar budalaydım; Spago'ya sadece pizza yemeye gittiğim için arkalarda, ocağa yakın bir yerde oturmayı severdim ben. Yine de, seninle o ağız dalaşı kötü bir şeydi; oysa Wolfgang iyi biriydi..." Bu tekinsiz dolaşma sırasında, Marvin, İkinci Cutler'a dikkatle bakıyordu. "Sizinle tanışmıyoruz sanırım" dedi.

"Hayır." İkinci Cutler elini uzattı. El sıkışırlarken, Birinci Cutler ve Selma gibi hologram olmadıklarını, benim gibi etten kemikten yapılmış olduklarını fark ettiler. "Ben, biraz sonra yirminci yüzyıla geçecek olan Dr. Cutler. Aslında, yirmi birinci yüzyıla girmek üzereyim, konuştuğumuz gibi, benim zaman çerçevemde, kuşkusuz."

"Ona dikkat edin." Birinci Cutler, Marvin'e döndü. "Size uygun biri değil. Ayrıca, burada bulunmanız da güvenli değil sizin için. Hiçbirimizin buraya ete kemiğe bürünmüş bir halde gelmesi güvenli değil..."

"Ruh göçü" diyerek söze karıştı Selma, "diyor buna Dr. Schucman."

"Bir sürü hastalık var" dedi Birinci Cutler. "Ve daha neler."

Piskopos ve önder olarak doğal rolümü üstlendim. "Şimdi, henüz doğmamış arkeologlar için çekici bir yer olan bu sıkış tıkış temizlik odasından çıkmamızı ve benim proto-Ro-

manesk katedralimin orta sahınına dönmemizi öneriyorum; çünkü biz –en azından ben– Romalılar zamanında yaşıyoruz ve Romanesk, mimari yönden varolan tek oyun."

Marvin'le daha yakın konuşmak istiyordum; ama Birinci Cutler gizli bir konuşma için kürsünün öte yanına çekmişti onu. Selma her zaman olduğu gibi kendiyle meşguldü. "Şey, Aziz Timothy... Tim diyebilir miyim size?"

"Hayır, çocuğum."

"Tim, benimle aynı düzeye inmenizi istiyorum. Marianne sizi gördü mü şu ana kadar?"

"Bildiğim kadarıyla hayır."

"Acımasızdır o. Şimdi hepimiz Federal Mahkeme'deyiz. İç Huzuru Vakfı parçalanıyor."

İkinci Cutler bazı gevşemiş mozaikleri –anı olarak mı yoksa?– cebine indirirken, "Pek değil" diyerek karıştı söze. "Bu kutsal sıva parçasının kurucusu ve yazarı Helen Schucman'ın amaçlarına bir övgü."

"Onunla tanışmak için neler vermezdim!" Selma pırıl pırıl parlıyordu. "Şurada, yanı başımda olması için."

İkinci Cutler, zevkli somaki süsleriyle yeşil mermerden apsitteki mermer tahta oturdu. "Medyumunuz sizi burada bulacak olursa –kadın ya da erkek– 1970'e ya da Dr. Schucman hâlâ nerede görevliyse oraya götürebilir elbet."

Selma, sizin ortalama roket-bilimciniz değil, korkarım. "Neden, bu hiç başıma gelmedi benim." Kaşlarını çattı. "Bahse girerim Marianne ona dönmüş ve kafasını bana karşı zehirlemiştir."

"O zaman" dedim, "siz de zehirlemelisiniz." İkinci Cutler'a döndüm ve Marvin ile Birinci Cutler'ı gösterdim. "Neler hazırlıyor bunlar?"

"Tabii, iyi şeyler değil. Temizlik odasına sahte bir İncil tohumu atmalarından kuşkulanıyorum..."

"Yaparlar mı dersin? Ya da şöyle mi demeliyim: Yaptılar mı?"

İkinci Cutler omuzlarını silkti. "Yakında öğreniriz."

Selma, Marvin'e dikmişti gözlerini. "Marvin'e hiçbir yerde değil de burada rastlayacağımı nasıl düşünebilirdim!"

"Kanallar gittikçe kalabalıklaşıyor" diyerek söze karıştım. "İkiniz nasıl buluştunuz zaman çerçevenizde?"

"Benim doğma büyüme İsrailli erkek arkadaşımın arkadaşı o. Marvin bu bilgisayar toplantısı için Hollywood'dayken, erkek arkadaşım onu ve beni Roosevelt Hotel'de İsrail için bir bağış toplantısına götürmüştü. Bu arada, Marvin İç Huzuru Vakfı'nı çok destekliyor, İsrail'deki, Jerry Falwell gibi dünyayı havaya uçurmak isteyen Khabad hareketini de destekliyor; ama olsun, bu yüzden kışkırtıyor beni böyle. Mesihin gelmek üzere olduğuna gerçekten inanıyor, bu da bizim seçkinci olmayan İç Huzuru Vakfı'nm kuramlarına ters düşüyor; çünkü biz hepimiz mesihiz, tıpkı her birimizin teker teker Tanrı oluşumuz gibi... Shirley MacLaine kendi televizyon programında açıkladı bunu. Shirley'yi son günlerde görmediniz, değil mi?"

Stephanie'nin apartmanındaki tek karşılaşmamızdan beri bu onura erişmediğimi söyledim. Daha sonra Selma, İkinci Cutler ile gizlice gevezelik ederken, ben de Marvin ile Birinci Cutler'a katıldım kürsüde.

"Kitabınızı okumak için sabırsızlanıyorum" dedi Marvin, çocukça bir heyecanla.

"Ben de" dedim; fakat buradaki alayın farkına varılmadı.

"Dünyanın size şimdi her zamankinden daha çok ihtiyacı var, Aziz Timothy." Birinci Cutler her zamankinden daha sahteydi.

"Sanıyorum sizin yaşlı kendinizin size edecek bir sözü var. Apsitte şimdi."

Birinci Cutler, sanırım biraz istemeyerek beni İsa Mesih'le yalnız bıraktı. Doğrudan sadede girdim.

"İçtenlikle söyleyim, *sizi* bu kilisede böyle capcanlı karşımda göreceğimi hiç düşünmemiştim..."

"Kim olduğumu biliyor musun?" Ses birden alçaldı ve derin ve sürükleyici bir hal aldı. Yüzyılın başlarında –yani, onun doğumundan sonraki ilk yüzyılımızın tabii– peşinden o kadar çok sayıda insanı nasıl sürüklemiş olduğunu görebiliyordum.

"Evet, kim olduğunuzu biliyorum. Dr. Cutler, yaşlı olanı, sizin Getsemane'den aniden ayrılışınızın filmini yaptı."

İsa güldü. "Cutler'ın fikriydi bu, aslında. Zavallı şişko Yahuda vardı, bana ihanet etmeye hazırlanmıştı; *onu* ele verdim, şimdi *benim* çarmıhım üzerinde cezayı o çekecek... Yüzündeki o bakış! Hoşuna gitmiyor mu?" Zevkle fısıldıyordu. "Neyse, gerçeği görelim, Pontius Pilatus yönetimindeki Filistin'in Roma Hükümeti, İngilizlere kadar, tabii benim... şeyde... doğumumdan sonraki yirminci yüzyıldaki... nasıl diyorlardı hani, en budala, en çürümüş idareydi."

"Bir yemlikte. At yemliği. Bir ahırda. Beytlehem'de. Başında bir yıldızla..."

İsa yüzünü buruşturdu. "Nasıl nefret ediyorum o pagan şeylerinden! O yıldız, 25 Aralık'ta Mithras'ın doğumunda parlıyordu; bütün o rezillikleri, Mithrasçıları atlatmak için yeri olmadığı halde benim hikâyeme eklediler. Bir *ahır*da doğmuşmuş! Benim babam, Yusuf, İsrail tahtında hakkı olduğunu ve Kral Davud'un soyundan geldiğini ileri sürüyordu. Bunun içindir ki, o '...oğulları' bölümü, 'Hıristiyan Hikâyesi' denen şeydeki gerçekliktir. Biz kereste işindeydik, toptan *ve* perakende. Neyse, Yahudilerin Kralı *ve* mesihiydim ben –hâlâ da öyleyim– o goy-hayranı rezil Solly'nin benim hikâyeme yaptığı şeyse, açıkça söylüyorum, cezayı gerektirir. İlk Ek ya da değil; iftira, yazılı olsun, sözlü olsun, iftiradır!"

Siyah gözleri parlıyordu. Gerçek İsa'yı daha iyi tanımaya başlıyordum. O zaman da fanatikti, şimdi de. Bir yobaz. Bir devrimci. Öncesiyle, sonrasıyla daima bir Siyonist. Zeki de aynı zamanda. Daha önce abakus dışında hiçbir eğitimi olmadığı halde bir bilgisayar analistine dönüştürmüştü kendini. Selma'ya inanılırsa, Spago'daki masa konusunda son derece hileli bir işi olağanüstü bir ustalıkla çevirmişti. Onun öğretilerine, Çarmıha Geriliş ve Yeniden Diriliş'e dayandırdığımız kilisenin amansız düşmanıydı; ne var ki, her şeyi, ölüyken dirilebilecek ya da dirilemeyecek Yahuda'ya dayandırdığımızı hiçbir biçimde bilemezdik.

Yahuda, hayattayken ayakta duramayacak kadar şişman olduğu için, kolay kolay dirileceğine aklım ermiyor; mezarının kapağı olan o koca kayayı kenara itmek şöyle dursun! Fakat James ve bütün öteki havariler, orta zekâlı Romalılar bilmese de, İsa'nın gözden kaybolduğunu ve yanlış adamın çarmıha gerildiğini biliyordu. Hep düşünmüşümdür, neden bu sırrı ifşa etmediler?

İsa, zihinsel telepati hakkında bir iki şey biliyordu. Benim sorulmamış sorumu yanıtladı. "Benim kardeşim James ile çetemizin, daha sonra, içinde yaşadığım yüzyılın Stern ve Irgun çeteleri tarafından daha başarılı bir şekilde ikiye katlanacak olan öteki üyeleri, Gethsemane'den kaçışımı biliyorlardı ve Roma kargaşasını kuzu kuzu kabul etmişlerdi. Daha sonra, Dr. Cutler sayesinde, Yahuda'nın çarmıha gerilişinden üç gün sonra bir hologram olarak göründüm onlara ve Filistin'in Romalılardan nasıl kurtarılacağını anlattım James'e. Bu arada, teknolojiyi geliştirir geliştirmez, Kıyamet Günü, bütün o donanma fişekleriyle geri döneceğim. *Sonsuz*a kadar mesihim ben çünkü."

Ses ürpertiliydi. Farkına varmadan haç çıkardım.

İsa güldü. "Haç, Solly'nin bana attığı kazıktır. Çok yakında kurtulacağız bu logodan. Sonunda, sadece Kral Davud'un yıldızı olacak."

"M. S. 2001'de?"

"Benim hesabıma göre Musa'dan sonra 5761'de. Neyse, düzmece kayıtların hepsi silinmiş durumda."

"Hacker sizsiniz değil mi?"

İsa, alçakgönüllü bir tavırla başını eğdi. "Tabii, Dr. Cutler'in yardımıyla." Daha sonra kaşlarını çattı İsa. "GE'den neden ayrıldığını, Gulf+Eastren'a neden geçtiğini hâlâ bilmiyorum. Benim kurtarıcımın –yani *Dr. Cutler'ımın*– söylentiye göre, ani kalp değişikliğinden çok rahatsız olduğunu biliyorum."

"Çok geçmeden iki Cutler birbirine karışıp bir olacak, sen de yanıtını alacaksın." Yatıştırmaya çalışıyordum onu. İsa, namı diğer Marvin Wasserstein, gözü dönmüş bir manyaktır; yaptıklarının, yüksek faiz oranlarına ve düşük enflasyona hayatlarını vermiş olan Tapınak personeli şöyle dursun, zavallı Pontius Pilatus'u* nasıl titrettiğini anlayabiliyorum.

"Kıyamet Günü önceden gelip de bütün Dr. Cutler'ları silmezse, Tanrı'nın Krallığı, Vaftizci Yahya'nın önceden söylediği ve benim gerçekleştirdiğim gibi –ama ilkin düşündüğüm gibi iki bin yıl önce değil– avcumuzda olacak. Romalılar benim için fazla güçlüydü. Neyse ki, adanmış bir Siyonist ve gerçek bir inanmış olan Dr. Cutler, tam zamanında..."

İsa durdu ve kürsünün yanında duran iki Cutler'a baktı. "Yaşlı Dr. Cutler'ın bir şey yaptırmış olduğunu düşünüyor musun?"

"Yaptırmış mı?"

* M. S. 26-37 yılları arasında Roma İmparatorluğu'nun Yahudiye Eyaleti'ni yönetmiş olan vali. (ç.n.)

"Plastik cerrahi. Benim Dr. Cutler, gözlerin yapılmış olduğuna yemin ediyor. Tabii bugünlerde karşılaştığın herkes, şuraya buraya bir kıvrım attırmakta; ben bile L. A.'de gözkapaklarını yaptırdım –hipnoz gücünü artırmak için; üst gözkapağın sarkmışsa, hemen hemen sıfır oluyor bu güç, Nordic katlanma diyorlar buna– benimki *Nordic* katlanmayla birlikte *oy vey is mir*!* Nerede kalmıştım?"

"Dr. Cutler, Siyonist, Ortodoks Yahudi..."

"Ha, evet. O can alıcı noktada –söz oyunu yok burada– tarihe el attı o. Her şeye karşın, mesih için yanlış zaman çerçevesinden çekti çıkardı beni. Demek istiyorum ki, Romalıları yenip İsrail'i yeniden ayağa kaldırmamın yolu yoktu. Faiz oranlarını düşürebileyim diye Tapınak'ı ele geçirmek oldukça zor bir işti..."

"Belki de enflasyoncu bir hareket..."

"Ucuz paranın daima getirdiği artan üretimle –ve tüketimle– değil. Neyse, kehanetleri gerçekleştirmek için, İsrail'in yeniden ayağa kaldırılması gerekecekti, benim ilk gelişimden iki bin yıl sonra gururla yeniden keşfedildiği gibi. Hahamların daha önce bildirdiği gibi, doğum sancıları ortadan kalkmış durumda. İsrail'e zaferle döneceğim –ben Tanrı'nın Krallığı'nı kurduğumda, bütün düşmanlar yenilmiş olacak. Sana söz, müthiş güzel olacak, Bağdat'ın aydınlanmış gökleri nispeten donuklaşacak. Aslında, Bağdat, Şam, Amman ve Kahire, İşaya'nın daha önce bildirdiği gibi, ben o Ateş Çemberi'ni kurunca, ilk bildiri sırasında alınmış olacak."

İlk kez, Aziz'in gerçekten ve hakikaten yalnızca bir aziz olmayıp, bu dünyayı-yıkan-adamdan doğan bir kurtarıcı olduğunu fark ettim. Aziz, İsa'nın ödünsüz bildirisini bilerek

* Yidişçe: Vah bana. (ç.n.)

değiştirmiş ve onun yerine daha güzel, daha gelişmiş bir din koymuştu; elbette, o her zamanki belirsiz, dünyanın-sonu kehanetleri de vardı; ama bu arada, Tanrı'nın bütün çocukları altın kurala göre yaşayacaktı.

"Özür dilerim" dedi İsa, kendi icadı bir modüler telefon çıkararak; ya da kendisi öyle söylüyordu. "Büroyu aramam gerekiyor. Vahiyler Kitabı'nı çıkarıyoruz." Bana göz kırptı. "Zamanı gelmişti. Biliyorsun, bütün donanma fişekleri benim plana göre olacak. Önce, plütonyum tetiği. Sonra Bağdat üzerindeki gökler... Ha, merhaba Jim, Marvin burada." Sonra, ben işitmeyeyim diye sesini alçalttı.

Ben kürsüdeki Cutler'lara katılmaya çalışırken, Selma yolumu kesti. "Biliyorsunuz, daha önceki bir vücut bulmada Maria Magdalena'ydım."

"*Nasıl bilebilirim bunu*, Selma?" Sinirime dokunuyordu.

"M. M. bir ara İsa ile evlenmişti; fakat evlilik daha sonra, Çarmıha Geriliş gerçekleştikten sonra iptal edildi; tabii, İsa'nın sonuna kadar bekâr kalması gerektiğine karar verilmişti."

"Golgota'da bulundun mu *sen*?" Kuşkulandım. İkinci binyılın sonunda Marvin'le birlikte çalışıyor olabilir miydi? İster misin, Spago'daki masa hikâyesi açıkça bir tür masal olsun ve Thomas Aquina ya da Mary Gordon'a kadar bizim anlayamayacağımız bir sıkı yakın yorum gerektirsin.

"Hayır, benim ortamım tıkandı. Çalıştık, çabaladık; ama doğru noktayı vuramadık gibi görünüyor. Çarmıha Geriliş günü Kudüs'e kanallanabildim; fakat Fort Antonia'da bir at gösterisinde buldum kendimi. Bir tür eğlence. Atlara meraklıyımdır ben, bilirsin. *Bunun* ne anlama geldiğini bildiğini tahmin ediyorum." Selma, üzerimdeki etkisinin tamamen farkında, şehvetle kıvranıyordu.

"Neyse, Pontius Pilatus'un locasına indim; ondan iyisi olamazdı. Sonra biri 'İnfaz yapılmakta' dedi, bir başkası 'Ki-

min infazı' dedi, birisi 'Yahudilerin kralı olduğunu söyleyen delinin' dedi ve Pontius Pilatus, 'Gerçekten öyle –ya da öyle olabilirdi– biz izin verseydik; ama bankayı yönettiği o korkunç haftadan sonra veremezdik. Aslında, insanın burada kral olmayı neden isteyeceğini aklım almıyor. Vali olmak yeterince kötü *zaten. Aslında, sen biliyorsun Selma*, Bithynia'ya vali olmaktı bütün istediğim. İnsanlar büyüleniyor, manzara Vail gibi... dedi.'"

"Ne" diye sordum, "Vail olan ne?"

Selma kıkır kıkır güldü. "Sanıyorum, insanların bana ne dediğini her zaman anımsamıyorum, biliyor musun? Özellikle de ne üzerine konuştuklarını bilmediğim zaman, tam olarak ne söylediklerini anımsayamıyorum. Aslında, iş bilgiye gelince, öyle müthiş falan değilim. Dr. Helen Schucman'ın kitabı dışında herhangi bir kitap okumuş değilim onunkileri okuduktan sonra başka bir şey okumana da gerek yok zaten."

Selma'nın kişiliğinde, henüz tam olarak anlaşılamamış bazı sıkıcı yönler var. "Dokuzuncu saate kadar gökyüzü kararardı mı?" diye sordum.

"Hayır. Fakat Arap atları bizim için numaralarını yaptığı sırada yağmur yağdı. Pontius Pilatus bu garsonlara sayvanı üzerimize germelerini emretti; ama onlar sayvanı kurmaya kalmadan yağmur durmuştu, Pontius Pilatus da bana doğru geliyordu. Golgota, şehir merkezinden ne kadar uzaklıkta?"

"Doğu Kapısı'nın tam dışında, Zeytin Dağı'na yakın. Gözden kaçmaz. Kafatasına benzeyen bir tepe."

"Evet, ben gözden kaçırdım; fakat atlar ve de Pontius Pilatus hoşuma gitmişti. Hafta sonunu Malibu ya da Kıyı Caesarea'sında veya deniz kenarında bir başka yerde geçirmemi istedi; fakat altı üstü bir hologram olduğum için pek ilgimi çekmedi bu."

O zaman bunu ben önerdim Selma'ya, bizim, Cutler'ların ve benim görecek işimiz olduğuna göre, o da Selanik'i daha iyi tanıma fırsatı bulabilirdi bu arada. "Biraz çevreyi dolaş" diye önerdim.

"Ben daha çok alışveriş yapmak isterim" dedi; fakat ne dediğimi anladı ve oradaki kibitzerlere "hoşçakal" diyerek Makedon kentine daldı. Apsitteki Cutler'lara katıldım ben de.

Birinci Cutler vıdı vıdı ediyordu. "Az da olsa yapay gençlik görünüşü kazanmam için sana göz cerrahisi gerekli olabilir; ama derini niye böyle sımsıkı gerdirdin? Peki burnumuza ne yaptın?" Birinci Cutler kendi kanca burnunu şefkatle okşarken, İkinci Cutler'a dikkatle bakıyordum ben: Birinci Cutler haklıydı. İkinci Cutler, ilk burunlarına yeni bir model verdirmişti ve sonuçta alakasız, dümdüz, niteliksiz bir burun çıkmıştı ortaya.

"Belki de" dedim, düşündüklerimi bir espriye dönüştürebilirim zannıyla, "yirminci yüzyıl zamanında, bir on yıl, birbirinden ayrılmış kişi değilsinizdir. Belki iki farklı kişisiniz."

"O, tamamen ben." Birinci Cutler asık suratlıydı; gözleri hacker'ın laboratuvarında hâlâ konuşmakta olan İsa'daydı; milyonlarca –trilyonlarca?– bandın General Electric'teki ana bilgisayar tarafından, söylemeye gerek yok, şirketin politikasına aykırı olarak ve hisse sahipleri şöyle dursun, yönetimin bile haberi olmadan değiştirildiği ya da silindiği laboratuvarda...

"Gösteriş!" diye içini çekti İkinci Cutler. "Bir keresinde, işitme cihazına ve gözlüklere artık ihtiyacım yok diye düşündüm; neden tehlikeyi göze almayayım? Yeni çağa yeni görünüm. Gulf +Eastern görünümü ve çağı."

Birden katedralin kapısı itilerek açıldı ve Chet göründü. Marvin el salladı ona, Chet ise görülür şekilde ürktü. Şimdi

inanıyorum ki, Chet, Mormon olduğu kadar iyi bir Hıristiyan, bu yüzden İsa'nın ve Marvin Wasserstein'ın bir ve aynı kişi olmasına benden fazla şaşırmıştı.

Chet apsitte bize katıldı. "Sonunda bir aradayız" dedi.

"Tam zamanında toplandık" dedi İkinci Cutler.

"Büyük yayın için her şey hazırlandı mı?" Birinci Cutler ilgisiz görünmeye çalışıyordu.

"Evet." Chet koskoca bir belge verdi bana. "Senin anlaşma, Tim çocuk. Başsunucu sensin."

"Kutlarız!" İki Cutler ilk ve son kez olmak üzere aynı şeyi söylüyordu. Umarım, yanıt verirken alçakgönüllüydüm. Çok sorumluluk biniyor üzerime; tabii, bense televizyon haberleri ve özel programlar tarihinde beni en üst makamlardan birine layık görerek, yeterli güveni gösterdikleri için NBC'deki herkese gerçekten minnettarım.

İri harflerle yazılı yerleri bile, küçük harfler şöyle dursun, okumak zahmetine katlanmadan belki otuz yeri imzaladım. Ben imzalarken, Chet lojistik ayrıntıları anlatıyordu. "Yarın Golgota'da buluşacağız. Şafakta. İşe başlayacağız. Şov... İsa gelinceye kadar başlamayacak." Bu ufacık duraksamayı Cutler'lar ve ben fark ettik. "Sabahleyin saat dokuz civarı olacak bu, Ortadoğu Zamanıyla. Zaman kuşakları arasındaki karışıklık yüzünden canlı yayımlamayacağız. Her şeyi banda kaydedeceğiz ve sönük kısımlar olabilir düşüncesiyle biraz da kurgu yapacağız..."

"*Longueurs*"* dedi Birinci Cutler, bütün bunlar şovla ilgili.

"Tabii, Tim çocuk sokaktaki insanla konuşuyor olacak; ama bunu gerçekten iyi yapmalısın. Yoksa gerçekten fazla hareket yok. Demek istiyorum ki, seyircinin, orada asılmak-

* longueurs: Bir yazının, oyunun ya da bestenin sıkıcı ve ayrıntılı yazılı bölümleri. (ç.n.)

ta olan birine ne kadar uzun süre bakmasını sağlayabilirsin ki?"

"Ama en azından bir kamerayı, söylediklerini hemen kaydedebilmesi için İsa'nın yüzüne odaklamamız gerekecek." Birinci Cutler bir şey söylemek istiyor, bense programın nasıl canlandırılabileceğini Chet'le konuşmaya çalışıyorum. Ama o zaman ikinci şey akla geliyor; ya çarmıhtaki Yahuda, bütün olanların bir hata olduğunu söylerse? *Golgota'dan Canlı Yayın*'ın, prime time'da Hıristiyanlığın sonu olurdu bu. Her şeye karşın, Chet'in önceden seslendirme ve kurgu konusundaki içgüdülerine güveniyorum.

"Yapım giderleri hakkında endişelenme." Chet terslendi.

"Kamuyu bu olaya hazırladınız mı?" diye sordum İkinci Cutler'a.

"Bilmiyormuş gibisin." Birinci Cutler nedense, yaşlı kendinin GE'den ayrılışından değil, aynı zamanda Kıyamet Günü'nün zirvesinde olması dolayısıyla onun olaylar hakkındaki üstün bilgisinden dolayı tersleniyor.

"Biliyorum ve bilmiyorum" derken İkinci Cutler, inci gibi kusursuz dişleriyle gülümsedi. O çok uzak yüzyılda diş hekimliğinde nasıl da ileriler; önceden kaydedilmiş bir bant sayesinde o çağdan yüzlerce milyar insana doğrudan seslenebileceğim için bana göre o kadar uzak değil.

"Reklam kampanyamıza başladık. Tam sayfa basılı ilanlarla. Önce, teknolojik atılımı açıklıyoruz. Sonra İsa hakkında ve bütün bunların hem inananlara hem de inanmayanlara ne *ifade ettiğine* ilişkin çok önemli bir nüshayı baskıya veriyoruz. Söylemeye gerek yok, Muhammed'e de aynı zamanı ayıracağız; oysa AIPAC, Holocaust'ın bir yıl daha yeniden gösterilmesi kadar, Musa'nın ve Tanrı'nın, Yahudileri Filistin'e nasıl ebediyen yerleştirmiş olduğuna dair on iki bölümlük bir dizide ısrar etmekte."

Birinci Cutler, "Oldukça akla yatkın" dedi, tam bir Yahudiye benziyordu. "Boyuna acı çektiğimiz çok sık söylenmemeli insanlara."

"Konfüçyüs, Buda ve Hint tanrılarından ne haber?" diye sordu İkinci Cutler, hınzırca.

Chet hazırdı bu soruya. "Sony, televizyon ağlarında kartel ya da spakülatif oyuncu olmayacağını, NBC'nin, teknolojik atılımımız nedeniyle, özel hakları olmasına karşın, öteki dinlerin açık rekabet içinde en yüksek teklif verebileceğini belirten özel Lew Wasserman-Universal-Time Warner Anlaşması hükümleri gereğince bütün Doğulu tanrılara özel haklar istedi."

"Halkın buna ilgisi nasıl?" diye sordum, kredilere ilişkin bir başka tartışma duymak istemeyerek.

Chet omuz silkti. "Her zamanki gibi. Aslında, bizim yıllardır onlara söz vermekte olduğumuz 3-D'lerle çok daha fazla ilgililer. Patentler tamamen bağlanmış durumda; çünkü *Hustler* dergisi hepsini elinde tutuyor, bu da 3-D'yi yazılımda hemen hemen en seksi porno yapıyor, özellikle de bazı kokular ekledikleri için."

Marvin üzerimize geldi. "Selam Chet. Dr. Cutler." İkinci Cutler'a döndü. "Olduğunu sandığım kişi siz misiniz?"

İkinci Cutler gülümsedi. "Evet, olduğunu sandığınız kişi benim; siz de olduğunu bildiğim kişisiniz."

"Benim Gethsemane'den kaçışımı nasıl filme aldınız?"

"Bir kamerayla oradaydım, ormanın bir başka kısmında, hani ozanların dediği gibi."

"Ne yaptığımı nasıl bilebilirsiniz?" Birinci Cutler'ın merakı hemen hemen düşmanlığı kadar büyüktü.

"Nasıl bilmem? Her şeyden önce, ben sizim, daha sonra ileri bir teknolojiye sahip biri tabii... *Fikir ve davranışlarını değiştirmiş biri.*"

"Kendimi unutmaya şartladığım şeyi hatırlayabildiniz?"

"Bir hacker, geçici olarak karıştırmanın yollarını bulabilirse de, bellek bandında olan şey sonsuza kadar oradadır." İkinci Cutler bütün bu konuşmalar süresince gözünü Marvin'den ayırmamıştı; ama Marvin olabildiğince sakindi.

"İyi bir film" dedi Marvin. "Belki birazcık durağan. Ama iyi bir kurgucu, anında düzeltebilir bunu. General Electric'in malı, değil mi?"

İkinci Cutler gülümsedi. "Şey, Gulf+Eastern'in elinde bu diyelim, yayın hakkı ise askıda."

"Benden, imzalı bir terk belgesi almak zorundasınız, biliyorsunuz." Marvin şaka yapıyormuş havasındaydı; ama şaka yapmıyordu. "Bir AFTRA* üyesiyim ben, bu yüzden, gösterime başlamadan önce benimle bir tür anlaşma yapmak zorundasınız."

İkinci Cutler bunu duymazlıktan geldi. Chet'e döndü. "Sizlere Golgota'da katılacağım."

"Ne kadar kalabalık olursa, o kadar şenlikli olur" dedi Chet. "Öğleye doğru çekime başlarız. Fakat İsa sete gelmeden önce Tim kalabalık içinde konuşmalar filan yapacak."

"At gösterisinde Pontius Pilatus ile konuşmak istiyorum" dedim. "Onun izlenimlerini almak istiyorum, sıcağı sıcağına hani."

"Sen de orada olacaksın, değil mi, İsa?" Chet doğal gibi görünüyordu; ama sinirden dudakları titriyordu. Sahne korkusu. Bende de var aynısı.

Marvin güldü. "Dünyada kaçırmam bunu."

Birinci Cutler bir şey söylemek için ağzını açtı; ama dinleme cihazından gürültüler çıktı. Hepimiz güldük onun bozgununa. Sonra da İkinci Cutler dışında herkes evine döndü.

* Amerikan Televizyon ve Radyo Sanatçıları Derneği. (ç.n.)

"İsa'yı bir kilisede bulduğumuzu düşün." Söyleyebildiğim tek şey bu oldu.

"Bu hahamın bulunmak isteyeceği en son yer. Düşman o."

"Biliyorum. Fakat söylemeye cesaretimiz yok."

İkinci Cutler, Cutler Etkisi'ni açtı; bir vizörü olan ufak bir bataryaydı bu. O kadar duyarlıydı ki, çalıştırıcı istediği yere istediği anda ulaşabilirdi.

Görüntünün kaybolması, bir hologramın, diyelim bir aracı yoluyla kanallanmış birinin gelişinden çok daha ilgi çekiciydi. Önce, bir insanı oluşturan milyarlarca molekülün bir tür gül rengi bulanıklık içinde dağıldığını görüyorsunuz. Sonra zaman içinde bir başka yere aktarılıyor ve orada yeniden bir araya geliyorlar. Tam bulanıklık yok olurken, İkinci Cutler şöyle dedi, "Endişelenme, Tim. Marvin, planı olan tek kişi değil."

On Dokuz

Atalanta benim *Golgota'dan Canlı Yayın*'da başsunucu olmama şiddetle karşıydı; ama Hindistan'daki o sıkıcı kadın, bir azize döndürülmezse, benim en yoğun seyredilme zamanında canlı yayına çıkacak ilk, belki de son aziz olacağımı söyledim ona; kuşkuluydum bundan ama, döndürülse bile, benim gibi sahici, tabandan gelen de diyebilirsiniz buna, bir aziz olmayacaktı.

"Eh, gitmekte ısrarlıysan" dedi Atalanta, bir koyun kellesini mutfak ateşinin üzerinde kızartırken –aşçının izin günüydü– "Mısır'a Aleks'i görmeye giderim ben de."

"Ben de gideceğim" dedim. "Ama ben, bir ya da iki dakika içinde gitmiş olacağım. Anlayacağın, Cutler Etkisi'yle, ayrıldığın asıl ana geri dönüyorsun. Böylece orada geçmişte bir yıl geçirebilirsin; fakat buradaki zamanımızın ancak bir dakikası eder bu."

Atalanta kabul etmiyor... etmiyordu. "İnsanlar yerinden kımıldamamalı, bence. Bütün bu koşuşturmaca hiç de iyi değil. Chet'in, sen peşinden koşturmadığın halde evin çevresinden ayrılmaması yeterince kötü."

"Chet'ten hoşlandığını sanıyordum."

"Selma Suydam bugüne kadar gördüğüm en sıradan genç kadın, kuşkusuz; ama Chet *umurunda* değil."

Şaşırmıştım. "Selma burada mıydı, evde miydi yani?"

"Sen katedralde onlarla toplandığın sırada o buraya geldi. Gebeliği önlemek için ne yaptığımızı sordu, ben de hiçbir şey yapmadığımızı söyledim; istemezsek bebeğimiz olmuyor işte."

O, koyunun kellesini parçalamaya başlarken, ben masayı kurdum; gözleri bana ayırmıştı. "Yine de, bize gönderdikleri Sony hoşuna gidiyor."

"Pek bakamıyorum ona da artık. Dönüştürücü olmadan Sinema Kanalı'na giremiyorum, Chet de getirmeyi hep unutuyor onu; halbuki küçük bir bölümünü izlediğim Hirohito üzerine çekilmiş o belgesel çok başarılı."

Akşam yemeğimizi sessiz sedasız yerken, başsunucu olarak ne giyeceğimi düşünüyordum. Yirminci yüzyıl insanları gibi mi görünmeliydim; yoksa basit bir aziz gibi, ilk yüzyıldaki ben gibi mi kalmalıydım?

Gece yarısı, koyun kellesi yemeğimizden sonra, hazımsızlık yüzünden uyuyamadım. Atalanta yanı başımda horluyordu, dünya yıkılsa umurunda değildi. Birden Aziz belirdi odada.

"Bir düş mü bu?" dedim.

"Pek değil, sevgili Timi. Uyanıksın. Teknik olarak bu defa bir vizyonum ben, Şam otoyolunda gördüğüm o görkemli hayal gibi..."

"İsa'nın değil de şişko Yahuda'nın hayali."

"Nasıl bilebilirdim? Benim gördüğüm çarmıha gerilen, İsa olması gereken hayaldi. Yanılmıştım yani. O zaman dava et beni." Neron'un taklit etmek için elinden geleni yaptığı fakat Aziz bütün step numaralarını ona öğretemeden idam edildiği için, asla başaramadığı, yumuşak step ayakkabısıyla yapılan sıradan bir hareket dışında özel bir Solly numarası da yaptı bir an.

"Yarın senin günün, büyük işler başaracaksın. Ateşli William Hurt'ın sunduğu *Broadcast News*'u hatırlıyor musun?"

"Sen nasıl gördün onu?" Şaşırmıştım. Aziz yaşadığı sürece televizyon diye bir şey görmemişti, VCR şöyle dursun.

Aziz benim sorumu daha ben sormadan yanıtladı. "Şimdi ben bir elektrik vurusuyum, televizyon gibi. Her şeyi görürüm. Varlığının ya da daha doğrusu yokluğumun bulunduğu yer, uydu sayesinde, o kadar hareketli ki..."

"Yani Cennet'te, Marvin Wasserstein'ın sağ tarafında oturmuyorsun?"

Aziz kaşlarını çattı. "İşte bu yüzden bu pejmürde imgelemde buradayım ya. Eğer bu Çarmıha Geriliş, o koca-göt Yahuda'yla biterse hepimiz işimizden oluruz."

"Fakat bitiyor. Bitti."

"Bitti; çünkü o kaçık Siyonist Dr. Cutler, İsa'yı çok daha geç, İsrail için daha uygun bir zaman yarığına taşıyabildi de ondan."

"Ama ne fark eder ki? Onun İsa olmadığını bilen herkes oymuş gibi yaptı, sonra sen geldin ve haç logolu Hıristiyanlığı icat ettin; bunun için de haçın üzerindekinin kim olduğu hiç fark etmiyor artık."

Aziz içini çekti. "O kadar basit değil, Timikins. Hiç kimse, dünyanın her şeyi *görebileceğini*, her şeyi *işitebileceğini* asla düşünmedi. Yahuda hiç düşünemez..."

"Ağırlık sorunu mu?"

"Ağırlık sorunu!" diye bağırdı. "Bir Japon güreşçisinden, Orson Welles'ten bile ağır o. Bütün Üçlü'yü bir araya getirsen ondan da ağır çekecek o yağ tulumunu Üçlü Birlik'in bir parçası yapamazsın. Bizim için şişko bir İsa imgesi bir felaketten başka bir şey değil, hele hele şimdi o Polonyalı Papa, insanların açlıktan öldüğü Üçüncü Dünya'da o kadar kişiyi Hıristiyanlığa döndürürken, onlara verecek neyimiz

var ki? İş aleminde en şişman tanrı ve tombul Buda da dahil buna."

"Seni anlıyorum, Aziz." İnce, sakallı, kadınsı İsa binyıldan fazla bir zaman bütün evrende popülerdi. Gerçekten de bir imge sorunu olacaktı. Belki de, bir başsunucu olarak, seyirciler için bir özür bulabilirim ben. Teolojik söyleme uygun gizemli bir şey. İsa'ya kemoterapi uygulanıyor filan gibi.

"Bir resim bin sözcükten daha güçlüdür. Farkına varmazsın, o korkunç görünümlü Yahuda'nın nasıl olduğunu..."

"Cutler'ın filminde bir ara gözüme çarptı. Tabii gece çekilmişti..."

"Timmy" diyerek sözümü kesti Aziz. "Tek umudumuz, prime-time'da bir başkasını çarmıha germektir."

"Nasıl?" Aziz için bile çok şahane bir şeydi bu. Fakat; Musa'nın yasalarını ilga eden ve çarmıhın yerine Tevratı koyan bir Yahudi, bu durumda, küstahlıktan öte bir şey olmazdı.

"Hacker'm yaptıklarını olmamış gibi göstermenin bir tek yolu var; o da reytingi yükseltecek, gerçekten kaliteli bir çarmıha Geriliş sahnelemektir..."

"Hacker'ın kim olduğunu biliyor musun?"

Aziz, evet anlamında başını salladı. "Hacker'ın yaptıklarını nasıl geriye alacağımızı da biliyorum. Hacker yarın ölmeli."

"Marvin'i öldürecek miyiz yani?"

"Haşa, hayır!" Aziz hınzırca göz kırptı. "*Biz* öldürmeyeceğiz onu. Romalılar öldürecek. Timmy, yaşlı Dr. Cutler'ın yardımıyla sen icabına bakacaksın bu işin ki, Dr. Cutler'ın daha önce önerdiği gibi, Marvin Wasserstein yarın ihbar edilsin, sonra da, halkın asıl İsa'nın, pitoresk Golgota'nın ta üstünde, Gökyüzündeki Büyük Arkadaş'a, Babasına yeniden kavuştuğunu göreceğini garanti etmiş olan NBC'nin programı bir yana, İlahi Plan'a göre çarmıha gerilsin. Chet, İsa değil de Yahu-

da'nın çarmıha gerildiği haberi yayılırsa ortalığa, NBC reklamlarda-doğruluk kaidesine göre FCC tarafından sansür edilebileceğini fark ederse, mutlaka yardımcı olacaktır; Polonyalı Papa'nın burnu da sonuna kadar çıkmış olacaktır bu işten."

Sersemlemiştim, Aziz de bunu istiyordu zaten. Onun büyük düşünmediğini hiç kimse söyleyemez. "Ama Marvin'i *nasıl* çarmıha gerdirebilirim?"

"Onun kim olduğunu neden söylemiyorsun Romalılara?"

Aziz kaybolmaya başlıyordu. "Nasılını sen bulacaksın. Bulacağını biliyorum. Kilise'yi ve binyıllardır Zafere Giden Otoyol'un hızlı şeridinde, kızgın engizisyon ateşlerinde öylesine soylu biçimde ölmüş olan milyonlarca ve milyonlarca insanın saf inançlarını kurtaracaksın..."

İkinci Cutler, Makedonya Merkezi Zamanı'na göre öğleden kısa bir süre önce, ete kemiğe büründü. "Sen ve ben beraberce geri dönebilelim diye, benim ilk kendimden önce buraya gelmem gerektiğini düşündüm."

"Aziz Paul demin buradaydı. Hayal olarak."

"Modası geçmiş yollar hâlâ en iyisi, *The Song of Bernadette** Jennifer Jones'u anımsarsan. Gerçekten tinsel ve derinden öğreticiydi." Hafif bir ıslık sesi ve içten gelen onaylayıcı birçok baş hareketiyle kusursuz bir gülümseme belirdi. "Aziz Paul ne yapmanı söyledi sana, peki?"

"İsa'yı öldürmemi."

"Büyük zihinlerin birbirine benzer şeyler düşünmesi ne garip; sanırım bende de böyle bir beyin var, en azından, benim Kent Koleji'ndeki karnemde böyle yazıyor. Evet, İsa'nın çarmıhtaki haklı yerini almasını sağlamak bizim misyonu-

* Franz Werfel'in aynı adlı romanından uyarlanan ve başrollerini Jennifer Jones ve William Bythe'nin paylaştığı bir Henry King filmi. (ç.n.)

muzdur. Bu olur olmaz, 2001 yılında, Tel Aviv'deki karargâhından bir nükleer holocaust başlatacak Marvin Wasserstein diye biri de kalmayacaktır."

"Kolay olmayacak bu" dedim.

"Tim-san, hayat hiçbir zaman kolay değil; tarihse etrafa saçılmış katı boktan başka şey değil. Şimdi Cutler Etkisi'ni kullanmamızı ve kendimizi Chet'in, benim ve Marvin'in oraya varışından *önce* Kudüs'e aktarmamızı öneriyorum..."

Bu sırada, İkinci Cutler pile benzer çok boyutlu iki moleküler dönüştürücü yapmıştı. Düğmeleri ayarlarken, "Telezaman ulaşımının ilkesi yıllardır biliniyor" dedi, "fakat Cutler Etki dönüştürücünün güzelliği, insanın onunla kesin olarak belirtilen anda, tam da istenen yere ulaşabilmesindedir. Bu da basit bir tarama-ekranıyla yapılıyor."

İkinci Cutler yeri ve zamanı çevirdi ve hop! Bir baktım, ekranda Kudüs göründü, Kutsal Cuma* sabahındaki gibi. Bundan sonra İkinci Cutler, küçük bir şenlik kalabalığının toplanmış bulunduğu Golgota kasabasına doğru izledi yolu. Satıcılar hatıra eşyaları, koşer pizza, konfetiler satıyordu. İki çarmıh, daha şimdiden kurulmuştu. "İsa" kendi çarmıhını kendisi taşımak zorundaydı; ama Yahuda bunu nasıl yapacak, bilmiyordum.

"Gidelim mi?" İkinci Cutler umutlu bir bekleyişle bana dönmüştü yüzünü.

"Evet." Birden aklıma bir şey geldi. "Hayır" dedim. "Fort Antonia'daki at gösterisine gitmek istiyorum ben. Tarayıcıda iz sürmeye devam et, avludaki Pontius Pilatus'un locasına kadar. Toga giyeceğim. Uygunsuz kaçacak piskopos giysilerimi giyemem; ama şövalye sınıfının bir üyesi gibi görünerek yerel yetkililer arasında itibarlı bir yer edinebilirim; ayrıca

* Paskalya öncesindeki cuma günü. (ç.n.)

bir at gösterisine özellikle uygun bir giysi olur bu. Pilatus'un tam arkasında yer bulmaya çalış bize."

İkinci Cutler'ın şaşırdığını görebiliyordum; ama iyi bir insandı o. O kendi yüzyılında bir dahi olabilirdi; fakat ben de kendi yüzyılımda bir azizdim, hem de görevi kendi dinini yok olmaktan kurtarmak olan bir dahi. Togamı giyer giymez, ortalama bir sunucu olarak çok resmi giyinmiş olduğumun farkına vardım; ama o zamanlar ciddiye alınacak bir durumdu bu. Bir de, Pontius Pilatus üzerinde gerçek bir izlenim bırakmak istiyordum.

Zaman ve uzam içinde yolculuk öyle hızlıydı ki, bütün moleküllerinin önce dağıldığı, sonra da yeniden birleştiği duygusunu hissetmiyordu insan. İkinci Cutler bizi valinin arkasındaki iki yere, saygıdeğer iki yerlinin tepesine öyle ustaca yerleştirdi ki, adamlar bizim aniden kucaklarına indiğimizi görünce kaçıştılar. Vali geriye döndü ve sevecenlikle gülümsedi bana.

"Ekselansları" dedim, "at gösterisine beni çağırmanız büyük bir incelik..."

"Bir zevkti, bir zevkti..." Kim olduğumu çıkarmaya çalışırken biraz şaşırmış gibiydi.

"Petronius'un dostuyum. Hakkımda size yazmıştır sanırım." Söylemem gereksiz, en kibar Palatine ağzıyla konuşuyordum; doğuştan bir soylu olmayan Pilatus ise derinden etkilenmişti bundan.

"Evet, evet. Bir mektup anımsıyorum. Ne kibar bir insandır. Uzun uzun konuşalım. Saraydan getirdiğimiz haberleri duymak isterim. Moda haberlerini de. Karım için. Saçlar çıldırmış bu mevsim ya da bizim kulağımıza öyle çalındı." Daha sonra, yeniden at gösterisine döndü Pilatus.

Avlunun dış duvarı karşısına kurulmuş bir yükseltide oturuyorduk; avlu aynı zamanda Roma garnizonunun resmi

geçit alanıydı da. Ordudan birçok subay gösteriyi seyretmeye gelmişti.

Kuşkulandığım gibi, Selma Suydam, Pontius Pilatus'un yakınlarında bir yerde görünmüyordu. Ünlü adlardan dost olarak bahsetmeden edemeyen biridir kendisi, Shirley MacLaine'i, Los Angeles'ın ünlü Batı Yakası'nda bir bağış toplantısında şöyle bir selamlaşmaktan öte tanıdığından bile kuşkuluyum.

Ama, Selma ordaydı, platformun dibinde, sanırım açık tribün dedikleri yerde. Kulakları bir dedikodu kırıntısını kapmak için açık, Pontius Pilatus'un bir bakışını yakalamak için dönüp duruyordu yerinde. Hava ise kusursuzdu; biraz yağmur düştü ama tenteler açılıncaya kadar durdu. Bu sırada kutsal misyonuma başladım ben.

Pilatus yağmur sırasında bana doğru dönmüştü, böyle zor bir eyaleti yönettiği için övdüm durdum kendisini. Pilatus iç çekti. "Buralarda nelere katlandığımı takdir ederler umarım..."

"Ederler. Ederler. Geçenlerde Capri'deydim, imparatora eşlik ediyordum; onun Sejanus'a, sizin görevinizin tam adamı olduğunuzu söylediğini işittim."

"Jüpiter'e şükürler olsun!" Pilatus acayip sarışındı, çarpıcı dış görünüşü her şeyiyle David Bowie'ninkinden pek farklı değildi; David, hepimizin *alışılmamış bir şekilde* çizildiği son bir filmde onu canlandırıyordu. Ne garip, bu film hacker'dan son derece etkilenmiş gibi sanki. Bir görüntüde, İsa –Yahuda değil– çarmıhı terk eder ve çekip gider, evlenir, *daha sonra* da hiçbir zorlayıcı neden olmaksızın çarmıha dönmeye karar verir. Söylemek zorundayım, Marvin'in yaptığı silintiler ve değiştirmeler bir zamanlar o kadar güzel ve basit olan inançlarımızı karman çorman etmişti. Her şeyi yerli yerine oturtmaya her zamankinden daha kararlıyım.

"Bithynia'yı istemiştim ben, tabii." Pilatus bu eyaletten coşkuyla söz ediyordu. Selma uzaktan işitmiş olmalı onu; çünkü Pilatus, onun söyledi dediği şeylere çok benzer şeyler söyledi; fakat kesinlikle onunla karşılaşmadı.

Pilatus bir an durunca, tam tamına şöyle dedim, "Anladığıma göre sözde Yahudilerin Kralı'nı idam ediyorsunuz bugün."

"Sözde değil. Gerçek kral o, hem yalnızca şecerecilere göre değil, aynı zamanda Debrett'e göre de. Fakat biz Herod'dan* sonra bir kukla kral daha istemiyoruz. Bir de, Yahudi kralları su gibi para harcıyor, ekonomiden de anlamıyorlar. Bunun için, ne zaman biri çıksa hemen çarmıha çiviliyoruz onu ve bundan sonra hak ileri sürenlerin de aynı muameleyi göreceği konusunda uyarıyoruz onları."

Pilatus üzgün görünüyordu. "Fakat bu onların cesaretini pek kırmıyor. En azından ayda bir, yeni bir mesih çıkıyor. Yeri gelmişken söyleyeyim, bu defaki çok popülerdi. Tapınak'ı ele geçirdikten sonra, en düşük faiz oranını düşürdü. Ekonomistlerimin tümü kalp krizi geçirdi." Pilatus kıkır kıkır güldü. "Ben gizli bir kolay-para adamıyımdır, bu yüzden de kişisel olarak yakınlık duyuyordum ona. Fakat emir emirdir; Roma Merkez Bankası çivileyin onu dedi, biz de öyle yapıyoruz."

Pilatus'un kaşları çatıldı. "Biliyorsunuz, ona genel sorular sorduğumda –yaşı, ağırlığı, eğitimi, varsa evlilik durumu, uğraşı– o, Yahudilerin Kralı olmadığını, Yahudilerin gerçek kralının başka yerde: Tanrı'nın yanında olduğunu söyledi, bilirsiniz, her zamanki böbürlenmeler."

"Ekselansları, korkarım ki haklıydı o. Kral o değil. Kral olan, İsa."

* Yeni Ahit'e göre Bethlehem'de iki yaşından küçük bütün çocukların öldürülmesini emrederek İsa'yı öldürmeyi amaçlayan İsrail kralı. (ç.n.)

"Ama, eminim, İsa o."

"Hayır, Ekselansları, o Yahuda, bir havari. Yanlışlıkla tutuklandı o, gerçek İsa kaçtı."

"Ne garip!" Pilatus bir yaverine döndü. "Yüzbaşı Moroni-us'u bulun bana."

Pilatus tekrar bana döndü. "Ha, kimi çarmıha gerdiğimizin fazla fark edeceğini sanmıyorum. Tüm bunlardan sonra, biz bir şey söylüyoruz ve yerel halk da mesajı almak zorunda, demek istiyorum."

En cesur girişimimi yaptım. "Sejanus'un, başbakanın yanından geliyorum. İyi ya da kötü, İsa'nın, Roma yönetimini devirecek adamları ve örgütü olduğuna inanıyor."

"Bunu Roma'ya rapor eden kim?" Pilatus gerçekten de çok sert görünüyordu.

"Bunu bana söylemek istemedi."

"Birileri kanalların dışına çıkıyor. Sevmem bunu."

Yüzbaşı Moronius Yunanistan'dan, yakışıklı bir genç subaydı. Şık bir selam verdi.

Pilatus, "İsa'yı tutukladınız, değil mi?"

"Evet, Ekselansları. Gethsemane Botanik Bahçeleri'nde. Bizi yanıltmaya çalıştı; ama biz ondan kurnaz çıktık. Bana geldi ve ufak bir ödül karşılığı İsa'yı ele vermekten mutluluk duyacağını söyledi. Peki dedik biz de, bizi bahçeye götürdü –gece yarısına yakındı, fazla ay ışığı yoktu– ve yerde yatmakta olan adamı gösterip, 'İşte bu' dedi. Adam ayağa fırladı ve bizim kılavuzu gerçek İsa olarak, yani Yahudilerin Kralı olarak selamladı filan; onun önünde eğilmemiz gerektiğini söyledi, biz eğilmedik tabii; çünkü İsa'yı yakalamakla meşguldük, belki iki yüz kilo ağırlığmdaydı, bu da onun acayip lehineydi; sanıyorum bu öğleden sonra onu çarmıha germek, karabasan gibi bir şey olacak."

Pilatus kaşlarını çattı. "Şişko adamın İsa olduğunu söyleyen adama ne oldu?"

"Ormana kaçtı, kaybettik izini. Birden yok oldu ortalıktan. Sonra İsa'yı Tapınak'taki kalabalığa teslim ettik, onlar onu kabuklu deniz hayvanı ya da buna benzer bir şey yemekten suçlu buldular ve..."

"Daha sonra da bir ihtilalci olarak infaz için bana teslim ettiler." Pilatus'un suratı asıldı.

"Ekselansları" diyerek incelikle söze karıştım. "Kaçan İsa'ydı. Şişman adamın adı Yahuda. Yanlış adamı çarmıha germek üzeresiniz."

Moronius'un beti benzi atmıştı. Pilatus ise homurdanıp duruyordu, "Evet, bu küçük hatalar zaman zaman olacaktır. Bunun benim dönemimde olmasına üzgünüm; ama sık dişini, katlan. Gelecek defa daha şanslı oluruz."

"Bildiğimize göre gelecek defa dünyanın sonu olabilir" diye başladım, fakat İkinci Cutler şiddetle dirsek attı bana yandan. Yanlış türden çok fazla bilgi misyonumuzu bozabilirdi.

"Şu anda gerçek İsa Kudüs'te." Hemen, Pilatus'un anlayamayacağı başka tellerden çalmaya başladım. "Tapınak'ı ele geçirirken olduğundan daha büyük bir ordu topluyor. Şu anda Golgota'da bile birçok hortlak toplanıyor, yeraltından acayip yaratıklar..."

"Bundan sonraki Romalı vali kadar batıl inançlı olduğumu düşünmek hoşuma gider; ama hortlaklardan hiç korkmam ben. Öte yandan, orada bir gerilla ordusu var ise, bir intifada karşısında olabiliriz, bu da eski hizmet sicilinde kara bir işaret demektir daima. Can sıkıcı bir şey." Moronius'a döndü ve Golgota'ya birlik göndermesini emretti. Yüzbaşı selam çaktı ve ayrıldı.

"Merak ettim, niçin" dedi yeniden at gösterisine dönerken, "gerçek İsa'yı bilen kişiler bir sahtekârı suçlamakta olduğumuzu söylemedi bize?"

"Onların planı da buydu... budur. Yaşıyor ve Roma'ya karşı bir ordu topluyorken, onun ölmüş olduğunu düşünmenizi istiyorlar."

"Bilirsiniz" dedi Pilatus üzgün bir tavırla, "yataktan çıkmaya değmeyen günler vardır."

Bundan sonra, İkinci Cutler, ikimizi Efendimizin-küçük-kardeşi James'in evine nakletti. Yirmi yıl sonra Aziz'le birlikte ziyaret edeceğimiz aynı evin dışında duruyorduk. Ev, Tapınak'ın yakınındaki bir yan sokaktaydı ve o zamanlar epeyce köhneydi. Aziz ve ben Kudüs'ü ziyaret ettiğimizde, Aziz'in goyimden topladığı parayla yeni bir çatıyla bir kanat eklenmişti.

İkinci Cutler ve ben açık kapı aralığında duruyorduk. Ön bahçe ortalıkta dolanıp duran tavuklarla doluydu, görünürde takmış takıştırmış bir yenta da yoktu. Aşağı-alt-sınıftan birinin sade eviydi bu; fakat içinde oturanlar Kral Davud'un torunları olduklarını ileri sürüyorlardı. Fakat o zamanlar İsa'nın ailesinin gösteriş düşkünlüğü çok meşhurdu; oysa James, Kudüs'te, toplumsal basamakları hızla tırmanma hırsıyla en acımasızları olarak bilinirdi. Bundan dolayı, takmış takıştırmış yentalar daha sonra.

İkinci Cutler ve ben eve girdik. Büyük odanın bir ucunda Yahuda dışında on iki havari toplanmış bulunuyordu. Bizim Kaya'yı ve James'i delikanlı olarak görmek çok garipti. Ötekileri ise nam saldıkları için tanıyordum.

İsa, havarilerine hitap eriyordu; Marvin Wasserstein, modaya uygun Ralph Lauren tüvit elbisesini yerel giysiyle değiştirdiği için tarihi sahne daha da otantik görünüyordu. Hayalinizde canlandırdığınız kişinin aynısı gibiydi.

İkinci Cutler ve ben odanın karşı ucundaki bir tahta direğin arkasında, gölgede ve gözlerden uzak dineliyorduk. "Tanrı'dan bize melekler göndermesini istedim, yüzlercesini gönderdi. Golgota'da, İbrahim'in Tanrı'sı, NBC çok gizli bir adla, damgalı camdan ve metalden garip silahlarla göreceksiniz onları."

Havariler huşuyla soluklarını tuttular. Daha sonra Kaya, "Bu melekler ne yapacak?" diye sordu.

"Muhbir Yahuda'nın çarmıha gerilişini kaydedecek. Ama gelecek kuşaklar onun ben olduğumu sanacak..."

"Acaba." Konuşanın Thomas olduğu anında anlaşılıyordu. "Demek istiyorum ki, mesih sizsiniz, bizim mesihimiz, Tanrı'nm Yahudilere gönderdiği haberci. Eh, siz ne iseniz o olduğunuza göre, Kıyamet Günü yakın demektir. İşaya'dan bununla ilgili metni okuyayayım mı?"

"Hayır, beni nasıl anlattığını hepimiz biliyoruz; şaşırtıcı kalabalıktan yükselen ağlama sesleri ve gerisi. Ben, En Büyük İsrail'in Mesih Krallığı'nı yaratmak üzere, tam programlanan zamanda geldim; üç buçuk yıl sonra onu Tanrıların Krallığı ve büyük temizleyici yangın izleyecek. Yangın ve Kıyamet Günü için hazırım artık. Fakat bu olay, bu dünyanın sınıflandırıldığı ve Tanrı'nın, bir zamanlar terk etmiş olduğum, şimdi hain, benim adımla çarmıhta son nefesini verdiğinde bir daha terk edeceğim bu dünyada sizlerin bilmediğiniz büyüklükte yangınlarla yargılayacağım kimselerin ışınlanmış moleküllerini kendi evrensel ve kozmik bağrına kabul edeceği bir başka zamanda olacak."

James, anlaşılabilir biçimde, şaşkın görünüyordu. "Peki bizim gerilla ordusu? Romalıları İsrail'den sürüp çıkarma ve İsrail'i yeniden kurma planınız?"

"Bu defa olamaz o; ama gelecek defa, geçici olarak da olsa sizinle olduğumda zaten olmuştu. Ve siz, bana inanmış

olanlar, dünyanın sonunda Cennet'in seçkin tabakası olacaksınız."

"Yeniden bize dönecek misiniz, dönmeyecek misiniz?" Bu soruyu soran Kaya'ydı.

"Geri döndüm. Artık buradayım. Şu anda Golgota'da halk arasında dolaşan melekler ve ruhlar, artık bu dünyadan olmayan krallığımın ilk işaretleridir. İki bin yıldır, bu Dünyanın Prensi, Tarsuslu Saul diye biri, kendi kendinden nefret eden Yahudi ve Sabah'ın Oğlu tarafından yeniden yorumlandım."

Kulaklarıma inanamıyordum. İsa, Şeytan olmakla suçluyordu Paul'ü! Fakat o gün o anda, Kudüs'te giderek daha da açık hale gelen şey, ilk baştaki asıl İsa'nın gerçek kimliğiydi. Gerçekten de insan şekline girmiş Lucifer'di o, Aziz'in inancı ve pazarlamadaki dehasıyla, bu dünyada herkesin tapabileceği üç-parçalı-bir-tanrıya dönüşmüş olan Şeytan. İsa'nın, Marvin Wasserstein adı ve sanıyla, Aziz'in büyük buluşu çarmıha gerilmiş İsa imgesini yok etmek için hacker olmasına şaşmamalı!

Kötülük sarmış her yanımızı. Bunlar son anlarımız! Yarışma hazır. Tanrı mı, Şeytan mı. Aziz mi, asıl İsa mı. Tüylerim ürperdi korkudan.

İkinci Cutler fısıldadı. "En kötüyü biliyoruz artık."

Fakat İsa henüz bitirmemişti. "Çarmıhtakinin ben olduğumu ileri süreceksiniz. Üçüncü gün yaşama döndüğümü söyleyin. İçinizden çoğunun doğal süreçte ölmesinden önce geri döneceğimi söyleyin. Dönüşümün yakın olduğuna herkesi inandırın. Tetikte tutun onları. Fakat, Kaya, goyimi dine döndürmeyin. Başlatacağım yangının halkalarında yansınlar. Şam, Bağdat ve Kahire yandıktan sonra, Berlin'i, Varşova'yı, Moskova'yı ve Pasadena'yı ateşe vereceğim..."

"Pasadena mı!" İkinci Cutler heyecanla yerinde sallanıyordu.

Yirmi

Bu kadarına gelemezdim artık. Sokağa çıktık. Genelde gizemli biri olan İkinci Cutler bile kül rengine kesmişti. "Bunları bir filmde görmek başka" diyordu, "bu kadar çılgınlığın geçtiği bir odada bulunmak."

"İşittiklerimiz için söylenecek tek söz" dedim, "şer'dir." Kalabalığın arasından Doğu Kapısı'na doğru koştururken, "Şöyle ya da böyle, gerçek İsa o çarmıhın üzerinde olacak" dedim.

"Sadece deneyebiliriz, Tim-san" dedi İkinci Cutler. "Fakat benim bir süredir gözlemekte olduğumu şeyleri şimdi senin de görüyor olmana seviniyorum. Gerçek İsa'nın davranışı, insan soyunun güvenliğini korumaktan çok, gayretkeşlikti."

Bir piyade birliğinin geçişine yol vermek için kapıda durduk. "General Electric'ten neden ayrıldın?" diye sordum.

İkinci Cutler omuz silkti. "Gulf +Eastern'den daha iyi bir teklif almıştım. Ayrıca Marvin'den kuşkulanıyordum. Görebileceğin gibi, gençken gözümde büyütürdüm onu. Adanmış bir Siyonisttim; daha çok, New Jersey'de bir Presbiteryen olarak yetiştirildiğim, bu yüzden de Holocaust'tan kendimi kişisel olarak sorumlu hissettiğim için. Orange'larda birçoğumuz öyle düşünürdük; hâlâ da öyle. Daha sonra, çoğunlukla zevk için, kanallamada Cynthia'yı kullanmaya başla-

dım; iyi bir seramikçidir çünkü. Eh, dolaştıkça, gezdikçe, farkına vardım ki, dünya, Aziz Paul'ün icat ettiği şekliyle Hıristiyanlık olmaksızın daha iyi bir yer olabilirdi. Ayrıca İsrail'in yükselmesini de istiyordum. B'nai Brith'e* katıldım ve *The New York Times'ı... satırların arasını* okumaya başladım.

"Ah, bütün o yolu baştan sona geçtim. Yaklaşık o sıralar Cutler Etkisi'ni olgunlaştırdım, bu da, benim zaman çerçevemde mesihliğini sürdürebilmesi için İsa'yı kurtarmamı sağladı. O da hoşnuttu, kuşkusuz. Aynı zamanda, doğuştan bir bilgisayar dehasına da dönüştü. Tabii, onun, Marvin kimliğiyle bile, birçok davranışı olmuştur her zaman; ama o zaman, eğer mesihseniz, sanırım her şey, yerine uyumludur. Doğal olarak, Hıristiyanlık dehşete düşürmüştü onu; böylece sistemli olarak birincil bantları silmeye koyuldu. Korkarım, benim yardımımla."

"Bir kalp değişikliği geçirdiğinizi söylüyorsunuz. Neden? *Ne?*"

Artık kapının dışındaydık, Zeytin Dağı hemen yakınımızdaydı. Çiftçiler ürünlerini satmak için kırdan kente geliyordu. Kutsal Cuma, Yahudilerin Sebt gününden önceki alışveriş yapma günüydü. Çarmıha Geriliş'in yaz ortasında gerçekleştiğini eklemeliyim.

"Işığı gördüm. Hepsi bu." İkinci Cutler tam hazır değildi konuşmaya.

"Ne ışığı?"

"Aklın... ışığı, umarım. Yirminci yüzyılın bir Siyonist teröristi olarak, mesleğimden pişman değilim; ama İsa'nın –ya da genellikle düşündüğüm gibi Marvin'in– 2001 yılında

* Uluslararası Yahudi Kardeşlik Cemiyeti. (ç.n.)

gezegenimizi havaya uçurmasına izin verilmemesi gerektiğine karar verdim."

Bilinmez neden, kendimi çok huzursuz hissettim birden. Bir anlamda, İsa'nın gerçekten de mesih olduğuna ve gelecek yıl ölümümden çok sonra, M. S. 2001 yılında Tanrı'nın Krallığı'nı kuracağına, son ateşi yakacağına seviniyordum. Öte yandan, eğer İsa, Aziz Paul'ün düşündüğü gibi, bir Hıristiyan *değil* de sıradan bir Siyonist terörist idiyse, şu anda her şeyi hak ediyor demekti.

İkinci Cutler bendeki bu çatışmanın farkındaydı. Golgota'ya yaklaşırken şöyle bir yandan baktı bana. "Dilini kedi mi yuttu?" dedi, tatlılıkla.

İçimdeki çelişkiyi anlattım ona.

"Tabii, anlıyorum. Ben de huzursuzum. Fakat şunu hatırla: Bugün gerçek İsa çarmıha gerilirse, önceki ben'in geçen hafta –elbette, yerel saatle– yaptığı gibi, kurtaramayabilirim onu; o zaman ne Marwin Wasserstein ne hacker ne silinmiş bantlar olur yalnızca her zaman olduğu gibi yüce Hıristiyanlık kalır."

Selma Suydam'a görünmemek için bir ağacın arkasına çekildik ikimiz de; hologramı, helva satıcılarının ötesindeki tepeye inmek üzereydi. İnsanlar, birinin infazını seyrederken acıkır hep.

"Yanlış yönlendirilmiş genç kendinin İsa'yı kurtarmasını neden önlemedin?"

"Nasıl yapabilirdim bunu? Ben –*yani o*– benim kalp değişimimden önce yaptı bunu..."

"Ama sen, değişmiş kalbinle, Gulf+Eastern adına Gethsemane'den kaçışı filme alabildin. Genç kendini, o sahte İncil'i bana tezgâhlamaya çalışmasını önlediğin gibi, niçin önlemedin?"

İkinci Cutler küçük garip bir reverans yaptı bana doğru ve fısıldadı, "Zamanın ve uzamın doğasını yakalamalısın. Bi-

zim çağımızda altı aylık bir dönem içinde, Cutler Etkisi'ni oldukça iyi geliştirmiştim; ama GE'ye bu konuda *her şeyi* söylemedim asla; çünkü bazı patentleri kendi elimde tutmak istiyordum. Gulf+Eastern'deki aydın yönetim sayesinde bunu yapıyorum şimdi. Benim kalp değişimimin başlangıcı diyebilirsin buna."

Selma, bomba gibi göğüşleri karşısında gözlerine inanamayan bir Romalı askeri durdurmaya çalışıyordu. Beklenilenden çok az bi kalabalık vardı. James'in takımından kimseyi göremedim. Gizleniyor olmalıydılar.

Kalabalık, belki de, yüz kişi kadardı; çoğunluğu heyecan-avcısı kadın, gerisi de Romalı asker. Mary Baker Eddy bir kadın grubuna konuşma yapıyordu; bunlardan biri kesin Marvin'in –yani İsa'nın– anasıydı.

"Yani bütün bunlar Aziz'in bana ulaşabildiği altı ay içinde oldu..."

İkinci Cutler üç kez kısa kısa reverans yaptı önümde ve gülümsedi.

"Fakat siz capcanlı gelip İsa'yı kurtarabildiniz o şeyden... şey..."

"Molekül parçalayıcıdan. O sıkıcı makineden. Fakat bizim kullandığımız makinenin nasıl çalıştığını ona gösterecek zaman yoktu. Tamam." Bir taşın üzerine oturdu. "İsa'yı kendi zaman çerçevesinden niçin çıkarmak zorunda olduğumu anlatacağım sana. GE'nin, NBC'nin o sıkıcı gösterisinden artık bıkmış olduğu bir sır değil. Reytingler dibe vurmuş, Marvin Davis ise yönetimi eline almakla tehdit ediyor; bu yüzden bir başka firmaya geçmiş olsam bile, *etik olarak, Golgota'dan Canlı Yayın*'ın seslendirilmesinde NBC'ye yardım etmek zorundayım; başsunucu olarak senin Chet'e sattım bu fikri..."

Bütünüyle kabul edemezdim bunu. "Yine de NBC'ye Yahuda'nın çarmıha gerilişini göstertebilirsin..."

"Kabul edilemez oyuncu seçimi ve sen bilirsin bunu. Gösterinin, Hıristiyanlığı yeniden, her zamankinden daha güçlü olarak yerleştirmesine ihtiyacımız var şimdi. Marvin'e korsanlıkta yardım elimi uzattım; çünkü, sonunda, o çarmıhın üzerinde o olacak ve dünya gerçeğin ne olduğunu görecek."

"Ama o bütün bantları değiştirdi..."

"Eğer bugün ölürse, bantlar eski haline döndürülecek; çünkü o zaman Marvin Wasserstein diye biri olmayacak; böylece hacker diye biri de..."

Chet ile NBC'den beş kişi, kameralar ve ses ekibi belirdi ortalıkta. Chet bulunduğumuz kayada durarak, "Merhaba" dedi, ekipse, biraz sonra üçüncüsü eklenecek olan iki çarmıhın karşısında yer almak üzere ilerledi.

"Harika görünüyorsun" dedi Chet togamı düzeltirken. "Kat kat görünümü severim ben."

"Bir sorunumuz var" dedim. Kutsal Kitap'ın dediği gibi, çarmıhın üzerinde Marvin'in bulunmasının mutlaka gerekli olduğunu anlattım Chet'e. Sofu bir Mormon olarak razı oldu Chet; ama bu değişikliğin nasıl yapılacağını bilemiyordu.

Shirley MacLaine maddi olarak belirdi yanımızda. "Warren burada mı?" diye sordu.

İkinci Cutler, onun erkek kardeşinin şu ana kadar kanala girmediğini söyledi.

"Baba olduğundan beri bu gibi şeylerde hep geç kalıyor" dedi; fakat, yargılayan bir tarzda söylemedi bunu. "Onu görürseniz, benim Arimathea'lı Joseph'lerle* birlikte olduğumu söyleyin ona. Onların inini herkes bilir."

* St. John ile birlikte İsa'yı çarmıhtan indirip, aslında kendisi için yaptırdığı mezara koyan Arimathea'lı İncil karakteri. (ç.n.)

"Londra'daki konseriniz nasıl gitti?" diye sordu Chet, NBC için her zaman görev başındadır o.

"Harikaydı. İngiliz dinleyicisini seviyorum."

"NBC'yle, özel olarak, bu konser üzerine konuşma yaparsınız umarım."

Shirley neşe saçan gülümsemesiyle baktı. "Mike Ovitz ile konuşun" dedi tatlılıkla, sonra da büyük şovu kaçırmamak için Golgota'ya koştu.

"Sunuya ne zaman başlamamı istiyorsun?" diye sordum Chet'e.

"Şey, onlar hazır olur olmaz başlayabilirsin sanırım. Meryem ile Mary Magdalena buradaymış, öyle söylendi bana. Niçin olduğunu bilemiyorum; ama onun İsa değil Yahuda olduğunu biliyorlar. Belki de sadece iyi bir şov hoşlarına gidiyordur. Neyse, onlarla konuşabilirsin. İnsan-ilişkileri filan gibi şeyler. Bir mesih anası olmak nasıl bir şey? Bu konuda bir kitap yazacak mısınız? Bu gibi şeyler. Ama kısa tut. Sonra da Mary Magdalena'ya fahişeliğin suç olmaktan çıkarılması gerektiğini düşünüp düşünmediğini sor. Bilirsin, Phil Donahue tipi şeyler. Reyting avcısıdır bunlar."

Bir Japon beyefendi belirdi ortalıkta. "Bay Yamamoto." İkinci Cutler sevindi. Gulf+Eastern'ın başkan yardımcılarından biri diye tanıttı bize. "Benim rapor verdiğim kişi" dedi.

"Güzel bir gün" dedi Bay Yamamoto, Şark gizeminin özü. "Bürodan dışarı çıkmak için bir vesile" diye ekledi, sırmış gibi. Çevresine bakındı. "Daha büyük bir kalabalık ummuştum ben."

Chet, "Biz onu binlerce kişi varmış gibi çekebiliriz" dedi.

"Çekimlerin hiçbirine kibitzleri sokınamaya dikkat edin" dedim.

"Kibitzler mi?" diyerek şaşkın şaşkın baktı Chet.

"Gelecekten, çok iyi bilinen kişiler. Shirley ve.... gibi. Şuradaki, Oral Robert ve ailesi değil mi?"

Hiçbirimiz emin değildik; ama adam Oral'a benziyordu; tepeyse kibitzlerle oldukça kalabalıklaşmaya başlıyordu.

Chet rahatsız değildi. "*Golgota'dan Canlı Yayın*'ı çekmekle kesinlikle doğru bir karar vermiş olduğumu biliyorum artık. *Eğer* görünürlerse, kurgu aşamasında çıkarırız onları; bizim kullandığımız filmlerde hologramların görünebileceklerini sanmıyorum ben."

Marvin Wasserstein tepeye çıktı. "Şeytan'dan söz et" diye mırıldandı İkinci Cutler.

"N'aber" dedi Marvin güler yüzüyle. "Benim yerel libasımı beğendiniz mi?" Tüniğini ve sandallarını gösteriyordu.

"Çok inandırıcı" dedi Yamamoto, Marvin'e; çok etkilenmişti.

"GE'ye sadık biri olarak, Sir, size söylemek zorundayım" dedi Marvin. "Sizin Gulf+Eastern'deki crackerjack'inizi* her zaman çok beğenmişimdir. Amerikan cahilliğiyle Japon becerisi birleşince, tüketiciliğin özü çıkar ortaya."

"Çok naziksiniz, Bay Wasserstein; eminim. Sizin GE'deki kariyerinizi de izledim. Belki bir gün birlikte iş yaparız" dedi, manikürlü parmaklarıyla inanılmaz derecede Şarklıydı.

"Ah, Tanrım!" diye inledi İkinci Cutler. "Bu ben'im. Atasözlerindeki kötü para gibi."

Birinci Cutler ters ters selamladı bizi. Sonra Marvin'e döndü ve "Sizinle konuşmak istiyorum" dedi.

Sonra Chet kamera ekibinin filmi çekmeye artık hazır olduğu tepeye götürdü beni. Hava sıcak ve yapışkandı. Yağmurun hiçbir yararı olmamıştı. Nem çok yüksekti.

Ses teknisyeni, togama bir mikrofon iliştirdi ve ben ona kadar sayarken ses ayarı yaptı. "Tam da Tom Brokaw gibi çıkıyor sesin" dedi yönetmen.

* crackerjack: Üstü karamelalı patlamış mısır. (ç.n.)

"Biliyorum" dedim. "Ama diğer taraftan herkes biliyor."

Chet, ilk gençliğini çoktan geçirmiş; ama mihrabı hâlâ yerinde bir hanım olan Mary Magdlene'i bulmaya gitti. Mary Baker Eddy şimdi Marvin'in anasının kulağına eğilmiş, bir şeyler anlatıyordu; o ise kendini öldürecek kadar sıkılmış görünüyordu.

Marvin ile Birinci Cutler, kameranın çekim alanının dışında, bir sıra çalılığın arkasındaydılar. Heyecan-avcıları sabırsızlanıyordu, yüreklerinin titremesini bekliyorlardı hâlâ. Kameraya, kısa, çok yerinde bir giriş yaptım, seyircilere nerede bulunduğumuzu, birazdan ne göreceklerini söyledim. Hem Roma yönetimine hem de Tapınak personeline nazik işbirliklerinden dolayı teşekkür ettim. Çarmıh için kolay-kullanımlı-çivileri sağlamış olan şirket için de kısa bir reklam cümlesi söyledim. Daha sonra, "Kısa bir tanıtım-arası. Bizden ayrılmayın" dedim.

Yönetmen, "Sanki bu işi bütün hayatınız boyunca yapıyormuş gibisiniz!" dedi, huşu içinde.

"Eh, ben bir piskoposum" dedim alçakgönüllülükle.

İkinci Cutler ile Bay Yamamoto, iki çarmıhın tam gerisinde, aslında hoş ama birinci yüzyılda Filistin'de yersiz kaçan eski Japon giysileri giymiş bir grup Japon kibitzerle tartışıyordu. Fakat, tabii, *Sunday Hour of Power and Prayer*'e bakılırsa, Japonya'da çok, birçok iyi Hıristiyan varmış. Japonlardan biri, altın rengi kimono içindeki harika güzel bir kadındı. Besbelli, bir film yıldızı. Bütün film yıldızları gibi, bir kamera vardı elinde, böylece kendilerinin fotoğrafını çeken kimselerin fotoğraflarını çekebiliyorlardı.

Uzun boylu adam, gerçekten de Oral Roberts'tı, kendisiyle konuşma yapılmasını heyecanla beklediğini görebiliyordum; ama Chet yalnızca yerlilerle görüşme yapılabileceğini açıklamak üzere onu kenara çekti; bu, hiç kimse için, hatta hiçbir

zaman gösteri yapmamış olan Shirley MacLaine ya da Warren için bile çiğnenemeyecek bir televizyon politikasıydı.

Mary Magdalene ile ilk görüşmemden hemen önceki arada, tam bu iş için hazırlarlarken beni, Yüzbaşı Moronius güçlü görünüşlü dört askerle birlikte sahneye çıktı. Nazik bir şekildeselamladı beni. "Ekselansları, valimiz, gerçek İsaolup olmadığını tayin etmeniz için size ricada bulunayım diye gönderdi beni."

Makyajcıya çekilmesini işaret ettim. Daha sonra da kariyerimin, sünnetten beri en büyük kararını verdim. "Sizi ona götüreyim."

Moronius ve adamlarını İsa ve Birinci Cutler'ın gizlenmekte oldukları çalılıklara götürdüm.

"Hain!" diye bağırdı Birinci Cutler, Marvin ise sıvışmaya çalıştı. Fakat askerler anında yakaladı onu.

"Siz kimsiniz?" diye sordu Moronius.

"Kimsem oyum" dedi Marvin, gözlerimizin önünde kendini mesihe döndürerek.

Önünde eğildim ve tüniğinin kenarını öptüm. "O İsa'dır" dedim.

"HAYIR! Yahudilerin Kralıdır o" diye bağırdı Birinci Cutler.

"Sen söyledin" dedi İsa, kaderinin kendi kaderi olduğunun ve Paul'ün eserini silmek ve bir nükleer Kıyamet Günü meydana getirmek üzere geleceğe bir gezi yapma diye bir şeyin kartlarda olmadığının farkındaydı artık. Kaybetmişti. Biz kazanmıştık. M. S. 2001 yılı sakinleri kadar Hıristiyanlık da kurtarılmıştı.

Yirmi Bir

İkinci Cutler, piskopos evindeki çalışma odamda benimle. Anılarımın metninin, *Golgota'dan Canlı Yayın*'da dünyanın tanık olduğu gerçek Yeniden Diriliş'e uygun olması için değiştirilmesi gerektiğine beni inandırmak için elinden geleni yapıyor.

"Gerçekten, başka bir seçeneğin yok, Tim-san." İkimiz Sony'nin karşısına oturmuş, Japon çay töreninin dünyayı yıldırım gibi çarpmış bir başka versiyonunu izliyorduk.

"Özür dilerim, Cutler. Ama ben hâlâ Hıristiyan'ım, mesajımız değişmedi."

"Mesajınız NBC'de bütün dünyanın gözleri önünde değişti. Dünya gerçek Hakikati biliyor. Ne de olsa, görmek inanmaktır."

İkinci Cutler'ın artık bir Japon olduğunun ortaya çıkmış olduğunu söylemeliyim. Genç kendinin o kadar karşı çıktığı plastik cerrahi, halis bir Japona benzetmiş onu. Bunu daha önce fark etmemiş olmamız garip; ama aramadığınız şeyi görmezsiniz.

İkinci Cutler tatlılıkla yalvarıyordu şimdi. "Değişiklik o kadar küçük ki, Tim-san. Yalnızca hikâyenin başlangıcında, İsa'nın kimliğini tayin ederken bir de sonunda onun gerçekte kim olduğunu söylediğin sırada."

"Onun kim olduğunu *sen* söylüyorsun."

"Bütün İncil'ler onu gerçek benliğini tayin edecek şekilde değiştirilmiş durumda..."

"Yeniden Diriliş, televizyon için uyduruldu, biliyorsun bunu; çünkü sen uydurdun."

"Tim-san, dünya aksine inanıyor." Uzaktan kumandaya bastı. Ekranda, çarmıhta İsa yeniden gösterilmeye başladı. Kamera bir yüzden öbürüne dönüyor; benimki de var bunların içinde. Bu arada, Chet haklıydı: Hologramlar ekranda çıkmamış. Ne olursa olsun, program çok güzel kurgulanmıştı; editörü Hope-Schwartz bu yapıtından dolayı hakkıyla bir Emmy kazandı.

Sonra üç çarmıhın uzun bir çekimi, ortada İsa'nınki. Sesim bütün seslerin üzerinde işitiliyor: "Efendimiz öldü."

İsa'nın gerçekten de tastamam ölü görünen yüzünün yakın plan çekimi. Sonra çarmıhın çevresinde parlayan bir ışık. Kalabalığın soluğu kesilmiş. Benden, bir "Tanrım" nidası yükseliyor.

Çarmıhın üzerinde göz alıcı bir güneş dolanıyor. Bay Yamamoto'nun denetimi altında İkinci Cutler'ın yaptığı ve önceki gün, Golgota'dan gizlice toparlanmış özel bir etki.

Kamera çarmıhtan güneşe dönüyor, alevli merkezinde Tanrıça Amaterasu oturuyor; bu, Japonya'nın kutsal imparatorlarının atası Güneş Tanrıçası.

Tanrıça, Golgota'daki kalabalığın korku dolu bakışları önünde kollarını açıyor ve çarmıhı kucaklıyor. Işık şimdi o kadar parlak ki, İsa'nın bedeninin çarmıhtan güneşe aktarıldığını kimse göremiyor, biraz sonra yavaşça boş çarmıh çıkıyor ortaya.

Bir ses, tabii ki benim değil: "Böylece, önceden gören ve anlatan Vaftizci Yahya'ya göre, İsa, tanrıça atalarına, Güneşin Tanrıçası'na, Ulu Tanrı Amaterasu'ya dönüyor. Banzai!"*

Özel etkilerin bugüne kadar gördüklerimin çok ötesinde olduğunu söylemeliyim; İkinci Cutler, bunları kimin düşünüp kurduğunu sorduğumda, önce nazlandı, sonra aslında Güneş Tanrıçası olduğunu söyledi; ama ben numarayı bırak dediğimdeyse, Japon Hollywood sancak gemisi MCA Universal'in, Steven Spielberg'i büyünün *ve* gişenin feriştahı yapan aynı kimselerin çoğunu kullanarak özel etkiler yapmak üzere Gulf+Eastern ile yan anlaşma yaptığını itiraf etti. Son kare, Hıristiyanlığın yeni logosunu gösterdi: güneş çemberi içinde haç.

Televizyonu kapadım. "Bir işe yaramaz" dedim.

İkinci Cutler üzgün, tısladı. "Ufacık bir şey; onun Tanrı'nın değil, Tanrıça'nın oğlu olduğunu söyleyeceksin. Bir cinsiyet meselesi, gerçekten ve bugünün yükselen feminizm dünyasında son derece doğru bir şey."

Fakat ben uzlaşmaz biriydim, böylece son kez olarak ayrıldık. Sony odamda duruyor; ama bataryası boşaldı ve benim gelecekle bağım koptu. Westport'tan trenle gelirken bir daha ziyaret edemeyecek Chet beni.

El yazmasını şimdi saygıyla temizlik odasındaki yerine, keşfedilirse İsa'yı Japonlaşmaktan kurtaracak, Aziz Markos'a Göre İncil'i gizlediğim yere yerleştireceğim. Marvin Wasserstein resimden çıktığına göre artık hacker tehlikesi de yok. Sonunda, Aziz ve ben kazanacağız.

* On dokuzuncu yüzyılın sonlarında, Japon savaş çığlığı olarak ve asıl olarak da imparatorlara hitap ederken kullanılan "on bin yıl yaşa" anlamında bir saygı ifadesidir. (ç.n.)

Atalanta ile ben nihayet, gelecek hafta İskenderiye'ye giden bir gemide yerlerimizi ayırttık. Bu akşam tiyatroya gideceğiz.